بەسەرهاتەکان و پەیوەندییان بە ئایینەوە

ئامادەکردنی : خدیجە عمر

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

بسم الله الرحمن الرحيم

بەسەرهاتەکان و پەیوەندیان بەئایینەوە

کۆکردنەوە و دانان و نوسینی
بە ندەی خوا
خدیجه عمر محمد أمین

چاپی یەکەم

ناوی کتێب: بەسەرهاتەکان و پەیوەندیان بە ئاینەوە
بابەت ئایینی
دانان و نوسین: خدیجه عمر محمدامین
کۆمپیوتەرو دیزاینی بەرگ: توانا ولی
ساڵی چاپ: ٢٠١٠
لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانە گشتییەکان ژمارەی سپاردنی (٩١١) ی ساڵی
٢٠١٠ پێ دراوە
تیراژ : (١٠٠٠) دانە
مافی چاپکردنی پارێزراوە بۆ نووسەر
شوێنی چاپ کردن: چاپخانەی ڕۆژهەلات/هەولێر

﴿ پێشەکی ﴾

﴿بسم الله الرحمن الرحيم﴾

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ عَلَىٰ عَبْدِهِ ٱلْكِتَٰبَ وَلَمْ يَجْعَل لَّهُۥ عِوَجَاۜ ﴿١﴾ قَيِّمًا لِّيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِّن لَّدُنْهُ وَيُبَشِّرَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ﴿٢﴾ صدق اللهالعظيم ﴿الكهف﴾

واتا{سوپاس وستایش بۆئەو خوایەی کە قورئانی بۆسەر بەندەی خۆی (محمد.د،خ) ڕەوانە کردووە، بەڕاستی هیچ کەم وکوڕی وناتەواویەکیشی تیادا بەدی ناکرێت)(کتێبێکی بەنرخ وپایەدارە تا(یاخیەکان)لەسزایەکی سەخت بێدار بکاتەوە کەلەلایەن خواوە(لەدنیا وقیامەتدا)یەخەیان پێ دەگرێ. وەمۆژدەش دەدات بەو ئیماندارانەی کە کارو کردەوەی چاك ئەنجام دەدەن بەوەی کەپاداشتی زۆر چاك بۆیان ئامادەیە﴾(تەفسیری ئاسان)

<u>برای بەڕێزم .خوشکی ئازیزم</u>

دووشتی گرنگ هەیە کەپێی نازانین تالەدەستی دەدەین . یەکەم_کاتە.دووەم_ گەنجیە! دەڵێن کات وەك شمشێرە گەر نەیبڕی ئەتبڕێ، بۆیە دەبێ ئاگاداری کاتەکانبین بەفیڕۆیان نەدەین.

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَاْىْءٍ إِنِّى فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾ صدق الله العظيم ﴿الكهف﴾

واتا {هەرگیز دەربارەی هیچ شتێك وهیچ کارێك مەڵێ من بەیانی وادەکەم وئەوکارە دەکەم}ت.ئاسان ئەوە هی تۆیە کەلەژێردەستت دایە،ئەوە هی تۆنیە کەبڵێی دوێنی وام کردیان بەیانی وادەکەم تەمەن وگەنجیەتییش وایە ئەمڕۆ خاوەن روحێك وجەستەو دڵ ودەروونیکی خاوەن بیروو ڕایەکی خاوەن ئەمانەتێکی خوایی ئەویش خۆتی ئەی ئادەمیزاد هەر وەك شاعیردەڵێ (الاليت شباب يعود يوما حتى احكى له ماذا فعلت فى مشيبى) ڕۆژێك دێت کەپیر دەبیت دەڵێ خۆزگە ڕۆژێك گەنجیەتیم بۆدەگەڕایەوە تاکوپێم گووتبا چیم کرد لە تەمەنی پیری. بەڵام ئەوە تەنها خۆزگەیەکە (ابكى على يوميك لاتبكى على مافاتك) بگری بۆ ئەوڕۆژەی تیایدای مەگری بۆئەوڕۆژەی لەکیست چوو مەگری بۆئەو ڕۆژەی بەجێی هێشتی وپشتێ لێکردی. مرۆڤی ئاقڵ وڕیر لە ڕابردوو دەرس وەردەگرێت بۆداهاتووی . بزانن ئازیزانم ئەم پەرتوکەی لە ژێردەستتان دایەبۆ ئێوەی ئازیزە .بۆئەوەی کاتێکی بە سودوو بەخشندەی لەگەڵدا بەسەربەرن .تابتوانین لەکاتەکانی دەس بەتاڵی وفەراغەت سود وەرگرین (من بەندەی خودا زیاتر لەدەسااڵە هەوڵ بۆئەوە دەدەم ئەم پەرتوکە تەواوبکەم بیخەمە ژێردەستی ئازیزانم کەئێوەی بەڕێزن. بەکۆکردنەوەی بەسەرهاتەکان وڕوداوەکان کاتێکی زۆرم تەرخان کرد بۆئەوەی بتوانم بەسەرهاتی ڕاستەقینە بخەمە ڕوو. بەهیوای ئەوەی ڕونکردنەوەیەك دەربارەی ژیانی مرۆڤ بەکردەوەی چاکی وکردەوەی خراپی ئاشنابین وبزانین. لەخوادەپارێمەوە خراپەکانمان بەچاکە بۆبگۆڕی،ئێوەی ئازیزیش چەند پەندێك وئامۆژگاریەکی لێوەرگرن، هەوڵی چەندسااڵەم نەبێتە خوێندنەوەیەکی بێ ئاکام ،انشاالله)

چەند بەسەرهاتێکی راستەقینەی تێدایە کەوا پۆژانە چاومان پێیان دەکەوێ وگوێ بیستیان دەبین .زۆر لایەنی گرتۆتەوە وەک کۆمەڵایەتی و سۆزداری و ئیمان وباوەڕ وتەبایی و ڕێزگرتن وشکستی ونەهامەتی ژیان ،بەهیوای سود وەرگرتن.

وە زۆر سوپاسی ئەو دایک و باوک و خوشک و برایانە دەکەم کەوا دەی خوێنەوە .

وە داوادەکەم لەم ئازیزانە کەناویان هاتووە یان بەسەرهاتەکانیان نوسراوە دڵیان لێمان نەڕەنجێ چونکە تەنیابۆ ڕونکردنەوە یەو بۆ تێگەیشتنە لە ئازارەکان و خەمەکانی ژیان. تا بۆهەموومان ئاشکرابێ و بزانین ژیان خۆشی و ناخۆشی تێدایەوە بەتێگەیشتن و دڵ گەورەیی وتەبایی وخۆشەویستی ودڵ سۆزی زۆرکێشە هەیە هەرچەند گەورەبێ دەتوانین چارەسەری بکەین.

(خوداپشتیوان ویاربێ)

بابەتی (یەکەم)

رێزلێنانی باوك ودایك

(احترام الاب والام)

بەڕێزان ئاگاداری دایك وباوکتان بن.ئەگەر تائێستا کاتت لەبەردەست ماوە هەلێکە بۆت تاکو پاداشتی هەندێك لەچاکەکانیان بدەیتەوە:

ئەبوهوڕەیڕە.ڕەزای خوای لەسەر: دەڵێ. پێغەمبەر درودی خوای لێبێت: فەرمویەتی (سەرشۆڕبێت، سەرشۆڕبێت، پاشان سەرشۆڕبێت، پاشان سەرشۆڕبێت،) عەرزیان کرد کێ ئەی پێغەمبەری خوا.ص،؟ فەرمووی:کەسێك گەیشتبێت بەباوك ودایکی یان بەیەکێکیان لەکاتی پیریدا وپاشان نەچووبێتە بەهەشتەوە،واتە چاك نەبوبێت لەگەڵیاندا:.صحيحي مسلم دڵیان مەشکێنن چونکەکاتیك بەناوسالٌ دەکەون دڵیان وەك منداڵ لێدیتەوە. هەستیان ناسك دەبێت کاتی وا هەیە خۆت لەمنداڵەکەت تورە دەکەیت وادەزانن لەگەڵ ئەوانتە یان کاتێك کارێك وات لێدەکات هەست بەدڵتەنگی بکەی. ئەوان دڵتەنگی تۆبەئەرکی ئەوان لەسەرت لێکدەدەنەوە .بزانە ئازیزم تۆ لەخۆتەوە هەروا گەورە نەبوی شەونخونی ومانەدوبونی سالانێکی زۆری ویست تاگەیشتیت بەم ڕۆژە . زۆرجار سەیری ئەوانت کردوە کەوا دڵیان تەنگ بوە یان خەمیکیان هەبووە هەستت بە ناڕەحەتی کردووە چونکە ئەوکاتەی کەمنداڵ بووی وات دەزانی دنیا تەنها خۆشی تێدایە .بێ گومان ئەوان نەیان دەویست ئازارت بدەن بە ئازارەکانیان بەڵام هەرچۆنیك بێ جار جار هەستت پێیان کردوە .بۆیە داواکارم تۆزێك لە ئازارەکانیان قەرەبوو بکەیتەوە بە دڵ گەورەی وسۆزت بۆیان،

برای ئازیزم کەمنداڵ بووی لەکۆڵان یاریت دەکرد کاتێك شەرت دەکرد خۆت هەڵدەداوە بەباوکت ،هاوڕێکانت دەترساند بەم باوکت کەئێستا پیر بووەو

بەناوسالْ کەوتووە، لەبەر چاوی تۆ وەک چیا وابوو وات دەزانی کەس نیە وەک ئەو ئازاو چاونەترس بێت. خوشکی خۆم تۆش هەرکەبچوک بویت چاوت لەدونیا هەلێنا یەکەم کەس کە خۆشتویست و دلّت بۆی کردەوە دایکت بوو کە هەلگری خەمەکانت بوو .هیچ شتێک نەگۆراوە ئەوان هەر دایک و باوکتانن با ئێستاش هەر وەک یەکەم جار بێت باوکت هەر ئەو چیایەبێ کەوا بەمنالی سەیرت دەکرد دلّت نەگۆڕێ لەبەر ئەوەی پیربوون وەتۆش گەورە بووی. یان وابزانی ئیتر پێویستت بە هاوکاری ئەوان نەماوە،هەر چەند سالّەکان بڕۆن و تۆگەورە بیت و ئەوانیش پیر بن تۆهەر منداڵی ئەوانی . خودای گەورەش پایەی ئەوانی هێناوەتە تەنیشت پایەی خۆی کەوا لەقورئانی پیرۆز باسی دەکات و دەفەرموێ

(بسم اللہ الرحمن الرحیم)

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوٓاْ إِلَّآ إِيَّاهُ وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ إِحْسَٰنًا ۚ إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِندَكَ ٱلْكِبَرَ أَحَدُهُمَآ أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُل لَّهُمَآ أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُل لَّهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا {٢٣} وَٱخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ ٱلذُّلِّ مِنَ ٱلرَّحْمَةِ وَقُل رَّبِّ ٱرْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِى صَغِيرًا ﴿٢٤﴾ صدق اللہ العظیم ﴿الاسرا﴾

واتا{پەروەردگاری تۆ بریاری داوە کەجگە لەو کەسی تر نەپەرستن، هەروەها چاکەکاریشبن لەگەلّ دایک وباوکتاندا هەرکاتیک یەکێکیان یان هەردوکیان بەپیری کەوتنە لای تۆئۆفیان لەدەست مەکە وپیایان هەلّ مەشاخێ بەردەوامیش گفتو گۆت لەگەلّیاندا با چاك وجوان وبەجێ بێ_ باڵی میهرەبانی خۆتیان بەسەردا بکێشە وملکەچ بەبۆیان (نزابکەو)بڵێ پەروەردگار روحمیان

پێ بکەومهرەبان بەبۆیان، هەروەك چۆن ئەوان منیان پەروەردەکردووە بەبچووکی ومندالی}ت.ئاسان
کەمندالّ بووی هەرچەند ئازاری زۆرت بۆئەوان هەبوو . لەگەلّ گریانت لەگەلّ بیزارکردنت لەگەلّ نەخۆشیت هەردەم دەیان گووت (گیانەکەم . ئازیزەکەم . قوربانت بم_هتد)جارێك قسەیەکی ناڕێك وناشیرنیان پێ نەوتی هەرچەند ئەگەر مندالّ بووی چییان گووتبا تۆنەت دەزانی وتێنەدەگەیشتی. بەلاّم ئەوان دڵیان نەهاتووە لەگولّ ناسکترت پێ بڵێن. بەلاّم تۆ ئێستا دڵت دێت قسەی ناشیرین و قسەی رەق و نابەجێ بکەی بەرامبەر ئەوان . بەتایبەتیش دایك! چونکە بەسۆزترین و دلّ فراوان ترین کەسە لەسەر ڕوویی زەوی. ئەبوهوڕەیڕە. ڕەزای خوای لەسەر،لەپێغەمبەرەوە درودی خوای لەسەربۆمان دەگێڕێتەوەودەفەرموێ(پیاوێك هات بۆلای ووتی:کێ لەهەموو کەس شایستەترە کەمن چاکەی لەگەڵدا بکەم؟ فەرمووی دایکت. ووتی پاشان کێ ؟ فەرمووی دایکت. ووتی پاشان کێی تر؟دیسان فەرمووی دایکت. ووتی پاشان ؟ فەرمووی پاشان باوکت) صحیح مسلم ص ۸۸۰ زۆرجار هەست بەنیعمەتەکان ناکەین تالەدەستیان دەدەین .ئاگادارین زوو پێش ئەوەی لەدەستتان بچێ کاتەبەنرخەکان کەگەڕانەوەیان زۆرئەستەمە ئازیزانم؟!ئەوکاتانەی دڵیانتان شکاندوە وپێتان نەزانیوە یان زانیوتانەو بەلاّم هەوڵت نەداوە هەڵەکانتان چاك بکەنەوە.سەیری ئەوانە بکەن کەوابێ باوکن یابێ دایك.ئەوکات هەست دەکەی ودەزانی چ خۆشیەکە تۆ تێایدای.

باوك

﴿بسم الله الرحمن الرحيم﴾

أُولَٰئِكَ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُا۟ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا بِٱلْـَٔاخِرَةِ ۖ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٨٦﴾ صدق الله العظيم ﴿بقرة﴾

واتا {ئەوانەی کەژیانی (بەهەشت)و پۆژی دواییان فرۆشتوە وگۆڕیویانەوە بەژیانی دونیا، لەبەر ئەوە سزایان لەسەر کەم ناکرێتەوەو ئەوانە هەرگیز یارمەتی نادرێن وسەر ناخرێن}ت.ئاسان

لەبنەماڵەیەکی مام ناوەندی لەگەڵ دایك و باوکی دەژیا .لەمندالّی زیرەك و داناو هۆشمەند بوو بە جوانی و بەرێکی قۆناغەکانی خوێندنی تەواو کرد و بو بە ئەندازیارێکی لێهاتوو .

دوایی ژنی هێناو ژیانێکی تایبەتی بۆخۆی بنیاد نا زۆر بەڕێك وپێکی خزمەتی دایك و باوکی دەکرد خودای گەورە سێ کوڕی پێدا سالّ دوای سالّ دەوڵەمەند

تردەبوو تاواێ لێهات سامانی بە ژمار نەدەهات دایکی توشی نەخۆشی بوو

مرد . دوای چەند سالّێك باوکیشی مرد،دوای دایك و باوکی سۆزو خۆشەویستی خۆی هەموو دا بەمندالّەکانی زۆر هانی دەدان بۆ بەرەوپێش چوون سوور بوو لەسەر ئەوەی کەمندالّەکانی سەرکەون لەژیان و بگەن بەهەموو ئاواتەکانیان کەخۆیان دەیانەوێت چونکە ئەو لەلایەن خۆی هەموپێداویستیەکی بۆ دابین کردبوون،کوڕەکانی گەورەبون و لەگەڵ باوکیان دەست بەکار بوون،باوکیان پۆژێك لەگەڵ دایکیان دانیشتبوو، گوتی: بۆ ژن بۆ

کوڕەکان نەهێنین من حەز دەکەم هەموو کاتێك پشتی یەك بگرن من خۆم برام نەبوو بۆیە حەز دەکەم زۆر ئاگاداری یەکتر بن من خۆشی هەموو دونیام بۆ ئەوان دەوێت بۆیە بڕیارم داوە سێ خوشکیان بۆ داخواز بکەم ئەوان خوشك بن و ئەوانەش بران بەڵکو تاماون لەگەڵ یەك بن دایکی کوڕەکان ڕازی بوو بەم ڕاو بۆ چونەی پیاوەکەی ،پاش ماوەیەك ژنی بۆ هێنان هەروەك خۆی دای نابوو.دوای چەند ساڵێك خێزانەکەی مرد کە دەکاتە دایکی کوڕەکانی، باوکی کوڕەکان دوای مردنی خێزانەکەی زۆر هەستی بەتەنیایی و غەمباری دەکرد نەیتوانی زیاتر بەردەوام بێ لەکارکردن ڕۆژێك کورەکانی بانگ کردو گوتی:من توانای کارکردنم نەماوە لەبەر ئەوە کارەکان دەسپێرم بە ئێوە پێشانگای سەیارەو کارگەکان وهتد .... هەموی دەکەوێتە ژێردەستی ئێوە دەبێ زۆر بەچاکی ئاگاداری بن . پاش ماوەیەك ئەندازیارە کە باوکە دڵ گەورەکە کەوتە نێو جێگا کەوتە بەر دەستی کوڕەکان و بوکەکانی. زۆر لێی بێزار ببوون بوکەکانی بەهاوسەرەکانیان دەگوت ئێمە ئیتر ناتوانین خزمەتی باوکتان بکەین دەبێ چارەیەکی بۆ بدۆزنەوە . ئەوانیش دەیان ووت :چی لێبکەین فرێی بدەین . یان بیبەین بۆماڵی خزمەکان بۆمانی بەخێو بکەن خۆشتان چاك دەزانن باوکمان لە ئێمە زیاتر نەبرای هەیەو نەخوشك . ئەوە حاڵیان بو تاماوەیەکی زۆر تا ڕۆژێك گوتیان : پێتان شەرمە فرێی بدەن دەباشە بیبەن بۆ جێگای بەخێو کردنی یەك کەوتەکان (دارالمسنین) کوڕەکان گوتیان چۆن ئێمە ئەو کارە بکەین خۆ ئێمە ناوداربن و خەڵك دەمان ناسێ بەڵام ئەوان هەر لەسەر قسەی خۆیان بوون،ووتیان باخەڵك نەزانێ و ناوی ڕاستەقینەی تۆمار مەکەن تاکو ڕازیان کردن باوکیان بیبەن بۆ جێگای یەك کەوتەکان. حەبێکی خەویان بۆ باوکیان خستەناو چایەو خەوی لێکەوت هەڵیان گرتوو بردیان بۆناو ئۆتۆمبێلی یەکی لەم سێ برایە تاکو بیبەن بۆئەو جێگایەی کە بەهەمویان ڕازی بون باوکیان لەوێ فرێبدەن گەیشتنە جێی مەبەست چونە لای بەڕێوبەرو

گوتیان : ئەو پیرەمێردەی لەناو ئۆتۆمبێل خەوی لێکەوتوە لە سەر شەقام کەوتبوو ئێمە دۆزیمانەوە وەزۆر پرسیارمان کرد لە کەسو کاری بەلأم دیارە کەسی نیە بۆیە هێنامانە ئێرە لەسەر خەرجی خۆمان ئاگاداری دەبین هەر چەندە نایناسین بەلأم ئەم کارە دەکەین بۆ رەزامەندی خودا .

بەڕیوبەری جێگاکە زۆر ئەو کارەی ئەوانی بەدڵ بوو گووتی ڕاستە هێشتا خەڵکی باش ماوە بەڕاستی جێگای خۆش حالیە ئەوکارەی ئێوە خودا پاداشتتان بداتەوە.

پارەیەکی زۆریان پێدا.گوتیان هەرکاتێ یارمەتیت ویست تەلەفۆن بکە ئێمە ئامادەین بۆ هەر یارمەتیەك.وەئەگەر ئەو پیرەمێردە مرد ئێمە چاکەی خۆمان تەواو دەکەین کفن ودفنی بۆ دەکەین وبەخاکی دەسپێرین بەڵکو خودای گەورە بەو چاکەیە لیمان خۆش بێت وخێریشمان پێدەگات.

ژمارەی تەلەفۆنیان جێ هێشت و ڕۆیشتن.باوکیان بەجێهێشت لەم جێگایە کە تەنها بۆ بێکەسانە. نەوەك یەکیك کەوا سێ کوری هەبێ بەلأم جێگای ئەو جێگایەبێ؟

چەند سعاتێکی پێ چوو باوکیان هەستا لەخەوەکەی وای زانی هێشتا لەماڵە بانگێ بووکەکەی دەکردو دەیکوت کچەکەم کاتی نوێژ هاتووە تا بچم دەست نوێژ بگرم وابزانم ماوەیەکی زۆرە خەوتووم.دووبارەی کردەوە بەلأم هیچ ولأمێك نەبوو چاوێکی بەدەوری خۆی گێڕا سەری سورما گووتی؟من لە کوێم ئێرە کوێە بە بەسالأچوەکانی دەوری گووت ئێوە کوێن من لێرە چیدەکەم چۆن هاتووم بۆ ئێرە دیارە من خەون دەبینم وخەبەرم نەبۆتەوە.بەسالأچوەکانی چوار دەوری گووتیان تۆ لەلای ئێمەی بەخەبەری ئەوەخەون نیە ئێرە جێگای بەخێوکردنی پەکەوتەکانە تۆش لەلای ئێمەی، دیارە بێکەسی نەوەك لە سەر شەقامەکان نەدەکەوتی خوا خێری ئەو گەنجانە بنوسێ کەتۆیان هێنا بۆ ئێرە.پێمان بڵی ماوەی چەندە لەشەقامەکان ژیان دەبەیتە سەر؟

گـووتی ئێوەچـی دەڵـێن.بێکەسـی چی؟شـەقامی چـی؟گەنجی چی؟باسـی چیدەکەن؟

ئەوانیش گووتیان ئەدی تۆ لـە سـەر شـەقامەکان نەکـەوتبوی ئەوگـەنجانـە تۆیـان هێنا ئێرە تاکوو یارمەتیت بدەن لەبێکەسی رزگارت بکەن وشوێنیکت بۆ دیـاری بکە ئەو ماوەی لەژیانتدا ماوە بە ئارامی بژی.

گـوتی دەتـوانن نـەو گەنجانـەم بـۆ وەصـف بکـەن .کـە وەصـفیان کـردن . زانـی کوڕەکـانی خـۆیتی .ئـاخێکی قـوڵی هەڵکێـشاو گووتی؟دەتـوانم بەڕێوبـەر ببیـنم بردیـان بـۆلای زۆربـەڕێکی سـەلامی کـردوو گوتی؟بـەڕێز تـۆ (فـلان کـوری فلان)دەناسـی ئـەویش گـووتی چـۆن نایناسم کـەس هەیـە ئـەو نەناسـی.ڕاسـتە نـەمبینیوە بـەلاّم ناوبـانگم بیـستوە .بـاوکی کوڕەکـان گـووتی ئـەو کەسـە مـنم.! بەڕێوبەر زۆر سەرسام بوو چۆن.!باشە تـۆ چـۆن وات لێهـاتوە کـەی ئـاوا زەرەرت کردوە چۆن وچۆن...هتد.

گووتی سەرسام مەبە ئێستا هەموو شتێکت بـۆ بـاس دەکـەم ئەگـەر کاتـت هـەبێ بتـوانی گـوێم بـۆ ڕابگـری .بەڕێوبـەرگووتی.بەڕاسـتی زۆر بەپەرۆشـم بـزانم ئـەم ڕوداوە چۆنە، فەرموو باسی بکە بۆم!

هـەمووی بـۆ گێڕایـەوە بـەوردی ئـەویش گـوێ بۆڕاگرتبـوو نـاوە بـەناوەش هەناسەیەکی ساردی هەڵدەکێشاو چاوەکانی خۆی دەسڕی.

پاشان ڕوی لە بەڕێوبەر کردوو گووتی بەیانی لەگـەڵم وەرە دەچین بـۆ شـوێنیك. ئـەویش گـووتی دیـارە نیـازت وایـە بگەڕیتـەوە بۆمـاڵ.گـووتی مـن کوڕەکـانم دەرنەکردوە لە ماڵ ئەوان منیان دەرکرد چۆن دەتـوانم جارێکیتر سـەیریان بکـەم من ژیانی خۆم نەهاتە پێش چاو هەوڵدان وکارکردن وماندوبونم هەربۆئـەوان بـۆ تاکو ژیانێکی ئارامیان بۆ دابین بکەم بەپشتیوانی خودا گەیشتم بـەو ئاواتانـەی کە ڕۆژێك لە ڕۆژان بەهیوا بوم بـۆی بـەلاّم بەرامبەرئـەوە باجێکی زۆر گـەورەم دا ئـــەویش خۆشەویـــستی منداڵـــەکانم بـــوو.وەخۆشەویـــستی مـــن بۆئـــەوان

کەبەمەوومالْ وسامانی دونیا ناکرێت. بەڕێوبەر گوتی ئەی بۆ کوێ بچێ؟باوکە دلْ پڕئازارەکە گووتی دەچم ئەو مولْکانەی هێشتا لەسەر ناوی خۆمە دەیفرۆشم پارەکەی دادەنیم لەبانک بەشێکی بۆ خێرو چاکە.وە بەشەکەیتری بەناوی ئەم دەزگا خێرخوازییەدەکەم کەپێی دەلْێن جێگای بەخێوکردنی پەکەوتەکان بۆئەوەی هەردەم دەرگای کراوەبێت بەڕوی چەندەها کەسی وەک منی بێکەس وبێلانە.بەیانی چوون وایکرد کەخۆی ئامادەی پێکرد.کاتێک گەڕانەوە گووتی داواکاریەکی ترم هەیە.

بەڕێوبەر گووتی داواکاریەکانت بەچاوان جێبەجێ دەکەم ئەگەر بتوانم.گووتی داواکاریەکەم ئەوەیە ئەگەر مردم خەبەرمەدە بەکوڕەکانم هەر بەخۆتان بەخاکم بسپێرن.توخودا دوای مردنم جار جار یادم کەن بەفاتیحەیەک.

بەڕێوبەر دەڵێ؟چەندمانگیک لەلای ئێمە مایەوە بەهۆی خەم وخەفەتەکان نەخۆش کەوت لەبەر ئازاری دەرونی مرد .دەڵی ئەو ماوەی لەلامان بو تەنها نەمدیت جارێک پێبکەنی یان زەردە خەنەیەکم نەدیت بەڕوویەوە هەر دەیگووت من هیچ کات خراپ نەبوم بۆکوڕەکانم هەر داواکاریەکیان هەبوایە بەزوترین کات بۆم جێبەجێدەکردن باشە بۆ ئاوایان کرد لەگەڵم بۆچیێ ها؟زۆر دڵم دەدایەوە پێمدەگوت زۆر کەسی تر وای بەسەر هاتووە دونیا لیرە ناوەستی هەر بەردەوامە وا لەخۆت مەکە.هەر ئەوەی بەسەرهاتەکەی بۆمان گێڕاوە دەڵی من کوڕەکانیم نەدیت هەر لەوکاتەی هێنایان بۆئێرە هەتا چەند مانگێک دوای مردنی باوکیان .ڕۆژێک هاتن بۆ ئەوەی بزانن چۆن وکەی باوکیان ئەو مولْکانەی فرۆشتوە.!خودای گەورەش لەقورئانی پیرۆز دەفەرموی:

﴿بسم الله الرحمن الرحيم﴾

أَوَلَمَّآ أَصَٰبَتۡكُم مُّصِيبَةٞ قَدۡ أَصَبۡتُم مِّثۡلَيۡهَا قُلۡتُمۡ أَنَّىٰ هَٰذَاۖ قُلۡ هُوَ مِنۡ عِندِ أَنفُسِكُمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿١٦٥﴾ صدق الله العظيم ﴿آل عمران﴾

واتا {ئایا کاتێ توشی بەلاوناخۆشیەک بوون،بۆدەڵێن ئەوەچی بوو بۆوامان بەسەرهات ،ئینجا پێ یان بڵێ :ئەم بەلایە بەهۆی خۆتانەوە توشتان هات، بەڕاستی خوادەسەلاتی بەسەرهەمووشتێکدا هەیە} ت.ئاسان

(هەردەم بزانن خۆشی وناخۆشی تاسەر بەردەوام نیە بۆکەس)!

دایك

من ناوم(ك) تەمەنم ١٥ساڵە لە بنە ماڵەیەکی دەوڵەمەندم ئەم بەسەرهاتەتان بۆ دەگێڕمەوە کە لەگەڵ ئێمە ڕوویداوە.

ڕۆژێك باران بوو کەماوەی سێ ڕۆژبوو باران بەردەوام دەباری سەرما کاری لێکردبوین دەرگاو پەنجەرەکانمان داخست بوو منیش زۆر دڵم تووندببوو چونکە چەند ڕۆژێك بوو نەمتوانی بچم بۆ دەرەوە .دەستم کرد بە هاتوو چۆ لە ژوورەکە کەلە نهۆمی دووەم بوو لەلای پەنجەرەکە وەستام سەیری شەقامەکانم دەکرد لەگەڵ دایکم و برا گەورەکەم وخوشکە بچوکەکەم قسەم دەکرد . لە ناکاو شتێکی سەیرم دیت ئەویش منداڵێکی تەمەن ٨ساڵان لە سەر شەقامەکە وەستابو زۆر غەریب وسەیر هاتە بەرچاوم گوتم دیارە بزر بووە ،ماوەیەکی پێچوو ئەو هەر لەوجێگایەوەستابوو ماڵەوەم ئاگادار کردەوە ئەوانیش سەرسام بوون گوتیان منداڵێکی بچوك بەم ڕۆژە سارده چیدەکات لەدەرەوە.کەمێکی پێچوو لەجێگای خۆی دانیشت. بەدایکم گووت من دەچم بۆلای پرسیاری لیدەکەم .! چاکێتەکەم کرده بەرم بەپەلە چوم . سەیرم کرد جلوبەرگی هەموی بۆتە ئاو هەرچەند ویستم قسەی لەگەڵ بکەم نەیتوانی ولأمم بداتەوە لە سەرمان زمانی گیرابوو هیچ جولەی نەمابو.چاکێتەکم لەبەر خۆم کردەوە لەمندالەکەم پێچا و لە باوەشی خۆم کردوهێنامەوە بۆ ماڵ دامان نا لەنزیك سۆپاکە وجلوبەرگەکەیمان گۆڕی دایکم پەرداخێك شیری بۆ هێنا.خەوێکی قولی لێکەوت لەلامان مایەوە ئەو شەوە بەبێ ئەوەی بزانین ئەم منداڵە کێیە!.بەیانی پرسیارمان لێ کرد تۆکێ؟بۆچی بەوبارانە لەدەرەوە بوی ئایا تۆ ونبوی لەماڵ؟دەستی کردبە گریان. ئێمەش بەهەموو جۆری دەمانویست کڕی بکەینەوە.دایکم لە باوەشی خۆی گرتبوی پێدەگوت ڕۆڵەگیان مەگری ماڵتان دەدۆزینەوە دەتگەڕێنینەوە ،هەرچەندئێمە ئەو قسانەمان بۆیدەکرد ئەو زیاتر دەگریا.دوای کەمیك بیدەنگی گوتی من بزر نەبومە ماڵی خۆمان پێدەزانم

منیش گوتم باشە لەگەڵت دێم دەتگەڕێنمەوە. گوتی من ناتوانم بچمەوە لێمدەدەن،گوورتمان بۆ لێت دەدەن کێە ئەوکەسە باوکتە یان دایکت. گوتی زۆر باوکم،برا گەورەکەم گوتی دیارە کارێکی خراپت کردووە؟

بەدەستە بچوکەکانی فرمێسکەکانی دەسڕی وگوتی ! من کار دەکەم بۆ زۆر باوکم لە بازاڕ پاکەت وچەرخ دەفرۆشم دوێنێ کە هاتمەوە بۆماڵ باران زۆر بە قایم دەباری منیش دەترسام وهەر ڕامدەکرد ئاگام لێنەبووە هەندێك لە پاکەتەکان بەربوینەوە چونکە هەموو ڕۆژێك لە کاتی دەرچون وهاتنەوەم دەیان ژمێرێ و حیسابیان دەکات .گووتی کوانی پارەکان منیش ئوەندەی لەلام بوو دامی،گووتی زۆری کەمە !هەرچەند ووتم لەبەر ئەوەی بەڕاکردن هاتمەوە لێمکەوتون :باوەڕی نەکرد لەبەر ئەوە زۆری لێدام. منی دەرکردو ووتی بڕۆ یا پارەکەم بۆ بێنەوە یان پاکەتەکان،

گوورتمان ئەدی دایکت؟ ووتی دایکم هیچ دەسەلاتی نیە، (لەپێش خۆی زۆری جوێن دا بە زۆر باوکەکەی) . فرمێسکەکانی بەگوڕ دەهاتنە خوار لەسەر ڕومەتە ناسکەکەی گووتی ئەگەر باوکم بمابوایە ئاوام لێنەدەهات .دایکیشم لەگەڵ ئەو دەگریا وفرمێسکەکانی خۆی وئەوی دەسڕی.

براکەم گرتیە باوەشی خۆی وگوتی گیانەکەم مەگریێ من وەك باوکتم خوشکە بچوکەکەمان هاتە نزیك و گووتی تۆ ناوت چیە ؟گوتی(ھ)

منیش شتێکم بە خەیاڵ داهات بەخێزانەکەمانم گوت ڕاتان چۆنە سەردانیکی مانّی (ھ)بکەین داوا لە دایکی و زڕباوکەکەی بکەین کەوا ڕێبدەن بۆ خۆمان بەخێوی بکەین ئەگەر پارە شیان داواکرد ئێمە هەر ڕازین بەس تەنها بتوانین لەدەستی ئەوان بیهێنێنە دەر.،

ئەوانیش بیروکەکەیان پێ باشبوو،من وبرا گەورەکەم دەستی منالّەکەمان گرتوو چوین ،لە دەرگامانداا دایکی دەرگای کردەوە چاوی بە کوڕەکەی کەوت گرتیە باوەشی گووتی گیانەکەم لە کوێ بوی ئەو شەوە من هەر گریاوم نە

مەدەزانی چیتلێهاتوە. گوتی ئێوە هێناتانەوە من نازانم چیتان پێبڵێم چۆن سوپاستان بکەم، براکەم گوتی سوپاسی ناوی..پیاوەکەت لەماڵە دەمانەوی هەندێ قسەی لەگەڵ بکەین؟ڕەنگی تێکچوو گوتی بۆ کوڕەکەم هیچی کردوە ،بەمن بڵێن توخدا با ئەو نەزانی گوتمان هیچ نیە مەترسە (ھ) هەموو شتێکی بۆ باس کردین ئێمە هاتوین داواتان لێبکەین ئەگەر ڕێ بدەن لەگەڵ ئێمە بژی پێمان خۆشە ئەرگی بەخێوکردنی بگرینە ئەستۆ.؟گوتی ئێوە بەڕاستی وادەکەن؟گوتمان بەڵێ هەر بۆ ئەوە هاتوین. گوتی زۆرم پێخۆشە ئەگەر ئاگاداری کورەکەم بن من ڕازیم هەر ئێستا لەگەڵ خۆتانی ببەنەوە تا پیاوەکەم نەهاتۆتەوە.خەریك بوو دەڕۆیشتین کەزڕباوکەکە هاتەوە یەکسەر پەلاماری(ھ)داو گووتی من لەبەیانیەوە بەدوات دەگەڕیم تۆ لە کوێ بوی ها؟ دەستمان گرت و نەمانهێشت لیبدات گوتی ئیوە کێن ڕوی لەدایکی (ھ)کردو گوتی دەبینم خزم وناسیارت بۆ پەیدا بووە .گوتمان ئیمە هیچی ئەونین هاتوین ئەو منداڵە لەگەڵ خۆمان ببەین،ووتی چۆن چۆنی دەیبەن؟گوتمان هەرچۆنیك تۆپێت خۆشبێت؟ ڕازی بوو بەپارە ، زۆر بەبێ منەتی ووتی ئیمزاشتان بۆ دەکەم کە جارێکی تر نامەوێ ببینم .

هێنامنەوە دایکم زۆر دڵخۆش بوو، زۆرمان خۆشدەویست ناردمان بۆ قوتابخانە منداڵێکی ئاقل وژیر گوێڕایەڵ بوو دوای شەش ساڵ سەرەتای تەواو کرد لەو کاتە دایکم تەندروستی باش نەبوو زۆر خەمی بووهەردەم لەلای دادەنیشت ولە ئەحواڵی دەپرسی .ئەمری خودای گەورە ڕەتبونەوەی نیە.دایکم مرد(خوا لیخۆش بێ بە بەهەشتی بەرینی شادکا) (ھ) زۆر لەئێمە زیاتر بۆی پەرۆش بۆ دەگریاو دڵی دەسووتا دەیگوت دوو جار یەتیم بوم..دوای چەند ساڵێك قۆناغی ناوەندی تەواو کرد.خوشکەکەمان شوی کرد منیش ژنم هێنا ئەویش کۆلێژی تەواو کرد لە ڕۆژی دەرچونی زۆر دڵ خۆش بوین براگەورەکەم و ژنەکەی ومنداڵەکانی .خوشکم و پیاوەکەی و منداڵەکانی .من و ژنەکەم لەگەڵ

منداڵکانم لە هەموو لایەک دەست خۆشی وپیرۆز بایی بوو مامە.مامە و خاڵە.خاڵە دەنگی دەدایەوە سەیرمان کرد (دکتۆر.ھ)فرمێسک لە چاوەکانی دێتە خوار پرسیمان برا گیان چیە بۆ دەگری گوتی لە خۆشیان دەگرێم ئێمەش پێکەنین گوتمان تۆ لەخۆشی و ناخۆشی دەگریی باشە چۆن ڕازیت بکەین، ماوەیکی پێچوو ڕۆژێکیان سەیرمان کرد پیاوێك هاتە ماڵمان گوتی هاتووم بۆئەوەی کوڕەکەم ببمەوە ناسیمانەوە ئەو پیاوە پیرە زڕباوکە دڵ ڕەقەکەی (دکتۆرە)گوتمان کوڕی چی تۆ باسی چ دەکەی .!

گووتی (ھ) کوڕی منە هاتوم لەگەڵ خۆم ببەمەوە بۆلای دایکی هەموکات یادی دەکات وچاوەکانی خەریکە لەدەست بدات بەهۆی زۆرگریان.ئێمەش بانگمان کردوو گوتمان بەخۆت دەزانی چیت پێباشە بیکە ئێمە ڕازین بەهەر بڕیارێك کە باشبێت بۆت بەئارەزوی خۆت براگیان.

ئەویش ڕوو لە زڕباوکەکەی کردو "گووتی من ناگەڕێمەوە بۆ لات .ئەویش ڕۆیشت بەڵام دوای چەند ڕۆژێك دووبارە گەڕایەوە.(دکتۆر)هەر ڕازی نەبوو بچێتەوە لەگەڵی. ماوەیەکی تری پێچوو ڕۆژێك هەموومان بەیەکەوە دانیشتبوین دیتمان ژنێکی پیر لەدەرگایداو هاتە ژوور لەگەڵ چاوی پێکەوت ئەو گەنجە ڕایکردە لای ودەستی لەمل کردوو دەستی ماچ کردو گوتی دایەگیان چۆنی .ئەویش ماچی کرد.،هێنای لەتەنیشت خۆی داینا ئێمەش زۆر ڕێزمان گرتوو گوێمان بۆ گرتن (ھ) گوتی :دایە چۆنە منت بیر کەوتەوە دوای ئەو هەموو ساڵە؟ گوتی ڕۆڵە گیان من ڕۆژێك تۆم لەبیر نەکردوە بەڵام چیبکەم .بەرگەی ئازارەکانم گرت بۆ ئەوەی بتوانی بەخۆشی بژی دور لە دەستی ئەو بێ ویزدانە ئیستاش من تاقەتم نەما لەدوریت ژیانیشم ئەوەندەی نەماوە کۆتاییێ بۆیە هاتم بەدوات .دایکەکە ڕوی لەئێمە کردوو گووتی من نازانم چۆن سوپاسی ئێوە بکەم .ئێوە فریشتەبون لەوکات کە بەفریای کوڕەکەم هاتن من هەردەم دوعای خێرم بۆ کردون من ناتوانم چاکەی ئێوە بدەمەوە بەڵام خودای گەورە

پاداشتان بداتەوە ئەگەر ئێوە نەبونایە کێ دەیزانی کوڕەکەم دەبو بە چ جۆرە کەسێك، گوتمان وامەڵێ ئێمەنەبوین بەڵکو خودا ئێمەی ڕێنمونی کردو کردینی بەسەبەبێك تاکوڕکەت بەواتایەکی تر برا ئازیزو بەڕێزەکەمان بگاتە ئەوەی کەوا شایستەیەتی. ووتمان دکتۆر گیان چی دەڵیی ڕازی لەگەڵ دایکت بڕۆی .گوتی ناتوانم دایکم بە دڵێکی سارد ڕەوان بکەمەوە بەڵام دەترسم پێم بڵێن کەسێکی سپڵەی .گوتمان هیچ کات وانالێن چونکە تۆ دەناسین دەزانین لەبیرمان ناکەی زوو زوو سەردانمان دەکەی .! زۆر داوای لێبوردنی کردوو دیسان کەوتە گریان گوتمان ئەوجارە بۆدەگرییێ ،گوتی هەرچەند دڵم خۆشە بەگەڕانەوەم بۆ لای دایکم بەڵام دڵم بۆدوریتان هەست بە ئازار دەکات..دەستی دایکی گرتوومانڵ ئاوای کردوهێدی هێدی کەوتنەڕێ:

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَٰلِحًا فَأُوْلَٰٓئِكَ يُبَدِّلُ ٱللَّهُ سَيِّـَٔاتِهِمْ حَسَنَٰتٍ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٧٠﴾ صدق الله العظيم ﴿الفرقان﴾

واتا : {مەگەر ئەوکەسەی کەتەوبەبکات وباوەڕ بێنێت وکاروکردەوەی چاکە ئەنجام بدات،ئەوجۆرە کەسانە خوا کردەوە خراپەکانیان بۆدەگۆڕێ بەچاکە، چونکە بەردەوام خوا لێخۆشبوو میهرەبانە}ت.ئاسان.

کوڕە بێ ئەقڵەکە

هەرلە منداڵی عینادو کەلەڕەق بوو کە گەیشتە تەمەنی هەرزەکاری زیاتر بەردەوام بو لەسەر عینادیەکەی هەر کاتێك کارێکیان پێ بسپاردبا ڕوی خۆی وەردە گێڕاو وای دەکرد کەوا لەگەڵ ئەویش قسەناکەن گوێی بۆ هیچ ئامۆژگاریەك ڕانە دەگرت . باوکی زۆری لێدەدا زۆر جاریش لەگەڵ لێدان لە هۆش خۆی دەچو بەڵام بێ سود بوو ئامۆژگاری و لێدان و ترسان بەهیچ جۆرێ بەخەیاڵی دا نەدەهاتو گوێی پێ نەدەدا گەیشتە تەمەنی بیست ساڵی توشی هاوڕێی خراپ هات،باوك و دایکی وایان لێهاتبو هیچ ئومێدێکیان نەمابوو بۆ چاك بوونی ڕەفتاری کوڕەکەیان،پێیان دەگوت بۆ وا لە خۆت دەکەی بۆ بە کردارەکانت ئازاری ئێمەش دەدەی نە خوێندنەکەت تەواو کردو نەکارێکت بۆ خۆت کرد ئێمە هەچمان لەتۆ ناوێ وەچاوەڕێی هیچت لێ ناکەین تەنها دەمانەوێ وەك مرۆڤێکی ئاسایی بۆخۆت بژی ، کوڕم لەگەڵ هاوڕێی خراپ مەگەڕێ تادرەنگی شەو لەسەر جادەکان مەسوڕێوە ئاقل ژیربە لەسەر شەقام و کۆڵانەکان مەوەستە سەیری ناموسی خەڵك مەکە. بەڵام ئەو وای دەزانی ئەوان گوێزی بۆ دەژمێرن بە خەیاڵیشی دانەدەهات لەسەر کەلە ڕەقی و بێ باکی و کەم تەر خەمی وناسینی هاوڕێی خراپ بەردەوام بوو.

ڕۆژێك لە دەرگای ماڵیان درا دایکی دەرگای کردەوە لەناکاو کردی بەهاوار چی بووە؟ کوڕەکەم چیەتی گوتیان بانگی باوکی بکە باوکی بەغار هات سەیری کرد پۆلیس لەبەردەرگایانەو پرسیاری کوڕەکەی دەکەن گوتیان : کوڕەکەت لەماڵە؟ ئەویش بەتاسەوە گوتی: نەخێر لەماڵ نیە . ئەی دەزانی لەکوێیە ؟ گوتی : نازانم بەڵام چی بووە ! بۆ پرسیار دەکەن ئایا شتێك بووە؟ گوتیان: خاڵە گەردەزانی لەکوێیە پێمان بڵێ بۆتۆ باشترە شاردنەوەی هیچ سودێکی نیە باوکە بێدەسەڵاتەکەگووتی: بڕوام پێبکەن سوێندتان بۆ دەخۆم کەنازانم لەکوێیە لەدوێنێوە چۆتە دەرو نەهاتۆتەوە بەدرێژایی شەو من و دایکی

خەومان لێنەکەوتوە دەمان گوت دەبێ چی پوی دابێ بۆ نەهاتەوە پاستە درەنگ دەهاتەوە شەوەکانی تریش بەلاّم ئەم شەوە هەر نەهاتەوە ، دەتخوا پێم بڵێن چی بووە کوڕەکەم چی لێهاتوە خەریکە دڵم دەوەستێ !

ئەوانیش گوتیان :خاڵەکوڕەکەت لەگەڵ دووانی تر پیاوێکیان کوشتوەو سەیارەکەیان ڕفاندوە بەلاّم لەبەینی خۆیان پێک نەهاتوون لەیەکێك لە هاوڕێیەکانی خۆیان داوە و بەسەختی بریندارییان کردووە وایانزانیوە مردوە هەر لەبەر ئەوە جێیان هێشتوە ئێستا ئەو لەنەخۆشخانەیە هەر ئەو ناو وناونیشانی کوڕەکەی تۆ و هاوڕێیەکەی تری داوە خاڵە گەر کوڕەکەت هاتەوە یان هەر شتێکت زانی دەربارەی شوێنی پێمان ڕابگەیەنە . دوای پشکنینێکی وردی ماڵەکە ڕۆیشتن .

باوکی کوڕەکە بە خێزانەکەی ووت:باشە کوڕەکەمان بۆ وای لێهات ئێمە بۆنەمان توانی شتی باشی فێر بکەین یان خەتای من بوو هەر لە منداڵی فێری پارەی زۆرم کردو تەنها جارێ داوای شتێکی کردبا بۆم دەهێنا بەردەستی نازی زۆرم پێی دابو دایکی کورەکە دڵنەوایی پیاوەکەی دەدایەوەو دەی گووت خەتای ئێمەی تێدابوو بەلاّم ڕەوشتی خۆی جوان نەبوو هەر لەمنداڵی سەر سەخت بوو گوێرایەڵ و ئاقڵ نەبوو، والەخۆت مەکە تۆ خۆت نەخۆشی دەترسم شتێکت لێبێ هەر دەگریان و ئەم قسانە یان دەکرد ،دوای سێ چوار ڕۆژ شەوێکی درەنگ لە حەوشەکە چرپەیەك هات باوك لە پەنجەرە سەیری دەرەوەی کرد بینی کوڕەکەیەتی لە دەرگای نەداوەو لەسەر دیوارەکە هاتۆتە حەوشەکە بە ڕاکردن چوبۆلای و گوتی: ئەوە بۆ وات کرد تۆ لەچیت کەم بوو بۆ ئابروت بردین ، کوڕەکە بەتوڕەیی بە باوکی گوت کاتی ئەم قسانە نیە ئێستا تۆ چارەیەکم بۆ بدۆزەرەوە چی بکەم، ئەویش گوتی کات درەنگە وەرە بچینە ژورەوە تۆزێك بخەوە دوایی چارەیەکی بۆ دەدۆزینەوە،بەقسەی خۆش بردی بۆ ژورەوە لە لای دانیشت تا خەوی لێکەوت چوو بۆ ژورەکەی ترو دایکی

کوڕەکەی بانگ کرد چاوت لێبێ ڕانەکات ئێستا دەچم پۆلیس ئاگادارەدەکەمەوە من ناتوانم هیچیتر لەسەر ئەم کردارانەی بێدەنگ بم،دایکی کوڕەکە ووتی وامەکە بەدەستی خۆت کوڕەکەت لە زیندان مەکە دوایی پەشیمان دەبیتەوە ، ئەویش گوتی لەچی پەشیمان دەبمەوە من لە ڕابردوم پەشیمانم .

پۆلیس هات قۆڵبەستیان کرد،باوکە گوتی کوڕم ئەو دەرسەی کەمن نەمتوانی فێرتی بکەم با زەمانەفێرت بکات با ڕۆژگارەکان و ناخۆشی و تاڵی ژیان فێرت بکەن ، تۆ دەبێ هەر باجەکەی بدەیتەوڵە خراپەکان کە کردوتە من ڕازیم بە هەرجۆرە سزایەك کە بۆتی دادەنێن بەڵکو تاوانەکانت کەم بێتەوە بۆ ژیانەکەی تر بەڵام کوڕم تەنهالەوە پەشیمانم کەنەمتوانی بە جوانی پەروەردەت بکەم وە هەتا دەمرم هەر ئاخی ئەمە هەڵدەکێشم ئایا هەڵەی من لەکوێ بوو لە پەروەردە کردنت:

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّ مِنْ أَزْوَٰجِكُمْ وَأَوْلَٰدِكُمْ عَدُوًّا لَّكُمْ فَٱحْذَرُوهُمْ ۚ وَإِن تَعْفُواْ وَتَصْفَحُواْ وَتَغْفِرُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ صدق الله العظيم {التغابن}

واتا: {ئەی ئەوانەی باوەڕتان هێناوە(جاری واهەیە)هاوسەرانتان وڕۆڵەو نەوەکانتان دژایەتیتان دەکەن،ئێوە وریابن لەهەڵس وکەوتنتان لەگەڵیاندا،جائەگەر لێیان خۆش بن وچاوپۆشیان لێ بکەن ولێبوردەبن ، ئەوە باش بزانن خوا زۆر لێخۆشبووە وزۆریش مهرەبانە}ت.ئاسان.

پیاوێکی پەک کەوتە وکوڕەکەی

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَٱخۡفِضۡ لَهُمَا جَنَاحَ ٱلذُّلِّ مِنَ ٱلرَّحۡمَةِ وَقُل رَّبِّ ٱرۡحَمۡهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾ صدق الله العظيم ﴿الاسرا﴾

واتا {باڵی میهرەبانی خۆتیان بەسەردا بکێشەو ملکەچ بەبۆیان،(نزابکەو)بڵێ: پەروەردگارەحمیان پێ بکەومیهرەبان بەبۆیان هەر وەك چۆن ئەوان منیان پەروەردە کردووە بە بچووکی ومندالی}ت.ئاسان

لەم بەسەرهاتە باسی گەنجێك دەکەین کە پێنج براو سێ خوشکی هەبوو.ناوی ع . بوو لەخوشك و برایەکانی بچوکتربوو لەگەڵ دایك وباوکی دەژیا.چونکە براکانی ژنیان هێنابوو خوشکەکانی شویان کردبوو .

ع خوێندکاری کۆلێژ بوو. کەدەگەڕاوە بۆماڵ یارمەتی دایکی دەدا لەکاری ماڵ چونکە ماوەی دووسااڵ بوو باوکی (جەڵتە)لێدابوو لەدەستوو قاچ کەوتبوو دایکیشی بەتەمەن بوو پێویستی بەیارمتی بو نەخۆشی دڵ و چەندین نەخۆشی تری هەبوو، بەاڵم ئەوەی کە ع چاوەڕێ نەدەکرد ڕوویدا ئەویش مردنی دایکی بوو دوای ماوەیەکی کەم خوشك وبراکانی هەمویان چونەوە بۆماڵێ خۆیان . ع وباوکیان جێهێشت. ئەو گەنجە ئاگاداری باوکی بوو نەیتوانی چەندمانگیك بچێ بۆ خوێندن ، ڕۆژێك یەکێك لەبرایەکانی هات ع گووتی ؟براگیان ئەگەر ئەوهابێت خوێندنم پێ تەواو ناکرێ من ئەمسااڵ و سااڵێکی ترم ماوە،بەخۆشتان باش دەزانن ناتوانم باوکمان بەجێ بێڵم لە بەیانی تا دوای نیوەڕۆ زۆر جار وایە دەگاتە دوای عەسر من ناگەڕیمەوە .یارمەتیم بدەن ئەم ماوەیە تاخوێندنم تەواو دەبێت.هەر یەکێك لەئێوە با یەك دوومانگ

بیباتـە لای خـۆی تکاتـان لێدەکـەم .ئـەویش گـوتی باشـە بـەیانی دێمـەوە لات"پۆیشت چەند پۆژێکی پێچوو دوای هاتەوە گوتی باشە لەگەڵ خۆم دەیبەم هەنـدێك جلوبـەرگی ئامادەکـە بیخـەرە ناوئۆتۆمبێلەکـەم زووکـە، ع زۆری پێخۆشبو ئەو هەڵویستەی براکەی زۆرسوپاسی کرد!.چەند پۆژێکی پێچوو زۆر بیری باوکە پەکەوتەکەی کرد گووتی ئەمڕۆ دەچم بۆدیتنی.

چـوو بۆمـاڵی براکـەی سـەلامی کـردوو دانیـشت زۆرچـاوی گێـرا بـاوکی نـەدیت سەیری کرد براکەی وبراژنەکەی هەر سەیری یەکتری دەکەن .گووتی؟کوا باوکم لەکامە ژووڕە چیبوە بو ئاوا سەیری یەکتری دەکەن ودەنگ ناکەن هەستایەوەو لەژووڕەکان بەدوای گەڕا بەڵام لەهیچ شوێنێك نەبو ع هاواری کرد؟ کوا باوکم شتێکی لێبەسەر هاتوو!براکەی دەستی کردە ملی و بردی بۆ حەوشەکە گوتی بەخوا باوکت هیچی لینـەهاتوو بـەڵام دوو پۆژ لـەلامان بو خێزانەکـەم نـەیتوانی بەتەنها ئاگاداری بێت بەخۆشت دەزانی من لەماڵەوە نیم کاتم کەمە . ع گووتی ئێستا لە کوێیە؟ ئەویش گووتی. پێش چوار پۆژ بردم بۆ ماڵی ( )برامان .

بـەزووبی چـوو بـۆ مـاڵی براکـەی تـری سـەلامی کـردو چـو بـۆ ژووڕو چـاوی گـێڕا دیـتی براکـەو براژنەکـەی هـەر وەك ئـەوانی تـر سـەیری یـەکتر دەکـەن براکـەی وێستی قسە بکات ع گووتی (دەزانم خۆت ماندوو مەکە.باوکم هیـچی لێنـەهاتوە بـەڵام خێزانەکـەت نـاتوانێ بەتـەنها ئاگـاداری بێـت دەشـزانم تـۆ کاتـت نەیـە یارمەتی بدەی)ئێستاش پێم بڵی باوکمت بۆ کوێ برد. گووتی بردم بۆ مـاڵی بـرات( ) دیـسان ملـی پی گرتـوو چـوو بـۆ مـاڵی ئـەوان زۆر تـوڕە ببـو بـەقایم لـە دەرگایـدا دەرگایـان کـردەوە لـە گـەڵ سـەلام کـردن گـووتی بـاوکم ئامـادە بکـەن لەگەڵ خۆم دەیبەمەوە. براکەی گوتی ئەوە تۆ چی دەڵی (ع) !

(ع) گووتی هەر ئەوەی بیستت .

براکەی گوتی لەبەر چی باوکم هێشتا (٢٤) کات ژمێرە لەلامانە!

(ع) گووتی ئەمڕۆ بیبەمەوە باشترە نەوەك بەیانی تۆش بیبەیتە لای براکەی ترمان

براکەی گووتی من پێش نیارێکم هەیە بیبە بۆ ماڵی خوشکمان ( )

(ع) گووتی ئەگەر ئێوە دەسەلأتتان نەبێ بەسەر خێزانەکانتان باشە چۆن خوشکەکانتان دەتوانن پیاوەکانیان ڕازیبکەن هـا..! من ئەو کارە ناکەم باوکم دەبەمەوە لای خۆم هەر بەخۆم بەخێوی دەکەم و ئاگاداری دەبم بڕام باوکم ئەرکی ئەوەندەی لەسەرمانە پاداشتی هەندێك لە چاکەکان بدەینەوە وایە یان نا برا گیان باوکمان لەسەرەتاوە هەر وانەبوە هەموو تەمەنی خۆی لەپێناو ئێمە دانا.

(ع) باوکی بردەوە لەگەڵ خۆی. وازی لەخوێندن هێناو هەموو کاتی بۆ باوکی تەرخان کرد. باوکی تەواو بێزەوەر ببو ڕۆژانە چەند جارێك پاکی دەکردەوە جلەکانی دەگۆڕی وسەری دەشوشت وخواردنی بۆئامادە دەکردو لەدەمی دەنا. لەمندالّی ساوا زۆر بەئەرکتربوو. براکانی بەچەند مانگ ئەگەر بهاتبان بۆ دیدەنی . بەلأم خوشکەکانی هەفتەی یەکێکیان دەهاتن یارمەتیان دەداو نانیان بۆ دەکردن. زۆرجار پێیان دەگوت بۆخۆت ژن بێنە یارمەتیت دەدات کارەکانت هەندێك لەسەر کەم دەکاتەوە ، (ع) دەیگوت ژن ناهێنم چونکە ڕۆژێك دادێت بێزاری دەردەبڕێ بەرانبەر باوکم منیش هیچ کات بەوە ڕازی نابم .لەیادمە ڕۆژێك نەخۆش کەوتم ئەوکات مندالّ بوم تەمەنم هەشت سالأن بوو باوکم منی لەباوەش گرتوو چەند جێگای بەمنکرد بۆچارەسەرم . دکتۆر و چاك ومەلا..هتد.تا چاك بومەوە ، بەوجۆرە باوکی خزمەت کرد شەش سالّی تەواو

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۖ وَهُوَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْقَدِيرُ ﴿٥٤﴾ صدق الله العظيم

﴿الروم﴾

واتا {خوا ئەو زاتەیە کەئێوەی بەلاوازی دروستکردوە(لەسەرەتانوتفەیەکی لاواز،دوای وەك دیل لەسکی دایکدا، هەرلاوازیت) لەوەودوا لەسەردەمی(لاویەتیدا،خوا) هێزودەسەلأتێك دەبەخشێت،دوای هێزوتوانا نۆرەی لاوازی وپیری دێت،هەرچی بوێت دروستی دەکات،بێگومان ئەو(پەروەردگارە)زۆر زاناو زۆر بەتوانایە}ت.ئاسان.

بابەتی دووەم

بۆچی گەڕاینەوە بۆ سەردەمی نەزانی

(لماذا رجعنا الى عصر الجاهلية)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ لَا يَفۡتِنَنَّكُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ كَمَآ أَخۡرَجَ أَبَوَيۡكُم مِّنَ ٱلۡجَنَّةِ يَنزِعُ عَنۡهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوۡءَٰتِهِمَآۗ إِنَّهُۥ يَرَىٰكُمۡ هُوَ وَقَبِيلُهُۥ مِنۡ حَيۡثُ لَا تَرَوۡنَهُمۡۗ إِنَّا جَعَلۡنَا ٱلشَّيَٰطِينَ أَوۡلِيَآءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٢٧﴾ صدق الله العظيم

﴿الاعراف﴾

واتا: {ئەی نەوەی ئادەم: شەیتان،ئێوەش لەخشتەنەبات هەروەك باوانتانی لەخشتە بردو لەبەهەشتدا بەدەرکردنی دان، خۆی دەستی کردبە دامالێینی پۆشاکەکانیان تاعەیب وعاریان پیشانی یەکتر بدات،بێگومان شەیتان وداروودەستەی،ئێوە دەبینن، بەلأم ئێوە ئەوان نابینن، جادلنیابن کەئێمە شەیتانەکانمان کردوە بەیارو یاوەری ئەوانەی کەباوەڕ ناهێنن}ت.ئاسان

لەبەر چی گەڕاینەوە سەردەمی نەزانی؟ چیە ئەوەی وای لێکردووین بەرە بەرە بەرگی حەیاو شەرم دانین و پەردەی خۆشەویستی بەینی خۆمان وخوای گەورە بپچڕێنین،دەزانین ڕێگایەکی چەوتە بەلأم فریوی هاوڕێی خراپ و بنەمایەکی ناتەواو وکەنالی خراپ و..هتد،

فریودانی شەیتان وورده بەوردەیە لەسەرەتا بەهۆی هاوڕێی خراپ و نزیك وباوەڕپێکراو توش دێ یت. کاتێك دەلێت تۆبەڕاستی زۆر جوانی چۆن تەمەنی گەنجیت بەفیڕۆ دەدەیت ئەوکاتانەی دەڕوات دووبارە نابێتەوە.ئەو لەچکە

داکەنە ئەو قژە جوانەت بۆداپۆشیوە ئەم قەدو بالآیەت هەر لەو جلە جوانانە دێت ئەم جوبەیە چیە لەبەرتکردوە .درۆیەکی بچووک هیچ نیە تەماشا کردن و نەزەر چیە تۆگەنجی وابکە و وابکە هەڵەی بچووکە گەورە دەبێت کاتێک بەئاگادییت کەکاتەکە بەسەر چووە و هەلی چاکردنەوەی هەڵەکان نەماوە!. باس کردنی ئەو بابەتە زۆر دڵم تەنگ دەکات .کاتێک دەبینم زۆر لەگەنجەکانی ئەوسەردەمە فریوی دەستی شەیتان بوونە زۆر بەداخم .

ئەنەس کوڕی مالیک ڕەزای خوای لێبێی لەپێغەمبەرەوە صلی لله علیەوسلم بۆمان دەگێڕێتەوە کەدەفەرمووێ(لەنیشانەکانی نزیکبوونەوەی ڕۆژی دوایی زانست وزانیاری نامێنێ نەزانی دەردەکەوێت.زیناو داوێن پیسی بلاو دەبێتەوە مەیی بەئاشکرای دەخوڕێتەوە ژنان ژمارەیان زیاتر دەبێت لەپیاوان تاوای لێدێت بەپەنجا ژن یەک سەرپەرشت کاریان دەبێت)صحیح مسلم ص۹۲۱ هەموومان دەزانین سەردەمی نەزانی چۆن بوو بەڵام ئیستا دوای ئەوهەموو پێشکەوتنەی کە ڕۆژانە بەچاوانی خۆمان دەیبینین لە تەکنەلوجیا: لەئامیرەکان لە بیناکان لە...هتد !.

ئەگەر بەوردی باسی ئەم هەموو ئامێرو داهاتانە بکەین چەند لاپەڕەیەکی دەوێ. باسەکەی ئێمە دەربارەی ئەوانە نیە تەنها دەڵێم دوای ئەم هەموو ئاسان کاریە بۆچی گەراینەوە بەڕفتارو کردارمان بۆ دواوە بۆ؟هیچ کات پێشکەوتنی نەوەی پێغەمبەر (صلی الله علیه وسلم) لە ڕووتی و نەفامی و نەزانی و درۆ و ڕق وکین هەڵگرتن بەرامبەر یەکتری و حەسودی و خیانەت کردن نەبووە و نابی. لەنێوان مرۆڤەکان بەتایبەتی ئەوانەی لەناسنامەیان نوسراوە(مسلم)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

قَالَ رَبِّ بِمَآ أَغْوَيْتَنِى لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٣٩﴾

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ صدق الله العظيم ﴿الحجر﴾

واتا {ئیبلیس(بەبوغزوکینەو حەسادەتەوە) ووتی :پەروەردگارا، مادام بەهۆی(ئینسانەوە)منت سەرلێشێواوکرد، شەرت بێ لەزەویدا (هەموو گوناە ولادان وتاوانێکیان)لاجوان وشیرین بکەم وەهەمویان سەرلێشێواو سەرگەردان بکەم،} {جگە لەبەندە دڵسۆزەکانی خۆت نەبێ (چونکە دڵیان بەباوەڕبەتۆ ویادی تۆ ئاوەدانە، هەوڵ و کۆششی من بۆ وێڵکردنیان ئاکامە}ت،ئا.

ئەگەر ئەوە قسەی شەیتان بێت بەخۆی دەڵێ من توانام نیە بەسەر ئەوانەی کەباوەڕی تەواو جێگیریان هەیە، بۆ ئێمە لەوانە نەبین، لەسەرەتاوە دەڵێم ئێمە ئامێریکمان لەمانی خۆمان داناوە لەو٢٤ کاتژمێرەی شەوو ڕۆژمان نیوەی کاتەکانمان لەگەڵ ئەوبەسەر دەبەین ئەویش تەلەفیزیۆنە لەسەدا بیست ئەگەر کەناڵە بەسودەکان سەیرکەین.ئایائەوانی تریش خزموو ناسیاوی ئێمەنین مۆدیلات و ڕەفتار و کرداری ناشایستەی لێهەڵدەگرنەوە،. من وەک ئافرەتێک کەدەچم بۆ بازاڕ بۆشت کرین هیچ کات ئەوشتومەکە ناکرم کەسەری والأبێت چونکە دوو دڵم لەپاک وخاوێنی . برای بەڕێزم هەست بەچی دەکەی کاتێک دەستی خێزانەکەت گرتووە پانتۆڵێکی تەسکی لەبەر دایە یان تەنورەکەی تائەژنۆیەتی فەتحەیەکی سی سانتیمی لەدواوە کراوەتەوە پرچی بەڕەلاکردوە.؟پرسیاریک بەڕێزم ئایا؟ کەتەماشاکردنی و خۆ ڕازاندنەوەی وجوانی ولاروڵەنجەی خێزانت بۆ چاو تێرکردنی هەندێک کەسی نەفس نزم بێت تۆ چیت بۆ ماوەتەوە کە شانازی پێوە بکەیت . کوا سەردەمی باو باپیرانمان چیلێهات بۆ وون بوو لەگەڵ هاتنی ئەو شەیتانە بۆ ماڵەکان بەوەش نەوەستاین

شتیی تریشمان بۆزیاد کرد ئەویش سەتەلایت وئەنتەرنێت ومۆبایل وهتد. . ڕێز نەما تەبای نەما خۆشەویستی ناو خێزان لەبەین چوو من لەگەڵ ئەوە نیم کەهەرنەمێنێ چونکە کاری زۆرباشی پێدەکرێت بەڵام کارە خراپەکانی زیاترە،ئێستائەگەر هەرماڵێك تەلەفزیۆنی نەبێ پێیان دەڵێن دواکەوتوو،

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ صدق الله العظيم {الحجر}

واتا{جگە لەبەندە دڵسۆزەکانی خۆت نەبێ(چونکەدڵیان بەباوەڕ بەتۆ ویادی تۆ ئاوەدانە،هەوڵ وکۆششی من بۆ وێڵکردنیان ئاکامە}ت.ئاسان.

ئەم ئایەتە باسی باوەڕداران دەکات کەفریوی دەستی شەیتان نابن (چەند سەدساڵە ئەم ئایەتە بۆخۆشەویستمان دابەزیوە ،زیاتربیری لێ بکەینەوە وادەزانین ئەم ئایەتانە لەبەر ئێمەوبۆسەردەمی ئێمەدابەزیووە، پێغەمبەرمان دەفەرموێ(پەلەبکەن لەکاروو کردەوەی باش پێش ئەوەی چوونە نێیو تاریکی. دامێن گیرتان بێت کەوای لێدیت بڕوادار بەیانی بڕواداڕە ئێوارە بێ بڕوا ئاینی خۆی بەکەمێك ماڵ وسامانی دونیا دەفرۆشێت) صحیح مسلم ص١٠١٨ لەکۆنەوە خەڵك رووت بوون هیچیان نەدەزانی دەربارەی ژیان وجلوبەرگ ڕەخنەیان لینەدەگیرا چونکە جلیان نەبوو ئەگەر بیان بوایە لەبەریان دەکرد،دەزانن ئەگەر ئێمە لەسەردەمی ئەوان ژیاباین چۆن دەبوین،وەئەگەر ئەوانەی سەردەمی نەزانی لەسەردەمی ئێمە ژیابونایە چیان دەکرد هەر بیریان لەڕوتی دەکردەوە یان بیریان لەبەرەو پێش وەچوون دەکردەوە(کەوا هەوڵی ئەوان ئێمەی گەیاندە ئەو ڕۆژە، بەڵام ئێستا لەبەر مۆدێلات نازانن چ لەبەربکەن بۆیە گەڕاینەوە بۆ ڕووتی وسەردەمی کۆن. ئافرەتێکی بەناو موسڵمان لەگەڵ

ئافرەتێکی غیرەدین ڕادەگرین لەلای یەک ئەوکات پرسیارێک لەخۆتان بکەن ؟ ئایا کامەیان خۆشەویستە لەلای خوداوخۆشەویستەکەی،ئایا؟ لەیەکترین جیادەکەیتەوە؟!هەروەها گەنجەکانمان چۆن جیا دەکرێنەوە لەغیرەدین؟ ئایا جیا دەکرێنەوە بەچی؟!بۆئەوان جلی وەک ئێمە لەبەرناکەن؟ هەر لەبەر ئەوەنیە کەوا ئەمە دەستووری خۆیانە. ئەی کوانی دەستووری ئێمەی موسڵمان چی لێهات بۆ گۆڕا؟بۆ بەسووک وئاسانی دەستورو عادات وڕەوشت وکردارەکانتان دەگۆڕن!.

ئەبوو هوڕیرە لە.پێغەمبەر ﷺ دەگێڕیتەوە دەفەرموی (دووجۆر لە خەڵکی هەن دەچنە دۆزەخ کەنەمدیون:خەڵکانیک کەقامچیان پێیە هەر وەک کلکی مانگا لە خەڵکی دەدەن . دووەم ئافرەتانی کە پۆشاکیان لەبەر دایە بەڵام ڕووتن قژیان وەک کۆپارەی حوشتر بەرزکردۆتەوە ئەوانە نەدەچنە بەهەشت نەبۆنیشی دەکەن لەکاتێک بۆنی ئەوەندەو ئەوەندە دەڕوات)صحیح مسلم

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

﴿ إِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٣﴾ صدق الله العظيم ﴿الحجر﴾

واتا {بێگومان دۆزەخ شوێنی هەر هەموویانە}ت.ئاسان

ئازیزم ئەوەی تۆ بەباشی دەزانی لەڕاستیدا زۆر قێزەوەرە ئەگەر بەووردی وزیرەکی سەیری بکەی بڕوابکە ؟زۆران لەکوڕو کچانی موسڵمان بوون بەمەسیحی هەڵگەڕانەوە لەدینەپاکەکەمان بەهۆی هاوڕیی خراپ وکەنالی خراپ وخێزان وکومەڵگای ناتێگەیشتوو. باوەشی موسڵمان هەردەم والایە بۆهەموو دیانەتێک کەدەگەڕی بەدوای ڕێگای ڕاست ، بەڵام ئەگەر مەسیحیەک موسڵمان بێت بنەماڵەو کەس وکاری دەیکوژن لەبەرئەوەی بەدڵ وگیان پارێزگاری لەئایینەکەیان دەکەن، ڕوهبانیان زۆر تووڕە دەبن ئەگەر بڵێن مالّ ومندالّت چۆنە؟دەڵێن جوێنمان پێی دەدەن ئێمە چۆن ژن دەهێنین وخێزان پێک دەێنین،

بەڵام نعوزوبلله. دەڵێن خوای گەورە خاوەن خێزانە دەڵێن عیسی کوڕی خوایە، ئێمە پێمان دەڵێن موسڵمان بەڵام هیچ پەفتارمان وکردارمان بەموسڵمان ناچێ ، چۆن موسوڵمان بەقسەیەک بەگۆرانیەک بەدرۆیک بەبچوکترین شت فریوو دەخوات ودەگۆڕێت ئەوەش دەگەڕێتەوە بۆجێگیر نەبوونی ئیمان لەدڵەکان، دەگەڕێتەوە بۆزاڵبوونی شەیتان بەسەربیروو باوەڕەکان .ئەگەر واباس دەکەم بۆخۆم نیە چونکە من ناچمەگۆڕی تۆ تۆش ناچیتەگۆڕەکەی من کردەوەی خۆم بۆ خۆم کردەوەی خۆت بۆ خۆت لەبیرمان نەچی خودای گەورە چی دەفەرموی

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

قُلْ إِنَّ ٱلْمَوْتَ ٱلَّذِى تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُۥ مُلَٰقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ صدق الله العظيم

﴿الجمعة﴾

واتا: {پێ یان بڵێ ئەی پێغەمبەری خوا،بەڕاستی ئەومردنەی کەوا ڕادەکەن لەدەستی هەریەخەتان پێ دەگرێ لەوەو دوایش دەگەڕێنەوە بۆلای کەسێک کەزانایە بەنهێنی وئاشکرا، ئەوسا لەهەواڵ و(دەرئەنجامی)کارو کردەوەکانتان ئاگادارتان دەکات، (پاداشت بەرامبەر ئیمان وکرار دەبێت).}ت.ئاسان. بەرلەوەی ئەوکات بێت ئێستا ئەو پرسیارە با لەخۆمان بکەین چیمان کردوە لەو کاتانەی کەلە دەستمان چوە چیمان ئامادە کردوە بۆ داهاتومان قوتابی ژیر خۆی ماندوو دەکات بۆ گەیشتن بەنمرەی باش .لەکاتی وەرگرتنەوەی کارت و پلەی گەیشتنی دڵی زۆر بەخێرای لیدەدات .زۆر دڵخۆش دەبی کاتێک مامۆستاکەی ناوی بانگ دەکات فلاّن دەرچوو بە نایابترین نمرە .مامۆستاکان شانازی بەم خوێندکارە دەکەن . ماندوبونێکی زۆر بۆ ناوداربون بۆڕێزلێنانی بنەماڵەکەت بۆژیانێکی خۆش بۆ خۆهەڵکێشان بۆ ..هتد ژیانی ئادەمیزاد

خوێندنەو دەرچونە بەڵام لەپۆڵێك نیە بۆ پۆڵێك بەڵکو دەرچونە بە نمرەی باش لەدونیا بۆ ئاخیرەت بۆبەهەشت یان بە نمرەی خراپ بۆ جەهەنەم خودا پەنامان بدا ،تا بتوانین با بەسەر بەرزی بژین و بەشانازیوو بەختەوەری بمرین.

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَأَنِيبُوٓاْ إِلَىٰ رَبِّكُمۡ وَأَسۡلِمُواْ لَهُۥ مِن قَبۡلِ أَن يَأۡتِيَكُمُ ٱلۡعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿٥٤﴾ صدق الله العظيم ﴿الزمر﴾

واتا {دڵتان لای خودابێت وبگەڕێنەوەبۆلای پەروەردگارتان وتەسلیمی ئەو بن(لەهەموژیانتان) پێش ئەوەی سزای خوا یەخەتان بگرێت لەوەودواش سەرکەوت ونابن وکەس نابێ بەرگریتان لێ بکات}ت. ئاسان.

کچەکەی کۆلێژ

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

إِنَّ عِبَادِى لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَٰنٌ إِلَّا مَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلْغَاوِينَ ﴿٤٢﴾

صدق الله العظيم ﴿الحجر﴾

واتا: {بەڕاستی بەندە(چاك وپاکەکانی من)بەتۆ فریو نادرێن، وەتۆ دەسەلآتت نیە بەسەریاندا، جگەلەوانەی کە سەرکەش ویاخی وسەرگەردانن و(گوێ لەمستی تۆ دەبن)}ت،ئا.

لەسالّەکانی ٧٠کچێك دەیخوێند لەکۆلێژ ناوی (س) بوو زۆر ژیر بوو هەموو سالّیك نمرەی بەرزی بەدەست دەهێنا هەر لەیەکی سەرەتای،ماموّستاکانی ڕێزیان لێدەگرتوو زۆریان خۆش دەویست زۆر جوان بوو بەلآم جوانی ئەم کچە کەس نەیدیبوو تەنها مالّەوەیان نەبێ حیجابی لەبەر دەکردو ڕووپۆشی بەسەرەوەبوو تەنها دوو چاوەکانی دیاربوو . لەگەلّ خوێندکارانی هاوڕێی زۆر قسەخۆش بوو لەلای هەموان خۆشەویست بوو.

ڕۆژێکیان.(س)دەگەڕایەوە بۆمالّ لەڕێگا کوڕیکی توش بوو پێگوت دەتوانم قسەت لەگەلّ بکەم. س. ڕانەوەستا و ڕۆیی. ڕۆژی دوای دیسان هەمان گەنج هاتەوە سەر ڕێگای گوتی دەبێت قسەت لەگەلّ بکەم .س .گووتی چۆن لەسەر ڕێگام دەوەستی تۆ ئابروت نیە ئەویش گوتی تەنها دوو قسەم لایە دەمەوێت پێتی بلّێم .س گوتی قسەی چیت لایە زوو بیکەو بابڕۆم گەنجەکە لەناکاو گوتی(تۆم خۆشدەوێت) (س) زۆر بەم قسەیە دلّ پەست بوو هیچ ڕانەوەستا بەزووی ڕۆیشت.بەلآم ئەوەی ڕویدا سەیربوو گەنجەکە بۆجارێکی تر ڕیگای لەکچەکە گرتوو .گووتی من ناهێلّم تۆ بڕۆی تا گوێم بۆ نەگری من بەڕاستی تۆم خۆش دەوێ من نیەتی خراپم نیە دێم بۆ خوازبێنیت تەنها ئەگەر تۆ ڕازیبی،(س)گوتی تۆ گەلێك سەیری تۆ من ناناسی منت نەبینیوە چۆن وادەلّیی

.گەنجەکە گووتی من ناوم(ح)دەرچوی کۆلێژم سێ ساڵە، ساڵی دوایم یەکەم ساڵی تۆبوو لەکۆلێژ بۆیە یەکتریمان نەناسی بەڵام من لەو کاتەوە ئاگاداری تۆم تۆ کچێکی زۆر بەڕێزو جوانی بۆیە ناتوانم دەرت بێنم لەدڵم.(س) گوتی چۆن زانیت جوانم من هەردەم سەرپۆشم لەسەرە هاوڕێکانیشم روخساری منیان نەبینیوە تۆ چوزانی لەژێر ئەم ڕوپۆشە روخسارێکی جوانم هەیە نابێت من لەبەر ئەوەی شێوەم ناشیرین و ناڕیک بێت ئاوام کردبێت و نەوەك لەبەر ترسی خودا خۆم پۆشیوە (ح)گوتی ئەوەی من بزانم روخسارت وەك مانگ جوانە هیچ لەوە دوو دڵ نیم لەچاوە جوانەکانت ئەوە دەبینم ئەو چاوە گەش وجوانانە بڕواناکەم درۆ بزانن وانیە؟(س)کە ئەوەی بیست هەومو گیانی هاتە لەرزین و گووتی ناونیشانی خۆتم بدەیی بەیانی وەلأمت دەدەمەوە.(ح)کە گەڕایەوە بۆماڵ لەخۆشیان هەڵدەپەڕی وگۆرانی دەگوت، ئەو شەوە چاوەکانی نەچووە خەو هەر دەیگوت پاش ئەم هەموو چاوەڕوانیە وترسان ودڵە ڕاوکێی یە ونەوێرانم بۆقسە لەگەڵ کردنی تەنها چەند سعاتێك ماوە تا کۆتای بە ئازارەکانم بێت وە لەناخۆشی ڕزگارم دەبێت، بەیانی لەدەرگای ماڵی کوڕەکە درا دایکی دەرگای کردەوە گووتی (ح)کوڕم بانگت دەکەن .ئەویش بەڕاکردن خۆی گەیاندە لای دەرگە گەنجێکی دیت زەرفیکی نامەو کارتۆنیکی بچووکی لەدەست بوو گووتی تۆ فلأنی(ح)گووتی بەڵی، ئەویش هەناسەیەکی هەڵکێشاو گووتی من برای(س)نم. فەرموو ئەمە خوشکم بۆی ناردوویی گووتی ئەمە وەلأمەکەمە .دوای ڕۆیشت .(ح)هاتە ژوور لە خۆشییان قاچەکانی هەڵێ نەدەگرتن واهەستی دەکرد دەفڕی . نامەکەو کارتۆنەکەی لەبەرامبەر خۆی دانابوو لەسەر مێزیك هەر چەند دڵی نەدەهات بیکاتەوە لەدڵی خۆیدا دەیگووت دەترسم ڕازی نەبێ ؟ ئەگەر نوسرابوو ڕازیم ؟بۆدڵم خورتە خورت دەکات ؟ئەی براکەی بۆ واحادز وغەمبار دیاربوو؟ چەندەها بۆچونی بۆهات چەند کاتژمێرێك بەدیاریەوە دانیشت. دوای نامەکەی کردەوە نوسراوە(بسم اللەالرحمان

الـرحیم)لەکەسـێک کـەغافڵ بـوو لـەخودا چـەند سـاڵێک. بـۆ بەئاگاهێنـەرم ومامۆسـتام.! سوپاسـت دەکـەم بـۆ ئـەو کـارە باشـەی تـۆ لەگـەڵ منـت کـرد ئەوکارەی تۆ تەنها من دەزانم چەندە بەنرخە کە ناتوانم پاداشتەکەت بدەمـەوە هـەر خودای گـەورە خـۆی پاداشتت بداتـەوە. مـن ئـەو نامـەی کـەبۆتۆم ناردووە پێش ئەوەی بگاتە دەستت ئەندامانی خێزانەکەم خوێندویەتیانەوە .چونکە ئەو کـارەی مـن پێـی هەڵدەسـتم پەیوەنـدی بـەتۆوە نیـە بـەڵکو تـۆ تـەنها ئاگـادار کەرەوەیـەک بـووی کـە خـودا بـۆمی نـارد تـۆ عاشـقی چـاوەکانم بـوی واتـە مـن تاوانیکم کردیەو لی بێ ئاگام تۆخەبەرت کردمـەوە . ئاخ بۆمن چـەندان کەسـی تـریش چـاوی منیـان پێـی جـوان بـووە بـەڵام دەنگیـان نـەکردوە مـن هەڵـە بـووم دەبوایە چۆن بـاڵام پۆشی چاویـشم داپۆشیبا(ح)تۆ موعجیـب بـوی بەچاوەکانم فەرموونەوەش چاوە کانم).

لەوکاتە. (ح) زوو سەیری ناو کارتونەکەی کرد هـەردوو چـاوەکانی(س)تێدابوو پڕبـەدەنگی هـاواری کرد (نـا شتی وانـابی)ئـەوانی مـاڵی هـەموو ڕایـان کـرد.(ح) چـیبوە هیـچی پێنـەگوترا ڕایکـرد بـەرەو مـاڵی(س)گەیـشتە سـەری کـۆڵاڵن قـەرەبـاڵغی دیـت نزیـک بـۆوە دیـتی خـەریکن تـەرمی.(س)دەخەنـە نـاو سـەیارە. کەوتـە سـەر زەوی بـاوک و بـرای. (س) هـەڵیان گـرت لەگـەڵخۆیان بردیـان بـۆ گۆڕستان ، کەبەهۆش خۆی هاتەوە دیتی ناشتویانە دەگریاو بەهەردوو دەستی لەسـەری خـۆی دەدا دەیگـوت مـن کوشـتم سـزام بـدەن مـن تـاوان بـارم بمکوژن.خەڵکەکە هەموی ڕۆیشتن دەیانگووت وەرە لەگەڵمان دەیگوت جێم بێڵن باتـەنهابم دوو ڕۆژوو دوو شـەو گۆڕەکـەی جێنەهێـشت وهـەر دەگریـاو هـاواری دەکرد.لەپڕیک یەکیک دەستی لەسەر شانی داناو گووتی هەستەوە؟ سـەری بڵند کرد پیاوێکی بینی گووتی من باوکی((س))من لەخـەو ئـەوم بینی لەجێگایـەکی زۆر خۆش بوو پێگووتم سەیرکە جێگام چەندە خۆشە گووتی سوپاسی (ح)بکە مـن لەبـەر ئـەو کـردارەی ئـەوکردی لەگـەڵم ئـەم جێگایـە خۆشـەم بەنسیب بـوو

پێبڵێ هێچی تر هاوار نەکات ونەگریی. کەمێك دانیشت فرمێسکەکانی سڕیوو گووتی استغفرالله قەت ناتوانم لەبیری بکەم بەڵام بەڵێن دەدەم لەسەر گۆڕەکەت کەتا ماوم سەرم بڵند نەکەم خۆم وەك تۆ خاوێن وپاك ڕابگرم نەزەر نەکەم .

ئەوەی (س)کردی بەلای ئیوە چۆنە لەو بڕوایە دام هەندێکتان دەڵێن شێتیە ! هەندێکی تر دەڵێن جیهادە لەپێناوی خودا لەکاتیك ئەم شتە زۆر دەگمەنە!

ئەوەی منیش بۆی دەچم هەستکردنی(س)بەشەرمەزاری بەرامبەر خالقی چونکە بەجۆرێك خۆشی دەویست کە کەم کەس هەیە لەومانایە تێبگات .

بۆچی لاتان سەیر نیە ئەگەر ببیستن یەکێك خۆی کوشتوە لەبەر نەبونی مالّ وقەرز داری لەکاتێك عەبدی سامانە، یان کچێك خۆی دەسوتێنی لەبەر پەیوەندیەکی دۆڕاوو.

(عن ابی هریره.ﷺ ،قال|قال رسول الله.ﷺ.الدنیا سجن المومن وجنه الکافر) صدق رسول الله

ابوهریرە.لەپێغەمبەرەوە بۆمان دەگێڕیتەوە دەفەرموی(دونیا بەندینخانەی بڕواداره و بەهەشتی بێباوەڕانە) راستی فەرموە پێغەمبەری خودا.

دوو براکە بۆ وایان لێهات

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَهُوَ ٱلَّذِى يَقْبَلُ ٱلتَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِۦ وَيَعْفُواْ عَنِ ٱلسَّيِّـَٔاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾ صدق الله العظيم ﴿ الشورى ﴾

واتا: {هەر خوا خۆی پەشیمانی وتۆبەی بەندەکانی وەردەگرێت ،هەروەها چاوپۆشی دەکات لەهەڵەوگوناهەکانیان، وەبەوکاروکردەوانەش کەئەنجامی دەدەن دەزانێت وبەئاگایە}ت.ئاسان.

ئەو دووبرایە زۆر هۆگری یەکبوون لەلای یەك زۆر بەڕێز بوون لەهەموو کۆڕوو دانیشتن و سەردان و ڕوداویك بەیەکەوە دیاربوون. کارگەیەکیان هەبوو بەیەکەوە کاریان تیادا دەکرد هەموو خزموو ناسیاوێك وجیرانەکان حەسودیان پێدەبردن. هەردوکیان خاوەن خێزان و مالّ و منداڵ بوون لە یەکێك لەگەڕەکە خۆشەکانی نزیك بازاڕ دووخانوی گەورەیان دروست کردبوو هەروەك یەك . هیچ کات بێ یەکتر نەیاندەتوانی، ئێوارەیەك بەیەکەوە دانیشتبون منداڵە بچوکەکان یاریان دەکرد گەورەکانیش بەیەکەوە دەیان خوێند، براگەورەکە گووتی: بۆکچەکەت بەکوڕەکەم نادەی ئەویش گووتی بێ ئەوەی تۆ باسی بکەی من وام دانابوو بەلاّم دوام خستبوو تاخوێندنیان تەواو دەکەن. دوای ماوەیەك ئەوبڕیارەی براکان لەسەری ڕێك کەوتبون بەمنداڵەکانیان ڕاگەیاند .

کوڕی برای گەورە ناوی(و)بوو تەمەنی(١٨)ساڵ بوو.

کچەکەش ناوی(ن)بوو تەمەنی (١٦)ساڵ بوو.

ئەوانیش ڕەزامەندی خۆیان نیشاندا. دوای چەند ڕۆژێك لە ئاهەنگێکی خێزانی گەورەبەئامادە بوونی خزم و ناسیارو وهاوڕێ یانی هەموو لا ،کوڕە وکچەیان لەیەکترمارەکرد. ڕۆژەکان دەڕۆیشتن خۆشەویستی هەردوو بنەماڵە زیاتر دەبوو

بۆیەکتری، پاش دووسالێ لەمارەبڕینی (و)لەگەڵ(ن). ڕۆژێک بۆ گەورە بەبرا بچوکەکەی گووت تاکەی ئەم دووانە ڕابگرین وبەیەکیان شاد نەکەین؟ ئەویش گووتی بەڵام ئێمە گوتمان دوای خوێندنیان ڕاستە کوڕەکەی تۆ خوێندنی تەواو کرد ئەی نابێ کچەکەی منیش خوێندن تەواو بکات باوکی(و)گووتی تۆ زۆر سەیری باخوێندنەکەی تەواو بکات لەماڵی ئێمە جیاوازی هەیە ماڵی من وماڵی تۆ. ئەویش گووتی برا گیان تا قسەی تۆ دەشکێنم ملی شەیتان دەشکێنم چۆنت پێ باشە با وابی.

لەسەر ئەوە ڕێکەوتن کاتەکەیان دەست نیشان کرد هەردوولا ئاهەنگیان بۆڕێک بخەن. هەمویان سەرقاڵ بوون خۆیان ئامادە دەکرد بۆئاهەنگەکە ڕۆژ هەروەک سعات تێپەڕدەبوو. بووبەڕۆژی چوارشەمە کەدەکا دووڕۆژ ماوە بۆ ئاهەنگەکە. بووک وزاوا لەگەڵ پووریان چوون بۆ بازاڕ تا جلی بوکێنی بێنن ،لەبازاڕ پوریان هەندێک وردەوالەی بەبیر هاتەوە کەدەبێ بیان کڕێت ،بۆیە ئەوان گەڕانەوە بۆماڵ کاتێک هاتنەوە کەس لەماڵ نەبوو هەریەک بۆلایەک چوبون ئەوەی بۆ لای خەیات ئەوەی بۆ کەلووپەلی چێشت لینان ئەوەی چووبوو بۆ لای حەلاق ئەوەی چوبوو بۆ بازاڕ کەس لەماڵ نەمابوو(و)بە(ن)ی گووت بۆناچی جلەکانی بوکێنی کە هێنامان لەبەری بکەی بزانین چۆنە بۆت؟ئەویش چوو لەبەری کرد دەتگوت پەپولەیە بالێ بۆ لکاوە لەوکاتە (ن) زۆر جوانتر هاتەبەر چاوی (و)هەروەک* پێغەمبەر ﷺ.دەفەرموی دووکەس لەشوێنیک بن ئیلا شەیتان سێ هەمیانە*لە (ن)هاتە پێش وگووتی تۆ زۆر جوانی تائێستابەم جۆرەبەوردیسەیرم نەکردوی. ئەویش گەڕاوە دواوە گووتی دورکەوە (و)گووتی تۆ ئامۆزاو خۆشەویست و دەزگیران و مارەبڕی منی دوو ڕۆژی تریش ئەو دوریە نامێنی.شەیتان دڵی هەردوکیانی بۆ لای یەکتر ڕاکێشا کارێکی ناشایستەی پێکردن کەنەدەبوو بەهیچ جۆرێک ببێت .

ئەوکارەیان لای کەس باس نەکرد بەنهێنی لای خۆیان هێشتەوە. هەڵەنەکریت باشترە چونکە چاککردنەوەی زۆر زەحمەتە. پۆژێ گواستنەوەیە هەموو کەس وکارو خزم وناسیاو هاتوون. لەهەموولایەك پیرۆزبای وشایی وچەپڵە لیدانە. چەشت لێنانە شیرینی گێڕانە! بەڵام بووك وزاوا زۆر دڵتەنگ بوون بەو کارە هەڵەیەی کە کردبویان دوو پۆژ پێش ئەو پۆژە.بووکیان برد بۆ ئارایشگا.

دوای چەند کاتژمێرێك هەموو ئامادەبوون بچن بەدوای بووك لەئارایشگا بیهێننەوە(و)خەریك بوو بڕوات لەوکاتە دەنگی (موسەجیلەکە)نەما کەلەسەر دیوارەکە دایان نابوو گووتی دەچم بزانم چیبوو هاوڕێ یەکانی گووتیان ئێمەدەچین گووتی هەربەخۆم شارەزاترم بەماڵی خۆم من دەچم؟!بەڕاکردن چوو بۆ ژوور ئەوانیش لەبەر دەرگا چاوەڕێیان دەکرد.بەینێکی پێچوو نەهات بانگیان کرد زووکە چیت کردبۆ دواکەوتی کردیان بەپێکەنین گووتیان خەوتوی بێین خەبەرت بکەینەوە. نەهاتەوە نەدەنگی موسەجیلەکەش گەڕایەوە. چوون بۆ ژوور سەیر دەکەن کارەبا لیی داوە لەسەر زەوی کەوتووە بانگیان کرد بەڵام ئەرگیانی لەدەست دابوو (مردبوو) کەس بەخەیاڵیشی دانەدەهات ئەوەڕووبدات بەڵام خودای گەورە دەفەرمووی. کاتێك هەجەل هات نەسعاتیك دوا دەکەوی ونەپێش دەکەوی)راستی فەرموە پەروەردگار. (و)کارەبا کوشتی . بەیەك چاوتروکان خۆشی و شادی بوو بە شین وگریان.بەڵام لەهەموو کەسێك زیاتر کەهەستی بەدڵتەنگی ودڵ تۆندی دەکرد (ن)بوو کەزۆر دەگریا تا دەبورایەوە.چونکە ئەوەی کەئەو دەیزانی کەس نەیدەزانی سێ مانگ دوای مردنی(و) (ن)زۆرنەخۆش کەوت بردیان بۆ لای دکتۆر:دوای تاقیگەو پشکنین دەرچوو کە(حامیلەیە)د.گووتی زگی هەیە. هەردووبنەماڵە دانیشتن بۆئەوەی لەسەرئەم بابەتە نوێیە بدوێن(ن)گووتی ئەمە لەو پۆژە رویدا کەچوین جلکی بوکێنیمان هێنا ئەوە ڕاستیەکەیە . مامی گووتی چۆن بڕوابکەم کێ دەڵی کوڕی من راستی تۆی نەزانیوە کەتۆناپاك بووی شایستەی ئەوە نەبوی ببی

بەهاوسەری لەبەرئەوە خۆی نەکوشتوە ئێمەی بێ ئەقڵیش هەر لەسەر ئەو خەیاڵەین کەوا کارەبا گرتوبەتی !.(ن)چوو قورئانی هێنا دەستی پێدادا گووتی ئەم خودایەی لەسەر سەرمانە دەزانی ئەو منداڵە حەڕام نیە منداڵی(و)وە .بەڵام ئەو قسانە هیچی فایدەی نەبوو . کارەکە لەدەمەقاڵی دەرچوو بوو بەشەڕوهەرا. تاوای لێهات خەڵکیان کەوتە بەین(ڕاستە ئەومنداڵە حەڕام نیە بەڵام نەعادات و نەکۆمەڵگا ئەوکارەپەسند ناکەن) یەک دووپۆژێکی پێچووکات درەنگی شەوبوو لەگەڵ هاواری (ن)هەموو بەخەبەر هاتن سەیر دەکەن لەحەمامەکە دەرگای لەسەر خۆی قایم کردوەو ئاگری لەخۆی بەرداوە هەتا دەرگایان شکاند وکوژاندیانەوە لەڕێگای نەخۆشخانە گیانی لەدەست دا. لەوکاتەوە دوو براکە ئەوهەموو خۆشەویستیەی کەهەیانبوو بۆیەکتری هەمووی بووبە دوژمنداری وڕق وکێین.هەردوکیان خانویان فرۆشت هەریەک بۆلایەک ڕۆیشتن.

بۆیە دەڵیم ئەوەی ڕوو دەدات لەم دونیایە هەمووی دەگەڕێتەوە بۆ کەم ئیمانی و گوێ پێنەدان ونەفس نزمی بۆشتی کەم بایەخ کەهەمومان دەزانین کەواهەڵەیە لەکاتێکی ناسک ڕوو دەدات،بەڵام هەردەم شەیتان بەنەفرەت کەن نەیەڵن هیچ کات هەڵەکان گەورە بن بتانگەیەنێ بەکۆتایی ڕێگا چارەسەری نەبێ. بۆیە لەبیرنەکەین شەیتان هەموو هەوڵێکی خۆی دەدات بۆلەناوبردنی ئیمانداران. ئێمەش بابەهەموو توانایەکمان هەوڵبدەین پیلانەکانی لەناوببەین بەخۆڕاگرتنمان لەهەموو هەواو نەفسێك لەنەهامەتی و بەڵاکانی ژیان. دەبا لەئیستاوە بەڵینمان نوێ بکەینەوە بۆ بەرنگاربونەوەی ئەم دوژمنە نادیارە .

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

إِن تَحْرِصْ عَلَىٰ هُدَىٰهُمْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى مَن يُضِلُّ وَمَا لَهُم مِّن

نَّٰصِرِينَ ﴿٣٧﴾ صدق الله العظيم ﴿ النحل ﴾

واتا: {خۆئەگەرتۆ زۆر مەبەستت بێ ئەوانە هیدایەت بدەی، خوائەو کەسانە هیدایەت نادات کە سوورن لەسەر گومڕایی، ئەوانە(لەقیامەتدا)هیچ جۆرە پشتیوانێکیان نیە}ت.ئاسان.

خوێندکارێك له هەندەران

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۗ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾ صدق الله العظيم ﴿يوسف﴾

واتا {بەڕاستی لەسەرگوزشتەو بەسەرهاتی پێغەمبەراندا پەندو ئامۆژگاری هەیەبۆ کەسانی ژیروهۆشمەند، وەنەبێ قسەوباسی دەست هەڵبەست بێ، لەلایەن کتێبە پێشووەکانەوە (وەك تەورات وئینجیل) پەسندکراوە، وەڕوونکردنەوەی هەموو شتێکی تیا دیاریکراوە، وەهیدایەت وڕێنمووییی وڕەحمەتە بۆکەسانێ کەباوەڕ دەهێنن} ت.ئاسان

گەنجێك بەناوی(ھ) بۆتەواو کردنی خوێندنی پووی لەدەرەوەی نیشتیمان کرد.زۆر لەتێکەڵ بوون بەخەڵك دەترسادەیگووت توشی گوناھ دێم ،گەنجێکی خۆپارێز بوو لەکوناح بەهەموو جۆرێك. لەکۆلێژێکی ئەمریکی دەیخوێند.خوێندکارەکانی ئەم کۆلێژە زۆر سەرسام ببون بەزیرەکی و لێهاتووی وخۆبەدوورگرتنی لەهەموو کێشەیەك. زۆرهەوڵیان دەدا لێی نزیك ببنەوە بەڵام ئەو تابیتوانیبا تێکەڵ بەئەوان نەدەبوو .کچێك کەزۆر زۆر جوان بوومۆعجیب بووپێ هەوڵیدەدا سەرنجی ڕابکێشی بووڵای خۆی.(ھ)دەیزانی بەڵام خۆی وانیشان دەداکەهیچ ئاگادارنیە هەردەم زیاتر دوورەدەکەوتەوە.لەگەڵی دادەنیشت دەیگووت(ھ) تۆبۆ وەك گەنجانیتر نیت بۆ دوورەدەکەویەوە هەردەم؟بۆسەیرم ناکەی کاتێك لەگەڵت دەدویم ؟(ھ)دەیگووت من موسڵمانم دابوونەریتم جیاوازە ئاینم لەسەرم واجبەدەکات خۆم بپارێزم لەتێکەڵبون وکوناح.

هەولّەکانی ئەم کچە هەمووی بێسودبوو. ڕۆژێکیان (هـ)لەژوورەکەی خەرێکی خوێندن بوو. کەوا لەگەڵ چەند قووتابیەکی تر شوقەیەکیان گرتبوو ،ئەوان هاتن بۆ لای گوتیان ئەو هەموو خوێندنەی تۆ بوو بەچی وەرە باهەندێك بچینە دەرەوە هەواکەی زۆر خۆشە بەفردەبارێت چەند سالّێك جارێك بەفرباریین نابینین لەوڵاتی خۆمان، ئەویش گوتی ئێوە بڕۆن من نایەم ،کەئەوان ڕۆیشتن کەمێکی پێ چوو لەدەرگا درا، چوو دەرگای کردەوە کچەکەی هاوڕێی خوێندنی دیت هاتووە.گوتی چۆنە هاتووی بۆ ئێرە؟کچەکە گوتی ئەمڕۆ خۆت دەزانی پشووە هاتم تابەیەکەوە بخوێنین (هـ)گوتی ناتوانم ببورە.

کچەکە: بۆ هیچی تیایە بەیەکەوە بخوینین؟

(هـ)گوتی من تەنهام کەس لێرە نیە بۆیە تۆناتوانی بیتە ژووری دەبێ بڕۆیی!

کچەکە ئەوەی بەهەل زانی گوتی هیچی تیانیە گەر بێمە ژوور بەیەکەوە دەخوێنین. پالّێکی بە(هـ)وەنا بەزۆر هاتە ژوور! ئەو کات (هـ)چووە دەرەوە لەبەر دەرگا ڕاوەستا گوتی بەڵکوو هاوڕیەکانی ژوورم بێنەوە. کچەکە بە زۆر ڕایکێشا ژوورەوە گوتی تۆ لەمن دەترسی کاتێ دەبوایە من لەبەر تۆ ڕام بکردایە!

زۆرداوای لێکرد کەبڕوات .ئەو هەرگوێ پێنەدا:

لەبەردەمی دەهاتوو دەچوو قسەی خۆشی بۆ دەکرد بەلاّم (هـ)سەری بلّند نەدەکردوو سەیری نەدەکرد.بەردەوام بوو لەسەر ئەوەی سەرنجی بۆلای خۆی ڕابکێشی گوتی ژوورەکە زۆر گەرمە.چاکێتەکەی داکەند لەتەنیشتی دانیشت (هـ)هەڵسایەوە گوتی تووشی گوناهم مەکە تکات لێدەکەم بڕۆ، زۆر تورە ببوو قۆڵی گرت هەتا لای دەرگاکەی بردوو دەرگای بۆکردەوەو چاکیتەکەی دادەستی گوتی بڕۆ. بڕۆ یان من دەڕۆم؟ کچەکە پالّێکی تری بێوەنا ووتی:باشەتۆ خۆت بەچی دادەنی خۆت گران دەکەی وادەزانی گەنجانی وەك تۆ ناناسم من دەمەوی ببین بەهاوڕێ ودۆست ئەو هاتوو هاوارەی ناوێت ئیستا کاتەکە گونجاوە

بۆیەکتر ناسین وئاشنابوون بۆ ئەوەندە سەیری من خۆم داوات لێدەکەم . هەردەچووە پێش ئەویش هەردەچووە دواوە. تاگەیشتە دیوارەکە.کچەکە گووتی مەجالی ڕاکردنت نەماوە دەچی بۆکوێ من لەو ڕۆژەی تۆم دیتوە دڵم لەلام نەماوە دووساڵە بەهیوای ڕۆژێکی ئاوام ئێستا پێم بڵی چۆن من دەبینی؟هەر وەك ئەوەی من دەتبینم . (ھ)گووتی تۆ وەك شەیتان دەبینم کەدەیەوی لەناوم ببات . هیتەرە کارەباییەکە بەقەد دیوارەکە هەڵواسرابوو دەستی خستە سەری بەتوندی . قرچە قرچی لێوەهات ودەستی بەسەختی سووتا.

کچەکە هاواری کرد وامەکە بۆ واتکرد تۆشێتی . تۆشێتی!

(ھ)ئەو سوتانە چەند ڕۆژێکی تر چاکدەبێتەوە. من بەرگەی سوتانی دوا ڕۆژناگرم ئەگەر بەگوێ تۆ بکەم تووشی زینا وگوناە دیم بەوکارەشم ڕوو ڕەشی لای خودای گەورە دەبم .

کچەکە گووتی چۆن دینیکە ئەوە کەسوتانەکەت پێ باشتر بێت لەو خۆشی وڕابواردنەی کەمن پێم دەدای ها؟!

(ھ)ئیمانمان فێرەی ڕەوشت بەرزی وکرداری ڕێك و وەفاداریمان دەکات وەئاگامان لە ناموسی خەڵك بێت بەناموسی خۆمانی بزانین .کچەکە گووتی حەزدەکەم هەندێ باسی ئاینەکەی خۆتم بۆبکەی بەودینەت ئاشنام بکەی.ئەگەر ئەمڕۆ ناتوانی وماندی ڕۆژێکی تردێمەوە من داوای لێبوردنت لێدەکەم لەوەی کە ڕوویدا،(ھ)من ماندی نیم زۆرش بەپەرۆشم تا بۆتی باس بکەم.

دووسعات دانیشت باسی ئاینی پیرۆزی بۆکرد(ھ).بۆ ئەمڕۆ ئەوەندە بەسە، کچەکە: بەڵام بێزار نەبوومە(ھ)،هەرچەند بەردەوام بین ئاشناتردەبیت بەڵام بۆ ئەمڕۆ ئەوەندە بەسە،.

کچەکە:ئێوە ئاینێکی پیرۆزتان هەیە کەماڤ بۆ هەمووشتێك داناوە.

(ھ).لەقورئانی پیرۆزسوپەتیکی تەواوخودای گەورە بەناوی ئافرەتی کردوە کەھیچ سوپەتی بەناوی پیاو دانەبەزاندوە ئەوەش رێزێکی تری بۆئیوەی ئافرەت.

بەیانی کەلەخوێندنگا دیتی دووبارە داوای لێکرد باسی پێغەمبەر.ﷺ. بۆبکات رۆژ دوای رۆژ زیاتر هەولی دەدا فێربێت (ھ)گووتی!. رۆژێک پرسیارێکی زۆرسەیری لێکردم .گووتی لەکەنالە ئاسمانیەکان وولاتە موسڵمانەکان دەبینم بەڵام زۆربەیان وانین کەتۆباسی دەکەی قورئان بەزمانی ئێوە دابەزیوە ئەی چۆن پەیڕەوی ناکەن بۆچی شەڕو فیتنەو ڕووتی هەرباوە لەناوتان؟! بێدەنگ بووم نەمتوانی وەڵامی بدەمەوە. دەڵێت منیش هەمان پرسیارم لەخۆم کرد(وایە بۆئێمەی موسڵمان واین).رۆژێک سەیرم کرد ئەم کچە بە جلێکی بەرین ودرێژ ولەچکێکی جوان هاتە خوێندنگا گووتی من دەمەوی بێمە ڕیزی ئێوەی موسڵمان ئاینم ئاشکرابکەم بەهەموخەڵک بڵێم من موسڵمانم گووتی(ھ)گیان ئەگەر من ئیمان بهێنم تۆ منت خۆشدەوێ.ئەویش گووتی ئەگەرلەبەرئەوە ئیمان دێنی ئەوکارە مەکە.کچەکە گووتی من لەبەرخۆشەویستی تۆ ئاشنابووم بەخۆشەویستی خالیقم وپێغەمبەرەکەی. دەمەوێ بەم بەهاوسەرت، خوێندنیان تەواو کرد پێش گەڕانەوەی بەچەند ڕۆژێک کچەکە هاتەلای گووتی من ناتوانم بێ تۆ بژیم وادەزانم خودای گەورە تەنها منی دروست کردوە بۆئەوەی بەم بەهاوسەرت یان تۆ دەبی لێرە بمێنیتەوە نەچێتەوە وولاتەکەت یان دەبێ منیش لەگەڵ خۆت ببەی. ئەویش گووتی لەو بڕوایە دام لەشارەکەی خۆشم بگەڕێم کەسێک نادۆزمەوە وەک تۆبێت باش وئیماندار.

(ھ)دەڵێ ئەو قورئانەی باوکم پێدام وئەو بەرمالەی دایکم پێدام کاتێک چووم بۆ دەرەوە بۆ خوێندن لەگەڵ خێزانەکەم وشهادەکەم هێناوەو هاتمەوە بۆ وولاتەکەم (ئێستا(ھ)کچێک وکوڕێکی هەیە بەخۆشی دەژیی لەگەڵ خێزانەکەی

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَنُرِيدُ أَن نَّمُنَّ عَلَى ٱلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُواْ فِى ٱلْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ ٱلْوَٰرِثِينَ ۝٥ صدق الله العظيم ﴿ قصص ﴾

واتا {ئێمەش دەمانەوێت(دەروو بکەینەوە لە)چەوساوەکان ومنەتی خێربکەین بەسەر لاوازەکاندا لەسەر ڕووی زەویدا، وەدەمانەوێت بیانکەینە پێشەوا و بیانکەینە جێنشین}ت.ئا،

مامۆستای ئاین وکچەکانی

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَأَنِيبُوٓاْ إِلَىٰ رَبِّكُمۡ وَأَسۡلِمُواْ لَهُۥ مِن قَبۡلِ أَن يَأۡتِيَكُمُ ٱلۡعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿٥٤﴾ صدق الله العظيم ﴿ الزمر ﴾

واتا: {(هەولّ بدەن کەبەردەوام)دلّتان لای خوابێت وبگەڕێنەوە بۆلای پەروەردگارتان وتەسلیمی ئەوبن، پێش ئەوەی کەسزای خوا یەخەتان بگرێت لەوەو دواش سەرکەوتوو نابن وکەس نابێ بەرگریتان لێبکات}ت.ئا،

لەسالّەکانی (١٩٨٦،١٩٨٥)لەقوتابخانەی (.....)دوو خوشک لەگەلّماندابوون لەم قوتابخانەیە، یەکێکیان دووی ناوەندی بوو ئەویتریان سێ ناوەندی بوو باوکیان مامۆستای ئاین بوو،بەزمانی کوردەواری خۆمان(مەلای مزگەوت). تائێرە باسەکان ئاسایین بەلاّم ئەوەی نائاساییە ئەوەیە! ئەم دوو خوشکە بەجلّێکی جوانی پۆشتەی محەجەبە دەهاتن بۆ قوتابخانە بەلاّم کەدەگەیشن ئەم جلانەیان دادەکەند جلی تریان لەبەر دەکرد تەنورەو قەمیس بەلاّم بەناڕێکی چونکە جلەکانیان زۆر ناڕێک و تەسک وکورت بوو رەفتەیان لەسەریان دەکردەوەوپرچیان بەڕەلاّدەکرد. زۆر جار مامۆستاکان لێیان دەپرسین بۆچی وادەکەن بەبێ ڕێزی دەیان گووت بۆ قەدەغەیە!. من لە قوتابخانە هاتمەدەر،بەلاّم ئاگاداریان بووم ئەوان لەسەر ئەو ڕەوشتە ناڕێکەیان هەر بەردەوام بوون ئەویش درۆ کردن بوو لەگەلّ مالّەوە دوای چەند سالّێک بوون بە مامۆستا ئەوکاتە پەردەی شەرمیان لاّدرا هەر لە مالّەوە جلی ناڕێکیان لەبەر دەکرد باوکیان زۆر داوای لێدەکردن کەوا جلی جوان و ڕێک لەبەر بکەن بە باوکیان دەگووت تۆلەسەردەمی کۆن دەژی.ئەویش دەیوت خەلّک وانالّێ دەلّێ

کچەکانی مەلا بە چ جۆرێک دەچنە دەرەوە من چۆن قسە بۆ خەڵک بکەم و ئامۆژگاریان بکەم کە خۆم ناتوانم ئامۆژگاری کچەکانم بکەم و چۆن بڕوام پێبێدەکەن و گوێم لێ ڕادەگرن کەوتاریان بۆ دەدەم کە دەچمە مزگەوت خەڵکەکە هەموو پێم پێدەکەنێ و گاڵتەم پێدەکەن . وامەکەن شەرم لەمن لەخەڵک ناکەن شەرم لەخوا بکەن پێم بڵێن ئێوە چ جۆرە مامۆستایەکن بەخۆتان لەمانای ژیان بەسەربەرزی وئیمانی پتەو ڕێزی باوک تێنەگەیشتوون چۆن منداڵەکان فێردەکەن . وایلێهات ژورێکی لابەلای بۆخۆی دروست کرد هیچ توانای دەسەلاتی بەسەریان دانەما بۆیە دوورکەوتەوە لێیان. بەڵام پێشینان دەڵێن(دەمی خەڵک کونە دیوار نیە تۆپێ قوڕی پێدابدەی) دەیان گووت مامۆستا کچەکانت بۆئاوابەڕەڵآن بۆوادەکەن ؟ مامۆستا: بەگوێم ناکەن نصحەتم لەگوێ ناگرن گەورەبوونە دەسەڵاتم نماوە بەسەریان نازانم چیبکەم. خەڵکەکە:ئەوە چ قسەیەکە دەیکەی مانای چیە کارت بەسەریانەوە نیە.یەکێ دەیگووت کچی من بوانایە لێنەدەگەڕم بچن بۆ دەوام .یەکێکی تر:کچی من بونایە دەمکووشتن چۆن دەبێ ئاواسەرم شۆربکەن .هەریەکەو قسەیەیکی دەکرد. مامۆستا دەهات ووتارێک بۆخەڵکەکە بدات پێش ئەوەی قسەبکات .هەریک لەلایەک قسەیەکی بەمەلا دەووت.ئەوی دەیگووت هەریەکەمان لەمەلایەک زیاتر دەزانین. ئەوی تر:مەلا جاری واز لەئێمەبێنە بڕۆ منداڵەکانی خۆت نسحەت بکەباسی ئەخلاقیان بۆبکە: تا هەستی بەبێزاریەکی زۆر دەکردوو دەهاتەدەر لەمزگەووت . ڕۆژێک دووان سااڵێک دووان هیچ ئامۆژگاریەکانی کاریگەر نەبوون .کچەکان دەیان گووت ئێمە لەسەدەی بیست دەژین ئەوباسانەی تۆ بۆسەردەمە کۆنەکان بوو نەک ئێستا. ڕۆژێک باوکیان بیرێکی بۆهات بەیانیەک زوو سەیری کرد کچەکانی خۆیان ئامادە دەکەن بۆ دەوام بچن هاتنەدەرەوە بۆئەوەی بڕۆن چیان دیت.! باوکیان خۆی ڕووت کردۆتەوە لەلای دەرگا وەستاوە.

گووتیان ئەوەچیە چیدەکەی؟

گووتی دەچم بۆدەرەوە :

چۆن بەم جۆرە دەچیتەدەرەوە ؟

ئەویش ووتی بۆچیەتی هیچ عەیبم هەیە.

باوکە تۆ ڕووتی جلکت لەبەردانیە چۆن دەتەوی بچیتە دەرەوە خۆشێت نەبوی.

باوک.ئەی ئێوە هەردەم ئاوا ناچنە دەرەوە مادەم وابی ئێوەش شێتن. من پیاوم هەرچۆن بچمە دەرەوە هەرباشترم لەئێوە من هێشتا مکیاجم نەکردوە پرچم بەڕەلاڵنەکردوە.

دەستیان ڕادەکێشا ئەویش خۆی دەپچراند لەدەستیان بەرمدەن بابڕۆم،

باوکە حیامان مەبە وەرە ژووری جلکەکانت لەبەر بکە.

ئەی بۆ من چەندسالّە حەیام چوە پێتان بەگوێتان نەکردم بۆ ڕێزتان لێنەگرتم هەرچەند هاوارم کرد بەخەیاڵتان دانە هات. من پیاوم خەڵك هەرچی بڵێ لە پیاوەتیم کەم ناکات بەلاّم ئێوە لەگوڵ ناسکترن بە قسەوسەیرکردنی خەڵك دەشکێنەوە کچەکانم لەمن دڵسۆزترتان نیە، حەیاو شەرم وڕیز وگەورەی خۆتان لەدەست مەدەن مرۆڤ جارێك دەمرێ بەلاّم ئەگەرحەیا وشەرمی لەدەست بدات ڕۆژی سەدجار دەمرێ، من بۆئێوەمە باش بزانن.

زۆرپەشیمان بونەوە دەستی باوکیان ماچ کردوو. داوای لێبوردنیان کرد دانیان نابەهەڵەکانیان . (تۆبەیان کرد خودا لێان خۆشبێت . لەئێمەش

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَهُوَ ٱلَّذِى يَقْبَلُ ٱلتَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِۦ وَيَعْفُواْ عَنِ ٱلسَّيِّـَٔاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾ صدق الله العظيم {شورى}

واتا {هەر(خوا)خۆی پەشیمانی و(تۆبە)ی بەندەکانی وەرگرێت، هەروەها چاوپۆشیی دەکات لەهەڵە وگوناهەکانیان، وەبەو کارو کردەوانەش کە ئەنجامی دەدەن دەزانێت وبەئاگایە}ت،ئا

بابەتی سێیەم

نەخۆشی و کەم دەرامەتی

(المرض وعُسرالحال)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱسْتَعِينُواْ بِٱلصَّبْرِ وَٱلصَّلَوٰةِۚ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ

﴿ صدق الله العظيم ﴿ البقرة ﴾

واتا {ئەی ئەوانەی ئیمان و باوەڕتان هێناوە کۆمەک وتوێشوو وەرگرن، لەئارام گرتن ونوێژ کردن، وەدڵنیابن کە خوا یارو یاوەری خۆڕاگرو ئارامگرانە}ت.ئا، عبدللەی کوڕی عمر لەپێغەمبەرەوە بۆمان دەگێڕێتەوە .پێغەمبەر درودی خودای لەسەربێ دەفەرموێ(هەرکاتێک خواویستی سزای هۆزیک ونەتەوەیەک بدات سزاکەی تووشی کەسەچاکەکانیش دەبێت کەلەنێوان ئەوان دەژین.پاشان هەریەکەیان لەسەرکاروو کردەوەی خۆیان زیندوو دەکرێنەوە)

نەبوونی وکەم دەرامەتی هیچ کات نەبۆتە شەرم و خۆبەکم زانین.

..... ئەگەر خودای گەورە مااڵیدا بەیەکێک وە نەیدا بەیەکێکی تر مانای وانیە دەوڵەمەندەکەی خۆش دەوێت بۆیە مااڵی پێداوە.یان ئەوەی مااڵی نەداوەتی خۆشی ناوێت. خودا ئادەمیزادی تاقیدەکاتەوە،بەردەوام کەس فەقیرنابێت، زۆرجاریش مااڵ وسامان بەردەوام نابێت بۆهەتا هەتایە. هەروەک تەمەنی ئادەمیزاد. ئەگەر مااڵەکەی بەجێ نەهێشت گومانمان لەوەنیە کەمرۆڤەکە خۆی بەجێ دەهێڵێت.

تاقیکردنەوەیەکی تری خودای گەورە نەخۆشیە؟!هەردەم ساغ وسەلامەت نابین چۆن بەخۆشیەکان دڵخۆش دەبین بەناخۆشیەکان و نەخۆشیەکان دەبی هەروابین بەڵام شتێکی سەیر هەیە لەناو مللەتی ئێمە ئەگەر یەکێك نەخۆشی پرووی تێبکات یان زەرەرێك بکات یان موصیبەتێکی بەسەردابێت لەنەهامەتەکانی ژیان دەڵێن تۆڵەی ئێمەی لێ بویەوە(باشە ئێمەی بێدەسەلاّت چین وەچیمان کردوە بۆپەروەردگارمان تا بەویستی ئێمە تۆڵە لەناحەزمان بکاتەوە)لەسورتی:

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَن تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ كِتَٰبًا مُّؤَجَّلًا ۗ وَمَن يُرِدْ ثَوَابَ ٱلدُّنْيَا نُؤْتِهِۦ مِنْهَا وَمَن يُرِدْ ثَوَابَ ٱلْأَخِرَةِ نُؤْتِهِۦ مِنْهَا ۚ وَسَنَجْزِى ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٤٥﴾ صدق الله العظيم ﴿ال عمران﴾

واتا {هیچ کەسێك نامرێت مەگەر لەسەر ویستی خوا نەبێ،لەکات و وەختی دیاری کراوداا(ئەمەش هاندەرێکە بۆئیماندار کەلە مەرگ نەترسێت)جا ئەوەی پاداشتی دنیای دەوێت پێی دەبەخشین،ئەوەش پاداشتی قیامەتی دەوێت هەر پێی دەبەخشین، (بێگومان) پاداشتی سوپاسگوزاران دەدەینەوە(بەجوانترین شێوە)}ت.ئا،

شتێکی گرنگی تریش هەیە ئەونەخۆشیانەی توشی ئادەمیزاد دێت هەرچەند گەورەبێت و چارەسەری نەبێت مانای وانیە کەئەم ئینسانە لەخراپی خۆی توشی بووە، یان ئەو کارە ناخۆشەی بۆی پویدا لەبەر گوناهەکانی بووە (پەروەردگار زۆرکات خۆشەویستی بەسەر دەکاتەوە. نەوەك هەندێك لەنەزانان دەڵێن تۆڵەی لێدەکاتەوە)رێزم هەیە بۆماموّستا ئاینیەکان بەڵام،رەخنەیەکم هەیە لەهەندێکیان!. پۆژێکیان(استغفرالله. قورئانیان خستبوە حاویەی زبڵەوە)

مامۆستایەك دوعای لەوانەدەکرد کەئەم کارەیان کردوە.دەیگووت خودایە توشی نەهامەتی وسیل وسەرەتان وسەدان بەلایان بکەی.بەگوێرەی قسەی ئەم مامۆستایە ئەوانەی کەواخودا توشی ئەم جۆرە نەخۆشیانەی کردوون کاری ناشایستەیان ئەنجام داوە؟! هەموو کەس باش نیە، هەموو خەڵکیش خراپ نیە بەڵام بۆئێمە نەهاتووە ئەو حوکمە بدەین کە کێ باشە کێ خراپە چوونکە ئەوەی ئێمە دەیبینین زاهیرە تەنها دەرەوەیە بەڵام خودا شاراوەکەی دەبینی .
ئەوەی باوەڕی تەواو وپتەوی بەخودا هەبێت دەشزانی کە نەژیان ونەمردن ونەساغی ونەخۆشی وەنە رزق وپۆژی وەنە هات ونەهات بەدەست کەس نیە غەیری ئەونەبێ. (صدق ربی انه علی کل شئ قدیر)

پیاوە باشەکە

منداڵ بووم تەمەنم(١٠) ساڵان بوو لەیەکێ لەگەڕەکەکانی شاری هەولێر دادەنیشتین هاوڕیەکم هەبوو هاوسێ وهاووتەمەن وهاوپۆڵم بوو.یاری کردن و خوێندنمان هەردەم لەگەڵ یەکتربوو.

هەرچەند منداڵ بووم بەڵام ئەو خێزانە زۆرسەرنجیان راکێشابووم ! دایکی ئەو هاوڕیەم تووشی شەڵەلی هاتبوو بەردەوام لەسەر جێگاکەی ڕاکشابوو نەیدەتوانی هیچ جولەیەك بکات. ڕۆژێکیان لەهاوڕێکەم پرسی کێ کاری ماڵەوەتان بۆدەکات؟ گووتی باوکم هەموو کارێك دەکات چەشتمان بۆلێدەنێ،مالێ پاکدەکاتەوە،سەرمان دەشوات،جلمان دەشوات،

گووتم ئەی کاری دەرەوە ناکات ئێوە پارەتان هەیە بۆسەرفکردن ودەرمان وچارەسەری دایکت؟ گووتی باوکم بەیانیان زوو هەڵدەستی خواردنمان بۆئامادە دەکات وخواردنیش بەدایکم دەدات ئەوکات دەچێت بۆسەرکارەکەی،باوکم وەستای دیوارە . کەلەسەرکارەکەی دەگەڕێتەوە کارەکانی مالێ دەکات . باوکم بێزار نابی لەگەڵ ئەوەموو ئەرکەی لەسەرشانیەتی کەبەردەوام دوبارە دەبنەوە ڕۆژانە، من زۆرم خۆشدەوێت چونکە زۆردڵێکی گەورەی هەیە خزمەتی دایکم ومن وهەردوو خوشکەکەم دەکات بێ ماندوو بوون .

من دڵم بۆیان دەسوتا زۆریش سەرسام ببوم بە دڵگەورەی ئەو باوکە کەنمونەیان کەمە بەڵکوو هەرنیە لە کۆمەڵگەی ئەمڕۆمان(ئێوەش وا نازانن)؟

ئێمە مالمان گواستەوە چوین بۆشوێنێکی تر. دوای ١٥ ساڵ ئەوهاوڕێیەم بینیەوە لەئاهەنگی بووکگواستنەوە یەکتریمان ناسیەوە دوای سڵاو وچاك وچۆنی گووتم : بۆم باسکە ئێوە چیتان لێهات ؟باوکت و دایکت چیان بەسەرهات ؟

گـووتی بـاوکم بـەوجۆرە ئاگـاداری ئێمـەو دایکـم بـوو٨سـاڵی تـەواو ڕۆژێـک هاوڕێیـەکی بـاوکم هـات گـوتی بۆخێزانەکـەت نابەیتـە بەغـدا دەڵـێن دکتۆرێـک لـەخارج هاتۆتـەوە زۆرباشـە بۆئـەو جـۆرە نەخۆشـیانە بـاوکم گـووتی ئـەوە پارەیەکی زۆری دەوێت خۆشت دەزانی من هیچم نیە؟!

دوای چەند ڕۆژێک هاوڕێکەی باوکم هاتەوە پـارەی هێنـابوو گـووتی لـەلای خـزم وناسـیاروجیران وهـاوڕێ باسـی تـۆم کـرد هەریـەک بـەگوێرەی تاقـەتی خـۆی یارمەتی دایت .خۆت ئامادەبکە بەزووترین کات بڕۆ .

بـاوکم دایکمـی بـرد بـۆ لای دکتۆرەکـە . ئـەویش بـەباوکمی گوتبـوو بـۆزووتر چـارەتان نـەکردوە تـەنها پێویـستی بەنەشـتەرگەرێک هەیـە لەپـشتی نەخۆشـیەکەی لەقاچـەکانی نیـە.، نەشـتەرگەری بۆکراپـاش هەفتەیـەک بـاوکم هێنایـەوە چـەندمانگێک دوای چارەسـەری سروشـتی دایکـم چاک بـۆوە . گـووتم لەخودا بەزیادبی بەڕاستی زۆرخەمم بوو.

گـووتی دوای چـاکبوونەوەی دایکـم بـە٢سـاڵ جمکـی بوودووکـوڕ وەمـن وخوشـکەکانم شـوومان کـرد. ئێستا براکـانم دەچـن بۆقوتابخانـە زۆر جـوانن لەیەکیش دەچن.

بەڵام ئەوەی بۆتی باس دەکەم سەیرت پێدێت .گوورتم چیە بیڵێ ؟ گووتی ئێستا ٣سـاڵە باوکم جەڵتـە لیـداوە لـەناو جێگـا کـەوتوە دایکـم خزمـەتی دەکـات خـودا مرۆڤەکان تاقی دەکاتەوە هەریەک بەجۆرێک .

گـــووتم بەڕاســـتی ژیـــان ســـەیرە ســـەردەرناکەین لـــە حیکمەتـــەکان وبەسەرکردنەوەکانی خودای گەورە.

پێشمەرگەی دێرین

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

ٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَـٰبَتْهُم مُّصِيبَةٌ قَالُوٓاْ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّآ إِلَيْهِ رَٰجِعُونَ ﴿١٥٦﴾

أُوْلَـٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَٰتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ ۖ وَأُوْلَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُهْتَدُونَ

﴿١٥٧﴾ صدق الله العظيم ﴿البقرة﴾

واتا: {ئەوانەی کەتوشی بەلاوناخۆشیەک دەبن دەڵێن: ئێمەهی خوای وهەرچی هەمانە بەخششی خوایە،وەسەرئەنجام هەربۆلای ئەوزاتە دەگەڕینەوە،،ئائەوانە ڕەحمەت ومیهرەبانی پەروەردگاریان شایستەیانە،وەئەوانە ڕێبازی هیدایەتیان گرتۆتە بەر}ت،ئاسان.

هەرلەبەرئەوەی بێ دایک وباوک بوو لەتەمەنی ١٨ساڵی کەناوی بانگ کرا بۆ(عەسکەری)نەچوو پەیوەندی کرد بەڕیزی پێشمەرگە لەتەمەنی٢٦ساڵی خێزانی پیکهێنا لەساڵ١٩٧٤گەڕایەوە بۆشارەکەی لەگەڵ خێزانەکەی لەخانوەکی بەکرێ دانیشت . سێ منداڵی بوو بەڵام ویستی ئادەمیزاد وکاری خودا لەیەک دوورە . دوانی مرد تەنها کچێکی بۆمایەوە

دوای چەند ساڵێک پارچە زەویەکی کڕی کردی بەخانوو.

لەڕاپەڕینەکە یەکەم کەس بوو دەستی کردە چەک و ڕاپەڕی وەک شێر و هاواری دەکرد ئەوڕۆژەیە کەوا هەوڵمان بۆی دەدا سەربەرزی کورد.سەرکەوتنی کوردستان بەڵام ئاواتەکانی وخۆشیەکانی هەمووی بوون بەخەون کاتێک کەبۆی دەرکەوت پێشمەرگەی دێرین تەنها ناویکەوبەس. ئەوەی کاریگەرە لەم سەردەمە تۆخەڵک بناسی تۆکیی!نەک تۆچیتکردوە بۆخاکەکەت بۆگەلەکەت . دوای ساڵێک لەڕاپەڕین خانوەکەی فرۆشت لەبەر نەبونی پویکردە مجەمەعێک

بۆژیان تەنها ژیان دوور لەچاو لەدەست بوونی کەس سپی کاری دەکرد. جار جار سەردانی دەزگاکانی پێشمەرگەی دەکرد بەڵکو کارێکی بۆئەنجام بدەن. زەویەک یا خانوبەک یا موچەیەکی باش.بەڵام هەوڵەکانی هیچ فایدەی نەبوو لەساڵی ٢٠٠٥ پۆژێک لەنەخۆشیەکی کتوپڕی چاوێکی لەدەست دا ئەوکات توانای کارکردنی نەما(پێشمەرگەی دێرین)دوکانێکی بچووکی دانا چونکە موچەکەی (٩٠)هەزاری تەبع بوو(دەکاتەشەش سەد دینار) نەیدەزانی بەچی بدات وەچۆنی سەرف بکات بۆئەوەی خۆی وژنەکەی بژیینی لەوکاتە کە هەردووکیان نەخۆش بوون خێزانەکەی گورچیلەیەکی لەدەستدابوو گورچیلەکەی تریشی تەواونەبوو کەهەردووکیان زۆرپێویستیان بەدکتۆرو عیلاج هەبوو کەدەبوایە بەم تەمەنە ئیسراحەت بکات پاکە پاکەی نانی پۆژێ بەپۆژێی بوو.

بەڵام بەم هەموو ئازاروو ناخۆشیە هەردەم شوکربوو .سالانە چەند خەتمی قورئانی دەکرد زۆر پروو لەخودا بوو .کچە تاقانەکەی هەر لەتەمەنی شەش ساڵی فێری نوێژوو خوداپەرستی وقورئان خوێندن کردبوو . بەڵام ئەوەی پویدا بەم دوایە چاوەڕوان نەکراوبوو کاتێك زیاتر نەخۆش کەوت چەند جارێك لەنەخۆشخانە داخیلدەکرا . چونکە سامانی نەبوو دەسەلاتدار نەبوو مسئول نەبوو هیچ دکتۆرێك چاودێریەکی باشی بۆنەکرد عیلاجی تەواوی بۆدەستنیشان نەکرد. تاوای لێهات کەوت تاقەتی ئەوەشی نەما بەیانیان دوای نوێژبچێت مەنجەڵی نۆك ولۆبیاکە ببات لەدوکانە بچوکەکەی کە گرتبووی بەکرێ بیفرۆشی. چەندڕۆژیك لەنەخۆشخانەبوو چەند پۆژێکیش لە مالێ. پۆژێك چووم بۆسەردانی دیم لەبەرخۆی قسەی دەکرد پاش سەلام ووتم : دیاربوو لەبەر خۆت قسەت دەکرد ئەویش هەناسەیەکی هەڵێنا ووتی الحمدلله علی کل حال ئەوە پارچە هۆندراوەیەك بوو دەمخوێندەوە ؟ منیش زۆرم لێکرد کەبۆمی بخوێنێتەوە .ووتی.

دەردی نەبوونی

ئـــای فـــەقیر بـــۆ وا خـــوین تـــاڵی
دایـــم بـــێ خـــزم وبـــێ مـــام وخـــاڵی
مـــردن باشـــترە لـــەم ژینـــە تاڵـــە
گـــەر نـــەتبێ پـــارە پێـــت نـــاڵێن خاڵـــە
چـــیبکەم لـــەداخی چـــەرخی سەرســـوڕما
زۆرپیـــاوی نامـــەرد، دەوڵەمەنـــد دەکـــا
نـــەبونیم لای خـــوا شـــەرمەزارم دەکـــا
توشـــی ناهومێـــدی وڕێگـــای خـــوارم دەکـــا
کەنیمـــە پـــارە نـــاتوانم بـــدەم زکـــات
بـــێ مـــاڵی لـــەخێرو چـــاکە بێبەشـــم دەکـــات
ســـەربەماڵێ دۆســـت ودوژمـــنم دەکـــات
لـــەلای نـــەزانان خـــوێن تـــاڵم دەکـــات

ئەم چەند دێرە زۆر کاریان تیکردم. ڕاستە زۆرجار ماڵی دونیا خەڵك شەرمەزار دەکات.گلەی دڵی خۆی دەردەکرد بە الحمدلله کەتەواوی دەکرد بە اناالله واناالیه لراجعون.

ڕۆژێـــك برازاکـــانی بردیـــان بـــۆلای دکتـــۆرێکی (خـــصوصی)چـــەند تاقیگەوپـــشکنینیان بۆکردوهێنایانـــەوە بۆمـــاڵ گووتیـــان بـــەیانی فەحـــصەکان دەردەچێت.

بـۆ ڕۆژی دوای برازاکـانی هاتنـەوە و بەخێزانەکـەی وکچەکەیان گـووت ماممان توشی نەخۆشیەکی ترسناك وکوشندەبووە دکتۆر گووتی نەشتەریەکی گەورەی پێویـــستە نـــسبەی دەرچوونیـــشی لەســـەدا ســـیە وەئـــەوپارەی پێویـــستە بۆنەشـــتەرگەریەکە ٤یـان٥ملیۆنـە. ئـاخ ئەگـەر مـردن ئاسـان بوایـە ئەگـەر ڕوح

لەجێگایەکی قایم نەدەبوو هەرئەودەم هەردوکیان دەمردن لەبەرخەمی پارەکە نەبووبەڵکو بۆئەو پیاوە بەسۆزە بۆئەو باوکە غەریبە بووئازاری دڵی خۆیان . خۆزگە دەمتوانی باسی گفتووگۆیەکەیان بەتەواوی بکەم تاکوئێوەش دەتانزانی چۆن بووهەموو باسەکە خۆزگە!

کچەکە لەگەڵ دایکی ڕازی نەبوون بەنەشتەرگەری گووتیان ئەگەر دەرنەچێ خەمان زیاتر دەبێت لەکاتێك دکتۆر گووتی سەرکەوتنی مسۆگەرنیە،بۆی هەیە لەژێر بەنج بەهۆش خۆی نەیەتەوە چونکە نەخۆشیەکەی زۆر درەنگ دۆزراوەتەوە جەستەی زۆربێتاقەت کردوە.ئەوانیش گووتیان ئێمەبەدەستی خۆمان بەرەو مردنی نابەین بەڵکو دەرمان وعیلاج وەربگری باشبێت یان ئەوەندەی ماوە لەژیان چەند ڕۆژێك بێ یان چەند مانگێك لەلامان بمێنێتەوە (هەرکەسێك بیناسیبا دەیگووت سەدعەیف بۆئەم پیاوە ئەونەخۆشیەی لەکێوە بۆهات لەژیانی خۆی پێی لە مێروستانێك نەناوە کەسێکی پاك وقورئان خوێن)بەڵام هەروەك گوتمان خودا خۆشەویستی خۆی بەسەر دەکاتەوە.

لەسەرەتابۆعیلاج کەپارەکەی کردی تەنها(٣٠٠,٠٠٠)سێ سەدهەزاری تەبع. خزمەنزیکەکانی (بێشەیان)بۆئەم بڕە پارەیەکرد.هەریەکەوهەندێك بەجارێك نەوەستان کردیان بەدوو کوشتنی ئەم دووئافرەتە لێقەوماوە، لەدڵی خۆیان گوتیان ئەگەربۆتەنها ئەوبڕە پارەیە وایارمەتی بدەن ئەی ئەگەربۆنەشتەرگەریەکە ڕازی بوینایە چیاندەکرد چ هەڵوێستێکیان دەبوو ! خزم ودۆست وناسیار!

خەڵکانێك گووتیان ئەوپیاوە پێشمەرگەی دێرینە ئەگەر بچن داوابکەن لەئەوانەی دەسەلاتیان هەیە بۆعیلاج وچارەسەری بەڵکو بێن دەستی یارمەتی بۆدرێژبکەن یان ڕەوانی دەرەوەی وولاتی بکەن.!زۆرهەوڵیاندا زۆرجێگایان کرد کیتابیان بۆکرد ئەمەپێشمەرگەی ئێوەبوە چارەسەری دەوێ پێویستی بەداوودەرمانە پێویستی بەزۆر شتە .دوای سەردانیان بۆلای وچاوپێکەوتنیان

بۆیان ڕوونبۆوەکەوا حالەتی باش نیە لەناو جێگا کەوتوە زۆربەئازارە . دوای دوو سێ ڕۆژ خواخێڕیان بنوسی وێژدانیان قبوڵی نەکرد هەرلەبەر ئەوە (دوو دۆشەگ و دووبەتانی ودووکیلو شەکروو دووکیلونیسك ودووقوتی ئاوی تەماتەیان نارد)یارمەتی بۆپێشمەرگەی دێرین بەڵکو تاماوەیەکی زۆر پیویستی بەهیچیتر نەبێت(بۆئەوکەسەی کەچەندسالّی ژیانی تەرخانکرد بۆکوردایەتی وسەربەخۆی کوردوو کوردوستان) بەڵام .ئاخ!بۆئەوەی کەکردی بۆکوردستان ئاخ!

تادەهات حاڵی خراپتردەبوو نەخواردنی ما نەهەستان ودانیشتنی بەڵام بەهەموو جۆرێك هەر ڕازیبوو بەکاری خودا دوای دوومانگ لەنەخۆشیەکەی ڕۆژێك لەدکتۆری بیست کەوانەخۆشیەکەی کوشندەیە،چونکە لەماڵ دڵیان نەهات بوو پێی بڵێن چ نەخۆشیەکی هەیە؟ گووتی خودای گەورە ئەوانەی ئیمانیان جێگیرە ئەگەر توشی نەهامەتیەکیان بکات خۆشی دەوێن وەئەگەر توشی نەخۆشیەکیان بکات چارەسەری نەبی پلەی شەهیدانیان دەداتی ، من ڕازیم بەهەموو کارێك وبەڵایەك ونەخۆشیەك کەلەلایەن پەروەردگارم بێت، خودایە شوکرم،

دواین هەناسەی ڕۆژی هەینی بوو دواین زەردەخەنەی وماڵ ئاوای کردن لەخێزانەکەی وکچە تاقانەکەی ڕۆژی هەینی بوو زۆربەغەریبی بەبێ دایك گەورە بوو بەغەریبش بووبەپێشمەرگە بەغریبی ژیا هەر بەغەریبیش کۆچی دوایکرد (هەرکەسێك دەیناسێ وەئەوەی ناینناسێ بۆی بخوێنێ فاتیحایەك)ژنەکەی وکچەکەی تەنهامانەوە لەخزمە نزیکەکانی پیاوەکەی هەندێکیان بەچەند مانگێك ئەگەر بێن بۆسەردانیان . هەندیکیشیان دەڵین خاڵمان نەما یان ماممان نەما بچین بۆلای کێ! پرسیارێك دەکەم؟ کە جێگای داخە دەلێم ئەگەر هەژار نەبونایە دەوڵەمەند بونایە خزم و کەسیان هەروادەبوون یان زوو زوو

سەردانیان دەکردن وهەواڵیان دەپرسین ! خودا لەمردووی هەموو لایەك خۆشبێت انشاالله

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٨٢﴾ صدق الله العظيم ﴿البقرة﴾

واتا {ئەوکەسانەش کەباوەڕیان هێناوە وکارو کردەوەی چاکە ئەنجام دەدون، ئەوانە خاوەن ونیشتەجێ ی بەهەشتن وتیایداژیانی هەتا هەتایی دەبەنە سەر(لەهەرچین وتوێژ وڕەگەزێك بن}ت.ئا،

لەخۆبایی بوون

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ ۚ إِنَّ ٱلسَّمْعَ وَٱلْبَصَرَ وَٱلْفُؤَادَ كُلُّ

أُو۟لَٰٓئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْـُٔولًا ﴿٣٦﴾ صدق الله العظيم ﴿ الاسرا ﴾

واتا: {(ئەی ئینسان)لەشتێك مەدوێ وباسی شتێك مەکە کەزانست وزانیاریت دەربارەی نیە، چونکە دەسگاکانی بیستن وبینین وتێگەیشتن هەرهەموی، بەرپرسیارە لەبەرامبەریەوە}ت،ئا.

لەسالّی ١٩٩٧ڕۆژێك خوشکێکی ئازیز هاتەلام زۆرنائومیدوو خەمبار دیاربوو، پرسیم چیتە بۆ ئاوا دەتبینم هیچ پوپداوە خوانەخواستە شتێك بووە ؟گوتی هەست بەدڵتەنگی دەکەم وادەزانم خەمی دونیا هەمووی بەمن دراوە.منیش گوتم کارەکەپێدەچێت گەورەبێت بۆمنی باسکە ئەگەر حەزدەکەی بەڵکوو بتوانم یارمەتیت بدەم ؟ دەستی کردبەگریان وگووتی فەقیرو دەستکورت وهەژاری وەك ئێمە بەهەڵە هاتونەتە دونیا . دوێنی لەگەڵ پیاوەکەم ومندالّەکان چوین بۆماڵی شوبراکەم خۆشت دەزانی ئەوان هەندێك هەبونن وەباشیش دەزانی من هیچ کات مالّ وسامان وهەبونی ونەبونی کاری لێنەکردووم من هەرگووتومە چۆن دڵم بەند دەکەم بەدونیا کەکاتیە ومردنی لەدوایە نەوەك ئەوەی لەدونیایە .کەچوین بۆئەوی هەرسەلامان کرد ودانیشتین ژنی شوبراکەم گووتی بەختتان نیە ئەگەرنا دوێنی دەهاتن جەرگ وناوو برنج وشلەم لێنابوو.گووتمان عافیەتتان بێت ئێمەبۆخۆشیەکی ئێوەسەردانتان دەکەین نەوەك بۆخواردن .دوای دەستی هەڵکردوو گووتی ئەوبازنانەم تازە کڕیوە جوانن؟ گووتمان پیرۆزە .

منیش لەو خوشکەم پرسی چیە هەرلەبەر ئەوە دڵتەنگ بووی؟ گووتی نەخێر من هەردەم بەختەوەرم کەچواردەورم ببینم بەشادی وخۆشی .گووتم ئەی چی وایلێکردی ئەم قسانەبکەی کەپێش کەمێك کردت؟

گووتی.پیاوەکەم پرسی لەبراکەی لەکوێیە؟ ئەویش گووتی چوە بۆبازار هەندی وردە وپێداویستی مانْ بکرێت هەرهەزار دیناریشی بردوە لەگەڵ خۆی دەترسم هیچی پێنەیەت ! باوکی منداڵەکانم گووتی بۆهەزار دینار دەبات بۆبازار خەڵکی خراپ زۆربوە گیرفان برین پەیدابووە باش نیە بۆدەرەوە ئەم هەموو پارەیەت لابێت.

ژنی شوبرایەکەم بێ هیچ ڕێزیك وپێداچونەوەیەك :گووتی توخدا هەزاردینار پارەیە لەم زەمانە ئەگەر پیاوێك پیاوبێت هەردەم دەبی هەزار دیناری لەگیرفان دابێت ئەوخواردنەی بۆ ئێوەی لێدەنێم پێنج سەد دیناریم لێ سەرفکردوە .

ئەگەر بروام پێدەکەی تەپسی لێنابوو . دیارە ئەوەی نەبوون بێت پیاونیە ئەوەی کەم دەرامەتبی ناوی لەقاموسی پیاوەتی ڕەش دەبێتەوە. پیاوەکەم زۆر بەسەرخۆیدا شکاوە گووتی منداڵەکان ئامادەکە بابڕۆین .ئەوکات زانی پیاوەکەم تۆڕە بوو بەقسەکانی هەستاو چوە دەرەوە بەبێ ئەوەی داوای لێبوردن بکات لەوقسە ناشایستانەی کەکردی،منیش گووتم دڵتەنگ مەبەگوێ مەدەقسەکانی .پیاوەکەم گووتی ئەو ڕاست دەکات هەربراکەم پیاوە من هیچ نیم چونکە هەزاردینارم لەگیرفان دانیە زوکەن بابڕۆین .

بەڕاستی لەوکاتەوە دڵتەنگم وخەم دەخۆم دیارە ئەوەی پارەی نەبێ مرۆڤ نیە هەست وخواستی نییە چۆن دەبێ وابێ.

زۆردڵ نەوای ئەم دەستە خوشکەم دایەوەکەزۆرشت هەیەهەرچەندە هەوڵی بۆبدەین بەپارەش ناکرێت ئەویش میهرەبانی ودڵ گەورەی وەڕوون پاکیە.گووتم دڵتەنگ مەبەخودای گەورەبەخۆی دەزانێ چۆن وەچی باشە وەك دەفەرموی{بسم اللەالرحمن الرحیم } وعسی ان تکرهوا شیئ وهو خیرلکمْ)

لەزۆرکاتان ئەوەی بەباشی دەزانی خراپە ئەوەیشی کەبەخراپی دەزانی زۆرباش دەبێت مالّی دوونیا هەردەم مایەی خۆشی نیە، منیش لە لایەن خۆمەوە بەم دەستە خوشکەم وئەوانەی وەک ئەون دەڵێم دڵ خۆشبوون بەمالّی دونیا تەنها نەزانیە وەنەبونی هیچ کات نابێتە مایەی شەرمەزاری و نائومێدی هەروەک پێشینان گوتویانە(مالّی دونیاچرکی دەستە کزوودەروات) ئەوشتانەی توشی موسوڵمان دیت لەئازاروو خەم هەموو دەبن بەمایەی سرینەوەی گوناهەکان ئەبوهوریرە ڕەزای خودای لەسەر دەڵێ کاتێک ئەم ئایەتە دابەزی(من یعمل سوۤءًا یُجزَبهَ)واتا (هەرکەس خراپەیەک بکات سزای دەدرێت)زۆرکاری کردەسەرموسوڵمانان وترسان بۆیە پێغەمبەر درودی خودای لەسەرفەرمووی (کاردروست بن هەرچی ئەوشتانەی توشی موسڵمان دەبیت کەفارەتە بۆ هەر ناخۆشیەک کەتووشی دەبێت یان دڕکیش کەبچی بەگیانیدا)صحیح مسلم ص٨٩٨﴾

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَلَوۡ بَسَطَ ٱللَّهُ ٱلرِّزۡقَ لِعِبَادِهِۦ لَبَغَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٖ مَّا يَشَآءُۚ إِنَّهُۥ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرُۢ بَصِيرٞ ﴿٢٧﴾ صدق الله العظيم ﴿شوری﴾

واتا{ئەگەر خوا رزق وڕۆزیی بەفراوانی ببەخشێت بەبەندەکانی، دەستیان دەدایە تاوان وگوناە وستەم لەزەویدا، بەڵام بەحیسابێکی وردو دیاریکراو دەیاندااتی، بەڕاستی ئەوخوایە زۆر ئاگا وبینایە بە بەندەکانی وبە(کارو هەڵوێستیان}ت. ئا،

دونیا دەوران دەورانە

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ صدق الله العظيم {ابراهيم}

واتا {(لەیادتان بێت)کە: پەروەردگارتان بریاری داوە،ئەگەر سوپاس گوزارو شوکرانە بژێرین(فەرمویەتی: رزق وروزیی ونازو نیعمەتتان) بەسەردا دەڕژێنم،بەڵام: ئەگەر ناشوکرو نابەڕێزبن، بەڕاستی ئەوکاتە ئیتر تۆڵەو سزای من زۆر بەئازار دەبێت}ت. ئا،

لە١٩٩٤کاك(ف)لەیەکێك لەگەڕەکەکانی شاری هەولێر لەخانوێك لەگەڕەکی(س) بەکری دادەنیشت لەگەڵ خێزانەکەی کچێك وکوڕێکی هەبوو. کەم دەرامەت بوون .گوزەرانیان زۆرناخۆش بوو کڕینی هەموو شتی بەکیلۆ ونیو کیلۆبوو(ف)کرێکاری دەکرد ڕۆژێك هەبوو سێ نەبوو چونکە وەك ئێستا نەبوو خانوو زۆر دروست بکرێ ناچار دەبوو ئیشی تر بکات ئەوەی ڕۆژانە بەدەستی دەکەوت بەشی پێداویستیەکانی نەدەکردن چەندەها ڕۆژیان بەبرسیەتی دەبردە سەر باوك ودایکە دەیان توانی بەرگەی برسیەتی بگرن بەڵام منداڵەکان کەتەمەنیان ٣ساڵ و٤ساڵ بوو نەیان دەتوانی دەگریان . دووڕۆژ دایکیان نانێکی بۆ هەڵدەگرتن هەرجارەو کەمێکی بۆتەڕدەکردن یەکی پارچەیەکی پێدەدان تاکو بتوانن بخەون ڕۆژگارەکان زۆربەسەختی تێدەپەڕین کری خانوویان بەحاڵ بۆدەدرا بەڵام هیچ چارەیەکیان نەبوو ڕەمەزان بوو (ف)زۆری پێ شەرمبوو داوای زکات وسەرفترە بکات لەکەس بۆیە بەخێزانەکەی گووت دەچم بۆماڵی براکەم بزانم یارمەتیم نادات ئەودەزانێ وەزعم چۆنەو کرێچیم و کاتی زکاتە ئەویش هەبوونە. ژنەکەی گووتی من حەزناکەم بچی بۆلای ئەو

خۆی دەزانی حاڵت چۆنە ئەگەر بیویستایە یارمەتیت بدات دەیتوانی بێت وسەردانێکت بکات بەڵام (ف)گوێ پێنەدا پۆیشت . چوو دوای سڵاوسەلام. لەسەر پووی خۆی هەڵێنا وگووتی برا گیان زکاتت داوە ئەویش گووتی چاکت کرد هاتی هێشتا نەمداوە بەکەس خەمت نەبێ ئەو(٣٠)دینارە بگرە بۆتۆم داناوە (ف)گووتی ئەوەندە پارە کەمە برام کیلۆ شەکرێکی پێ نایە بیکڕم بۆمندااڵەکان؟

ئەویش گووتی بەخوا لەتۆ فەقیر تر هەیە دەبێ بیدەم بەخەڵکانی تریش خۆ ناتەوێ هەموو پارەکە لەدەستی تۆبکەم وادەزانی هەر ئەتوو نەبونی (ف)گووتی بەخێر نامدەیتێ بەقەرد بم دەیێ براکەی پێکەنی وگووتی بەقەرد بدەمی بەچی دەیدەیتەوە ها!، زۆربەنائومێدی وخەمباری گەڕایەوە ژنەکەی زۆر دڵنەوای کرد گووتی من نەمگووت مەچوو بۆڵای ئەوتەنها خێر دەکات و زەکات دەدات تابڵێن هەبوونەودەوڵەمەندە. خەم مەخۆ خودا هیچ کات ئادەمیزاد لەبیر ناکات (ان اللەمع صابرین)،(ف)چەند رۆژێك بەر لەجەژن چووبۆ کار بەوەستاکەی گووت پارەکەم مەدەیێ تاپۆژی پێش جەژن بەڵکوو بتوانم هەندێ وردەبکڕم بۆ ماڵەوە تاهەندێك دڵیان خۆش بکەم . پۆژی پێش جەژن کەدەکاتە پۆژی حالفە نیوەڕۆ بووگەڕایەوە مالێ دڵی خۆشبوو منداڵەکانی بانگ کرد وەرن ئیستا دەچم شتی خۆشتان بۆدەکڕم لەبازاڕ چیتان بۆبکڕم؟کچە بچکۆلانەکەی گووتی جلێکی جوان کوڕەکەی گووتی من حەزم لەبرنجە بۆمان بکڕە (ف)ڕوی لەدایکی منداڵەکان کرد گووتی ئەی تۆ حەزدەکەی چیت بۆبکڕم ئەویش گووتی کیلۆیك شەکرو نیو کیلۆ ڕۆن لەگەڵ دوو سێ کیلۆ ئارد .گووتی باشە ئیستا دەچم زوو دەگەڕێمەوە. هەستا پێڵاوەکانی کردە پای گەیشتە لای دەرگا بەقایم یەکێك لەدەرگای دا ئەویش کەدەرگای کردەوە سەیری کرد خاوەن خانوەکەیە گووتی فەرموو چیت دەوێت گووتی هاتووم بۆکرێ (ف)گووتی هێشتا چوار پۆژ ماوە بۆئەوەی کرێکەت بدەمی خۆت دەزانی بەیانی جەژنە پێویستم بەوپارەیە

.ساحیب خانوەکە گووتی منیش هەرلەبەر ئەوەهاتوم تادوو پۆژی تر نەڵێ لەلام نیە سەرفم کردوە بۆ جەژن

(ف)هەرچەندپاڕایەوە فایدەی نەبوونەپۆیشت تاپارەکەی لی وەرگرتت زۆر خەمبار بوو لەجیێگاکەی دانیشت .ژنەکەی گووتی خەم مەخۆ هەستە شەیتان بەنەعلەت کە بڕۆ ئاردەکە بکرە کەس لەبرسان نەمردوە گوێ مەدەری ئەویش گووتی منداڵەکانم داوای برنجیان کرد چۆن بۆیان بکرم کەس بەقەردیش بڕە پارەیەکم ناداتی هەتا برای خۆم کەداوام لێ کرد نەیدامی دەترسن کەنەتوانم بیدەمەوە.

بەیانی لەگەڵ دەنگی اللەاکبر ی مزگەوت خەبەریان بۆوە،نوێژیان کرد دایکی منداڵەکان هەندی ئەستوکی گەرمی کرد بانگی منداڵەکانی کرد هەستن نان بخۆین . منداڵەکانییان ماچکرد یەکی دیناریکیان پێدان زۆردڵخۆش، بوون بەم پارەیە ڕایان کردە دەرەوە بۆیاری بەلأم کەمیکی پێچوو هاتنەوە گووتیان ئەمڕۆ جەژنە منداڵەکانی کۆلأن دەڵین ئەمڕۆ برنج و گۆشتمان هەبوو جلکی جوانیان لەبەرکردبوو ئەی ئێمە بۆ وەك ئەوان نین ، دایکیان دەستی کردەملیان زۆر گریا گووتی دوای بۆتان دەکرین (لەبەر ئەوەی نەبون بون کەس نەهاتە مالّیان بۆ جەژنانە وایان دەزانی فەقیری ئەوان نەخۆشیە نەوەك تووش بێن)پۆژان دەڕۆیشت ئەوخێزانەش بەو جۆرەگوزەرانیان دەکرد،لەبەرنەبونی و مسروق گران (کەبەحاڵ دەیانتوانی دار بۆنان کردن وئارد بکڕن تابێ نان نەبن لەگەڵ شەکرو چا)تەنها بۆمانەوە لەژیان . ڕۆژیك کچەکەی نەخۆش کەووت هیچ پارەی لەگیرفاندا نەبوو نەیدەزانی چیبکات لەکاتێك منداڵە بچووکەکەی هاواری دەکردوو دەستی لەسەر زگی داگرتبوو هەر دەگریا،دەیگووت من نازانم چۆن بیبەم بۆلای دکتۆر لەکاتێك تەنها دوودینار لەگیرفانم شك دەبەم، ناچاربوو شتێك بکات کەنەیتوانی زیاتر بەرگەی گریانی ئەم منداڵە بەستەزمانەبگرێ گرتیەباوەشی وبۆلای عیادەیەکی برد کەلەمالّیان زۆر دوورنەبوو

کەوایاریدەدەری پزیشکی پێ دەڵێن (سستەر یان موزەمید.یا پرین پێچ)گووتی منداڵەکەم نازانم چیەتی هەرهاوار دەکات وزگی خۆی گرتوە ئەگەر چارەسەری بکەیت باشە ؟ ئەویش گووتی لەسەر تەختەکە دابنی (ف)گووتی دکتۆر بەڵام پارەم لانیە عیلاجەکەی بۆبکە دوای چەند رۆژێکی تر پارەکەت بۆدەهێنم ! لەوکاتە بەبێ هیچ بەزەیەك گووتی تۆ فلاّن کەسی باشە تۆ پارەی من چۆن دەدەی تۆ پارەت نیە بۆنان تۆ کرێچی .منداڵەکەت هەڵگرە بچۆوە ماڵەوەهەندێ چەوری بکەن وگەرم دابپۆشن باش دەبێ(ف)لەدڵی خۆی گووتی دکتۆر ئەگەر پارەم لابا وات نەدەگووت منداڵەکەی هەڵگرت چووبۆلای یەکێکی تر دەنگی نەکرد تاچارەسەری کرد(دەرزیەکی لێدا ودووشرووبی دایی)گووتی پارەکەی دەکاتە(٢٥)دینار (ف):ووتی دکتۆر من هیچ پارەم لانیە بدەمێ چەند رۆژێکی تر بۆت دەهێنم دکتۆرەکە وتی بمزانیبوایە ئەوەندە عیلاجەم پێ نەدەدا بەڵام پارەکە تاخیر مەکە؟ ئەویش زۆر ممنون بوو سوپاسی کرد. تا دەهات باری ژیان قورستر دەبوو نەی توانی سێ مانگ کرێ خانوو بدات هەر جارێ ساحیب خانوو دەهات هەرایەکی لەگەڵ دەکرد لەبەر پارەکەی رۆژێ هاتوو گووتی ئەگەر کرێت پێ نادرێ چۆلیکە بۆم خۆمن خانووم بۆ خێرات نەکرێوە دوو رۆژی تر دێمەوە یان پارەکەم بۆدادەنیێ یان بڕۆدەرەوە.

خێزانەکەی گووتی دەچم لەلای خاڵم هەندی پارە دەهێنم،چوو بۆماڵیان گووتی هاتووم ئەگەر (٢٠٠)دیناریش بێت تەنها کرێ مانگێکیش بدەیں هەرباشە خاڵی هەزار سوێندی خوارد کەنیەتی ئەگەر لەدەستی دابوایە پێدەدا وگووتی بەڵێنم بەمنداڵەکان داوە تەلەفیزیونەکەیان بۆبگۆڕم بیکەم بەکۆنترۆڵ ئەویش گرانە بەنۆهەزارە(٩٠٠٠)ە هەرئەوەندیشم لایە.زۆربەدڵ شکاوی گەڕایەوە بەپیاوەکەی گووت من هەڵەم کرد چووم ئەوان لەئیمە هەژارترن خۆزگەشتیکمان هەبوایە پارەی کردبا تابمان فرۆشتایە بەڵام لەسەرەتاوە کەوا لەماڵی باوکت هاتینەدەر هیچمان نەبوو ئەوانیش هیچیان نەدایننی نەبەرماڵیك نەدیناریك .

دووپۆژی پێ چوو خاوەن خانووهاتەوە گووتی هێشتا چۆلت نەکردوە دیارە پارەت پەیدا کردوە ئەوانیش گووتیان ئەو مانگەش سەبر بگرە لێمان تادەتوانین بۆتی پەیدابکەین. بەبێ بەزەییانە پوی کردە ژوورەوە چوو مالەکەی وردە وردە فرێدایە دەرەوەی خانوەکە ، (ف)هەرچەند هاواری کرد بۆ وادەکەی خوا قبوڵی ناکا بۆ وامان لێ دەکەی خێزانەکەی لەگەڵ منداڵەکانی دەگریان لەبەر دەرگا وەستابون تا ساحیب خانوو هەموو مالەکەی فرێدانە دەرەوە و دەرگای قایم کردو پۆیشت. (ف) هەندێ لایلۆنی کڕی و لە پارچە زەویەکی چۆل کەپرێکی بە لایلۆن دروست کرد مالێ و منداڵەکەی لە ژێری دانا ، پاش چەند پۆژێک بەیانیەکی زوو یەکێك بانگی کرد کێ لێرە؟کێ لێرە دەژی ؟ (ف)هاتە دەرەوە و گووتی : فەرموو من لێرە دەژیم لەگەڵ خێزانەکەم .پیاوەکە گوتی : من بەڕێوبەری ئەم قوتابخانەیی نزیك ئێرەم چەند پۆژێکە تێپەر دەبم ئێوە لێرە دەبینم بەسەرهاتی تۆ چیە بۆ لێرە دەژی؟ ئەویش بەسەر هاتی خۆی بۆ گێڕایەوە.

مامۆستایەکە گووتی : بەڕاستی ئەم بەسەر هاتەی تۆ زۆر کاریگەرە . ژورێکی زیادەمان هەیە لە قوتابخانەکە ، وەرن بۆخۆتان تیایدابژین (ف)زۆر سوباسی کردو گووتی : تۆ بەڕاستی پاوێکی باش وبەرێزی قەت لەچاکەت دەرناچم ، مالەکەی گواستەوە بۆ ئەوێ مامۆستاکە ناوی نوسی بۆ (فەراشی) موچەی بۆدابین کرد .(ف)لەگەڵ کارەکەی کاری تریشی دەکرد لە بازار . دوای ماوەیەك حاڵو گوزەرانیان زۆر گۆڕا هەروەك کوردەواری خۆمان دەڵێن (ئەوەی لە خوا خافرە کافرە) دوای چەند ساڵێك (ف) خانووی کری بوون بەخاوەن خانوی خۆیان وە دوای ماوەیەك ئۆتومبێل(سەیارە)شی کڕی وای لێهات پاش چەند ساڵێك پارەی بەقەرز دەدا بەخەڵك . خزم و ناسیاری زۆر ببون وە زوو زوو دەهاتن بۆ سەردانی. وە لەساڵ(٢٠٠٨) خانووەکی کڕی دای بەکرێ . چەندمانگێك چاوەڕێی کرد کرێ چیەکەی پارەکەی بۆ بێنی بەڵام نەی هێنا

ئەویش زۆری پێ شەرم بو بچێتە بەر دەرگای کرێچیەکەی داوای کرێی لێ بکا تابووبە پێنج(٥) مانگ هەر کرێی نەهێنا ئەویش هەستا چو بۆماڵیان لەدەرگەی داو کرێچیەکە دەرگای کردەوە سەلامی کردو زوو ناسیەوە بەڵام کرێچیەکە ئەوی نەناسیەوە .

گووتی: فەرموو ؟

گووتی: هاتوم بۆ کرێ ! تۆ ٥ مانگە کرێچی منی و هیچ پارەت نەداوە ؟

ئەویش گوتی بەخوا هیچم لەدەست دانیە ئەگەر نا کرێیەکەم بۆ دەهێنای

(ف)گووتی تادوو ڕۆژی تر لەسەرت دەوەستم کرێی ئەم پێنج مانگەم بۆ پەیاکە . دوای (هەفتەیەک)سەردانی کردەوەو گوتی ئایا کرێیەکەت بۆ ئامادە کردوم کابرا کەوتە پاڕانەوە بۆم پەیا ناکری بڕوابکە ، من زۆر مەمنونی تۆم تۆ ٥ مانگە لەسەرم وەستاوی بەڵام نیتم کەسیش پێم نادات بەقەردیش نازانم چیبکەم.

(ف) گووتی : مادەم کرێت پێنادرێ وادەچم دوسێ کەس بانگ دەکەم تا ماڵە کەت فرێ دەنە دەرەوە چونکە من شەرم دەکەم ماڵەکەت فرێدەم وەکو ئەوەی تۆ کردت کەسێ مانگ کرێم نەدا ماڵەکەت فرێ دامە سەر شەقام زگت بە مالْ و منداڵەکەم نەسوتا بەڵام من تۆڵەی خۆم ناکەمەوە چونکە خوای گەورە هەر خۆی زانایە،من قەت وەک تۆ دڵ ڕەق نابم

ئێستاش چیدەڵێی!کابرا کەوتە گریان گوتی بەراستی تۆ فڵان کەسی تخوا ئەتۆ(ف) گەردەنم ئازاکە ئەوە تۆڵەی تۆیە خوا لەمنی سەندەوە ئیستاش حەقی خۆتە(ف)گوتی: من ئەو کەسەنیم کە بە خەیاڵیش بیری لێ بکەمەوە بڵێم تۆڵەی منە خوا لەتۆی کردەوە وە تۆش ناتوانی وابڵێیت ئێستاش من لە کرێی ئەم پێنج مانگەت خۆش بوم ئێستاش لە خانوەکە دابنیشە ئەگەر کرێکەت پێدرا بیدە ئەگەر پێشت نەدرا گەردەنت ئازابێ کە هاتەوە مالْ سەیری کرد براکەی لەوێیە هەر ئەوبرایەی داوای قەردی لێکردو پێی نەدا هاتووە داوای قەردی

لێدەکا گووتی : براکەم ئەوکات کرێ خانووم پێنەدەدرا هاتم بۆ بڕێك پارە گوتت نیمە کە تەنها دەعوەتێکت بۆ هاورێیەکانت دەکرد پارەی چوار کرێ خانووی منی پێدەدرا ئێستاش من پارەت نادەمێ بەقەرز،! ئەویش گوتی حەقی خۆتە ،؟ (ف)گووتی بەهەڵە لێم تێمەگە ئێمە برای یەکین هیچ کات خوێن نابێ بە ئاو هەر چەندێکت دەوێ بەچاوان بە گەردەن ئازایی پێت دەدەم تەنها خوا یارمەتیم بداوبتوانم .

زۆرجار لەگەڵ منداڵەکانی دادەنیشت دەیووت من هەرچەند خودا بمداتێ فەقیرێ وهەژاری خۆم لەبیر ناکەم ئەوکاتانە لەبیر ناکەم کەوا نان ببوو بەحەلوا . هەژاری و دەوڵەمەندی هیچ کات نابێتە مایەی سەرفرازی و لەخۆبایبون زۆر جارشەرمەزاری وناهومێدیە. تەنها ئەوەی مایەیی خۆشیە نیەت پاکی ودڵ پاکیە وهەست بەیەکتری کردنەلەخۆشی وناخۆشیدا.

بابەتی چوارەم

چاووزار ڕاستە یان قەزاو قەدەر وهەجەل؟

(ایهماحق،العین ام القضاء والقدر)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً ۖ وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٤﴾ صدق الله العظيم { الاعراف}

واتا {(هەموو نەتەوەیەك تەمەنی سنووردارە) لەکاتی دیاری کراودا کۆتایی بەدەوری دەهێنرێت،هەرکاتێ ڕۆژیان تەواو بوو تاوێك دواناخرێن وتاوێکیش پێش ناکەون}ت.ئا،

خوای گەورە ئادەمیزادی بەبێ سەبەب دروست نەکردوە وەبەبێ سەبەبیش نایگەڕینێتەوە بۆژێر گۆر. چۆن بۆهاتنە دونیای کاتی دیاری کردوە بۆمردنیشی کاتی دیاری کردوە . ئادەمیزاد زۆرجار بە کتووپڕی مالئاوای کردوە لەژیان یان بەڕوداو یان بەنەخۆشی یان خۆیان کوشتوە ..هتد!

ئەبوو هوڕەیڕە ڕزای خوای لەسەر دەڵێ . پێغەمبەر درودی خوای لێبێت دەفەرموێ(بڕوادارى بەهێزچاکترە وخۆشەویست تر لای خودای گەورە لەبڕوادارى لاواز. سوورىبە لەسەرئەوەی کەخودا سوودت پێدەگەیەنێت داوای یارمەتیش تەنها لەئەوبکە دەست پاچە مەبە ئەگەر شتێکت توش هات مەڵێ ئەگەر وام بکردایە وانەدەبوو "وا" کاری شەیتان دەکاتەوە)صحیح مسلم ص٩١٤

لەئاهەنگێکی بووك گواستنەوە دووناسیار یەکتریان بینی دوای ماوەیەکی زۆر کەدووربوون یەکتریان نەبینیبوو یەکێکیان پرسی ؟کوڕەکەت چۆنە لەگەڵ

خوێندن ئەوەی من بیزانم دووایین ساڵیەتی ؟ ئەویش لەوەڵامدا ووتی باشەو باشنیە. دەترسم دەرنەچێ ماندوبونەکەی بەلاش بچێ.

لەڕاستیشدا وانەبوو چونکە کوڕەکە لەخوێندن زۆر زۆرباش بوو بەڵکو باشترین وزیرەکترین خوێندکاربوو لەپۆلەکەی، باوکەکەترسی هەبوو لەوەی توشی چاووزاربێ بۆیە وای گووت،

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

قُل لَّن يُصِيبَنَآ إِلَّا مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَىٰنَا ۚ وَعَلَى ٱللَّهِ

فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ صدق الله العظيم {توبة}

واتا {ئەی پێغەمبەر، تۆش بڵێ: هەرگیز لەوە زیاترمان بۆپێش نایەت کە خوا لەچارەی نووسیوین(هەرچیش بۆمان پێش دێت هەر خێرە بۆمان) ئەوزاتە (هەمیشە) یار ویاوەر وپشتیوانمانە، دەبێت ئیمانداران هەر پشت بەخوا ببەستن}ت.ئا،

ڕۆداوی کەژاڵ

کەژاڵ کچێکی ژیرروو ڕووخۆش و خەندەئامێزبوو لە کۆلیژی(....)دەیخوێند کچی گەورەی ماڵەوە بوو دووبرا وخوشکێکی هەبوو .! دابوو نەریتی کوردەواری هەندێ جار ناخۆشی ودڵ عادزی پەیدا دەکات چونکە لەسااڵی هەشتاکان زۆربەکەمی کچان دەیانتوانی خوێندن تەواوبکەن . جیران وخزم وناسیاوەکان دەیانگووت چۆن کچێکی واگەنج وجوان تەنها هاتوو چۆبکات بۆ خوێندنگا ڕۆژێك نیە دوونیە ئاوا چۆن دەبێ . هەریەك لەلایەك بەجۆرێك باسی لەسەردەکردوو دەدوا .

کەژاڵ باوکی نەمابوو لەکاتێك دایکیان هەم دایك وهەم باوك بوو بۆیان،بەنان کردن بۆخەڵك وجلدووڕین منداڵەکانی بەخێودەکرد بەم جۆرە دەژیان بەوحاڵەش وازیان لێنەدەهێنان . دایکی دەیگووت لەوکاتەی باوکیان نەماوە خەمەکان وئەرکەکان هەمووی کەوتۆتە ئەستۆی من تەنها خەون بەوە دەبینم ڕۆژێك کەژاڵ خوێندن تەواوبکات ومنداڵەکانی تریشم لەخەم بچنە دەر ئاخ بۆئەم ڕۆژەکەی دێت دەبێ ببینم بەرلەوەی بمرم،ڕۆژێ پێنج شەمە بووکەژاڵ گەڕایەوە بۆماڵ هەڵدەپەڕی لەخۆشیان دەیگووت دایکە ڕۆژی شەمە لەگەڵ هاوڕیان ومامۆستاکان دەڕۆین بۆدەرەوەی شار بۆسەفرەو سەیرانگا ڕۆژێکی خۆشدەبێت وانیە چیم بۆئامادە دەکەی چی لەبەربکەم ؟ دایکی گووتی کەژاڵ گیان تۆنابێ بچیت ! کەژاڵ بۆدایکە بۆ؟ ئەویش ووتی کچەکەم خەڵك چی دەڵێن من ناتوانم ڕێت بدەم گیانەکەم لێم تێبگە. بەاڵم دایکە هەرچۆنێك بێت خەڵك هەرقسە دەکات ئەگەر لەماڵی خۆت دەرگا دابخەی لەسەرت هەر باست دەکەن، نازانم چیبڵێم کچەکەم ئەگەر براکەت (ك)لەگەڵخۆت دەبەی تابەتەنها نەبی باشترە، کەژاڵ ڕازی بوو کەبراکەی تەمەن دە ساڵانی لەگەڵ خۆی ببات . دایکی چووبۆ بازاڕ کەرستەی دۆڵمەومیوە وچەرەزاتی بۆکڕی هاتەوە بەکەژاڵی گووت

خۆزگە بمتوانیبا شتی زۆرترت بۆبکرم تا زیاتر دڵت خۆشبکەم بەڵام هەر ئەوەندە لەتوانامدابوو .

ڕۆژی شەمە بەیانی زوو هەڵسان لەخەو خۆیان ئامادە کرد کەژاڵ جلی کوردی لەبەرکرد لەگەڵ براکەی شتوومەکەکانیان هەڵگرتوو گووتی :کاتژمێر بووبەحەوت تانیوکاتژمێری تر دەبێ لەوێ ئامادەبین خواحافیزیان کردوو دەرگایان بەدوای خۆیان قایم کرد گەیشتنە سەری کۆلانەکەی خۆیان هاوسی کەیان گووتی کەژاڵ خێرە بۆکوێ بەم بەیانیە زووە یەکێکی تر گووتی بۆواخۆت ڕازاندۆتەوە دەڵێ دەچیی بۆشایی هەریەك بەجۆرێك قسەی پێگووت ؟ کەژاڵ : سەفرەی خوێندنگامان هەیەبراکەشم لەگەڵ خۆمدادەبەم ئێستا ببورن دوادەکەوین دوای دەتانبینمەوە . هەندێك ڕۆیشت لەناکاو جلەکانی لەقاچی ئالآن زۆربەسەختی کەوتەسەر زەوی هاواریکرد ئای قاچم. براکەی گووتی چیبوو هەڵسەوە. هەرچەند هەوڵیدا هەڵبستێتەوە بەڵام نەیتوانی بەبراکەی گووت بڕۆ زووبانگی دایکم بکە ناتوانم جولەبکەم قاچم زۆرئازاری هەیە،دایکی زووهات ئەوەچیە بۆ واتلێهات بەهەردووکیان کەژاڵیان بڵند کردوو بەهەرجۆرێك بێت بردیانەوە بۆماڵ بەڵام وردە وردە ئازاری قاچی زیادی دەکرد . تەکسیەکیان هێنایە بەردەرگاو کەژاڵیان خستە ناوی وبردیان بۆنەحۆشخانەی فریاکەوتن . کەدکتۆر سەیریکرد ووتی ئەوە تۆچۆن کەوتووی قاچی خۆت واشکاندوە دەبێ هەرئێستا لەگەچی بگرین بۆت .

کەژاڵ بەدایکی گووت هەموو ئەو باجی(.)وباجی(.) بوون چاەیان لێدام هەربۆیە واملێهات . دایکی ووتی قسەی وامەکە کچەکەم تۆ بەخۆت لەخۆشیان ئاگاداری بەردەمت نەبوی بۆیە کەوتی . هەرچۆنێك بێت کەژاڵ نەیتوانی بچێت بۆ سەفرەکە لەگەڵ هاوڕێ یانی لەدڵی خۆی دەیووت دەبێ ئێستا لەکوێ بن چیبکەن ئەگەر وام لێنەهاتبوایە لەگەڵیان بووم هەزار خەیاڵی دەکرد زۆری پێنەچوو لەنەخۆشخانە بوو بەهات وهاوار وڕاکردن ئەویش لەگەڵ دایکی

نەیاندەزانی چیبوە . دوای ماوەیەک دکتۆرێک هاتەلای کەژاڵ گووتی ئیستا چۆنی ئازاری قاچت باشتر بووە .

دایکی کەژاڵ گووتی دکتۆر گیان ئەم هەراو هۆریایە چیبوو کەمێک پێش ئێستا؟

دکتۆرەکە ووتی پرۆداویکی دڵ تەزین بوو چەندەها گەنج مردن بەهۆی پرۆداوی هاتووچۆ هەمووی دەگەڕێتەوە بۆلێخورینی خیرا .

لەناکاو بەڕێوبەری خوێندنگاکە لەوێوە تێپەڕبوو کەژاڵ بانگی کردمامۆستا گیان تۆچیدەکەی لێرە؟ ئەویش سەیری کەژاڵی کرد گووتی تۆچۆنی باشی ئازیزم لەخوا بەزیادبێ دیارە هەرقاچت شکاوە کەزانیم بەپەلە هاتم ئای خوایە گیان ئەوەچیبوو ڕویدا بۆتان. کەژاڵ ووتی هەرمنم مامۆستا دایکم ماشە تەنها لەبەر من لێرەیە. ئەویش : کچەکەم تۆچی دەڵی تائێستا دوانزە مردوون دیارە دڵیان نەهاتووە بۆت باس بکەن، کەژاڵ لەرزیکی بەلەشداهات گووتی چی مامۆستا باسی چی دەکەی؟ مامۆستاکە ووتی ئەی تۆش لەگەڵ ئەوان نەبویت لەڕوداوەکە ئەی تۆلەکوێ بوی؟باشە تۆ چۆن قاچت شکاوە؟من نازانم تۆباسی چیدەکەی یا من باسی چیت بۆدەکەم ؟

دایکی ووتی چ باسە ئیوە بۆلەیەکتری حاڵی نابن مامۆستای بەڕێز چیبوە تۆبۆلێرەی من دڵنیام تۆ لەبەرکەژاڵی کچم نەهاتووی چی تۆی هێنناوەتە ئێرە پێمان بڵی؟ئەویش :ووتی ئەو کۆستەرەی بۆسەفرە دەرچوو بەیانی تووشی ڕوداوێکی ترسناک بوییەوە سەرنشینەکانی کەخوێندکارەکان ودووماموستا بوون تائێستا مامۆستایەک ویانزە قوتابی مردوون ئەوانیتریش زۆربەسەختی بریندار بوونە منیش کەزانیم توشی ڕوداوەاتون زوو هاتم کەتۆم بینی وام زانی تۆش لەگەڵ ئەوان بوویت بۆیەهاتمەلات لەهەواڵم پرسی ئەگەر تۆ لەگەڵ ئەوان نەبووی تۆبۆلێرەی بەسەرهاتی تۆچیە چۆن قاچت شکاوە؟

کەژاڵ کەوتە گریان وهاوارکردن هاوڕیەکانم مردوون چۆن ئەی خوایەگیان ئەوەچ روداوێکە ئەگەر من لەگەڵیان ڕۆشتبام بۆی هەبوو منیش بمردمایە من هەجەلم نەهاتبوو . زۆرگریا بۆهاوڕی وماموستاکانی وبۆحاڵی خۆی . بەڵی کەژاڵ دڵ تەنگ بوو بەروداوەکەی کەبەسەری هات بەڵام کەس نازانی چی بۆئەوباشە تەنهاخودای گەورە نەبێ ،لەڕوداوەکە تەنها چوار خوێندکار ژیان ئەوانی تر مردن کە ژمارەیان بیست وچوار قوتابی بوو.

نیەت

برایەکی بەڕێز بۆی گێڕامەوە گووتی: لەسوچێکی کۆڵانەکانی ناوبازاڕ پیاوێکی غەریب وهەژاروو پیری بەسالاچوو کەوتە بەرچاوم بەپەرۆشبووم بزانم بەسەرهاتەکەی چیە کەزۆرجار بەلایەوە ڕەت دەبووم دەمدیت هەردەم هەناسەی ساردی هەڵدەکێشاو دەیگوت ئاخ . زۆر پرسیارم دەکرد لەوخەڵکانەی دەوروبەری هەموو هەریەك ولاّمیان دەدایەوە کەهیچ نازانن چونکە ئەو ڕازی نیە باسی خۆی لەلای کەس بکات هەرچەند داوامان لیکردوە ! چەند ڕۆژێك لەلای دادەنیشتم دەمگووت من بەسەرهاتی تۆ نازانم چیە ئایە ئەوەندە دەهێنی والەخۆت بکەی هەمووکات مات ومەلول بیت وخەیالاّتی زۆربکەیت؟ دەیووت هەستە لەلام بۆخۆت بڕۆ کاتی خۆت بەفیڕۆمەدە. ڕۆژێك گووتم من حەزدەکەم بەژداری خەمەکانت بم تەنها دڵت بۆم بکەوە بەڵکو بتوانم یارمەتیت بدەم . ووتی دیارە تۆ وازناهێنی .؟گووتم نەخێر ئەمرۆش بۆم باس نەکەی بەیانی دێمەوە باشترە بۆم باسکەی. هەرچۆنێك بێت رازیم کرد کەبەسەرهاتەکەی باس بکات بۆم،

ووتی: من تەمەنم(٥٢)ساڵە زۆر بەتەمن نیم بەڵام خەمی دونیا وبەسەرهاتە کتووپڕەکان منییان پیرکرد. خاوەن مالّ ومندالّ ومالاّتێکی زۆربووم چوار کوڕو

ودووکچم هەبوو کوڕەکانم گەورەتربوون لەکچەکان . بۆهەرچواریان ژنم هێنابوو هەریەکەیان دووسێ منداڵیان هەبوو.

لەم ساڵانە وەك ئاگاداری باران نەدەباری ووشکاتی وقات وقڕی پوێتێکردین. لەترسی نەمانی مەڕومالأتمان ڕومان کردە دێهاتێك لەناوچەی سەرەوە مانگی نیسان بوو لەدۆڵێك ڕەشماڵمان هەڵدابوو خەریکی ئیش وکاری ڕۆژانەی خۆمان بووین بەیانیان لەگەڵ یەك لەکوڕەکانم دەچوین بەتۆپۆتا بۆ بازاڕ ماست وپەنیرو فرۆ وژاژییمان دەبرد کەدەگەڕاینەوە بەهەمان شێوە پێداویستی خۆمانمان دەکڕی نزیکەی بیست ڕۆژێك وا دەگوزەراین زۆرشاد بەختەوەربوین چونکە لەوەڕەکەی ئەم ناوچەیە زۆر بەپیتوو بەرەکەت بوو.

ڕۆژێك بەرەو ئێوارە مەڕومالأتەکەمان هێنایەوە منیش ورده ورده بەسەر گردێك کەوتم کەنزیك ئەوێ بوو بەرامبەر خاووخێزانەکەم دانیشتم دوور بەدووری سەیرم دەکردن خێزانەکەم وبووکەکانم وکچەکانم وکوڕەکانم ونەوەم هەموو لەم ناوە خەریکن هەریەك بەکاری خۆیەوە. لەوکات نیەتێکی خراپ بەدڵم داهات شەیتانی پیس غەڵی بەدڵم کرد بێ ئەوەی بڵێم(الحمدلله)یان (ماشاالله)ووتم سەیرکە ئەم دۆڵە هەمووی پڕەلەمالأتم پێنج سەد سەر حەیوانم هەیە،کوڕوکچ ونەوەم هەیە قەت بڕواناکەم من بێ کەسبم یان هەڵاربم ؟ کەم ناکات بەڵکوو هەر زیادیش دەکات. خۆئەگەر کچێکم بمری یەکم بۆدەمینێ وەئەگەر دووکوڕم بمری دووم بۆدەمێنێ وەئەگەر دووسەد سەرمەڕم نەمێنێ سێ سەدم بۆ دەمێنێ.هەرلەسەر گردەکە تۆزێك ڕاکشام ماوەیەکی کەمی پێچوو هەوور بەری ئاسمانی گرت .گووتم بارانی بەهارە دەباببارێ . پاش کەمێك نم نم باران دایگرت بەرەبەرە زیادی کرد هەرگووتم ئیستا تەواو دەبێ گەوارەی نیسانە زوو تێدەپەڕێت بەڵام هەر لەزیادبووندابوو تاوەکو بوو بەلافاوجێگاکەی من بەرز بوو بەڵام ئەوجێگایەی خاووخێزانمی لێ بوو دۆڵ بووهەڕ چەند هاوارم کرد گوویان لەمن نەبوو ئەوانیش هەروایان زانی کەمێك دەباری بۆیە

چوونە ناو ڕەشماڵەکە هەرچەند دەمویست ڕاکەم بۆلایان قاچەکانم هەڵیان نەدەگرتم هەرچەند هەوڵم دا بێ فایدەبوو هەرئەوەندەم دی لافاوەکە ڕویکردە دۆڵەکە هەمووی ڕاپێچ دا منیش هەرسەیر دەکەم مالێ ومندالێ ومااڵاتم هەموی برد ئەسپەکەم لەشوێنێکی دوور لەوان بەستابویەوە سەیرم کرد گوورگێک بۆلای رادەکات بەغار دەیەوێ پەلاماری بدات منیش کلاشینکۆفەکەم لەلابوو یەکسەر نبشانم لی گرتوو کوشتم لەتاو هەمویان منیش رقی خۆم بەم گورگە دەرکرد. بۆماوەی نیو کاتژمێر بارانێکی بەخوور هاتەخوار .دوای هەور لەئاسمان نەما منیش هەستام لەشوێنەکەم بزانم قاچم چی بەسەرهاتوە بۆ هەڵم ناگری بەاڵم هیچ عەیبێکیان نەبوو تاتوانام هەبوو ڕامکرد(دەمێک وەستا لەقسەکردن چونکە گریان ڕیی پێنەدەدا هەر فرمێسکەکانی دەسڕی هەناسەی هەڵدەکێشاو بەدەستی لەسینگ وقاچی دەداو دەیگووت ئاخ ئەوە چیبوو نازانم)! چووم بەاڵم چیم بینی خودایە ئەوەی دوژمنیشە نەبینێ ئەوەی لەگەڵ لیتەو ئاو خنکاوە ئەوەیشی دیارنەماوە کە بۆکوێ بردوە ئەم لافاوە ڕامکردە لای ئەسپەکەم بۆئەوەی بچم خەڵک ئاگاداربکەمەوە لەوەی بەسەرمان هات سەیرم کرد کوڕە گەورەکەم لەوێوە کەوتوە نااڵە نااڵیەتی لەباوەشم گرت ئەوەچیە کوڕم چۆنی تۆباشی؟گووتی باوکە تۆ لێت دام تۆم بینی لەسەرگردەکە وێستم بێم بۆلات ئاگادارت کەمەوە وامزانی نازانی .بەاڵم تۆگولەیەکت لێدام وبریندارت کردم.

گریام لەسەری خۆمدا گووتم باوەڕم پێبکە کوڕم وامزانی گوورگی پەلاماری ئەسپەکەم دەدەی بەاڵم زۆری پێنەچوو ئەویش مرد منیش کەئەولەبەر دەستم گیانی دەرچوو کەزانیم بەخۆم کوشتم کەشەیتانی نەعلەتی وای لێکردم لەداخان چەکەکەم کەهێشتا لەدەستم دابوو بەقایم بەزەویم دادا قۆنداغەکەی بەرزبۆوە بەچاوم کەوت چاوی راستەم کوێر بوو وەک دەبینی . مغریب داهات دونیا تاریک بوو هەر ئەوتاریکیە بەردەوام لەژیانم ماوەتەوەو هەر دەمێنیتەوە .

نیـەتێك وغەڵغەڵەیـەکی شـەیتان مـاڵی کـاوڵکردم تـەنها بـەماوەی کـەمتر لەکاتژمێرێك هەموو خۆشیەکانی ژیانم هەمو و شتێك بوو بەخەون بەڵام بەداخم کەخەوون نیە بەڵکوو راستیەکی تاڵە خۆزگە منیش دەمردم لەگەڵ ئەوان بەڵام خودای گەورە منی ژیاند تابەچاوەکانی خۆم ببینم لەناوچوونی بنەماڵەم لەبەر غروری خۆم .

ئایـە ئـەوەی بەسـەرم هـات چـاو زاری خـۆم بـوو یـان قـەزاو قـەدەر بـوو یـان. یان....هتد!

منیش دەڵێم (ئەم ڕوداوە بەسەرهاتی پێغەمبەر ئەیوبم بەبیر دەهێنیتەوە) علیه سلام.

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ ۗ وَنَبْلُوكُم بِٱلشَّرِّ وَٱلْخَيْرِ فِتْنَةً ۖ وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

﴿٣٥﴾ صدق الله العظيم ﴿الانبياء﴾

واتا: {هـەموو کەسێك دەبێ مردن بچێژی و(شـەرابی مـەرگ بنۆشـی)ئێمـە ئێوە تاقی دەکەینەوە بە شەڕو ناخۆشی وبەڵا، وەبەخێرو خۆشی ودارایی وتوانایی سەرئەنجام گەڕانەوەتان بۆ لای ئێمەیە}ت،ئ.

(مرۆڤـی بـاوەڕدار تـاقی دەکرێتـەوە ، ئەگـەر بەرگـە بگـرێ ئـەوە لـە قیامـەت پاداشتی زۆر وەردەگرێت)انشاالله،

هەجەلی چۆن هات؟

لەسالّەکانی (١٩٨٠تا١٩٩٠)حکومەت بەعس دەستی بەهەلّمەتێک کردبوو کوردەکانی دەگرت بەناوی پێشمەرگە وڕاکردوو لەخدمەی عەسکەری . زۆری کیمیاباران وئەنفال کردکەبەهیچ جۆرێک ئەوەی زەرەیک بەزەیی لەدلّ دابوایە پێ قبوّلّ نەدەکرا کەئێستاش لەبیرنەکراوەو لەبیریش ناکری هەرچەند کاتەکان وسالّەکانیش تێپەربن چونکە لەناخمان بریندێکی قوولّی جێهێشتوە.

زۆرگەنج وئافرەت و پیر بونە قوربانی بەبێ تاوان ، لەدێ یەکانیش کەس پارێزراو نەبوو لەدەستی چەند گەنجێکیان گرت لەگوندی(..)بۆچەند مانگێک بێ سەروو شوێن بوون . کەس وکاریان زۆر بەدوایان داچوون بۆئەوەی تەنهابزانن چیان لێهاتوە ماون یان مردون هەولّیان دا واصیتەیان کرد پارەی زۆریان ژمارد. تاڕۆژێک هەوالّیان پێگەیش هێشتاماون دیسان بەسەدجۆر پارانەوەو پارەدان وتەشەبوز بەکاربەدەستان بەلّکو بتوانن بچن سەردانیان بکەن بیان بینن . دوای سالّێک خەبەریان بۆهات کەوا ڕێیان پێدراوە سەردانیان بکەن لەبەندینخانەی(..)

ئەوان بەپەرۆش بوون بۆ بینینیان ڕۆژەکە دیاری کرا ئەوەی دەچێت بۆ دیتنی بڕای ئەوی تر پیاوی ئەوی تر کوڕی هەریەک بەجۆرێک : خەلّکەکە خۆیان ئامادە کردوو کۆستەرێکیان گرت. دایکی کاک(ج)وەک خەلّکی ئاوایی خۆی ئامادە کردوو لەگەلّیان بڕوات بۆدیتنی کوڕە تاقانەکەی کەوا سالّێکە نەیبینیوە زۆرپەرۆشە بۆی کەلەمندالّی بەبێ باوک گەورەی کردوە هەم دایک بوە بۆی هەم باوک . زۆرشتی کڕی بوو لەخواردن و جل وبەرگ ،بەناوی خودا بەڕێ کەوتن .کەمێک ڕۆیشتن دایکی (ج)هەرخەریک بوو پشتی خۆی دەخوراند .پاشان پشتی خۆی بەپالّ پشتی کوشینەکان دادەخشاند، ئەوئافرەتانەی لەگەلّی بوون گووتیان ئەوەچیە بۆ بەم جۆرەپشتت دەخورێنی ووتی واهەست دەکەم مێروستانێک لەپشتمە . پاش کەمێک دیسان دەستی بەجولەجول کرد ئافرەتەکان ووتیان باسەیرێکی پشتت بکەین بزانین چیە ئاوا نارحەتی کردووی لەلای ملیەوە سەیری پشتیان کرد گووتیان هیچ دیار نیە نازانین چی تۆی نارحەت کردووە یەکێکیان کردیە پێکەنین وگووتی لەخۆشی ئەوەی دوای

سالێك کوڕەکەت دەبینی جولەت پێکەوتوە بەتەمای لەخۆشیان بالێ بگری .زۆری ڕۆیش کەمی ماوە ئێستا دەگەین ئەوەندەپەلە مەکە. بەلأم دایکی (ج)هەر دەیگووت من دەزانم شتێك لەناو جلەکانمە بەلأم نازانم چیە ئێوەش هەر گاڵتەم پێبکەن .ووتیان دیارە دڕکێك بەجلەکانتەوە نوساوە ئێمەش سەیرمان کرد بەلأم هەر نەماندۆزیەوە خۆشت باش دەزانی پیاومان لەگەڵ دایە ناتوانین جوانتر بۆت بگەڕێن. بەهەرجۆرێك بێ ڕیگاکەی بڕی گەیشتنەجێگا ناویان خوێندرایەوە دایکی(ج)کەچاوی بەکوڕەکەی کەوت زۆر بێ تاقەت و ڕەنگ زەرد بوو. کەوتە گریان ولەباوەشی گرت .(ج) دەستی دایکی ماچ کردوو گووتی دایە گیان توخودا والەخۆت مەکە من باشم ئەگەر هیچم لەسەر نەدۆزنەوە هەر بەرم دەدەن باماوەیەکی پێبچی . بەینێك دانیشتن بەیەکەوە بەلأم دایکی ناوە ناوە هەر پشتی خۆی دەخوراند.

(ج)ووتی دایکە چیە بۆ ئەوەندە پشتت دەخورێنی خوانەخواستە هیچ بووە ووتی نەخێر کوڕم هیچ نیە بەلأم ماوەی ئەو هەموو ڕێگایە مێروستانێك لەناو جلە کانم دەسوڕێتەوە ناڕحەتی کردووم .

(ج)بێنە باسەیرێکی بکەم بۆت.

ووتی کوڕم لەڕێگا ئەم ئافرەتانە زۆر گەڕان لەناو جلەکانم هیچیان نەدۆزیەوە لێم گەڕی تادەچمەوە مالێ ئەوکات هەموو جلەکانم دەگۆڕم.

(ج)باسەیری پشتت بکەم من کوڕی تۆم شەرم مەکە. ئەو ووتی نابێ ئەویش هەر دەبێ سەیری کەم بۆت ئەم سەین و بەینە کاتێکی خایاند .لەناکاو بانگ کرا گووتیان موهاجە تەواو زووکەن .

(ج)دایە گیان نەتهێشت تەماشاکەم بۆت بزانم ئەوە چیە وا نارحەتێ کردووی تۆ چۆن بەم جۆرە دەگەڕێیەوە لەڕێگا چی دەکەی دڵم هەر لەلات دەبێت . گووتی ڕاست دەکەی کوڕم باشە لەلای پشتی ملم دەستت ڕەوان بکە بەڵکو ئەم مێروستانە بدۆزیتەوە کەئەم ئافرەتانە نەیان دۆزیەوە ئەویش دەستی لەپشتی ملی ڕەوان کرد تابزانێ ئەوە چیە دایکی ئازار دەدات و نارحەتی کردوە لەپڕێك (ج)پڕ بەدەنگ هاواری کرد کەهەموو ئەوانەی لەوێن سەیریان کرد .دایکی گووتی ئەوەچی بوو بۆ هاوار دەکەی .دەستی لەپشتی ملی دایکی دەرهێنا چی

ببینن ئەوەی لەماڵ دەرچوون لەگەڵ دایکی دابوو ئەوەی کوڕەکەی بۆی دەرکرد ودۆزیەوە کە ئەوانی تر پێیان نەدۆزرایەوە کەلە دێیەکەی خۆیان بۆی هێنا بەدیاری (دووپشک)بوو . دووپشک لەناو جلەکانی دایکی بوو بە(ج) ی وەدا تاخەڵکەکە خڕبونەوە لەسەری تەنها دەدەقیقەی خایاند گیانی سپارد ومرد.

چووبۆ دیدەنی بەڵام لەخەیاڵی کەس دانەبوو کەوا بەمردووی دەیهێنێتەوە لادیکەیان. تاماوەیەکی دوور ئەم دایکە بەستەزمانە فرمێسکەکانی وشک نەکرد هەردەم دەگریاو دەیگووت خۆزەگە ساڵێکی تریش نەمزانیبوایە لەکێ یە بەس بمابوایە خۆزگە هەر نەچوبومایە لای من لێرە لەگەڵ خۆم بردم تا ئەوی بۆ بەمنی وەنەدا بۆتەنها ئەو. خۆزگەکانی زۆربوون بەڵام خۆزگە هیچ ناگێڕێتەوە .

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

قُل لَّآ أَمۡلِكُ لِنَفۡسِي ضَرّٗا وَلَا نَفۡعًا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُۗ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌۚ إِذَا جَآءَ أَجَلُهُمۡ فَلَا يَسۡتَـٔۡخِرُونَ سَاعَةٗ وَلَا يَسۡتَقۡدِمُونَ ﴿٤٩﴾ صدق الله العظيم ﴿يونس﴾

واتا {(پێغەمبەر)پێیان بڵێ،توانای ئەوەم نیە کەزەرەرێك یا قازانجێك بەخۆم بگەیەنم هەتا ویستی خوای لەسەر نەبێ،هەموو قەومێك کاتی دیاریکراوی هەیە بۆ کۆتای هاتنی، هەر کاتی ئەوساتە گەیشتنە تاوێك دوا دەکەون، نەساتێك پێش دەکەون} ت،ئا.

کامەیان زووتر گەڕایەوە بۆبارەگای خودا

کاك(س)بەسەرهاتی خۆی دەگێڕێتەوە دەڵێ : دایکم (جەڵتە)لێدا زۆربەسەختی نەخۆش بوولە دەست وقاچ کەوت ئێمەهیچ هیوامان نەما کەدایکم چاك بێتەوە، هەموو ڕۆژێك هاتووچۆمان بوو بۆ نەخۆشخانە مانگێك دووان بەڵام هەروەك خۆی بوو زۆر خەمباربووین بۆحاڵی دایکم کە دەماندی زۆر ئازاری دەکێشا هیچیشمان لەدەست نەدەهات بۆی بکەین تەنها پاڕانەوەو دوعاکردن بەڵکو خودای گەورە شفای بدا.

چەند ڕۆژێك مابوو بۆ جەژن لەکۆتای مانگی ڕەمەزان دابوین لەماڵەوە بەگشتی ڕامان لەسەر ئەوەبوو بۆجەژن بیهێنینەوە ماڵ تادوای جەژن چونکە زۆر هیلاك ببوین لەنەخۆشخانە. ژیان هەربەدەستی خودایە ئێمەش بەهەموو توانامان ئاگاداری دەبین ئەم عیلاجانەی لەنەخۆشخانە وەری دەگرت لەماڵەوە بۆی دابین دەکەین لەبەر ئەو خزموو ناسیاوانەش کەدێن بۆسەردانی دایکم هەرماڵەوە باشترە . بۆبەیانی هێنامانەوە بۆماڵ .

دووڕۆژ مابوو بۆجەژن باوکم ووتی ئەوڕۆ مەجالم هەیە دەچم موچەی خانەنشینەکەم وەردەگرم زۆر ئاگاداری دایکتان بن تادەگەڕێمەوە دەترسم بەیانی بیکەن بەپشوو نەتوانم موچەکەم وەرگرم هەرئەوڕۆ باشترە بەبازار دادیمەوە هەندێك شت دەکڕم ؟

ئێمەش گووتمان بابە گیان خەمت نەبێ ئاگامان لێدەبێ .باوکم خواحافیزی کردوو ڕۆیشت ،کەسەیر دەکات خەڵك زۆر وەستاوە ئەویش بەفەڕاشەکە دەڵێ ماندوو هیلاکم ناتوانم زۆر ڕاوەستم دەچم لەسەر ئەو کورسیە دادەنیشم ئەگەر ناوم بانگ کرا ئاگادارم بکەوە ؟ ئەویش دەڵی خاڵەگیان خەمت نەبێ تۆبڕۆ ئیسراحەتی خۆت وەرگرە ناوت بانگ بکری خەبەرت دەکەمەوە .کەمێکی پێ دەچی فەڕاشەکە دێتەلای بانگی دەکات خاڵە.خاڵە بانگت دەکەن چەندجار دووبارەی دەکاتەوە بەڵام هیچ وەڵام ناداتەوە ئەویش دەست لەدەستی دەدات

هەستەکا زۆرساردە بانگی خەڵکەکە دەکات وەرن بزانن ئەوپیاوە چیەتی ؟هەموو خەڵك هاتن سەیری دەکەن مردوو. کاك(س)ووتی ئێمە بێ خەبەربوین لەم پرداوەی بەسەرباوکم هات . تەلەفۆنمان بۆکرا مالّی فلاّن کەسە ئێمەلە دەزگای (.)بۆموچەی خانەنشینی پەیوەندی دەکەین باوکتان هەندێ نەساغە بیبەنەوە (س)گووتی ئێمە زۆرمان پێ سەیربوو باوکم باشبوو نەیگووت شوێنێکم ئازاری هەیە ئەگەر وابا یەکێکمان لەگەڵی دەچوین. دەڵی بەپەلە چوین چیمان بینی باوکم لەسەر تەختەیەك درێژ کراوە گیانی لەبەردانەماوە . فەڕاشەک دەگریا وبەسەرهاتەکی دەگێڕایەوە دیگووت من ئێستا لەمردن دەترسم ئەگەر بۆمنیان باس بکردبوایە قەت باوەڕم نەدەکرد کە مردن ئاوا لەناکاو بێ کات وسات دێ (انالله وانااليهلراجعون)بردمانەوەبۆمالّ خوشکەکانم کردیان بەهاتوو هاواروو گریان جیرانەکان هاتن دەیان ووت خوا عافوی بکا ژنێکی باش بوو یەکی دەیگووت دەتان زانی دەمرێ بۆیە هێناتانەوە بۆمالّ ئەوەی دەیگووت لەنەخۆشخانەبوایە باشتر بوو بۆی ئێمەش هەردەمانگووت دایکمان نیە باوکمانە مردوە . خەبەریان دەدا بەخزمەکان ئەوانیش دەیانگووت چەند مانگیکە نەخۆشە ئیسراحەتی کرد هەردەبوایە بڵێن باوکمانە (س)دەڵی ئێمەچاوەڕی مردنی دایکمان دەکرد کەچی باوکمان بێ ئەوەی نەخۆشبێ بە کتووپڕێ مرد.

بەڵام ئەوەی من دەمەوێ بەئێوەی ڕابگەیەنم کە دایکم تائێستا لەژیان ماوە هیچ باشتریش نیە کەئێستا ماوەی چوارسالّە باوکم مردوە .

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

مَّا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٥﴾ صدق الله العظيم ﴿الحجر﴾

واتا {هیچ میللەت وهیچ گەلێك پێش کاتی دیاریکراوی لەناوبردنی خۆی نەکەوتوە(وەهەرگیز) دواش ناکەوێت}ت،ئا.

ڕوداوەکەی کاك(خ) چۆن بوو

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ صدق الله العظيم ﴿النمل﴾

واتا: {بەڕاستی پەروەردگاری تۆ خاوەن فەزڵ و بەخشندەییە بەسەر خەڵکیەود،بەڵام زۆربەیان سوپاسی ناکەن} ت،ئا.

ماڵی (خ)لەهەوڵێرە بەڵام کەبوو بەماوەستا ناوی لەدێی (..)هاتەوە. ماڵ ومنداڵی لەگەڵ خۆیدا برد بۆ ئەوێ .!ئێستا تۆزێك دەگەڕینەوە بەرلەئەوەی ببێت بەماوەستا ژیانی چۆن بوو؟ کەخوێندنی تەواو کرد زۆری هەوڵدا لەشوێنێك دابمەزرێ فایدەی نەبوو . دەیگووت هیچ شتێك لەگیرفانی بەتاڵ خراپتر وناخۆشتر نیە! ناچار هەموو کارێکی دەکرد هەتا حەماڵیشی دەکرد شەرمی نەدەکرد دەیگووت بەئارەقەی نێوچەوانی خۆم پارە پەیادەکەم (عیزی ودزی) نەبێ هیچ عەیب نیە. هاوڕیەکی ئازیزی ڕۆژێك هاتە لای گووتی : من سالانێکە تۆدەناسم لەتەمەنم دا کەسم نەدی وەك تۆ ڕاست گۆو بەوەفابێ لەبەر ئەوە پێت خۆشبێ یان نا من هەر خوشکەکەی خۆمت دەدەمێ (خ)دەستی بەپێکەنین کرد گووتی دیارە زۆر رقت لەخوشکەکەتە ئەگەر نا چۆن دەیدەی بەمن هەر بەحاڵ بژێوی ژیانم دابین دەکەم ئەگەر باوکم موچەی خانەنشینەکەی نەبوایە ئێمە فەوتابووین. ئەویش گووتی هەر لەبەر ئەوە من خوشکەکەمت دەدەمی چونکە تۆڕاست گۆی هاوڕێیەکی باش وبەوەفایی زانیتت؟ (خ)بەڵام من هەر هیچم نیە ژنی پێ بهێنم .دیسان ووتی منیش پیاو دەکرم خوشکم نافرۆشم من لەبەرئەوەی دەزانم تۆ لەگەڵ ئەو دەگونجی بۆیە هەر دەتدەمێ. !

ژنی هێنا لەگەڵ دایك و باوك وخوشکو براکانی دەژیان بوون بەخاوەنی کوڕێك وکچێك . ڕۆژێك هاوڕیەکی قوتابخانەی هاتە لای ووتی مزگێنیم بدەی

ناونوسین دەستی پێکردۆتەوە بابەیەکەوە بچین ناومان بنوسین زۆر دڵخۆش بوون چوون ناوی خۆیان تۆمار کرد بەڵام ناوی (خ)نەگەڕایەوە کەس نازانێت خێر لەچی دایە بەڵکو ماندووبونەکەو حەماڵیەکە باشتر بوایە (الی مکتوب علی جبین لازم تشوف والعین) ئەوەی لەنێوچەوان نوسراوە هەر دەبێ ببینین. زۆرواسیتەی کرد تاناوی گەڕایەوە بۆماۆستایی .هەر وەك لەسەرەتا باسمان کرد؟

ئۆتۆمبێلی نەبوو بەڵام چونکە لەماڵەوە دورنەکەوتبۆوە زۆرخۆی پێ ڕانەدەگیرا زوو زوو دەگەڕایەوە بۆ هەولێر بۆسەردانی خۆشەویستان ونزیکان ،

ڕۆژێك بەخێزانەکەی گووت چۆنە سەیارەیەك بکڕین ؟ ئەویش ووتی منیش حەز دەکەم بەڵام بەچی بیکڕین هیچ پارەمان نیە!مامۆستا(خ)ووتی ئێستا موچەم هەیە ئەگەر هەندێ پارە لەخزم و ناسیار وەرگرین بەقەرز هەندێکیشی دەکەین بەسولفە لەبانك .

چووە لای برای خێزانەکەی باسەکەی لەکن کردەوە ئەویش گووتی تۆ بەڕاستی جوێنم پێدەدەی من کەهەم چۆن داوا لەکەس دەکەی بۆ پارە(خ)گووتی منیش هەرلەبەر ئەوە یەکەم کەس لەدەرگای تۆمدا تائێستا داوای دینارێکم بەقەرزیش لەکەس نەکردوە بەڵام ئێستا جیاوازە وایە؟ لەگەڵی چووسەیارەی کڕی نیوەی پارەکەی بۆدا ئەوەیتریش بوو بەمانگانە .بە(خ)ووت کەی پارەکەی بانکت دایەوەئەوکات وردە وردە پارەکەی من بدەوە خەمی لێ مەخۆ وای دانێ قەرزار نی چونکە منیش کاتی وام بەسەر هاتوە چەند جار ئەو کەسەم بدیبایە کەقەرزاری بووم وام دەزانی هەرئەوکات هاوار دەکات ودەڵێ کواپارەکەم هەرچەند دەنگی نەدەکرد بەڵام من واهەستم دەکرد (مامۆستا(خ)لەبەینی شەوو ڕۆژێك بوو بەخاوەن سەیارە) هەروەك خۆی دەیووت زۆر لەخەون دەچێ پێش ئەوەی سەیارە بکڕن لەچەند هەفتەیەك جارێك دەهاتنەوە بەڵام دوای ئەوەی بوون بەخاوەن ئۆتۆمبێل هەموو پێنج شەمەیەك دەهاتنەوە دوای داخستنی

قوتابخانە تاکو هەینی هەرهەفتەو بۆ ماڵی خزمێك. تادووسالّ ئاوا دەژیان کچێکی تریشیان بوو خێزانێکی زۆر بەختەوەروو ئاسودەبوون .

ڕۆژی پێنج شەمەبوو(خ)بەیانی زوو هەڵسا لەخەو بانگی منداڵەکانی کردوەك پێنج شەمەکانی ڕابردوو هەڵسن زوو خۆتان ئامادەکەن دەچین بۆماڵی باپیرە تا لەقوتابخانە دەگەڕێمەوە ئامادەبن خێزانەکەی گووتی من ئەمشەو خەوێکی زۆرناخۆشم بینی (خ)بائەمڕۆ نەگەڕێینەوە بۆ هەولێر زۆر دوبارەی کردەوە بەلاّم ئەو هەر دەیگووت خەون کاری شەیتانە ئێمە جارێك و دووان نیە هیچ نەبوە بۆ ئەوجارە وادەڵێی .

دوای دەوام حازربوون بۆڕۆیشتن بەلاّم هەرچەند کردی سەیارەکەی کاری نەکرد بەهیچ جۆرێك تەنها سلفیشی نەدەگێڕا .خێزانەکەی دووبارە گووتی دیارە خێری تێدایە بێ هۆنیە بانەڕۆین بەگوێم بکە ئەوەندە سەرکەش مەبە .(خ)ووتی تازە هەردەچم نابێ بەگویی شەیتان بکەم بەخەونێك فریوم بدات وەسوەسەی خستۆتە دڵی تۆ سەیارەکەشم کارناکات هەموو کارەکانی ڕێکخستوە باش .لەوکاتە بوو بەدەنگە دەنگی مامۆستایەکی هاوڕێ لەگەلّ خێزانی هاوار وشەڕیان بوو هاوسێی ماڵیان و هەروەها هەردوکیان مامۆستابوون کەئەوانیش هەر خەڵکی هەولێربوون کەماوەیەکی کەم بوو هاتبوون بۆ ئەوێ هێشتا منالّیان نەبوو (خ)چوو بۆلایان گووتی ئەودەنگەدەنگ وهەرایە چیە عەیب نیە بۆئێوە کەوا هێشتا هەشت مانگە چونەتە ناو قەفەسی زێڕینەوە ئاوا دەنگتان بێت ؟ هاوڕێ یەکەی گووتی دەزانی هەرامان لەسەرچیە خێزانەکەم دەڵی بۆئەوان هەموو هەفتەیەك دەگەڕێنەوە بۆهەولێر خاوەن سێ منداڵیشن بۆئێمە مانگی جارێك بچینەوە هێشتامنداڵیشمان نیە ببین بەخاوەن منداڵ سالّی جارێك دەچینەوە ئێمەش سەیارەی خۆمان هەیە .(خ)ووتی ئەگەر هەراکە هەر لەسەر ئەمەبێ هیچ نیە ئەمڕۆ ئێمە سەیارەکەمان کارناکات ئەگەر بەیەکەوە بچین بۆ هەولێر زۆرخۆشتر دەبێ (ڕێك کەوتن بەیکەوە بڕۆن) خێزانەکەی (خ)دڵی

زۆرتوندبوو هەرحەزی نەدەکرد ئەم هەفتەیە بگەڕێنەوە بەپیاوەکەی ووت خەونم بینی .سەیارەکە کاری نەکرد.مامۆستاکان لەبەر ئێمە دڵیان حادزبوو. تۆهەر لەسەر عینادی خۆت بەردەوامی کەبچینەوە؟ئەویش گووتی منیش لەبەر ئەوشتانەی ڕویدا زیاتر ڕشدم لەسەرچوونەوە .

بەیەکەوە بەڕێکەوتن لەڕێگا قسەی خۆشیان کرد زۆرپێکەنین .لەناکاو باسێك کرایەوە لەبەینی ئەم تازە ژن ومێردە(خۆشتان دەزانن شتی وازۆر ڕوو دەدا لەبەینی نوو ماڵەکان)پیاوەکە سەیارەی لێدەخوڕی ئەمیش لەدواوە بوو . بووبەشەڕیان تادەهات هەرایەکەیان زیادی دەکرد(خ) لەگەڵ خێزانەکەی هەر وایان دەکرد بەینیان چاك بکەن ومەسەلەکە هێور کەنەوە بەڵام هیچ گوێیان پێنەدەدا دەیان گوت لەکاتی لێخورین ئەم هات وهاواڕە باش نیە لادە بۆلایەك بوەستە ئەویش دەیگووت من چەند زووتر بگەم بەماڵی خەزورم باشترە بەڵکوو ئەم بەڵایە لەکۆڵخۆم بکەمەوە ئاوانابێ ژیان ئاوا ناگوزەرێ تەمەنێکی دوورو درێژ چۆن دەتوانین وابژین من ناوێرم قسەی لەگەڵ بکەم دەیکا بەشەڕوهەرا. گەیشتن بەلۆفەکانی مصیف هەرای ئەم ژن وپیاوە مامۆستایە بەدەوام بوو تابوو بە پاڵدان و لێکدان ژنەکە لەپشتەوە چاکێتەکەی ڕادەکێشا دەیووت ڕاوەستە من لەگەڵ تۆناچمەوە من ڕێگا پێدەزانم خۆم دەڕۆم (خ)وخێزانەکەی سەریان لێشێواوبوو لەبەینیان دەیان گووت کاکە وانابێ خوشکم ڕاوەستە . ئەوانیش هەربەردەوام بوون لەناکاو سوکانی سەیارە لەدەستی وەریگرت وسوڕاوهەردێرا وکەوتە بەرتەقلە . خودایە کەس کارەساتی وانەبینی . بەزویی گواستراندوە بۆنەخۆشخانە (مامۆستا(خ)مرد لەگەڵ کوڕەکەی تەمەن٥سالێ وکچەکەی تەمەن٣سالێ)بەڵام خێزانەکەی زۆربەسەختی بریندارببوو ئەویش دووای هەفتەیەك گیانی سپارد لەم خاووخێزانە تەنها کچە تەمەن ٤مانگیەکە مایەوە هەروەك داپیرەی دەڵی بۆخەمان هەرچەند سەیری دەکەم ئاگرم لەناخدا هەڵدەگیرسێ .

ئەوەی سەیرە لەم پرۆداوە ئەوەیە کەئەم ژن ومێردەی کەبونە سەببی پرۆداوەکە کەمێك بریندار بوون دوو سێ رۆژ لەنەخۆشخانە مانەوە ئێستاش هەرلەو دێیە مامۆستان. براکانی (خ)پاش ماوەیەك دوای تعزیەکە چوون مالێ وکەلوپەلەکانیان هێنایەوە لەدێیەکە گووتیان وامان زانی سەیارەکە دەبێ بەراکێشان بهێنینەوە کەچیی بەیەك سلف کەوتەکار تا گەیشتینە عەولێریش هەرنەکوژایەوە!

هەموو ناسیاوەکان دەڵێن ئایە ئەم هەجەل وو قەزاو قەدەربوو !چی بوو. هەرخودا خۆی دەیزانێ.

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُمْتَرِينَ ﴿٤٧﴾ صدق الله العظيم ﴿البقرة﴾

واتا {حەق وڕاست هەر ئەوەیە کەلەلایەن پەروەردگارتەوە پێت ڕاگەیەنراوە، نەکەی لەڕیزی ئەوکەسانە بیت کە گومان ودوودڵ(بۆ خەڵکی) دروست دەکەن} ت،ئا.

بابەتی پێنجەم

مردن چیە؟ چۆن دێت؟ کەی دێت؟چیت بۆئامادەکردوە!

(ماهو الموت ؟كيف ياتي ؟ومتى ياتي ؟ماذا اعددت له)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ مِن قَبْلِ أَن تَقْدِرُوا۟ عَلَيْهِمْ ۖ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ

غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٤﴾ صدق الله العظيم ﴿المائدة﴾

واتا {جگە لەوانەیان نەبێ کەتۆبە دەکەن پێش ئەوەی دەستی ئێوە بیانگاتێ ئەوە بزانن کەخوا لێخۆشبوو میهرەبانە(ئەڵبەتە ئەگەر مافی خەڵکیان بەسەرەوەنەبێ} ت.ئا.

تاکوئەوساتەی تیایدادەژی ئایا چەندبیرت لەم ئەرکە قورسە کردۆتەوەکەوا مردنە. کاتت بۆی تەرخان کردوە ئایا رۆژی جارێك هەفتەی جارێك مانگی جارێك تەنها سالێ جارێك بیرت لێکردۆتەوە چ ئەرکێکت لەسەر شانە. باشە بۆدواڕۆژ کەگەڕایتەوە بارەگای خودا چۆن وەڵام دەدەیتەوە شانازی بەکردەوەکانت دەکەیت یان شەرمەزاری بەکرداەکانت. چاك بزانە تۆهەرچەند لەئازاروو ناخۆشی وخەمەکانی ژیان ڕابکەیت ناتوانی لەمردن ڕابکەیت هەبوون ونەبوون وخەمەکان وئازارەکان هەمووی کاتیەهەرچەند زۆریش بمێنیتەوە کاتێك دێت دەڕوات ولادەچێت. بەڵام ئەوەی کەهەموومان دەیزانین کەوا مردن نەدەڕوات نەکاتیشی بەسەر دەچێت زۆرجارش بێ لەدەرگادان سەردانی ئازیزانمان دەکات بەڕوداوی کتوپڕو لەناکاو. نەخۆشی کاتی مردنی ئازیزان و دۆستانت ومردن وکۆچ کردنی خزم و جیرانت ئاگادار کەرەوەیەکە بۆمردنی تۆش .سەیرکەن بچووك شوێنی گەورە دەگرێتەوە منداڵ جێگای باوکی

دەگرێتەوە بەهێز جێگای بێ هێزدەگرێتەوە دونیا دەوران دەورانە بزانە دونیا بۆتۆش نامێنێتەوە!دڵت بەدونیا خۆش نەبێ بیری مردنت هەردەم هەبێ.ئەوەی مردن لەبیر بکات لەخودا غافڵە زۆریش هەڵەدەکات .بزانە هەروەك (جابر)روایەت دەکات لە پێغەمبەری نازدارمان درودی خوای لەسەربێ دەفەرموێ(هەمووکەس لەسەر ئەوحاڵتە زیندوو دەکرێتەوە کەلەسەری مردووە)صحیح موسلم ص(٩٧٧)هەروەها دەفەرموێ(خوای بالأدەست دەفەرموێ بەسوکترین کەسی ئەهلی دۆزەخ لەئازاردان . ئایا هەموو ئەوەی لەدونیایە هی تۆبوایە دەتدا لەتۆڵەی ڕزگاربوونت؟ئەویش دەڵێ :بەڵێ.خوای گەورە دەفەرموێ من لەوە سوکترم لێداواکردی بەلأم نەتکرد) باڵەئێستاوە لەم ڕۆژە بترسین کەئێستا کات ماوە بۆی هەیە ئەم کاتەت بۆنەگونجی دووبارە ئەومەجاڵە نەیەتەوە کەبەوردی چاوێك بەڕابردوو بخشێنیتەوە لەوەی کەبۆتان دەمێنێتەوە بۆدونیاکەی تر. زۆران هەن دەڵێن خودا بەبەزەییە .ڕاستە خودا بەبەزەییە عبدللەی کوڕی قیس لەپێغەمبەر درودی خوای لێبێ بۆمان دەگێڕێتەوە دەفەرموێ(کەس لەخودای گەورە بەئارامتر نیەبەرامبەر وشەی ناڕەوا کەبیبیستێت ،خەڵك شەریك بۆخودا بڕیاردەدەن کەچی ئەو لەگەڵ ئەوەشدا ڕزق وڕۆزیان دەدات ولەش ساغیان دەکات)صحح مسلم ص ٩٦٦

ئەوەی لەدوای مردوو دەمێنێتەوە کاری چاکە وپادی بەخێرە چونکە بیستمان کەفلأن کەس چەند مالٌ ومیراتی جێ هێشت بەلأم نەوەی باش نەبوو لەجیاتی ڕەحمەت گوناهی بودەچێت کەس لەگۆڕەکەیشی لیی ڕازی نیە کە دەڵێن مرۆڤ کەمرد شەیتان دەستی لیدەشوات بەلأم ڕەفتاروو کردەوەکانی خۆی دوای خۆی وای لێکردوە پاش مردنیشی بەخراپە باس بکرێت کەپێغەمبەری ئازیزمان دەفەرموێ درودی خودای لێبێ(ئینسان کەدەمرێ سێ لەگەڵی دەچن بۆ گۆرستان(١)خزم وکەس وکاری(٢)مالٌ وسامانی(٣)کردەوەکانی دووانیان

دەگەڕێنەوە کەس وکاری ومالّی دەگەڕێنەوە تەنها کرداری دەمێنێتەوە و بەکەڵکی دێت)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

أَوَمَن كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَٰهُ وَجَعَلْنَا لَهُۥ نُورًا يَمْشِى بِهِۦ فِى ٱلنَّاسِ كَمَن مَّثَلُهُۥ فِى ٱلظُّلُمَٰتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا ۚ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلْكَٰفِرِينَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾ صدق الله العظيم ﴿الانعام﴾

واتا {ئایا ئەوکەسەی کە(وەک)مردوو وابوو،ئێمە زیندووومان کردەوە(بەنوری ئیمان وقورئان)وەنوورو روناکیەکمان پێ بەخشی کەلەژیانیدا لەناوخەڵکی پێی دەڕواو هەڵسوکەوتی پێ دەکات(هاندەرێتی بۆهموو چاکەیەک،وەدەیگێڕێتەوە لەهەموو خراپەیەک)(ئایائەوکەسە)وەکو ئەوە وایە کەلەتاریکستاندا گیری خواردبێت وسەری لێ دەرنەکات،(لەگەڵ ئەوەشدا)ئابەو شێوەیە(کەدەبینرێت)کارو کردەوەی (ناپەسندی)بێ باوەڕان بۆیان ڕازێنراوەتەوەو(دڵیان پێی خۆشە)،}ت،ئا. هەروەها خوای گەورە دەفەرموێ:

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ ۚ أَفَأَنتَ تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا۟ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾ وَمِنْهُم مَّن يَنظُرُ إِلَيْكَ ۚ أَفَأَنتَ تَهْدِى ٱلْعُمْىَ وَلَوْ كَانُوا۟ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٣﴾ صدق الله العظيم ﴿يونس﴾

واتا {(لەوبێ باوەڕانە) کەسانێ هەیە گوێ هەڵدەخات(کاتێ کە قورئان دەخوێنیت، بەڵام ئایا تۆ دەتوانیت قسەو گوفتاری خۆت بدەی بەگوێ کەسێکدا کە کەڕوڵاڵە وهیچ تێناگا وعەقڵی ناخاتە کار} {هەشیانە سەرنجی تۆ دەدات ولە هەڵسوکەوت وگوفتار وڕەفتاری تۆ ورد دەبێتەوە،بەڵام ئایا تۆ هیدایەتی کوێرونابینا دەدەیت؟! ئەگەر کوێراییان داهاتبێ ونەبینن؟(دیارە کەئەوانە دڵیان کوێرەو دەروونیا تاریکە ونایانەوێت نوری یمان دڵ ودەرونیان رووناک بکاتەوە)}ت.ئا،

خێرکردن بە گیانلەبەریش صەدەقەیە

پۆژێك پیاوێك بەیانی زوو لەماڵ دەردەچێ بەنیازە نانی گەرم بکڕێت . دەچێت بۆ فڕنی ماوەیەك لەسەرە دەوەستێ تا نانەکە وەردەگرێت و پڕنگای ماڵ دەگرتەبەر بەڵام تووشی هەندێ منداڵ بوو بەردیان لە سەگێك دەگرت . سەگەکەلەبەر ئازار و لەبرسان نووسکەی دەهات . منداڵەکانی دەرکرد سەیرێکی سەگەکەی کرد بەزەیی پێهاتەوە نانێکی گەرمی پێدا دیاربوو هێشتا برسی بوو نانێکی تریشی دایی .پۆیشت بەرەوماڵ .چەند پۆژبوو بارانێکی زۆر باریبوو ئاوی پووبارەکە زۆری کردبوو ئەویش لەقەراغ پووبارەکە دەپۆیشت لەناکاو قاچی هەرخلیسکاو کەوتەناو پووبارەکە زۆرهاواری کرد بەڵام کەس ئاگادار نەبوو پووبارەکە بەتین بوو هەرچەند هەوڵی دا خۆی بگرێ بەقەراغێك بەشتێك نەیتوانی . کەنەگەپایەوە بۆماڵ دوای سعاتێك دووان هەڵسان بەگەپان بەدوایدا .

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

أَمَّن يُجِيبُ ٱلْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ ٱلسُّوٓءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَآءَ ٱلْأَرْضِ ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ ۚ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ صدق الله العظيم ﴿النمل﴾

واتا: {ئایا کێیەجگە (لەزاتی پەروەردگار)کەدەبێت بەهاناو هاواری لێقەوماوو بێ، کاتێك کەنزادەکات ولێی دەپاپڕێتەوە،ئەوسا بەڵاوناخۆشیەکانی لادەبات ودەتانکاتە نیشتەجێ وجێنشین لەزەویدا، ئایا ڕەوایە لەگەڵ ئەوزاتەدا خوای تر هەبێت؟ کەمێك یاداوەری وەرگرن وتێفکرن وبیربکەنەوە}ت.ئا

لەم کاتە کێ فریای دەکەوێت کەکەس ناشزانی چی لێهاتوە. دوای گەڕانێکی زۆر هیچ ئاسەوارێکی دیارنەبوو لەئاوای پاش شەو وپۆژێك لەئاوایەکی دی لە پۆخ پووبارەکە خەڵکانێك دۆزیانەوە بەزیندویی .هەواڵیان نارد بۆبنەماڵەکەی

کەوا فلان کەسمان دۆزیوەتەوە کەوتبوە ناو رووبارەکە کەئێرە بەدوای دەگەڕێن،بیست وچوارکات ژمێری پێ چووبوو. خزم وکەس وبنەماڵەکەی بەپەلە چوون بۆ ئەوێ !گووتیان بۆمان باس بکە پوداوەکە چۆن بوو چۆن کەوتیتە ناورووبارەکە ؟چۆن ئەوهەموو کاتە لەناو ئاوەکە بەزندوویی مایتەوە چۆن نەخنکای؟کەس تۆی نەبینی کەوتبێتیە ئاوەکە بەدوات دەگەڕاین کەچی نەمان دەزانی تۆ لەناو رووبارەکەی ؟ئەوەی کەسەیرە تۆچۆن هێشتا زیندوی؟هەریەك لەلایەك پرسیاری دەکرد ببوو بەپرسیاروو سەرسوڕمان.

پیاوەکە دەستی کرد بەگێڕانەوەی ڕووداوەکەی کەلەماڵ دەرچووەو چی کردووەو چۆن کەوتۆتە ناو ڕووبارەکە خامۆشی و بێدەنگی باڵی بەسەر هەموو دانیشتوان داگرتبوو دەیان ویست نەسەرهاتەکە بەتەواوی ببیستن. ووتیان ئەی لەناوئاوەکە چۆن مایەوە ڕۆژێك وشەوێك؟

ووتی ئەم کاتانە زۆرسەخت بوون کەدەکەوتەمە ژێر ئاوەکە دەمگووت کۆتای ژیانمە لەناکاو نانێك دەهاتە ناو دەمم هیچ مەجالی نەدەدا ئاوەکە بێتە دەممەوە چەند جارێك و دەیان جار ئەم نانە ڕێگای بەئاوەکە نەدەدا بچێتە دەمم وبخنکێم . من ئێستاش سەرم سوڕماوە کەمن چۆن نەخنکام. هەموو دانیشتوان اللەاکبریان کرد ئای خودا چەند بەڕەحمە نانەکەی دات بەسەگەکە نۆی ڕزگار کرد لەئاوەکە .!

ئێستاش دادەنیشن لەلای داوای لێدەکەن بۆیان بگێڕێتەوە بەسەرهاتەکەی کەچەند ساڵ بەر لەئەمڕو بەسەری هات .کەبەخۆی دەڵێ هەرچەند کاتی بەسەر دابڕوات وادەزانم دوێنێ بوو.

(پاشاو پیاوەپیرەکە)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ ٱلْمَآءَ إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِۦ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَـٰمُهُمْ وَأَنفُسُهُمْ ۖ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٧﴾ صدق الله العظيم ﴿السجدة﴾

واتا: {ئایا ئێوە نابینن کەچۆن ئێمە ئاوکێش دەکەین ودەیبەین بۆ زەوی وزاری وشک وبێ ڕووەك، وە(بەو ئاوە) ڕووەك و گژوگیا دەردێنین کەمالأتیان و خۆشیان نێی دەخۆن، ئایائەوە نابینن وسەرنج نادەن}ت،ئا.

پۆژێك پاشایەك لەگەڵ دارو دەستەکەی بۆسەیران و هەوەس لەشارەکەی دەسوپایەوە. چاوی بە پیاوێکی پیر کەوت تەمەنی نزیکەی هەفتا (٧٠)ساڵ دەبوو دار خورمای دەچاند . پاشا لێی چووە پێشەوەو گووتی سەلام مامە ؟ ئەویش نەیزانی پاشایە بەڵأم زۆر بەجوانی جوابی دایەوە .پاشا گووتی مامە بەو تەمەنەت خەریکی چی بۆ خۆت ماندی دەکەیت؟ ئەویش ووتی خەریکم داری خورما دەڕوێنم. پاشا گووتی باشە لەماڵ ئیسراحەت کەی باشتر نیە خۆت بۆماندوو دەکەی لەکاتێك دەزانی تا ئەو دارخورمایانە بەر دەگرن تۆمردووی چونکە تەمەنت گەورەیە خۆت باش دەزانی خورما شەست تا هەفتا(٦٠~٧٠)ساڵ بەرناگرێت و لێی ناخویت؟ مامە پیرەکە ووتی : کوڕم دەزانم تائەوکات دەمرم و لیی ناخۆم بەڵأم من بۆخۆمی ناڕوێنم بەڵکو بۆمندالەکانم ومندالەکانت . پاشا ولأمدانەوەکەی زۆر بەدڵ بووگووتی من پاشای شارم بۆیە خەڵأتت دەکەم ئافەرین ئەی پیاوی پیر (سەد)لیرەی پێدا خەریك بوو دەڕۆیشت سەیری کرد پیاوە پیرەکە پێدەکەنێ. پاشا گووتی بەچی پێدەکەنی؟ کووتی پێش کەمێك من ئەودارخورمایانەم دەچاند لەدڵ خۆم دەمگووت خودایە پیاو چاك وخەڵکی باش لێی بخۆن کەتۆش هاتی گاڵتەت

پێکردم کە بەم تەمەنەم خەریکم خورما دەڕوێنم پێت ووتم بەرەکەی ناخۆم کەچی منَ هێشتا لە چاندنیان نەبومەوە بەرەکەیم خوارد، پاشاش زۆر پێکەنی سواری ولاغەکەی بوو ڕۆیشت دوور کەوتەوە ئاوڕێکی دایەوە بینی دووبارە پێدەکەنێ پاشا گووتی وابزانم گاڵتە بەمن دەکات کەبەخۆڕای سەدلیرەم پێدا.گەڕایەوە لای هاواری کرد تۆ گاڵتە بەمن دەکەی واپێدەکەنی. ئەویش گووتی حاشا من چۆن بەتۆ پێدەکەنم بەڵام شتێکم هاتەوە یاد بۆیە خۆم بۆڕانەگیرا پێکەنیم. پاشاووتی حەزدەکەم منیش بیزانم .کووتی پاشام خۆشبێ بەیانی کەلەماڵ دەرچووم بەشەڕوو هەرا دەرچووم خێزانەکەم رکوڕەکانم گووتیان تۆ شێت بووی خورما دەڕوێنی؟ئەگەر بچمەوە بۆماڵ دەبێ چیبکەن کەباسەکەیان بۆبگێڕمەوە .پاشا ئاخێکی هەڵکێشا وگووتی ئەگەر وەڵاتەکەمان لەسەدا دەی وەک تۆ بیربکاتەوە کەخێرێك لەدوای خۆی جێ بێڵی وولاتمان ئاوەدان دەبێت پێشکەوتوو دەبێت بەڵام من لەڕۆژێك دەترسم کەئادەمیزاد بۆخۆی هەوڵ نەدات نەوەك بۆنەوەکەی ڕۆژێك دێت هەموو هەوڵی تەنها بۆ خۆیەتی لەبەرئەوە من دووبارە سەد لیرەی ترت پێشکەش دەکەم وەهیچ پەشیمان نیم کارەکەت تەواو بکە بڕۆ بۆماڵ دڵیان خۆشکە بڵی لەگەڵ چاندنی خورماکان خودای گەورە دووبەری کردە قسمەتم چوونکە ئەوەی لەخودا غافڵە کافرە.وفي سمأء رزقكم وماتوعدون.

(خێرو چاکە وون نابێ)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

لَّيْسَ ٱلْبِرَّ أَن تُوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ قِبَلَ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ وَلَٰكِنَّ ٱلْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلْكِتَٰبِ وَٱلنَّبِيِّۦنَ وَءَاتَى ٱلْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ ذَوِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ وَٱلسَّآئِلِينَ وَفِى ٱلرِّقَابِ وَأَقَامَ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَى ٱلزَّكَوٰةَ وَٱلْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَٰهَدُوا۟ ۖ وَٱلصَّٰبِرِينَ فِى ٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ وَحِينَ ٱلْبَأْسِ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ صَدَقُوا۟ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ صدق الله العظيم ﴿البقرة﴾

واتا {چاکەو چاکەکاری وخواناسی بریتی نیە لەڕووکردنە ڕۆژهەلآت وڕۆژئاوا، بەڵکوچاکە بریتیە لەوکەسەی کەباوەڕی هێناوە بەخواو بەڕۆژی دوایی وبەفریشتەکان وکتێبەکان وبەپێغەمبەرەکان،هەروەها مالّ وسامانی دەبەخشێ، هەرچەندە خۆشەویستە، بەخزمانی وبەهەتیوان وهەژاران وڕێبواران وئەوانەی کەداوای دەکەن بەناچاری،وەبۆ ئازاد کردنیگەردنەکان لەبەندەیی،هەروەها نوێژەکان بەچاکی ئەنجام دەدەن، وەزکات لەمالّ وسانی دەردەکات،وەهەر پەیمانێك ببەستی وەفای پێ دەکات ،وەئەوانەش دەگرێتەوە کەخۆگرن ولەکاتی نەداری وهەژاری ونەخۆشی وناخۆشی وکاتی شەڕوشۆڕدا،ئائەوکەسانە ڕاست دەکەن وهەر ئەوانەن پارێزگارو خواناس ودینداڕەکان،} ت،ئا.

پێاوێکی دەوڵەمەند مرد خێزانەکەی و تەنها کوڕێکی دوای خۆی جێهێشت ناوی(ب)بوو. زۆر دەوڵەمەند بوو مالّ وسامانی بەژمار نەدەهات(نەخشەبێ لەهەموو موسڵمانێك خوا بەڕەحمەت بیداتێ)پاش تەواو بوونی پرسەکە بەچەند ڕۆژێك وەسیەتەکەی درایە کوڕەکەی للایەن پارێزەرەکەی باوکی . ئایا چی

تیانوسراوە؟ ! هەرکەخوێندیەوە دامـاو سـەری سـوڕما لەنوسـراوەکە چـونکە بەدڵی نەبوو ئەوەی نوسرابوو. لەبەر ئەوە بوو کەچۆن باوکی تائێستا کارێکی وایکـردوە وئـەوپێی نـەزانیوە ڕوی لەپارێزەرەکـە کـردوو گـووتی ئـەوە ڕاستـە ؟ ئـەویش گـووتی بـەڵی وایـە مـن ئاگـادارم هـەروەها دایکـت ئێمـە تاکـە کەسـین کەبەوە دەزانین. (ب)گووتی کەوایە من ئاخیر کەسم بەوەدەزانم . بەدایکی گووت ئەمە ڕاستە؟ دایکی گووتی بەڵی ڕاستە کوڕم باوکت مانگانە زیاتر لە(١٥) پانزە خێزانـی کـەم دەرامـەتی کۆمـەک کـردووە . کوڕەکـەی ووتـی دایـە بـاوکم لەوەسـیەتەکەی نوسـیویەتی کـەمن دەبـێ لەسـەر کارەکـەی ئەوبـەردەوام بم نوسیتی دەبی هـەموو سـەری مانگان کۆمەکەکانیان وەک خۆی بگاتەدەستیان. دایکی ووتی بەڵی ئەوەش دەزانم .

(ب)گوتی من بۆ وابکەم ئەم کارە چ فایدەی منی هەیە.

دایکی: ڕۆڵەگیان باوکت چەند ساڵە لەسـەر ئـەم خێرکردنـە بـەردەوام بـوو تـۆش دەبـێ تەواوی بکەی ڕۆڵە باوکت دەیگووت من کە کەسێکی هەژاروو ئایستە بـۆ لیـستەکەی خێرکـردنم زیـاد دەکـەم دەزانم مـاڵم زیـاد دەکـات ئـەوکات دەزانم کەخودای گەورە خێرەکەمی وەرگرتـوە ئـەوکات هەست بـەخۆم دەکـەم کەئـەوەی دەیکەم ڕیایی نیە چونکە بەدەستی خـۆم بۆیـان دەبـەم وەتـا ئێستاش ئەوانـەی یارمەتیان دەدەم نازانن من کوێم وەچ کارەم. بۆیـە کـۆڕم نەکـەی ڕێبـازی باوکـت وون کـەی؟ دایکـە چ جـۆرە قازانجێـک لـەماڵ بـەفیڕۆدان هەیـە ئـەوکارەی بـاوکم کردویـەتی مـاڵ بـەفیڕۆدان نـەبێ چیـە. دایکـی ووتـی کـوڕم خـودای گـەورە ئـەم ماڵـەی دایـە باوکـت چـونکە لەناخـەوەباوکت پـاک بـوو دەیزانـی ئەومالـە تـەنها بۆخۆمـان نیـە مـاڵ هـەژاروو پەکەوتـەو هەتیووبێوەژنیـشی تێدایـە لەبـەر ئـەوە کـەمی نـەدەکرد هەرچـەند زیـاتر بیبەخشیبا، نەکـەی کـوڕم مـاڵ کـەس نـەخۆی دوای زەرەر دەکەی ئەوکات پەشیمان بوونەوە داد نادات؟

شەیتان بالّی بەسەر داکێشابوو .دەیگووت ئەوپارەی باوکم بەولاوئەولای بلاّوکردۆتەوە بۆخۆمان بێ باشترە کەس نازانی زەمانە چی بۆحەشار داوین ئەگەر نەهاتی پوی تێکردین بچین لەدەرگای ئەوانە بدەین کەئێستا یارمەتیان دەدەین . ڕۆڵە شەیتان بەنەعلەت کە فریوی داوی نەبی کوڕم بەگوێ شەیتان نەکەی .هەرچەند هەموو ڕۆژێك بەردەوام پێ دەوت هیچ فایدەی نەبوو. تاوای لێهاتبوو دایکی زۆربێزاربوو ووتی پارەی باوکتە کەی پارەی خۆت هەبوو خێری پێ مەکە بەلاّم ئەو لەسەر عینادیەکەی بەردەوام بوو.

کاتەکان ومانگەکان تێپەڕ دەبوون ساڵێك بەسەر کۆچی باوکی تێپەڕی حیساب و ژمێریاری سامانەکەی کرد سەیری پێهات من زەرەرم نەکردوە ماندوبونێکی زۆرم کردوە بەدرێژایی ئەم ساڵە ئەی بۆچی کەمی کردوە ووتی دەبێ بزانم بۆ؟ دیارە من دزیم لێدەکری وئاگادارنیمە . زۆران لەکاربەدەستەکانی لێی حادزبوون و دڵیانی شکاند. بۆساڵێ دووەم پاش مردنی باوکی هەمان زەرەری کرد . زۆر خەمباربوو هەرچەند حیساباتی دەکردەوە دووبارەو سێ بارە هەرکەمی دەکرد . بەدایکی گووت من هەر قازانج دەکەم کە سەرنج دەدەم وژمارپان دەکەم زۆر کەمی کردووە نازانم چۆن دایکە خەریکە شێت دەبم نازانم چیبکەم ؟ ئەویش گووتی تۆکاری خۆت باشتر دەزانی لەمن بۆپرس بەمن دەکەی ئێمە لەم بارەوە پێشتر قسەمان کردوە .

شەوخەونی بەباوکی بینی سەیریکرد زۆربەماتی دانیشتووە چوەلای گووتی باوکە من هەرچەندە خۆم ماندوو دەکەم هەوڵ دەدەم قازانج بکەم بەلاّم هەرزەرەر دەکەم ؟

باوکی ووتی ئاخ کوڕم منیشت ناهومید کرد قازانج کردن بەڕاکردن وخۆماندوو کردن نیە. من ئیتربەرگەی ئاخ وئۆفی ئەوخەڵکە ناگرم کەمانگانە کۆمەکم دەکردن بەپشتیوانی خودای گەورە. (ب)باوکە من هەردەم سەرلێشێواو دڵتەنگم هەرچەند هەوڵ دەدەم بەختەوەر نابم کارم باش نابێ نازانم چیبکەم ؟

پۆلەگیان خۆشی وناخۆشی زەرەروو زیان مالّ وسامان هەموو ئازارەکان ودلّخۆشکەرەکان تەنها لەلایەن خودای بالادەستە. بەپوحمی ئەو مالّەکەم زیادی دەکرد هەرچەند لەلیستی هەژاران خێزانیکم زیاد دەکرد مالّەکە زیاتر دەبوو تۆ وات زانی من پارەکەم بەبازوو شانی خۆم پەیداکردوە کەترسای کەم کات لەگەلّ بەخشین زۆرهەلّەبووی وەزۆرنەزان .تۆئێستا چاك دەزانی ئەم دووسالّە چەندت زەرەر کردوە؟

(ب)بەلّی (.....)هەزارەم زەرەر کردوە.

باوکی ووتی کەی تێدەگەی کوڕم ئەوەندەپارەیە نەدینارێك کەمترنەدینارێك زیاترنیە لەوپارەیەی کەمانگانە دەمدایە هەژارەکان .من کۆمەکەکەم بۆ دەبردنە مالّیان هیچ لەم خێزانانە نەیان دەزانی من کوێم وە هیچ لەمان ئاگاداری ئەوی تریان نەبوو هەریەك وای دەزانی مانگانە تەنها هەرئەو پارە وەردەگرێت . چونکەئەو خێرەی دەیکەیت ئەودەستەت بەئەوی تریان نەزانی . من زۆرجار دەم بیست دەیان گووت فلاّن کەس ئەوەندە دەولّەمەندە کەچی کەس خێر لەدەستی نابینێ بەحالّ دلّی دێت زکاتەکە بدات کوڕم ئەوکارەم بۆ خەلّك نەدەکرد بەلّکو بۆخودام دەکرد چونکە بۆخەلّك دەبێتە ریا وپۆز لێدان بەلاّم بۆخودا بزرنابێت .

لەخەوەکە ڕاپەڕی هەموگیانی ببوو بەئارەقە دەستی بەدەموچاوی داهێنا گووتی استغفرلله ئەمە هەمووی ئارەقەی شەرمەزاریە خودایە بمبورە من ڕێگام بزرکردبوو شەیتانی پیس فریوی دام چوو دەسنوێژی گرت دووڕکات نوێژی بوخودا کرد زۆرداوای لێخۆشبوونی کرد قورئانەکەی باوکی هێنایە خوارەوە لەسەر تاقیچەکەکە کردیەوە ئەوئایەتەی کەوتە بەرچاو.

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

إِنَّ ٱلْمُصَّدِّقِينَ وَٱلْمُصَّدِّقَٰتِ وَأَقْرَضُوا۟ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَٰعَفُ لَهُمْ

وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾ صدق الله العظيم ﴿حديد﴾

واتا {بەڕاستی ئەوانەی کەخێر خوازن لەپیاوان وئافرەتان، ئەوانەی کەقەرز دەدەن بەخوا مالّ و سامانیان لەپێناو رەزامەندی ئەودا دەبەخشن، ئەوانە چەند بەرامبەر پاداشتیان دەدرێتەوە وپاداشتی پیرۆزوبەنرخ چاوەڕێیانە}ت.ئا،
لەوڕۆژوە بوو بەکەسێکی تر ئەوخێزانانەی باوکی ناو وناونیشانی نوسیبوو لە وەسیەتەکەی یارمەتیەکانیان بۆچوویەوە بەڵکو هەوڵی دەدا سالأنە خێزانیک زیاد بکات لەلیستەکەی (ب)دەڵی دەبێ منداڵەکانم هەمان پێبازی من وباپیرەیان بگرنەوە انشاالله(ئامین)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَهُوَ ٱلَّذِى يَقْبَلُ ٱلتَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِۦ وَيَعْفُوا۟ عَنِ ٱلسَّيِّـَٔاتِ وَيَعْلَمُ مَا

تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾ صدق الله العظيم ﴿الشورى﴾

واتا: {هەر(خوا)خۆی پەشیمانی وتوبەی بەندەکانی وەردەگرێت، هەروەها چاوپۆشی دەکات لەهەڵەو گوناهەکانیان ، وەبەوکارو کردەوانەش کە ئەنجامی دەدەن دەزانێت وبەئاگایە}ت،ئا.

(زەکات نەدان)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

لَن تَنَالُواْ ٱلْبِرَّ حَتَّىٰ تُنفِقُواْ مِمَّا تُحِبُّونَ ۚ وَمَا تُنفِقُواْ مِن شَيْءٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾ صدق الله العظيم ﴿ال عمران﴾

واتا {ئێوەهەرگیز ناگەنە پلەی چاکیی وچاکەکاریی هەتا لەوشتانەی کەخۆشتان دەوێت نەبەخشن،هەر شتێکیش ببەخشن خوا ئاگاوزانایە پێی،(لێ ی وون نابێت وبێ پاداشت نابێ}ت،ئا.

مام (ر)بەتەمەن بوو تێپەڕببوو لە هەفتا ساڵ . سەردانی ماڵی خوای کردبوو . بانگیان دەکرد بەحاجی(ر) بەڵام ئەوەی دەیناسی دەیگووت بۆ چۆتە حەج و مصروفێکی زۆری کردووە نازانین،هەندێکی تریش دەیان گووت تەنها رووکنەکانی ئیمان بەجێ دەگەیەنی تابڵێن پیاوێکی باشە نەوەك هیچ پەیوەندی پتەوی بەئاینەوەنیە.

حاجی(ر) بەهیچ جۆرێ خۆی نەدەپاراست لەگوناە وجوێندانی ناشیرین و باسی خەڵك کردن. کاتێك مانگی ڕەمەزان دادەهات موسڵمانان هەموودڵخۆش دەبوون بەڵام ئەو دڵی تەنگ دەبوو دەیگووت زانیمان ڕۆژوەکە مانای وایە خۆمان دەگرین لەنان وئاو باشە ئەم زکات دانە مانای چیە. خوامالی داوە پێم خۆئەگەر بیویستایە بداتە ئەوانیش چۆن منی بینی ئەوانیشی ئەبینی چۆن دایبەمن دەیدابەئەوانیش. زگێك خودابرسی بکات بەماڵ وزکات دانی من تێرنابێ بائەوڕۆ پارەی بدەمێ ئەی بەیانی چی،باشە ئەم پارە بۆخۆمور منداڵەکانم سەرفکەم باشترنیە ،کەئەمڕۆ بیدەمە یەکێ بەیانی لەبیری دەکات وادەزانی هەریارمەتیشم نەداوە .ئەوخەڵکە هەژارە زۆر سپڵەن ئەگەربەیانی من ببینن ڕویان لەولادەکەن؟

(((ووتەیک لەنووسەر: ئەگەر ئەوانەی بەڕاستی زەکات دەدەن بۆڕەزامەند بوونی خودای گەورە ئەوە نیە تۆ هەرمالێک کەوا زکاتی پێدەدەی دەدینار یان سەد دیناریان پێبدەی ئەگەر زکاتەکەی کەبەنیازی بیدەی بیدەیت بەیەک خێزان تاباری ژیانی ڕاستبێتەوە هیچی تر پێویستی بە یارمەتی نەبێ ڕزگاری دەکەیت لە فەقیری ودەس کورتی و کرێچیاتی زۆرباشترە. خێرکردن وزکات دان دەبێتە ریایی کاتێک بەچەند بنەماڵەیەک درا ئەگەر بۆخودابێ دەبێت ئاوابێت . هەروەک حاجی (ر)ووتی تۆش وامەبە ئەگەر خودا بەتۆی دا نەیدا بەئەو مانای وانیە تۆی خۆشتر دەوێت . بەڵکۆ زۆر جار کەئەوەی ماڵی زۆری هەیە ئەگەر خوداپێنەدابوایە لە هەژارەکە خراپتری بەسەر دەهات.خۆبەزل مەزانە لەبەر ماڵ چونکە دوور نیە بەچاو تروکانێک ببیات (بکلیمە) واتا خودا بەووتەیەک دەدات بەووتەیەکیش دەبات. باش بزانن))

ڕۆژێک لەگەڵ کوڕەکانی دانیشتبوو .

مام(ر):ووتی باشە منیش هەژارنیم ئەی بۆکەس یارمەتیم نادات.

کوڕەکان : باوکە تۆ ماڵت زۆرە تۆ بۆ وەک ئەوخەڵکە خێر ناکەی بۆ زکات نادەی؟

(م.ر)من دوژمنم لەماڵی خۆمە ئێوە چیدەڵێن .ئێوە بەوماڵە ماندوو نەبوونە حەقتانە وابڵێن .

کوڕەکان : ئێمەش مانووین باوکە بۆخۆت باشدەزانی خەڵک ڕۆژانی هەینی پشوو دەدات تۆنایەڵی هیچ ڕۆژێک ئیسراحەت بکەین پارەکەشمان لەگەڵ ژمار دەکەی وەک منداڵی بچووک سەیرمان دەکەی بابە ئێمە گەورەبووین .

سااڵن دەڕۆیشت ئەوە حاڵیان بوو ئەگەر باسی زکاتیان لەلابکردایە خزموو ناسیاو دەیگووت چۆن دەبێ کاری خێر دوابخرێ من زۆر زوو زکاتم داوە وەک من بن لە خێرکردن!. بەاڵم راستی ئەوەبوو کەهیچ زکاتی نەدەدا. ئێوارەیەک

بەکوڕەکانی گووت بەنیازم ئەوخانووەی تەنیشتمان بکڕمەوە . دوای نیوەڕۆ لەلای خاوەنەکەی دانیشتبووم گووتی دەیفرۆشێت ؟

کوڕەکان : تۆدەزانی ئەم خانووە نرخەکەی چەندە زۆرە هەردەم تۆدەڵی هیچمان نیەئەم هەموو پارەیە لەکوێ دەهێنی ؟

مام(ر)من نەبەرچی هەردەم ئامۆژگاریتان دەکەم دەڵێم پارە کۆکەنەوە هەر ئەو بەکەڵکتان دێت لەکاتێکی وەك ئێستا ئەگەر من پارەم هەڵنەگرتبوایە ڕومان کردبوایە کوێ کەس پێی دەداین ها؟

کوڕەکان : بەڵام سااڵێك نابێ خانوەکەی ترمان کرێ بەکرێت داوە گوەتت کەس نەزانی ئێستا چۆن بەماوەی سااڵێك ئەم هەموو پارەیە پەیدا بوو بەچی کۆبویەوە !

(ر)ئەوپارەیە چەند سااڵ بەر لەئێستا کۆمکردووتەوە هی ئێستانیە ئەوە نزیکەی هەشت ساڵدەبێ هەڵم گرتووە.

کوڕەکان باوکە نەمان دەزانی تۆش پارە هەڵدەگری لەبەنك؟

ئێوە چی دەڵێن من چۆن پارە لەبەنك دادەنێم من پارەی خۆم لەبەر چاوی خۆم هەڵدەگرم ئێستا کاتی ئەوباسانە نیە تادرەنگ نەکەوتووین بابچین بۆماڵی جیرانەکەمان بزانین ڕێك ناکەوین بۆکرینی خانوەکەی؟

چوون بۆلای هاوسیکەیان پێك هاتن کەخانوەکەی لێبکڕن بەبڕی(۷)دەفتەر بەبەراورد پارەی ئێستا پێك هاتن بەیانی پارەکەی بداتی . بەڵام کوڕەکانی بیریان هەرلەوەدەکردەوە ئەم پارەیەی چۆن وەلەکوێی هەڵگرتووە!

بەیانی زوو کوڕەکانی بانگ کردو گووتی وەرن پارەکە ئامادەکەین بۆ خاوەن خانوەکە. ئەوانی برد بۆلای باخچەکە ووتی وەرن ئێرە هەڵکۆڵن من پارەکەم لەژێر ئەم خاکە شاردۆتەوە . لەکاتی هەڵکەندن دەیگووت من ئەوپارەی هەڵم گرتووە بڕی (۵۰۰)هەزارە(سویسری) دەبێ بۆی تەواو کەین لەوەی لامانە.کاتێك سەیریان کرد تەنەکەیەکیان دۆزیەوە گووتی ئەوە

پارەکەیە.گووتیان چۆن پارە لەشوێنێکی ئاواو لەناو تەنەکە هەڵدەگری هەمووی پزیووە ! ئەویش ووتی من والەناو تەنەکەم نەناوە لەناو کاغەزوو نایلۆن ئالاندوومە . ووتیان باوکە لەکەیەوە ئەم پارەیەلێرەیە ؟ گووتی چوار پێنج ساڵە. بەڵام کەدەریان هێناو سەیریان کرد چی ببینن لەناو تەنەکە پارەکە هەمووی مۆرانە خواردوویەتی هەرئەوەندەی ماوە کەبزانن ئەوە پارەیە! ووتیان باوکە پارەکە هەمووی بۆتە خۆراکی مۆرانە ئەوەی دڵت نەدەهات بیکەی بەخێروو بیدەی بەخەڵك وەك زەکات خوای گەورە بەهۆی ئەم شتەبچووکە بردویەتیەوە.!

(مام ر)کەئەوەی بینی کەوتەسەر زەوی ئاگای لەخۆی نەما بەزووی بردیان بۆنەخۆشخانە دکتۆر ووتی توشی فشاری خوێن بووە خەمێکی زۆری خواردوە. لەلای دادەنیشتن دەیان گووت خەم مەخۆ پارە دێت ودەڕوات تەنها بیری پێمەکەوە تۆسەلامەت بی هەمووشتێکە بۆمان باوکە.

چەند هەفتەیەك لەنەخۆشخانە مایەوە بەهۆی ئەمەوە مرد (إناللە وإناإلیەراجعون) دوای شوشتن وکفن کردن بردیان بۆگۆرستان وگۆڕیان بۆ ئامادەکردبوو خستیانە ناوی کەدایان نا بەرێکی هاتنە دەرەوە تا داپۆشن بەڵام لەناکاو مارێکی رەشی گەورە لەناو گۆڕەکە لەکونێك بەدیار کەوت و خۆی لێ ئالاند لەبەرچاوی هەموو خەڵکەکە . کوڕەکانی گووتیان ئێمە باوکمان لێرە نانێژین . دەریان هێناو گۆرێکی تریان بۆی هەڵکەند خستیانە ناوی دیسان هەر ئەومارە لەناوگۆڕەکە بەدیار کەوت و خۆی لێ ئالاند دەریان کرد لەوگۆڕەش منداڵەکانی دڵیان نەدەهات ئاواسەری داپۆشن گۆڕێکی تریان هەڵکەند بەڵام فایدەی نەبوو چوونکە ئەو مارە گەورەو کەخۆی لێ دەئالاند کلکی لەقاچەکانی دەئالاند تاسەری دەگەیشتە پاستی سەری هەموو لاشەی لە لەشی مام(ر)دەئالاند زۆر سەیریان پێهات ئەوخەڵکە هەمووی سەریان سوڕما داوایان لەکوڕەکانی کرد چیتر ئاوانەی هێڵنەوە دایبپۆشن چوونکە ئەگەر هەر

گۆڕی تر هەڵکەنن وەئەگەر بیبەن بۆشوێنێکی تر و شارێکی تر ئەم مارە وازی لێناهێنی گووتیان ئەو شتێکی کردوە لەژیانیدا کەئێستا لەبەر چاوی هەموو خەڵك ئەومارە وازی لێناهێنی کەببێت بەدەرس وعیبرەت بۆزیندوان کەئەو چیکردوە بەڵکوو بتوانین هەڵەمان چاك بکەینەوە ؟ باوکتان چ کارێکی نادروستی دەکرد لەماوەی ژیانیدا ؟ ئەوانیش گووتیان ئێمە دەتوانین بۆتان باس نەکەین بەڵام ئەوەی باوکمان دەیکرد ئێمەش پێمان خۆشنەبوو هیچیشمان پێنەدەکرا ئەوەی ڕاستیبێ ئەو لەژیانیدا زەکاتی نەداوە . هەموو گووتیان لەبەرچی ئەو پیاوێکی دەوڵەمەند بوو چەند خانوو چەند دووکانی دابوو بەکرێ . ئەوکات مەلایەکەی خۆی ئامادەکردبوو بۆ تەلقینی ووتی(ابو هورەیرە رەزای خوای لێبی لەپێغەمبەر درودی خودای لەسەر بۆمان دەگێڕێتەوە دەفەرموێ.دەوڵەمەندی بەزۆری مالّ نیەبەڵکودەوڵەمەندی ئەوەیە کەدلّ ودەرون دەوڵەمەندبێت) ڕاستی فەرموو پ.ص)ئەوکات دانیان پێدانا کەسودی نیە بۆیە دایان پۆشی .

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُۥٓ إِذَا تَرَدَّىٰٓ ﴿١١﴾ صدق الله العظيم ﴿ الليل ﴾

واتا {ئەوکاتەی دەمرێت ولەگۆڕ دەنرێت، ئەوکاتەش کەفڕێ دەدرێتە(دۆزەخەوە مالّ وسامانەکەی هیچ فریای ناکەوێت)}ت.ئا،

(بابەتی شەشەم)

(خێزانی ڕیك وخێزانی کەم ئەزموون)

(العائلة الرزينة والعائلة ذوخبرة قليلة)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَمَن يَعْمَلْ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُوْلَٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾ صدق الله العظيم ﴿النساء﴾

واتا: {ئەوەی کە کردەوەی چاکە ئەنجام بدا لە پیاوان وئافرەتان وەئیمان داربێت،ئا ئەوانە دەچنە بەهەشتەوەو بە قەدەر تاڵ ناوکی خورما ستەمیان لێناکرێت}ت،ئا.

گرفتی زۆر توشی خێزانەکان دەبێت ئێمە دەمانەوێت هەندێك لەم گرفتانە بەکورتی بخەینەڕوو بۆئەوەی بتوانین خێزانێکی ڕێك پێك بهێنین لەهەموو ڕوێکەوە . زۆر ڕووداوی بچووك لەناو خێزان دەبێتە هۆی گەورەترین کێشە لەکاتی لەیەکتر نەگەیشتن .

چەند پرسیارێك ئاراستەی خوشك وبرایانی خێزاندار دەکەم هیوادارم زۆر بەڕاستی وەلاّمی پرسیارەکان بدەنەوە لەناختان ڕاستگۆبن تالەگەڵ گرفتەکانتان ئاشنابن بۆئەوەی بتوانن بەباشترین شێوە چارەی بۆبدۆزنەوە .

_ تاچ ڕادەیەك ئێوەلەیەکتری تێدەگەن؟

تۆ_ بۆ بەڕێز دەتوانی گرفتی دەرەوە لەدەرەوە بەجێبهێڵی نەیهێنیتەوە بۆماڵ کاتێك دەزانی خێزانەکەت ئەو توانایەی نیە بەژداری گرفتەکانت بێت وەلەگەڵ خەمەکانت خەم هەڵگرێت چوونکە قابلیەتی هەموو کەسێك وەك یەك نیە. تۆش کەدەزانی خێزانەکەت وایە زۆری لێمەکە کەبتوانی چونکە ناتوانی

وەبەهیچ جۆرێک بەراوردی مەکەبەکەسێکی تر کەپاهاتوە شان بەشانی پیاوەکەی بوەستێ چونکە مایەی ئازاردانی دڵەو بێشەرم بوونە لەیەکتر .

تۆ_ برای بەڕێز کاتێک دەگەڕیتەوە ماڵ دەس خۆشی لەخێزانەکەت بکە کاتێک گۆڕان کاریەکت بینی یان کاتێک خواردنت بۆدادەنێت بڵی خواردنەکەت زۆربەتام ئامادەکردوە . ئەگەر واش نەبوو دەتوانی لەکاتی نان خواردن بڵێ تۆزیک سوێرە یان تۆزێک چەورە یان هەرجۆرە کەموو کوڕیەکی هەبوو بەجوانی تێگەیەنە . نەوەک بڵێی جائەوە خواردنە ئامادەت کردوە هەموت خەسار کردوە شێوەی تێگەیاندن چەندە جوانبێ باشترە.

تۆ_ برای بەڕێز ئەگەر ڕۆژێک لەکاتی گەڕانەوەت خێزانەکەت تووڕە و دڵ توند دیاربوو زۆری لێمەکە بۆئەوەی بزانی چیەتی ئەگەر جارێکت پرسی مەیکە بەدوو تۆنازانی ئازارێکی جەستەی هەیە یان ماندووبوە لەبەر کاری ماڵ یان دڵی بەمندالەکان تووند بووە بێزاریان کردوە بەهاواریان ،زۆرشتی تر تۆ دەتوانی عوزری بۆبهێنیتەوە چونکە ئەگەر هەندێ ناز لەسەر تۆنەکات لەسەر کێ بیکات دوای ماوەیەک خۆی ناتوانی بەرگە بگرێ هەموێت بۆباس دەکات بڕوابکە.

تۆ_ برای بەڕێز کەیبوو دواین جار دیاریەکت بۆی کڕیووە من نالێم پارچەیەک زێڕی بۆبکرە بەڵکوو شتێکی بچوکیش بێت بۆنێک ڕەفتەیەک پارچە قوماشێک هەرشتێکی تر لەم بابەتە ئەمە پەیوەندی وتەبایی و خۆشەویستی بەینی ئێوە زیاد دەکات وای دامەنێ کەپەیوەندی ئێوە ژن ومێردایەتیەو یان تەنها لەسەرتە کەرستەی ناو ماڵوو کەرستەی خواردنی بۆبهێنیتەوە باوابیر نەکاتەوە کەوەک خزمەت کارێک ئەرکەکانی جێبەجێ دەکات و هیچی ترنا.

تۆ_ خوشکی ئازیز هەردەم مانت پاک و ئامادە بووە ؟یان خۆت خەریک دەکەی بەسەیر کردنی تەلەفیزیۆن ودانیشتنی بەردەرگاو خەوتنی ناوەخت؟ سەیر دەکەی واخەریکە کات درەنگ دەکات ئینجا کارەکان دەکەیت وخۆت مشەوەش

دەکەیت . کاتێک پیاوەکەت بەماندووی گەڕایەوە سەیر دەکات کۆڵی جل لەحەمامە نازانی چۆن دەست وچاو بشوات خواردن ئامادەنیە تۆخۆت زۆرناڕێکی . جارێك دووان ناچار دەبێ پەنا ببات بەر خواردنی دەرەوە . واتا خۆت فێرت کرد دوای گلەیی نەکەی کەواپیاوەکەت ڕوو لەدەرە . ئەوەی لەدەرەوە سەرنجی پیاوەکەت ڕادەکێشێ چیە تۆش وابکە تادرەنگ نەبووە بالەدەستی نەدەی دوایی دادنادات هیچ شتێ . بشزانە ووتویانە کاری بەوەختی پاشای سەرتەختی .

تۆ_ خوشکی ئازیز تۆ کاتێك پیاوەکەت گەڕایەوە کەی پێشوازیت لێکردوە بەڕوێکی خۆش وە ئەگەرشتێکی بۆماڵ هێنابێتەوە بۆڕوون کردنەوەی زیاتر بڵێین (دووکیلۆ تەماتە دووکیلۆ سێو) هەرشتێکی تر تاچەند دەست خۆشیت لێی کردوە ئایا زوو نەت ووتوە ئەوە بەکەڵك نایەت . تۆنازانی شت بکڕی تۆواو .تۆوا. هەتاکۆتایی .

ئێوە_ ئایاکاتێك تووشی گرفتێك دێن چەند هەوڵتان داوە وەك دووهاوڕێ بەیەکەوە دانیشن چارەسەری بۆبدۆزنەوە بێ ئەوەی دەنگتان بەرزبێتەوە وحادزی بکەوێتە بەینتان . بزانن لەسەرەتای ژیانی هاوسەری گرفتی زۆر ڕوولە خێزانەکان دەکات بەڵام بەتێپەڕ بوونی کات کەم دەبنەوە چونکە زیاتر یەکتری دەناسن . ئەگەر بتوانن لەکاتە ناسکەکان ولەسەرەتاکان ئاگاداری هەڵسوو کەوتتان بن،ئەگەر یەکێکتان بتوانی خۆڕاگربێت ودەنگ نەکات ئەویتر ناچاردەبێت دوای ماوەیەك ئەویش بێدەنگ بێ بەڵام یەکێکتان بن بەئاگر ئەوەیتر بەنزین ئەوکات دەبێتە هۆی دڵ ڕەنجان وحادزبوون. تاتواناتان ببێ مەیەڵن بگاتە ئەو ڕادەیە .چونکە چەپڵە بەدەستێك لێی نادرێت بزانە. بۆکەس نیە خۆی لەگرفتی خێزانی ئێوە بدات زوو لەیەکتر ببورن بەهێمنی چارەسەری خەمەکان وگرفتەکانتان بکەن . کەسانێك بکەن بەمامۆستاو فێرکارتان پرسیان پێی بکەن ئەگەر وای ویست ئەگەرناچاویان لێبکەن بزانن چۆن سەرکەوتوون

پرس بەکەسێك مەکەن کەچارەسەری لانەبێ هەرچەند بەتەمەنیش بێت یان نزیکیش بێت.

ئێوە_ کامەتان نهێنی ئەوی ترتان دادەپۆشن؟ گوێ بیست بوینە زۆرجار دەڵێن ئافرەت زیاتر نهێنی مانّی دەباتە دەرەوە . منیش دەڵێم لەسەدا ٨٠ی ئەم ووتەیە ڕاستە بەڵام وەك دەڵێن ژن هەیە ژنۆکەش هەیە هەرووەها پیاویش بەهەمان شێوە هەڵە دەکات. چۆن ؟ ئافرەتم ناسیوە هەردەم لەخۆشی و نازوو نیعمەت دابووە پیاوەکەی فەرمانبەربووە دوای دەوامیش دووکانی دانابوو کاری لە سەر دەکرد چەند ڕۆژێك ئەم پیاوە نەخۆش کەوت کارەکەی دوای دەوامی پێنەدەکرا کەخەڵك دەچوون بۆسەردانی ئەم پیاوە دەیان گووت چۆنی لەجیاتی پیاوەکە ژنەکەی وەلاّمی دەدایەوە دەیگووت چۆن بین واحاڵمان دەبینن چەند ڕۆژە ئەودەکانە داخراوە ئەویش نەخۆشە پێویستی بەدکتۆرو دەرمان هەیە ئەوەی هەمانبوو هەموویمان سەرفکردو تەواوبوو .

ئازیزانم ئەمە!نموونەی ئینسانی لەخوداغافڵە کەبەهیچ جۆری سوپاس گوزاری نیعمەتی خودا نیە بەچەند ڕۆژێك دونیای لێ دەبێتە ئاخر زەمان . چۆن بەراورد دەکرێ بەوئافرەتەی دواتر.

ئافرەتێکی ترلەخێزانێکی هەژار لەساڵەکانی گرانی لەگەڵ دوو خێزانیتر لەخانویەك دەژیان بەکرێ . ئەوان حاڵیان باشبوو خواردنی خۆشیان ئامادە دەکرد وجلی جوانیان لەبەردەکرد بەڵام خێزانی ئەم ئافرەتە حاڵیان باش نەبوو جاری وابوو هەفتەیەك خواردنیان لەماڵ نەبوو کەچی وای نەدەکرد ئەوانەی لەگەڵیاندان بزانن ڕاستە نەبوونی عەیب نیە بەڵام دەیگووت خوا تاقیمان دەکاتەوە ئەگەر باسیش بکەم تەنها ناشوکری خۆم دەردەبڕم . زۆرجار هەندێ ئاوی لەمەنجەڵ دەکردوو لەسەر سۆپاکە دایدەنا تانەزانن هیچیان نیە نەوەك بپرسن بۆ هیچت لێنەناوە.

ئێمەچۆن دەتوانین بەیەك چاو سەیری ئەم دووانە بکەین.

ئێوە_ چاو لەسەر یەکتر دامەنێن . واتا دایکت مەکە چاودێر لەسەر خێزانت منداڵت مەکەچاودێر ، مەڵێ پەوەندیت بەکوێ کردوە ئەمڕۆ. مەڵێ بۆخەمبار دیاری کەسێك هاتوە کەمن لەماڵ نەبووم. تۆش مەڵێ لەدەرەوە کوێت دیت. لەگەر فلاّنە کچ لەدەوام قسەنەکەی.زۆر ناڕێك وناشایستەیە تەنها دڵ ئەزێت دانە . ئەوبۆچونانەی کەتۆ هەیتت لەناخت کەهیچ بونیان نیە وادەکات بونیان هەبێ کەزۆر دوپات کرانەوە . هەوڵ مەدە خەیاڵ بکەیتە پاستی،

خانوو ئەگەر بناغەی پتەوو قایم بێ بەهیچ تۆزوو باو گەردەلول و زریان و لافاو دەرزی لێ پەیدا نابێت. خێزانێك بن لەسەرەتای ژیانتان هیچ هەنگاوێك مەنێین بێ ڕەزامەندیێ هەردوولاتان وەك بناغەی خانوو باپتەوبێ بناغەی ژیانی هاوسەریتان، بەهیوام ئەم کێشانەی ئێستالەدادگاکان زۆرن کەم بێتەوە بەڵکوو هەرنەمێنێ (انشاالله)

(نهێنی پاراستن)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ ۚ وَمَن يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ ۗ وَاللَّهُ بِمَا

تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾ صدق الله العظيم ﴿البقرة﴾

واتا: {نەکەن شایەتی بشارنەوە، ئەوەی شایەتی بشارێتەوە ئەوە دڵی ژەنگاوی وناپوختە، خوایش بە هەموو کردەوەکان زانایە} ت،ئا.

_ئافرەتێك مرد کەتەمەنی نزیکەی ٦٠ساڵ دەبوو بەڵام هیچ منداڵی نەبوو لە پرسەکەی هەرکۆمەڵە ئافرەتێك چرپە چرپیان دەکرد خۆزگە کوڕێك یان کچێکی هەبوایە باشتر بوو ئەو لەولاو ئەویتر لەولاهەریەك بەجۆرێك قسەی دەکرد.خوشکی مردوەکەش لەگۆشەیەك دانیشتبوو هەر سەیری دەکردن و گوێی بۆڕاگرتبوون. تاکاتێك (دشی)خوشکەکەی واتا (خوشکە مێردی مردوەکە)ووتی ئاخ براکەم خوالێت خۆشبێ زۆرمان پێ گووتی بۆخۆت ژن بێنەوە کەچەند ساڵێکی پێچوو هەر منداڵی نەبوو بەڵام بەگوێی ئێمەی نەکرد . زۆری باسکرد هەرتەواونەبوو (جام پربێت لەسەری دەڕژێت)خوشکی مردوەکەخۆی بۆڕانەگیرا ووتی:بەسە تاکەی بێدەنگ نابی خوشکم مردیش تۆهەر وازی لێناهێنی بەدەم گریانەوە ووتی کەس وەك خوشکەکەی من زوڵم لێکراوو فەقیر داماو نەبوو خوایە ئەم زوڵمە هەڵنەگری کە ماڵی خەزورانی لێیان کرد .

(دشی)خوشکەکەی ووتی:ئێمە چیمان لێی کردبوو بەس نیە براکەم بێ دڵی خۆی کرد لەهەموژیانی وەك خەڵکانی تر منداڵێکی هەبێ بەنائومێدی سەری نایەوە دڵی نەهات ژنێکی تر بێنێ بەسەر خوشکەکەت خۆی بێبەش کرد لەووشەی باوکە هەرلەبەر نەزۆکیەکی خوشکت نەبوو بۆ پاستی نالێی ؟.

خوشکی مردوەکە گووتی زیاتر بەرگە ناگرم نازانم خوشکم چۆن توانی ئەوەندە ساڵە بەرگەی قسە ناشیرین ونابەجێیەکانتان بگرێت تۆبەویستی خۆت دەڵی ڕاستی بڵێم نەوەك من ٤٠ساڵە بەڵێنم بەخوشکم داوە کەقسە نەکەم سوێندم بۆی خوارد بەڵام تۆ هیچ شتێکت تیادا نەهێشتەوە لەبەر چاوی ئەو هەموو خەڵکە ئەوەی هاتە بەر دەمت نەتگێڕایەوە .

گوێبگرن هەموتان ئەوەی لێرەدانیشتوە بزانن خوشکی من چ ئافرەتێك بوو کەبەهەموتان تەحەمولی ئەوەتان نەدەکرد تەنها مانگێك لەئەوەی ئەو بەرگەی گرت لەژیانی .بۆ ڕاستی ودروستی قسەکەشم من خۆم کەتەنها نەمتوانی ئەوسێ ڕۆژەی پرسەکە تەواو دەبێت خۆڕاگربم. ئێمەش گەنج بوینە دەزانین گەنجیاتی چۆنە مانای وایە هیواو ئاواتی زۆرمان هەبووە خوشکەکەی منیش خوالێخۆشبێت هەمان ئاواتی هەبوو کەببێ بەخاوەن خێزان ومناڵ بەڵام!بۆئەو بووبەخەون چونکە زوو زانی کەپیاوەکەی (٠) بەڵێ منداڵی نابێ ابسەرەتای ژیانی هاوسەری ئەوەی بۆڕوون بۆوە. من لەبەر قسەی ئێوە واتە (مااڵی خەزورانی)ڕۆژێك بەزۆری گووتم دەبێ بڕۆین بۆاڵی دکتۆر ئەویش چاری نەماهەمووی بۆباس کردم پێم گووت باشە بۆ ڕازی بەم ژیانە پیاوت وابێ خزمەکانیشی هەر لۆمەی تۆبکەن ئەوە چۆن ژیانیکە گوتی خوشکەگیان ژن ومێردایەتی تەنها جێگەی خەوتن نیە من ڕازیم بەبەشم خۆی زۆرجار داوای لێکردووم کەجیابینەوە ئەویش زۆربێزار ببوو لەقسەی خەڵك گووتی من رازیبووم ژن بێنم تەنها تاخەڵك بە کەمووکوڕیم نەزانێ گووتبووی من بڕیارم دابوو دوای ماوەیەك بڵێم نەگونجاین بۆیە جیا بوینەوە خوشکیشم تاناوی ناشیرن نەبێ بڵێن (تەاڵق) دراوە ئەوەی قەبوڵ نەکرد . دڵیشی نەهات براکەت بشکێنێتەوە لەبەرچاوی ئێوە. هەموو ئازارەکانی هەڵگرتت کەتانگووت منداڵت نابێ تۆ وای تۆ وای. دوای ٤٠ ساڵ ژیانی هاوسەری خۆشکی من هێشتا کچێکی پاکە من زۆرم پێدەگووت ژیان ئاوا ناچێتە سەر چۆن ئەم هەموو

قسە ناخۆشانەی ئەوان دەبیستی ودەنگ ناکەی چۆن؟ دەیگووت خودای گەورە ئارامیم پێدەبەخشێ . ئەگەر دەتانەوێت زیاتر ڕاستیەکان بزانن زۆر بەڵگەوتاقیگەی دکتۆرم لای خۆم داناوە کاتێك پێش دووسالێ براکەت مرد من بەنهێنی هەڵم گرتن بێ ئەوەی خوشکەکەشم بزانێ . دیارە خوا لەدڵی نام هەڵیگرم بۆڕۆژێکی وەك ئەورۆ. دیسان بەدشی خوشکەمردوەکەی ووت هیچت ماوە تابیڵێت ؟خوای گەورە لەگوناهم خۆشبێ وەخوا تۆ بگرێ کەبویتە سەبەبی ئاشکراکردنی ئەم نهێنیە.داوای لێبوردنیش لەخوشکی بەوەفاو دڵ گەورەم دەکەم.

(ناحـــەق)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَلَنَبْلُوَنَّكُم بِشَيْءٍ مِّنَ ٱلْخَوْفِ وَٱلْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ ٱلْأَمْوَٰلِ وَٱلْأَنفُسِ وَٱلثَّمَرَٰتِ ۗ وَبَشِّرِ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٥٥﴾ صدق الله العظيم ﴿البقرة﴾

واتا: {بێگومان ئێمە، ئێوە تاقی دەکەینەوە بەهەندێك ،ترس وبیم وبرسیەتی وکەم بوونی مالّ وسامان ومردنی کەس وکارو تیاچوونی بەروبوم، وەموژدە بدە بەو کەسانەی کەخۆڕاگرو ئارام گرن.}ت،ئا،

ڕۆژێکیان سەردانی مالّی ناسیارێکمان کرد، دانیشتبوین لەژوورەوە هەموومان خەریکی چا خواردنەوە بوین لەناکاو دەنگی هاتووهاوار لەکۆلآن هەموومانی بردە دەرەوە تابزانین چیە! کەچوین سەیرمانکرد بینیمان ئەم دەنگە دەنگ وهاوارە تەنهائێمەی نەبردۆتە دەرەوە بەڵکو هەموو هاوسێکان هاتبوونە دەرەوە . لەیەکێك لە مالّی هاوسێکان بوو. ئافرەتێك هاواری دەکردو دەیووت خوالێتان قبول ناکات. حەقی من هەر دەکات. ئەوەی ئێوە دەییکەن کافریش نایکات ئەی بێ بڕواینە.

ناسیارەکەمان زۆر لای سەیربوو ووتی ئەم ژنە بۆوادەکات چەند ساڵێکە ئێمە هاوسێ و جیرانین هیچ شتێکی وامان لێی نەبینیوە . لەئافرەتەکە چوە پێش و دەستی ڕاکێشاو ووتی با دەنگتان نەیەت عەیبە بەزۆرهێنای بۆژوورەوە .

ئەوکات ئافرەتەکە هەردەگریاو دوعای دەکردمنیش لەناسیاوەکەمانم پرسی چیەتی بۆوادەکات؟

ووتی ئێستا نازانم چیەتی بەڵآم ئەوەی من دەیزانم بەر لەئێستایە ئەم ئافرەتە ناوی (ن) پێش شەش یان حەوت ساڵ دەبێ کەشووی کردبەکاك (ش)ئەو هەتابڵێ ی پیاوێکی غەریب بوو فەقیرحاڵ بوو مالّی باوکی (ش) وەك بڵیی

لەکۆڵ خۆیانی بکەنەوە ئاوابوو بۆیە کە(ن) یان بۆخواست دایک وباوکی نەمابوو لەگەڵ برای و ژن براکەی دەژیا بۆیە پازیبوو هەرچەند دەیزانی کەئەو هیچی نیە وحەمبالّی دەکات من نالّێم کارێکی باش نیە بەڵکوو باس لەژیانی دەکەم وەک خۆی . خانوێکیان لەکۆڵانەکەی ئێمە بەکرێ گرت لەناوی دانیشتن مالّی باوکی(ش) پازینەبوون بەهیچ جۆرێک لەگەڵیان بژین چوونکە وەک دەڵێن(دەست وپێ سپیبوو)بەمانای هیچ کارێکی پێ تەواو نەدەکرا. حالّ وگوزەرانیان تابڵی خراپ بوو . هەناسەیەکی هەڵکێشاو گووتی خۆی دانیشتووە گوێ لێیە ئەگەر هاوسێکان یارمەتیەکیان نەدابونایە کرێشیان بۆنەدەدرا بەڵام ئافرەتێکی جیران پۆژێک بردی بۆمالّی خۆیان ووتی من جل دەدوورم ئەگەر بتوانی یارمەتیم بدەی زۆرباشە (ن)زۆر زیرەکانە فێری کارەکە بوو تا وای لێهات ئامێرێکی دورمانی بۆکڕی گووتی بۆخۆت لەمالّ ئیشی لەسەربکە ئیتر بۆخۆت فێر بووی پێویستت بەمن نەماوە . ئەویش زۆر سوپاس گوزاربوو بۆئەم کارەی کە ئەم ئافرەتە لەگەڵی کرد . جلی بۆخەڵک دەدوری کارەکانی تابڵیی جوان بوو لەلایەن خۆی بەردەوام ئەوانەی کەفێربووبوو هەمووی فێری (ش)دەکرد بەماوەی سالّێک دووان هەردووکیان بوون بە باشترین خەیات .

(ش)دوکانێکی دانا لەناو بازاڕ بۆ دووریەنی جل وبەرگی ئافرەتان . خوای گەورە دەرگایەکی بەخێری بۆکردنەوە ماوەی سالّێک دەبێ ئەم خانوەیان کڕیەوە کەلەناوی دانیشتبوون بەکرێ . لەوماوەیە دووکوڕو کچێکی زۆرجوانیان بوو هەردوکیان هەوڵیان دەدا بۆژیانێکی پڕخۆشی وشادی .ماوەی سێ مانگ بەرلەئێستا (ش)سەیارەیەکی کڕی لەبرادەرێک نیوەی پارەکەی پێدا پێک هاتن نیوەکەی تری بەمانگانە بدات زۆرشادوومان بوون ئێمەش خەڵکی کۆلانەکە بەهەمان شێوە چونکە زۆر نارحەتی و ئازاریان چەشت .

بەڵام دوای کڕینی سەیارەکەی بەچەند ڕۆژێك توشی کارەساتێکی دڵ تەزێن بوو ! بوەهۆی گیان لەدەست دانی . بەڵام شتێك هەیە کەمن تێناگەم مانی خەزووڕانی (ن)کەسانی جارێك نەدەهاتن بۆسەردانیان ئێستا زوو زوو دێن نازانم بۆ ؟ ڕووی لە(ن)کرد گووتی چەند مانگێکە هەر دەڵێم پرسیاری لێدەکەم بەڵام دەڵێم من عیلاقەم چیە باشە ئەم هەرایە چیە ئەوان بۆ دیسان هاتبوون دەتوانی وەڵامم بدەیتەوە؟

(ن) ووتی تۆ باش دەزانی ئەوان نەدەهاتن بۆسەردانمان خەزوورم ئەگەر منداڵەکانمی دیبا لەشوێنێکی تر نەیدەناسین تائێستا یەکێکیان منداڵێکی منیان نەگرتۆتە باوەش وماچیان بکەن پاش مردنی باوکیان زوو زوودێن هەر وەك خۆت گووتت. چەند هەفتەیەك دوای مردنی(ش) گووتیان دەبێ تۆ شوو بەیەکێك لەشوبراکانت بکەیتەوە گووتم خواهەڵناگرێ من لەبەر منداڵەکان مانێکی تر تێك بدەم شوبراکانم هەموویان خاوەن خێزانن پاشان کات زۆر زووە باس لەو شتانە بکەین ئەگەر لەبەرمنداڵەکانتانە مام وباوك هیچ فەرقی نیە لەئێستاوە ئێوە هەموکەسی ئەوانن. ئەوکات ڕۆیشتن .دوای چەند ڕۆژێك دووبارە هاتنەوە هەمان قسەیان کرد. منیش گووتم وازم لێ بێنن من شوو ناکەمەوە هەرخۆشم منداڵەکانم بەخێودەکەم هیچم لەئێوە ناوێت . تادێت موشکیلەکە گەورەتر دەبێت دەزانم ئەو هەرایەی ئەمڕۆش هەر لەبەر ئەوەبوو من دەزانم نەلەبەر منە نەلەبەر منداڵەکانە !

گووتمان چۆن ئەی بۆ وادەکەن؟ گووتی لەبەر خانوەکەیە لەبەر دوکانەکەی بازاڕە. دەزانن هەمووی بەناوی(ش)دەزانن من ڕازی نابم کەشویان پێبکەم باش دەیان ناسم چۆن ئادەمیزادێکن دەگریاو دەیگووت بۆ وازم لێناهێنن . لەوکاتە منداڵێکی بچووکی پێنج ساڵان ڕایکردە ژوورەوەو خۆی بەباوەشی دادا گووتی دایکە وەرە بابچینەوە( ) و( ) هەر وادەگڕێین .ئەویش گووتی باپیرەو مامە ڕۆشتن ؟ منداڵەکە ووتی ئا ڕۆشتن. ئەویش دەستی منداڵەکەی گرتوو چۆوە

بۆمالێ . ئێمەش گەڕاینەوە بۆمالێ تاماوەیەکی زۆر ئەم ناسیاوەم نەبینیەوە ڕۆژێك بینیم زوو لەهەواڵی (ن)م پرسی پێم بڵی چی لێهات وچیدەکات لەگەڵ منداڵەکانی ؟ ئەویش گووتی ئەوەی بەسەر ئەوهات بەسەر کەس نیێ ئەوئازاوەیە نەبڕایەوە هەموو ڕۆژێك شەڕوهەرابوو هەتاڕۆژێکیان خەزوری ڕایکیشا بۆناو کۆڵانەکە گووتی ئەو خانوەی داگیرت کردوە هی تۆنیە تاکەی تێدەگەیت هی منداڵەکانی کوڕەکەمە تۆش بڕۆ بۆمالێ برات ئەوجێگایەی تۆ مان لێهێناو تۆمان کردە ئەو جۆرە ژنە کەشایەنی هیچ نەبووی بەڵام خواخێرمان بنووسی کەچەند عەیامێکە ژیانی پاشایان دەژی . هەرچەند ئەو خەڵکە هاتە تکا ورجاو پاڕانەوە فایدەی نەبوو ؟

(ن)لەبەر دەرگای ماڵی خۆی کەوتبوو دەگریا دەیگووت هەموی بۆخۆتان بێت تەنها منداڵەکانم بدەنەوە دەڕۆم جارێکی تر نامبینەوە وەداوای هیچتان لێناکەم .

دەیان گووت ئێمەش دونیامان دیوە دەزانین منداڵەکانت بدەینێ هەموو بۆتۆ دەبێ، بڕۆ لێرە مەوەستە.

گریانی (ن) لەکۆڵان گریانی منداڵەکانی لەماڵ هەموو خەڵکی گەڕەکەکەی هێنابوە گریان

(ن)دەیگوت من هەر بەلایەك لێمنە قەوماوە بێکەسم بێ دایك وباوك .ئەگەر (ش)خانوەکەی بەناوی من بکردایە ئێستا وام لێ نەدەهات من ئێستا نەخاوەن کەسم نەخاوەن ماڵم نەخاوەن منداڵم ئەی هاوار چۆن وادەبێت (ئێستا (ن)لەماڵی براکەی دەژی . نازانین چی ڕوو دەدات ئایا کەسی خاوەن ویژدان ئەوەی پێ قبوڵ دەکرێت ؟ ئەگەر هەموو خەڵك نەتوانێ شتێك بکات ، ئەوە خودای گەورە قبوڵی ناکات هەرچەند کاتیشی بەسەر بڕوات خوا بەسەبرە بەڵام بەزەبرە)

(دڵ ڕەقـــی)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَٱصۡبِرۡ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجۡرَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿١١٥﴾ صدق الله العظيم ﴿هود﴾.

واتا: {خۆت بگرە بەئارام بە، بێگومان خوای گەورە پاداشتی چاکە خوازان ویارمەتی دەرانی خەڵکی نافەوتێنێ}ت،ئا.

باجی(.)ژنێکی زۆردڵ ڕەق وتووڕە بوو سێ کوڕو ودووکچی هەبوو هەردەم هاتوو هاواری بوو بەسەر منداڵەکانی بەهیچ جۆرێك نەرموو نیانی نەدەنواند. نەیدەتوانی خۆی خۆشەویست بکات لەلای هیچ کەس هەتا خاووخێزانی .

کچەکانی گەورەتربوون لەکوڕەکان بۆیە هەردووکیانی بەشوو دابوو. پۆژێك لەگەڵ پیاوەکەی دانیشتبوو گووتی : خەمێك لەکوڕەکانت بخۆ تاکەی هەموو کاری ماڵ لەسەرشانم بێیت توانام نەما!هیلاك بوم!ژنیان بۆبێنە بەڵکو هەندێ دەحەسێمەوە؟ ئەویش گووتی منیش پێم خۆشە بەڵام بەخۆت دەزانی کێ بۆیان دەگونجێ و لەگەڵ تۆش .(باش شارەزای خێزانەکەی خۆی بوو دەیزانی لەگەڵ کەس ئیدارە ناکات وەکەسیش ئەوەی پێ قبوڵ ناکرێت کەمندالەکانی خۆی قبوڵی دەکەن) ئەوەی ناسیاوو خزم بوو داخوازی کچەکانیان کرد بەڵام کەس ڕازی نەبوو کچی خۆی بدات بە کوڕی(باجی)بۆیە داوای بێگانەیەکیان کرد. خواکردیە قسمەت سەیری کوڕەکەیان کرد پێیان دا،(پرسیارێك؟ئایە لەناو ئێمەی موسڵمان چەند کەس داخوازی کچەکەی هاتووە پرسیاری لەنوێژو ئیمان وباوەڕی کوڕەکە کردوە،تەنها پرسیار دەکەن دەربارەی ماڵی کاری خانووی سەیارەکەی چ جۆرە،؟ تاکاتی (مەلا)مارەی دەکات خواخێری بنوسی،دەڵێی کوڕم نوێژ دەکەی؟،ئەوکات یان ڕاستی دەڵێ یان درۆ دەکات (زانیتان بۆ ئێمە مللەتێکی دواکەتووین، چونکە کاتیەکەمان پێ باشترە)

ژنیان بۆکوڕەکە گواستەوە . باجی بوو بەخاوەن بووکێکی زۆر ژیرو جوان . هەر بەزویی شارەزای خەسوی بوو چونکە نەیتوانی هیچ گۆرانکاریەك لە ڕەوشتی باش بکات لەهەفتەی یەکەم ڕووە تووڕەو ناڕێك و ناشیرینەکەی پێ نیشاندا . دەیووت بۆتا ئێستا خەوتووی؟ بۆقاپەکان نەشوراون؟ چێشتەکە بۆئامادەنەبوە ؟ بۆو بۆی(باجی). کۆتایی نەدەهات .

بووکەکەی هەرچەندە تەمەنی ١٧ ساڵ بووهێشتا منداڵ بوو بەڵام دڵێکی زۆر گەورەی هەبوو تووڕە نەدەبوو ئەوەندە کارەی پێی کرابابوایە دەیکرد ئەوەیشی نەیتوانیبا ئەنجامی بدات وازی لێدەهێنا . هەرچەند هاواری بکردایە گوێ پێنەدەدا.

زۆرجار لەلای کوڕەکەی دەیگووت ژنەکەت بەگوێم ناکات واناکات . ئەویش دەیزانی دایکی چۆنە دەیگووت : دایکە هێشتا منداڵە نازانی خەم مەخۆ لەتۆفێر دەبێت تۆش بە سەبربە لەگەڵیدا.

لەلای ژنەکەی دەیووت دڵت گەورەبێ بەرامبەر دایکم . خۆی وایە نازانی خۆی خۆشەویست بکات لەوکاتەی بەبیرم دێت ئەو هەروایە؟

ئەویش دەیووت من وادادەنێم دایکمە . کەست دیووە لەدایکی تووڕەبێ من گوێ پێنادەم تۆخەم مەخۆ کەس بەکاری مانڵ هیچی لێ دێت ئەوەی لەلای من گرنگە تۆی. پیاوێکی باش ونەرمونیانی وەك دایکت نیی. تۆ کردارو ڕەفتارت بەباوکت دەچیت ئەویش زۆر دڵ گەورەیە زۆر بەبەزەییە ئەگەر وەك دایکت بوایە قەت بەیەکەوە نەدەگونجان هەردوکیان .

بەڵام ئەوخۆشیە بۆباجی تاسەر نەبوو کەچوارساڵ بوو بوکەکەی لێ قبوڵ دەکرد جوێنوو قسە ناشیرینەکانی . دوای ئەوەی کوڕەکەی تری ژنی هێنا بووەخاوەن دوو بووك.مانگێکی پێ نەچوو بووکی بچوکی چۆوە مانی باوکی بەزیزبوون . پاش چەند ڕۆژێك خزموو جیران چوون هێنایانەوە . هەر فایدەی نەبوو هەموو ڕۆژێك هەرایان بوو دەنگیان بەرز دەبۆوە . تا دوای سێ مانگ

گواستنەوەی پەتی تەحەمولی بووکە بچوکەکە پچڕا ئاگری لەخۆی بەردا و زۆربەخراپی سووتا دوو پۆژمایەوە لە نەخۆشخانەو پاشان مرد . کوڕی باجی(گیرا)چونکە مالّی خەزوری تاوان باریان کرد بەکوشتنی کچەکەیان . دوای تکا کردن وهاتوو چونێکی زۆر ڕێك کەوتن لەگەڵیان کەپارەیەکی زۆریان بدەنی لە جیاتی خوێنی کچەکە . هەرچی هەیان بوو فرۆشتیان و زۆریشیان قەرد کرد تا بتوانن پارەکە بدەن وکوڕەکە دەرکەن لەبەندینخانە .

بەیانی ئەوڕۆژەیە کەڕێك کەوتن لەسەری کەپارەکەیان پێبدەن . شەو درەنگ بو هاواری کرد بەسەر بووکە گەورەکەیداو ووتی : بەیانی زووهەستە تەندورەکە پێکەو نان ئامادەبکە دەبێ زوو بڕۆین کاری گرینگمان هەیە. هەمویان خەویان لێکەوتبوو، کاتێك چرپەیەك لەحەوشەکە هات باجی زۆر ترسا : ووتی دزنەبێت بۆپارەکەهاتبێ ! لەپەنجەرەکە سەیرێکی دەرەوەی کرد هیچی نەبینی دڵی خەتەرەی کرد ووتی باشترواید لەشوێنێکی باش ئەم پارە هەڵگرم . چەند جێگای پێکرد هەردوودڵ بووتادوایی بیری لەناوتەنورەکە کردەوە . بەپەلە پارەکەی هەڵگرتوو خستیە ناو تەنوورەکە، بەهەندێ چیلکە دار وپووش سەر داپۆشی گووتی ئێرە باشترین شوێنە کەس نای دۆزێتەوەو بیریشی بۆناچێ.

چۆوە سەر جێگاکەو خەوێکی قوڵی لێکەوت . بەیانی زوو بوکەکەی هەستا لەخەو هەویرەکەی هەڵگرت و چووبۆ لای تەنورەکە سەیری کرد دارو چیلکەی تێدایە و

ووتی زۆر سەیرە چۆن خەسوم تەنورەکەی وابۆم ئامادە کردوە. قەت شتی وای نەکردووە کەمێك نەوتی پێداکردو ئاگری تێبەردا. تا دەچم نوێژ دەکەم بۆخۆی جوان دادەگیرسێت .

بۆنەخۆشەکەی نانی تەنوور باجی بەخەبەر هێنا بەڵام تازە هیچ نەما زۆردرەنگ خەبەری بۆوە پارەکە هەمووی بوو بەخۆڵەمێش ،کەوای دی کەوتەسەر زەوی و ئاگای لە دونیا نەما . ئەم کارەساتە وای کرد لاڵ بێ لەزمان

بکەوێت پاش ئەوەی باجی لەم کارەساتە زمانی لەدەست دا وهەمووکات سەیری بووکە گەورەکەی دەکردوو دەگریابیری لێدەکردەوە چی لێدەکرد چۆن ئازاری دەدا، تەنها بۆجارێکیش ئەو وەلأمی نەدەدایەوە وقسەی ڕەق و نابەجێی نەکرد ،هەرچەند دەیتوانی وەلأمی بداتەوە بەلأم دلّ گەورە بوو بەچاوی دایك تەماشای دەکردوقسەکانی کەپێی دەگوت قبوڵی دەکرد، وەچی لەپیاوەکەی و منداڵەکانی دەکرد . کەهیچ کات قسەی شیرینی بەدەمدا نەدەهات((بۆیە ئەم زمانە ئەگەر بۆ وەستان نەبێت بەکەڵك هیچی تر نایێ)).

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُواْ فِي ٱلْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَآ أَوْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۖ فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى ٱلْأَبْصَٰرُ وَلَٰكِن تَعْمَى ٱلْقُلُوبُ ٱلَّتِي فِي ٱلصُّدُورِ ﴿٤٦﴾ صدق الله العظيم ﴿الحج﴾

واتا: {ئایا ئەوانەبەسەر زەویدا نەڕۆیشتوون وە بەدلّ ودەروونێکی هۆشیارەوە بیریان نەکردۆتەوە ولێکیان نەداوەتەوە..(کوان خەڵکانی ڕابردوو؟ ئەوشارانە بۆ کاولکران؟ کێ ئێمەی دروستکردووە؟ ئامانج لەژیان چیە؟)یاخارەنی گوێ ودەزگای بیستن نەبوون،کەگوێ بۆڕاستی بگرن ولێکی بدەنەوە، جا وەنەبێ دەزگای بینایی کوێر بووبێت، بەڵکو ئەو دڵانە گوێردەبن کەوا لەسینەکاندان(چونکە هەر ڕواڵەت دەبینن و ناوەڕۆك لێك نادەنەوە.}ت.ئا،

(کـــەم تەرخـــەمی)

بەیانیەك زووكاك(م) بۆسەركار دەچوو لەماڵ ،چووە دەر دوای كەمێك گەڕایەوە بەخێزانەكەی (ش)ی گووت ئەمڕۆ زۆر دڵم تونده خەونێكی ناخۆشم بینی ئەم شەو! ئاگادرای منداڵەكان بە نەچنەكۆڵان . نەچنەسەربان . بەڕێ كەوت لەلای دەرگا دیسان دووبارەی كردەوە قسەكانی. (ش)سەری خۆی باداو ووتی تۆئەمڕۆ چیت بەسەر هاتووە بڕۆ!

٣منالیان هەبوو(شەوبۆ\٦ساڵان،شەیدا\٤ساڵان،شەماڵ\١ساڵ بوو) (م) هەرگەیشتە شوێنی كاركردنی تەلەفۆنی كرد بۆماڵەوە ووتی : ئەمڕۆ ئیزن بخوازم بگەڕێمەوە نازانم بۆئەوەندە دڵتەنگم منداڵەكان چۆنن تۆ خەریكی چی؟ (ش)ووتی ئیزن مەخوازە هیچ نیە تەنها وەسوەسەی شەیتانە بەنەفرەتیكە بۆوا لەخۆت دەكەی منالەكان وایاری دەكەن منیش خەریكی كاری ماڵم هیچ دوودڵ مەبە لەسەر كاری خۆت بەردەوام بە .

دوای ماوەیەك دیسان زەنگی تەلەفۆن لێیدا .

(ش)لەدڵی ووتی،دووبارە(م)تەلەفۆنی كردەوە ئەمڕۆ نازانم چی بەسەرهاتووە ؟ بەڵام ئەونەبوو خوشكی خۆی بوو،

خوشكەكەی: چۆنی چیدەكەی ؟

(ش)باشم بەڵێ لەماڵم دیارە دێیت بۆسەردانم!

خوشكەكەی: من ناتوانم بێم دایكم لێرەیە . گوورتم بەڵكو تۆ بێیت،

(ش)دایكم لەگەڵ كێ هاتووە ؟ ناتوانێت كەمێك بێتە لام ؟ من خەریكم چێشت ئامادە دەكەم بۆنیوەڕۆ . خۆت دەزانی (م) زوو دەگەڕێتەوە لەدەوام .

خوشكەكەی: چۆن دایكم دەگاتە ماڵی ئێوە باش دەزانی لەبەر ئازاری قاچی ناتوانێ بڕوات . براماڵ(.)هێنای دوای نیوەڕۆ دێیت بەدوایدا دەیباتەوە. تۆ وەرە كارەكانت تەواو بكەو كەمێك وەرە . ماڵتان ئەوەندە دوورنیە یەك كۆڵانمان بەینە باشە ؟

(ش)سەلام لەدایکم بکە نەوەك نەیبینم نەتوانم بێم . هەوڵ دەدەم ئەگەر ڕێکەوت بێیم، خوات لەگەڵ.

دڵی کەوتە تەتەرە بچم نەچم چیبکەم. بەزوویی کارەکانی تەواو کرد سەیری کرد سعات١١ی نیوەڕۆیە . لەدڵی ووتی کات ماویەتی بۆنیوەڕۆ بۆماوەیەکی کەم دەچم بۆماڵی خوشکەکەم ودایکیشم دەبینم . قسەو ئامۆژگاری و دڵە ڕاوکێی (م)ی لەبیر کرد بێ ئەوەی تەلەفۆنیکی بۆ بکات وئاگاداری بکاتەوە بڕیاری خۆی دا. بەشەوبۆ وشەیدای گووت براکەتان خەوتوە لەناوبێشکە دەنگەدەنگ وهەرا نەکەن لەژوورەوە بۆخۆتان یاری بکەن بە(میکانۆو بوکەڵەکانتان)دەرگاکان هەمووی دادەخەم تانەچنە دەرەوە . زۆرم پێ ناچێت دەچم بۆماڵی پورتان زوو دەگەڕێمەوە پێش ئەوەی باوکتان بگەڕێتەوە؟!

دەرگاکانی هەموداخست . تا دەرگای بەیتونەو هۆڵیش . نەوەك لەسەربان بکەون یان لەبەر دەرگا سەیارە لێیان بدات. ئەوکات دەرگای دەرەوەشی لەدوای خۆی قایم کرد ڕۆیشت.!

منداڵەکان بۆخۆیان یاری دەکەن بەلاّم بێزار دەبن . لەچێشیخانەکە چەرخ دەدۆزنەوە هەندێ لایلۆن دێینن بۆیاری کردن ئاگری پێدەکەنەوە . بەلاّم یاری ئاگری زیاد دەکات وجێگاکان وردە وردە ئاگر دەیان گرێتەوە ئەم منداڵە بچوکانە سەریان لێدەشێوێ نازانن چیبکەن هاوار دەکەن کەس گوێی لێان نیە (شەوبۆ وشەیدا) ڕادەکەن بۆحەمامەکە دەرگاکە قایم دەکەن لەسەر خۆیان . وایان زانی لەحەمامەکە هیچیان بەسەر نایەت .

دراوسێ ڕخەڵکەکە بۆنی ئاگرو دوکەڵ دەکەن ئەودەڵی ئەم بۆنەچیە ئەویتر هەروا چاویان دەگێڕا . دوکەڵیان بینی لەماڵی کاك(م) بڵند دەبێت لەدەرگایان دا هیچ دەنگ نەبوو پەیوەندیان کرد بەئاگر کوژێنەوە . خەڵکەکە دەرگایان پاڵدەنا بیکەنەوە لەوکات (م) هاتەوە ئەوەچیە ئەوئاگرە لەماڵەکەی منە؟ منداڵەکانم خێزانەکەم؟ دەرگایان شکاند چونە حەوشەکە (م)هەرهاواری

دەکردوبانگی دەکردن بەلاّم هیچ وەلاّم دانەوەیەک نەبوو.لەبەر گرە بەتینەکەی ئاگرەکە کەس نەیدەتوانی نزیک بێتەوە.

(ش)گەیشتە سەری کۆلاّنەکە کاتێک سەیارەی ئاگر کوژێنەوەکەش دەسوڕایەوە بۆکۆلاّنەکە ووتی ئەمبۆکوێ دەچێت؟ لەخەڵکەکەی دەپرسی کەهەموولەمالّ هاتبوونە دەر سەیری مالّی ئەوانیان دەکرد بەڕاکردن ڕۆیشت تاگەیشتەمالّ چی بینی مالّەکەی ئەوانە ئاگری گرتووە. (م)کەئەوی بینی ووتی الحمدلله ئێوە لەمالّ نەبوون .ئەویش نەیتوانی هیچ بڵێ دەگریاو هاواری دەکرد(م)ووتی مەگریێ بۆمالّی دونیا،ئێوە سەلامەتبن هیچ گرنگ نیە. یەکێک لەئاگر کوژێنەوەکان هاتەدەرەوە وهەندێ وردەداری سوتای بەدەستەوە بوو گووتی ؟ ئایا هەر ئەومندالّەی ناوبێشکە لێرەبوو ؟ م.ڕوی لە خێزانەکەی کردوو گووتی تۆ شەمالّت لەمالّ جێهێشتبوو قسەبکە بۆدەنگ ناکەی ؟ ئەویش بەدەم گریانەوە هاواری کردوو بەهەردوو دەستی لەسەری خۆی دەدا تەنها شەمالّ نا بەڵکوو ئەوانی تریش لەژوورن .

(م) ڕایکردە ژوورەوە بەشپرزەیی هەمووی گەڕا. ڕایکرد بۆسەربان بەلاّم هیچی نەدۆزیەوە بێتاقەت بوو کەوتەسەر زەوی ودەگریا لەکێن بۆدیارنین؟ بانگیان کرد وەرە ئەوان لێرەن دەرگایان داخستووە لەحەمامەکە. کەدەرگایان کردەوە چیان بینی شەوبۆ وشەیدا دەستیان لەملی یەک کردووە وبەقایم یەکتریان گرتووە نەسوتاون !بەلاّم بەداخەوە خنکاون لەبەر دووکەڵەکە (م)کەنەوانی بەم شێوە بینی وەک شێتی لێهات ڕایکردە لای(ش)ئەی من نەمگووت ئاگاداربە ئەمڕۆ هەست بەدلّ تووندی دەکەم تۆ چۆن جێت هێشتن بۆ واتکرد بژمالّی منت کاوڵکرد .

ئەویش هەر دەیگووت منیش نازانم چۆن ئەوە ڕویدا.

زۆری لێدا هەرچەند دەیانگرت بەلاّم ئەوهەر پەلاماری دەدا لەم راکیش راکێشو ئەوهەرایە (م)پاڵێکی نا بەخێزانەکەی ئەویش سەری خراپ بەزەوی کەوت .
تابردیان بۆ نەخۆشخانە گیانی لەدەستدا،
لەیەک تێنەگەیشتنێك وکەم تەرخەمیەك بوە هۆی لەناوچوونی خێزانێك.
ئێستا(م)لەبەندیخانە ژیان دەباتە سەر بەهۆی کوشتنی خێزانەکەی کەبەبێ ویستی خۆی بوو .
دەڵێ ماڵم منداڵم خێزانم هەمووی بەچاوتروکانێ لەناوچوو . شەوکەدەخەوم دەڵێم بەیانی هەڵدەستم لەم خەوەناخۆشە بەلاّم خەون نیە(ئاخ خۆزگە خەون بوایە) ﴿ بسم اللەالرحمن الرحيم ﴾وَلَن يُؤَخِّرَ ٱللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَآءَ أَجَلُهَا ۚ وَٱللَّهُ خَبِيرُۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾ صدق اللة العظيم ﴿المنافيقون﴾ واتا {(ئەو داخوازیە بەجێ نیە،چونکە)پۆژی هەرکەسێك تەواو بوو، کاتی مەرگی هەرکەسێك هات ،هەرگیز خوا دوای ناخات ومۆڵەتی بۆتازە ناکاتەوە، خوایش زۆرئاگاداراە بەهەموو ئەوکارو کردەوانەی کە ئەنجامی دەدەن و(هەرگیز لێی وون نابێت،}ت. ئا.

چۆن ؟وەلەچ کاتی؟ دۆست دەبێ بەدوژمن!

کاك(م)پێش حەوت ساڵ چوو بۆ هەندەران وەك خەڵکی کوردستان وگەنجەکانی کەماوەیەك بوو هەموو دەچوون بۆدەرەوەی وواڵات ببوو بە چاولێکەری! ئەولەڕقی ئەو ، ئەویش لەحەسودی ئەویتر، بەهەرحاڵ ئیمە باسی بنەماڵەیەك دەکەین لەبەر ماڵی دونیا دوومندال! کەکوڕێك وکچێك ودایکیانی بەجێهێشت بوو ڕویی لەدەرەوە کردبوو. بەخێزانەکەی گووتبوو هەرکە جێگیربووم ڕاتان دەکێشم بۆلای خۆم. دیارە کاتەکەی هات و بە(د)هاوسەری گووت خانووەکە بفرۆشە وخۆتان ئامادەبکەن لەوماوەیە یەکێك دەنێرم بەدواتان.

(د)پەیوەندی بەماڵی خەزورانی کرد ئەگەر یارمەتی بدەن خانووەکەی بۆ بفرۆشن ؟ ئەوان زۆر بەبێ بەزەییانە وەلاّمیان دایەوە ئێمە غولامی تۆنیین کارت بۆجێبەجێ بکەین کەیفی خۆتە چۆن دەیفرۆشی بیفرۆشە. (د)گووتی ئێوە لەسەرەتاوە پشتتان لەئێمە کرد لەو ڕۆژەی کە(م)ڕۆیشت ئێستا چاوەڕوانی چی لەئێوە بکەم . ناچار چوو بۆماڵی باوکی داوای کرد خانووەکەی بۆبفرۆشن بەزوترین کات . دوای دووڕۆژ باوکی لەگەڵ براکەی کڕیارێکیان هێنا (د)ووتی من خانووەکە بەهەموو کەلوپەلەکانیەوە دەفرۆشم تەنها جلوبەرگی خۆمان دەبەین. کڕیارەکە سعرێکی پێدا(د)ووتی هەرچەند زۆر لە حەقی خۆی کەمترە بەلاّم ناچارم ڕازیبم، نیوەی پارەکەی وەرگرت ونیوەکەی تری مایەوە تا بەناوی دەکات. پاش هەفتەیەك خانوەکەی بەناوی خاوەنەکەی کرد. باوکی منداڵەکان پەیوەندی کرد کەدوای چوار ڕۆژی تر وەرن بۆفلاّن شوێن لەوێ کەسێك چاوەڕێتان دەکات ودەتانگەیەنێ بەلای من، باوك وبراکەی (د)لەگەڵ خاوەن خانوەکەهاتن بۆئەوەی پارەکەی کەماوە پێی بدەن. ئەویش بەباوکی ووت : دووای چەند ڕۆژێکی تر دەڕۆم نازانم تاچەندی تر نایەمەوە ویەکتر نابینین. بۆیە داوات لێدەکەم دایکم وخوشکم بێنیی بۆلام چەند ڕۆژێك؟ باوکی گووتی ئەمڕۆهەندێ کارم هەیە بەیانی دەیانهێنم بۆلات . دوایی ڕووی لەبراکەی کرد گووتی وەرە لەگەڵم . بردی بۆسەر جانتا پارەکە هەندێکی لێ دەرکرد نزیکەی (٣٠)وەرەقەیەك دەبوو گووتی بیگرە بۆخۆت ماڵەکەتی پێ ئاوەدان بکەوە ژنێك بێنە کەی پارەی تریشت وێست تەلەفۆنم بۆبکە بۆتی ڕەوان دەکەمەوە خەمی

هیچ شتێکت نەبێ .ئەویش گووتی زۆرعەیبە خوشکم ئاوادەکەی واتا من یارمەتی باوکم دا تاخانوەکەت بفرۆشین حەقەکەم دەوێت جارێکیُ تر قسەی وابکەی لێت حادز دەبم . هەرچەند هەوڵی دا (د)لەگەڵی بەڵام ئەوهەر قبوڵی نەکرد. خواحافیزیان کرد و ڕۆیشتن.

شەو درەنگ بوو کاتێك چرپەیەك هات (د)سەیری حەوشی کرد بینیِ دووکەس لەسەر دیواری حەوشن خەریکن دێنەخوار ، ئەویش بەزوویی تەلەفونی کرد بۆ پۆلیس، دوای چوو دەمانچەکەی هێنا کەئەوکات پیاوەکەی ڕۆیشت بۆی کڕیبوو تاپاسەوانی خۆی پێبکات بەڵام کەس نەیدەزانی. دزەکان گەیشتنە لای دەرگای ژوور هەوڵیان دەدا دەرگاکە بکەنەوە(د)زۆرترسا هاواری کرد بگەڕێنەوە نەوەك دەتان کووژم ، دووبارەی کردەوە بەڵام ئەوان گوێیان پێنەدا ، گولەیەکی تێگرتن یەکێکیان کەوتەسەر زەوی . ئەوەی تریان شڵەژاو ویستی ڕابکات لەناکاو پۆلیس دەوری ماڵیان گرت نەیتوانی ڕابکات. پۆلیسەکان دەسبەسەریان کرد چوون بۆلای ئەوی تر کەگولەکەی بەقاچی کەوتبوو بانگی (د)کرد وەرە دەرەوە بزانە ئەم دووکەسە دەناسی ئەویش هاتەنزیك سەیری کرد ئەوەی بربندارە کردوە براکەیتی ئەویترپش مامی.لەجێگای خۆی دانیشت و دەستی کردەگریان ویەخەی براکەی گرت ، کەسیش ناتۆ برام هاتووی دزی لەخوشکت بکەی بۆچی واتکرد پێت گوتبام چەندت پێویستە پێتم دەدا بەڵام وات نەکردبا .من چیبکەم ئێستا چۆن وەڵامی خەڵك بدەمەوە چۆن وڵامی (م)بدەمەوە لەگەڵ ماڵی باوکی بۆڕوو ڕەشت کردم ،

ڕاستە ئەوەی ڕویدا زۆر سەیر بوو بڕواکردنیشی سەختە بەڵام ئەوە ڕاستیەکە بوو .هیچ کات قسەی پێشینان هەروا بەخۆڕایی نەوتراوە . کە دەڵێن پارە دۆست دەکا بەدوژمن . دوژمنیش دەکابەدۆست.

(بابەتی حەوتەم)

(رازیبوون بە دانانی خودا) .

(ارض بما قسمه الله)

کارو کردەوەی خودای گەورە هەمووی رێکە وەبۆ بەرژەوەندی ئادەمیزادە . بەڵام ئادەمیزاد بەهیچ جۆرێك رازیی نیە بەوبەشەی کەبۆیی دیاری کراوە:

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

خَلَقَ ٱلْإِنسَـٰنَ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٤﴾ صدق الله العظيم ﴿النحل﴾

واتا: {ئادەمیزادیشی لە نوتفە بەدیهێناوە،(کەچی دوای ماوەیەك کەخۆی بینیوەتەوە)کوتوپڕ بووە بەدوژمنێکی ئاشکرا}ت.ئا،

ئەگەر ئادەمیزاد رازیی بوو بەئەوەی هەیەتی وخوای گەورە بەقسمەتی کردوە {لەمالْ_لەمندالْ_لەتەندروستی_هتد.}وەتاکو{جوانیت لە، لەش ولارت لەدەموو چاوت لەبەژن و بالآت.هتد.}بڕوابکە تۆباشترین کەس وجوانترین کەسی بەڵام تۆ هەست بەخۆت ناکەیت لەبەر کەم قەناعەتیت ،زۆرجار جوانی وڕێك وپێکی مرۆڤ لەڕەوشت و کرداریتی ئەوەی بەرامبەرەکەی دەیبینی خۆی نایبینی،هەروەها بەپێچەوانەوەش زۆر جار ڕەوشتی ناڕێکی ناشیرینی دەکات هەرچەند دەوڵەمەند وجوان وڕێك بێت (ظاهیری)واتا لەدەرەوە بەڵام چواردەوری خۆشیان ناوێت ئەویش هەستی پێناکات، چونکە(باطني)باش وجوان نیە،بۆیە دەڵێم هەردەم سەیری لەخۆت بەرەو ژوورتر بکە ، سەیری لەخۆت بڵندترو گەورەتر مەکە، ئەوکات هەست دەکەی چ نیعمەتێکە تۆ تێایدای، ڕازینەبوونێکی تر باس بکەین کەزۆرن وە دەمەوێ هەندێکیان بخەمە ڕوو؟بۆچی زۆر هەن کەوا کوڕ زالْ دەکات بەسەر کچ ئەگەرچی کچەکەی بەتەمەن گەورەتریش بێت لەکوڕەکەی . خۆشی دونیا و باشی وهەبوونی

بەهەموو جۆرەکانی بۆکوپرەکەی دەوێت . هەردەم پاڵپشتی ئەودەکات وخەم بۆداهاتووی هەڵدەگرێت . تائیستاش لەلای هەندێ خەڵکی نەزان کچان بێبەشن لەفێربوون وچونە قوتابخانە . دەڵێن کچ هیچ مافێکی نیە.تائێستاش لەزۆرشوێن ئافرەت بەشوونادەن لەبەر خزمەتکردنی مالّ ومالآت.تائەوکاتەی ماوەی شوکردنی بەسەردەچێت. ئەگەر لەگەڵ ئەم جۆرە باوك ودایکانە دەدوێ ی خۆیان پێ زاناترین کەسە .تەنها ئەوەندە بەسە بۆکەسی تێنەگەیشتوو (خودای گەورە مافوو رێزی داوەتە ئافرەت سورەتێکی بەناوی ئافرەت دابەزاندوە) بزانن ئافرەت؟دایکە.خێزانە.خوشکە.کچە.پووڕە..هتد _ئافرەت نیوەی کۆمەڵە.من لەگەڵ ئەوەدانیم کەواسەربەخۆیی تەواو بەئافرەت بدرێت .چونکە جیاوازی زۆرهەیە لەبەینی پەنجەکانی ئادەمیزاد نەوەك ڕەوشت وهەڵوێستی مرۆڤەکان .بەڵام ئەویش خاوەن بیروبۆ چوونە. زۆرجار ڕای ئەو و بۆچوونی ئەوباشترە لەهەموو ئەوانەی لەماڵن پەیوەندی بەبیر کردنەوەوبۆچوون هەیە نەوەك بەڕەگەز. شتێکی تریش هەیە گرنگە!من خەڵکانێك دەناسم لۆمەی کوڕەکانیان دەکەن وپێیان دەڵێن ؟ بەڕاستی ئێوە هیچ نازانن! سەیری مێردی خوشکەکەتان کردوە چی دەکات : ئەوەندە زیرەك و ئازایە پارە لەژێر زەوی دەردەکات چاوکراوەیە وایە..وایە.. وادەزانی کچەکەی بێگانەیە واباسی ئەو دەکات کەئەنەما ماڵی منداڵەکانی ئەوی زەوت کردوە، وادەزانی هیچی ترئەم کچە منداڵی ئەونیە وهیچی ئەونیە بوو بەبێگانە وەخێرو خۆشی ئەو هیچ گرنگ نیە چونکە لەماڵێکی تر،هەرچەند کوڕەکەی ژنێکی بێگانە بخوازێ هەر کوڕی ئەوە.!

هەروەها هەن ئەوانەی موژدەی کچیان پێدەدرێت وادەزانن هەواڵی مەرگیان پێدراوە زۆربەداخم بۆئەوانە (الله یعلم وانتم لاتعلمون)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

أَمْوَٰلُكُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُكُم بِٱلَّتِى تُقَرِّبُكُمْ عِندَنَا زُلْفَىٰٓ إِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ جَزَآءُ ٱلضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا۟ وَهُمْ فِى ٱلْغُرُفَٰتِ ءَامِنُونَ ﴿٣٧﴾ صدق الله العظيم {سبا}

واتا {(لەڕاستیدا)نەماڵتان نە نەوەتان شتێك نین کەببنە هۆی نزیکبوونەوەتان لەئێمە،(یا رازیبوونی ئێمە لێتان)بەڵکو ئەوانەی کە باوەڕیان هێناوەو کاروکردەوەی چاکە ئەنجام دەدەن(ئەوانەنزیکن لەئیمەوەو پڕێزیان لای ئێمە هەیە)ئائەوانە پاداشتیان چەند بەرامبەرە بەهۆی کردەوەی چاکیانەوە، هەرئەوانەش لەکۆشك و تەلارەکانی(بەهەشت)بەئاسودەیی وئارامی وخۆشی ، ژیان دەبەنە سەر}ت.ئا.

ڕازیبن بەدانان و ئەوبەشەی خودابۆی داناون، بەهەبونی منداڵ وهەبونی سامان ولەش ساغی وکوڕوکچ هتد،بەنەبوونیش هەروەها لەماڵ ومنداڵ وتەندروستی هتد.

بەداخم بۆهەندێ کەس نەوەك تەنها بەینی کوڕو کچ بەڵکو بەینی کچەکانی دەکات یا بەینی کوڕەکانی ! _باسی دایکێکتان بۆ دەکەم کەوا دایك نمونەی وەفاداری ودڵ گەورەییە . ئەگەر ووتمان دایك یان باوك مانای وانیە ئەوان بەتەمەنن وەدونیا دیتەن هیچ هەڵە ناکەن .هەموو کەس هەڵە دەکات بەڵام ئەوەی هەڵەبکات وپەشیمان بێتەوە باشترە لەوەی کە پەشیمان نابێتەوە. جارێك دایکێك دەچێت بۆسەردانی کوڕەکەی . کەخێزانداڕە خانوێکی بەکرێ گرتووە،ئەم دایکە کەبەبێ خەبەرێك سەردانیان دەکات کاتەکەش نزیك نیوەڕۆیە دەبینێ (بووکەکەی)ژنی کوڕەکەی (ساوارە سورەی)لێناوە خەریکە زەلاتە دەکات. کاتێ کوڕەکەی دەگەڕێتەوە پێی دەڵی کوڕم بۆخۆت لەبازاڕ

نانێکی باش بخۆ تۆماندووی بەوجۆرە خواردنانە تاقەتت نابێ، کوڕەکەی دەڵێ دایە من چۆن دەتوانم لەدەرەوە خواردن بخۆم ئەی ئەم دوو منالّەم ئەی دایکیان کردی بەپێکەنین گووتی بەحیساب ئەوان دووکەسن (حەملی هەبوو ژنەکەی)پاشان ئێمە کرێچین تۆباش دەزانی کارەکەم وانیە کەبتوانین پۆژانە خواردنی دەولّەمەندان بخۆین بەلاّم لەخوابەزیادبێ ئێمە لەزۆر خێزانی تر باشترین، دایکەکە لەکاتی پۆیشتن ووتی پۆژی هەینی وەرە بۆمالّمان بەینێکە نەهاتووی براکانت بیرت دەکەن ، ئەویش ووتی تەنها من بێم یان هەموومان ئەگەر ئەوان نەهێنم نایەم؟ ئەویش ووتی هەموتان وەرن، بەخێزانەکەی دەگوت وادیارە دڵی بەحالّمان سوتا بۆیە حەزی کرد هەینیی بچین بۆ ئەوێ براکانم حالّیان لەئێمە باشترە .خواردنێکی خۆش ئامادە دەکەن ، پۆژی هەینی چوون بۆ ئەوێ ! بەلاّم کاتێ کە سفرە ڕاخرا چیان بۆدانان ئەگەر بڕوادەکەن (نیسک)کوڕەکەی لەدڵی خۆیداووتی دایکم وادەزانی درۆی لەگەڵدادەکەم کەدەڵێم نیمە.بەساوارەکە ڕازی نەبوو کەچیی ئەمڕۆ نیسکی داناوە بۆمان ، براکانی کاتێ ئەوەیان بینی ووتیان ئەوە چیە بۆ خواردنێکی خۆشتان ئامادە نەکردوە؟ دایکیان گووتی ئێمە کرێچین خواردنی باش وخۆش پارەی زۆری دەوێ بۆ ئەمە هیچ عەیبێکی هەیە؟ کات بەرەو عەسر بوو کوڕەکەی بە منداڵەکانی گووت خۆتان ئامادە بکەن کەمێکی تر دەڕۆین. دایکەکە بانگی کچەکەی کرد پێی ووت بڕۆ لەسەلاجەکە گۆشتێکی جوانی تێدایە ببخەرە سەر ئاگر هەندێ برنجیش بشۆرەوە تەماتەو بامیەشمان هەیە بیکە بەمەرەگە ، کوڕەکە ووتی دایە ئێمە دەڕۆین پێویست ناکا خۆتان ماندوو کەن ،خۆشیەکی ئێوەمان دەوێ بۆ خواردن نەهاتووین. ئەویش گووتی دەزانم لێرە نابن ئەمەم بۆئێوە نیە بۆ(براژنەکەتە)حەملی هەیە پاشان ئەو زۆر حەزی بەگۆشتە لێراهاتوە چاکە ئێوە لێرانەهاتوون ئەگەر بیخۆن خراپە بۆتان لەدوێنێوە بەسەردان چۆتەوە مالّی باوکی پاش کەمێکی تر براکەت دەیهێنێتەوە .!

ئەڵێم؟پرسیارێك لەئێوە بکەم ؟ بۆچی ئەم ئافرەتە وای کرد؟ باشە ئەگەر ئەم خواردنەی بۆئەوان ئامادە کردبوایە باشترنەبوو؟ باشە هەردوو بووکوکەی حەملیان نەبوو؟ بۆچی یەکێکیانی لەئەویتریانی زیاتربەرزکردەوە؟ دەیزانی ئەوان خۆیان ئامادە دەکرد بۆڕۆیشتن نەیدەتوانی باس نەکات تائەوان دەڕۆیشتن؟ کوڕەکەی تاوانی هەیە کەنەبونە؟ ئەگەرکوڕەکە ڕازی نەبێ بەکرداری دایکی چیبکات باشە؟ ئەگەردایکێك وا جیاوازی بنێتە بەینی کوڕەکان یان بە ڕۆنتر بەینی بووکەکانی چی بکەن باشە؟ چۆن هەڵسوکەوت بکەن لەگەڵی چ پلەوپایەیەکی دەبێت لەدڵیان ئەم ئافرەتە؟ئەم دایکە ؟ ئەم خەسووە؟

(رێگـــرو باڵنـــدە)

ڕازی بـوون بەهـەموو دانـان و کـارێکی خـودا ئـارامی بـەدڵ وهەسـتی مـرۆڤ دەبەخـــشێ ڕازیبـــوون بەهـــەبوونی بەنـــەبوونی بەنەخۆشـــی بـــەئازارەکان وکارەساتەکان ونەهامەتیەکانی ژیان.

(القناعه کنز لایفنی)ڕازیبوون گەوهەرێکی بێ کۆتاییە.

لەسەردەمێکی زۆر پێش ئێستا ڕێگرێک هەبوو، هەر کاروانێک وڕێبوارێک بەم ڕێگایـــە ڕەت بوایـــە کەئـــەوی لێبـــوو پـــەلاماری دەدان وشـــتوودەکی زۆری لێدەستاندن بەزەبری شمشێروترساندن. زۆرلێی دەپارانەوە ئەوکارە نەکا پارەو ماڵیان زەوت نەکات بەڵام فایدەی نەبوو.کاروانێ لەوێوە ڕەت بوو ئەویش زۆر خـواردن وشـتی گێڕایـەوە لێیـان دەیگـووت ئەگـەر وانەکـەم لەبرسـان دەمـرم لەســەرمای زســتان ڕەق دەبمــەوە چـوو پـاڵی دایـەوە مـاڵ و دارایـەکی زۆری کۆکردەوە بەماوەیەکی کەم وماندووبونێکی کەم ووتی: تاماوەیەکی باش بێخەم دەبم خـوادای هەرپاڵکـەوە(خـوای گـەورە دەدات ڕاسـتە بـەڵام بـەکارووکردەوەی جـوان نـەوەك بـەڕێگری وتـاڵان کـردن ودەسـت بەســەر داگـرتن). لەگـەڵ خواردنەکانی کە گێڕابویـەوە خورمای تێدابوو لەناکاوسەیری کرد باڵندەیەك هات و لەدەوری شتوومەکەکە دەسوڕایەوە دوای دەنکە خورمایەکی بەدەنووك هـەڵگرت وهـەڵفڕی وڕۆیشت. پـاش کـەمێك دووبـارە هاتـەوە دەنکەخورمایـەکی تری هـەڵگرت و فـڕی پیاوەکـە.ووتـی دیـارە تـۆش زۆرت برسـیە بـەدەنکێك تێر نەبووی دەنکێکی تریشت برد. بەڵام ئەمجارەش دووبارەو سێ بارەش هاتـەوە وخورمای تریشی برد، ئەویش زۆرسـەری سـوڕما لـەکردەوەی باڵندەکـە گـووتی ئـەوجارە بگەڕێتـەوە دەچـم بەشـوێنی بـزانم ئـەم هـەموو خورمایـەی بۆچـیە؟ بۆکوێی دەبات. دیسان هاتـەوە ، ئەویش دوای کـەوت تاگەیشتە دارێکی بـەرز سەیری کرد چووە ناو کونێك کەلەقەدی دارەکە بوو. بەهەر شێوەیەك بێت خۆی گەیاندە سەردارەکەو سەیری ناو کونەکەی کرد سـەری سـوڕما وزۆری نـەمابوو

بکەوێتە خوارەوە ، چوونکە ئەوی کەبینی باوەڕنەدەکرا ،مارێکی گەورە لەوێ بوو ترسا بەڵام کەبەجوانی دیقەتی دا بینی مارەکە کوێر بوو! ئەوبڵندەیە ئەم خورمایانەی دەهێنا دەیدا بەوماڕە کوێرە. لەسەر دارەکە هاتە خوارەوە. گریا ولۆمەی خۆی دەکرد ودەپاڕایەوە و دەیگووت : خەسارەت مەند خۆم ئەگەر خوا مارێکی کوێری ناو قەدی دار لەبیر نەکات من چۆن لەبیر ددکات . من زۆرنەزانم دەمگووت ئەگەر ڕێگری نەکەم لەبرسان دەمرم من هیچ کارێك نازانم تابیکەم وخۆمی پێ بژێینم هەروام دەزانی ڕزق و ڕۆزی بەهێزوو بازوو دەستدەکەوێت، دەگریاو هەروای دەگووت . سوپاسی خوای کرد کەبەم بڵندەیە چاوی کردەوە بۆ بەدواداچونەوەیەك لەژیانی،

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

إِنَّهَا لَإِحْدَى ٱلْكُبَرِ ﴿٣٥﴾ نَذِيرًا لِّلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾ لِمَن شَآءَ مِنكُمْ أَن

يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ﴿٣٧﴾ صدق الله العظيم {مدثر}

واتا: {ئەودۆزەخە شتێکی زۆر سامناك وگەورەو ترسناکە} {بۆبێدارکردنەوەی سەرجەم خەڵکانە} {جائیتر ئەوەی دەیەوێت بابەرەو پێش بچێت(پێش برکی بکات لەچاکە کاریدا)یان خۆی دوا بخات(لەو بوارەدا)}ت.نا،

(سێبوری)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

لِّلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۚ يَهَبُ لِمَن يَشَآءُ إِنَٰثًا وَيَهَبُ لِمَن يَشَآءُ ٱلذُّكُورَ ﴿٤٩﴾ أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَٰثًا ۖ وَيَجْعَلُ مَن يَشَآءُ عَقِيمًا ۚ إِنَّهُۥ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾ صدق الله العظيم ﴿الشورى﴾

واتا: {هەموو ئاسمانەکان و زەویش خوا خاوەنیەتی، هەرچی بوێت دروستی دەکات،بەهەرکەس کەبیەوێت تەنها کچ دەبەخشێت، وەبەهەرکەس کەبیەوێت کوڕ دەبەخشێت.} {یاخود لەهەردووجۆر لەکوڕوکچ (هەیشە ویستی خوایە)لەهیچی نەدانێ ونەزۆك بێت، بەڕاستی ئەوزاتە زۆر زانا و بەدەسەلاتە،} ت.ئا.

_(ف)و(ك)١٢سالێ بوو ژیانی هاوسەریان پێکهێنابوو زۆربەختەوەربوون یەکتریان زۆر خۆشدەویست . لەماڵ وسامان وخۆشی دونیا لەهیچیان کەم نەبوو .تەنها ئەوەنەبێ کەمندالیان نەبوو! هەرجێگایەك بیان گوتایە باشە زوو دەچوون وەهیچ دکتۆرێك نەما ئەوان نەچن بۆلای بەڵام فایدەی نەبوو. ڕۆژێك (ف)بەخێزانەکەی گووت بەنیازم ژن بێنم؟

(ك)گووتی دەمزانی ڕۆژێکی وادێت تۆ ئەو کارە بکەی.

(ف)تۆباش دەزانی دکتۆرەکان گووتیان من هیچ عەیبێکم نیە؟

(ك)بەڵام دکتۆرەکان نەیان گووت من عەیبم هەیە.ئەگەر خودای گەورە مندالمان پێ نادات بۆچی یەکتر خەتاباربکەین .من پێم ناخۆش نیە ژن بێنی بەڵام جێم مەیەڵە لێم دوورمەکەوە ماڵێکی تر بنیاد مەنێ هەر لەگەڵ مندا بژین.

(ف)ئەی ئەگەرئەو ژنەی من بەتەمام بیهێنم ڕازی نەبوو؟

(ك)دەستی بەگریان کردوو گووتی بۆنالێی کەدۆزیوەتەوەو منیش دواین کەسم کەپێم دەڵیی .من ئاوا زوو بومە بێگانە؟

(ف)ڕاستیەکەی دایکم کچێکی ناسیاوی خۆمانی دەست نیشان کردوە بەڵام تائێستا قسەمان لەگەڵیان نەکردوە . نازانین ڕازی دەبن یان نا. حەزم کرد پێش ئەوەی لەگەڵ ئەوان قسەبکەین تۆبزانی ؟ تۆچی دەڵیی؟

(ف)من ڕازیم چونکە خۆشی تۆم دەوێت تەنها لێم دوور مەکەوە لەبەر ئەو من لەیاد مەکە تکات لێدەکەم.

مانگێکی پێچوو (ف)ژنی گواستەوە . هەرسێکیان بەیەکەوە لەخانوێك دەژیان (ك)زۆری خۆشدەویست . بۆهەموو شوێنێك بەیەکەوە دەڕۆیشتن . بۆماوەیەکی کەمیش بەبێ یەکتر نەیاندەتوانی . بەڵام سێ ساڵ تێپەڕی ژنەبچوکەکەش هەر منداڵی نەبوو. (ك)نەخۆش کەوت چوون بۆلای دکتۆر دوای پشکنین دەرکەوت کەوا سگی هەیە پاش تێپەڕبوونی١٥ساڵ هاوسەرگیری هەواڵێکی چاوەڕوان نەکراوبوو موژدەیەکی خۆشبوو. کەباوەڕکردنی سەخت بوو بەڵام ڕاستیەکی دڵڕفێن بوو،بەهەردوکیان خزمەتیان دەکرد(ف)بەخێزانە بچوکەکەی دەوت تەنها ئاگاداریبە هەرچی داوابکەی بەچاوان بۆتی دەهێنم بۆتی دەکرم ئەگەر لەدەرەوەی ووڵاتیش بێت. ئەویش زۆربە چاکی ئاگاداری بوو .نۆمانگی چاوەڕوانی ببوو بە نۆساڵ. کچێکی زۆر جوانی بوو ناویان نا(سێبوری)زۆریان خۆش دەویست . باوکی وهەردوو دایکی خزمەتیان دەکرد. بەناز گەورە بوومنداڵێکی زۆر خۆێن شیرین بوو هەرکەسێك بۆیەك جار چاوی پێکەوتایە خۆشی دەویست (منداڵی ئاسایی خۆشەویستە ئەی ئەومنداڵەی دووداییکی هەبێ ودوای ١٥ساڵ چاوەڕوانی بێتەدونیاوە ئێوەبڵێن دەبێ چۆن بێ؟وەچۆن خزمەت بکرێت)بەڵام ئەوەی ڕویدا زۆر دڵتەزێن بوو . کاتێك تەمەنی گەیشتە سێ ساڵ. ڕۆژێکیان باوکی بۆسەرکار دەڕۆیشت .سێبوری کەوتە دوای بەگریان چونکە زۆربەنازبوو داوای دەکرد لەگەڵ خۆی ببیات . باوکی پارەی

داپێی ووتی برۆ بۆخۆت شت بکرە (دوکانێکیان لەتەنیشت مالێ بوو بۆ ئەوێ ڕەوانی کرد)بەدایکی سێبوری گووت وەرە دەرگام بۆبکەوە تاسێبوری نەگەڕاوەتەوە سەیارەکە دەرکەم و بڕۆم نەوەك دووبارە دەکاتەوە گریان داوادەکات لەگەڵ خۆمی ببەم.ئەویش دەرگای بۆکردەوە سەیارەکەی بردە دەرەوە لەوکاتە تەلەفۆنێکی بۆهات. وەڵامی دایەوە .بانگی کرد(ك)ئەوە براکەمە سڵاوی هەیە بۆتان . لەم سەین وبەینە ئاگایان لەسێبوری نەما ئەویش لەم کاتە بسکیتی کڕیبوو سەیارەکەش وەستابوو لەبەر دەرگا چووبو لەدواوە دانیشتبوو .

(ف)سێبوری هاتەوە؟

(ك) ئاگادارنیم . سەیری ژوورەوەی کرد دیارنەبوو وتی دەزانم تائێستا لەدوکانەکەیە هەموو جار وادەکات نازانی چیهەڵگرێ .دەچم سەیرێکی دەکەم .

(ف)گووتی باشە برۆ بیهێنەوە منیش دەڕۆم تانەگەڕاوەتەوە. بۆدواوە ڕۆیشت هەستی بەشتێك کرد لەژێر تایەیی سەیارەکە. هاوسێکان هاواریان کرد بوەستە بوەستە ئەوە تۆ چی دەکەی .لەسەیارەکە دابەزی بەخێرایی چی ببینی ! ئەوەسێبوریە لەژێر سەیارەکەیە کەهەڵیان گرت گیانی لەبەر دانەمابوو بسکیتەکەی کەوا کڕیبوی هەندێکی لەدەمدابوو پارچەکەی تریشی لەدەستبوو. دایکی بەڕاکردن لەلای دوکانەکە هاتەوە ووتی سێبوری لەوێ نەبوو نازانم چووە بۆکوێ ئەم قەڵەبالغیە چیە سێبوری لەکوێیە.(ف)لەسەری خۆیدەدا ودەیگووت بۆی مەگەڕێ ئەوەتە سێبوریەکەی من وتۆ .ئەوەتەگیانی لەبەردانەماوە من کوشتم من کوشتم. (ك)کەسێبوری بینی بەوجۆرە بورایەوە کەوتە سەر زەوی(تاماوەیەکی زۆر لەنەخۆشخانە مایەوە بۆ چارەسەرکردن).(ف)لەلای دکتۆرێکی (نەفسی)تا دووسالێ چارەسەردەکرا، هەردەم دەیگووت من کوشتم!

ڕازیبوون بەهەموو نەهامەتیەکی ژیان

(ت)پیاوێکی تەمەن چل ساڵی بوو کاسب کاربوو بەڵام ئەوەی بەدەستی دەکەوت کەم بوو قەناعەتی پێ نەدەهات ، بەڵام هەر ئەوەی دەزانی کەبیکات ئەویش کاری سەرپێی بوو، ڕۆژێك زۆر ڕاوەستا لەبازار شتێ بکڕێ بەڵکو قازانجێك بکات ئەگەر کەمیش بێ تەنها بتوانێ دڵی منداڵەکانی خۆش بکات. زۆر وەستا دوایی بێزاربوو لەوەستان . کات نزیکی کرد بەرەو نیوەڕۆ ئەویش وردە وردە بەرەو مزگەوت کەوتە ڕێ ، چوو دەسنوێژی هەڵگرت و لەسوچێکی مزگەوت دانیشت چاوەڕیی بانگ بوو ، بەڵام خەیاڵی بەرەو دوور ڕۆیی، لەدڵی خۆی دەیووت باشە چیدەبوو ئەگەر خوای گەورە منی دەوڵەمەند کردبوایە. خوا دەوڵەمەندە هیچ لەخەزینەی کەم نەدەبوو ئەگەر ماڵ وسەروەتێکی زۆری پێ بدابومایە، باشە بۆ هەن لەبەر زۆری ماڵ نازانن چی بخۆن وچی لەبەرکەن وسەفەرو سەیران وخۆشی و ڕابواردن لەهیچیان کەم نیە. نوێژیش، ناکەن وە ناشزانن ئیمان وباوەڕ چیە کەچی خوالەبیریان ناکات وهەر بەسەریان دادەبارێنی ، منیش ئەوەندە پیاوێکی باشم وە نوێژدەکەم هەردەم نانی ڕۆژێ بەڕۆژیم بەحاڵ دەست دەکەوێت، (خەریك بوو دڵی خەتەرەی دەکرد)لەناکاو بینی پیاوێکی پیری بەساڵاچوو هاتە ناو مزگەوت قاچێکوو دەستێکی نەبوو منداڵێکی تەمەن دە ساڵان دەستی گرتبوو بەپشتێنی پیاوە پیرەکە، سەرەتا وای زانی منداڵەکە خۆی بەئەو گرتووە دوای سەرنجی دا بینی بەڵکوو پیاوەکە نابینایە لەبەر ئەوە منداڵەکە پشتێنی گرتووە بۆئەوەی بیگەیەنی بەمزگەوت (ت)زۆر سەیری پێهات لەدڵی خۆیدا گووتی ئەم هەموو نوقصانیە وبەوحاڵەش هاتۆتە مزگەوت بۆنوێژ سەیرە! بینی پیرەمێردەکە دوورکات نوێژی(تحیە المسجد)ی کرد دوایی دەستی بەرز کردەوە دەپاڕایەوە (ت)لەبەر خۆی دەیگووت ئاخ تۆش لەمن بێزارتری لەژیان ، بەڵام لەبەر چی دەپاڕێتەوە داوای چی دەکات هیچی تیاماوە بۆی بپاڕێتەوە چاوە هەرنیەتی، قاچە هەرنیەتی ،

دەست هەروا، تەمەنی پیریش لەولاوە ؟ باشە ئەمەچۆن دەڕی چۆن ڕۆژگارەکان بەڕێ دەکات ، گوێی شل کرد بۆی تابزانی چ دوعایەك دەکات ، ئەویش دەپاڕایەوە دەیووت خوایە زۆر شەرمەزاری تۆم ،تۆ ئەم هەموونیعمەتەت بەمن داوە ئەم هەموچاکەیەت لەگەڵم کردووە ئەگەر تۆ ئەوەندە بەبەزەیی نەبوای ئێمەی ئادەمیزاد چیمان دەکرد ! (ت)نەیتوانی زیاتر گوێ ڕابگرێ ووتی بەڕاستی تۆ هەر نوقصان نی بەڵکو شێتیشی چ نیعمەتێکە چ چاکەیەکە ئەوەی تۆ باسی دەکەی پێم بڵێ تۆهیچت ماوە کەمرۆڤی ئاسایی هەیبی تۆ باسی چی دەکەی؟ مامەپیرەکەش گووتی کوڕم تۆ چۆن لەژیان گەیشتووی تۆ وادەزانی ئێمە تەنها بۆڕابواردن و خواردن وخەوتن دەژین ، نیعمەتەکانی خوای گەورە بەمنی داوە زۆرە من ناتوانم بیان ژمێرم وادەزانی تەنها دەست وقاچ وچاو لەمرۆڤ بەکەڵکن، ئەگەر هۆشم نەبوایە بیر بکەمەوە .ئەگەر زبانم نەبوایە وەلأمت بدەمەوە. ئەگەر گوێم لەقسەکانت نەبوایە ئەگەر دەستەکەی ترو قاچەکەی تریشم نەبوایە هیچم پێدەکرا لەگەڵ خوای خۆم ، کوڕم قاچێك بەرەو شوێنی خراپت ببات چۆن قاچێکە زبانێك توشی قسەی ناحەقت بکات چی، یان چاوێك توشی نەزەرت بکات ،ئەی نیعمەتی ڕزق و ڕۆزیم، من نالێم ئەگەر ئەوانەم هەبێ خراپە.

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَمَا هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ ۚ وَإِنَّ ٱلدَّارَ ٱلْأَخِرَةَ لَهِىَ ٱلْحَيَوَانُ ۚ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾ صدق الله العظيم ﴿العنكبوت﴾

واتا {بێگومان ژیانی ئەم دونیایەجگە لەگەمەو گاڵتە وپاری شتێکی تر نیە(واتە بێ نرخەو ئەوەناژی کەئاوا پەلاماری دەدەن وستەم لەپیناویدا دەکەن)چونکە بەڕاستی ماڵی قیامەت وژیانی ناو بەهەشت ژیان

وزیندەگییەو(شایستەی ئەوەنیە کەئادەمیزاد هەولّ وکۆششی بۆ بدات، ئەگەر (ئەوخەلّکە)بزانن وتێبگەن.}ت.ئا. بەلاّم زۆرن ئەوانەی حەقی ئەوئەندامانەی نادات، ڕۆلّە کەسانێك هەن ئەگەر تەنها نەخۆشیەکی کاتی توشی دێت نوێژ ناکات منەت دەکات لەسەر خوا،یان ئەندامێکی بچوکی لەدەست دەدات ناشوکری دەکات ، ئەم هەموو نیعەتانە لەبەر یەکێان لەبیر دەکات

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَإِن تَعُدُّواْ نِعْمَةَ ٱللَّهِ لَا تُحْصُوهَآ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٨﴾ صدق الله العظيم نحل

واتا{ خۆ ئەگەر بتانەوێ نازو نیعمەتەکانی خوا بژمێرن ، بۆتان ناژمێردرێت(لەئەندامەکانی دەرەوەو ناوەوەی خۆتان وئەو رزق وڕۆزیانەی کە دەیخۆن وئەوپۆشاك ورایەخ وناومالّەی کەبەکاری دەهێنن..هتدسەرەڕای هەزاران هەزار دروستکراوانی تری دیارو نادیار لەجیهانی مادە وڕووەك وگیاندارو..هتد)سەرەڕای کەم سوپاسی و ناسوپاسیتان لەهەموو نازو نیعمەتەبێژماری)خوای پەروەردگارهەر لیخۆشبوو میهرەبانە}ت.ئا.}

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَإِذَآ أَنْعَمْنَا عَلَى ٱلْإِنسَٰنِ أَعْرَضَ وَنَـَٔا بِجَانِبِهِۦ ۖ وَإِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ كَانَ يَـُٔوسًا ﴿٨٣﴾ صدق الله العظيم {اسرا}

واتا:{هەرکاتی نازو نیعمەت دەبەخشین بەئینسانی (بێ دین)روو وەردەگێڕی وفیزدەکات وهەر خەمخۆری خۆیەتی . کاتێکیش تووشی ناخۆشیەك وتەنگانەهات نائومێدو پەست وغەمگینە}ت.ئا،

ووتی: کوڕم دەولّەمەندی مالّ وسامان بۆی هەیە بەڕێزوو بەرزت بکات لەناو خەلّك. بەلاّم کاتیە! بەلاّم ناسینی خوداوئاشنابوون بەدانان وکردەوەکانی .

ڕازیی بوون بەهەموو پێ دان وپێنەدانی لەهەموو شتێ (خۆشی ناخۆشی، هەبوون ونەبوون، هتد.)دەتگەیەنی بەژیانێکی بێ کۆتایی ئەم ژیانەی تیایدایی زوو کۆتایی دێت لەچاوو دونیاکەی تر کەنەبڕاوەیە، مامە پیرەی شوکر وقانع زۆر ڕازیبوو بەدانانی خودا زۆری بۆ باسکرد،(ت)لەگەڵ قسەوباسەکانی زۆر دڵی کرایەوە، ووتی : ڕاستە من بەهەڵە لەژیان گەیشتبووم هەوڵم هەموو بۆژیانی دونیابوو من لەبەر پەیاکردنی پارەونان دونیاکەی ترم پشت گوێ خستووە کەتەنها ئەویش سەرمایەیە، وام دەزانی ئیمان ئەوەیە نوێژبکەی و بڵێی باوەڕدارم.

(باوکی کچەکان)

پیاوێکی ئاقڵ وژیر لەگەڵ منداڵەکانی وخێزانەکەی لەیەکێك لەگەڕەکەکانی شاری هەولێر دەژیا (٧)کچی جوانی هەبوو.مانڵ وسامانێکی زۆری هەبوو .خاوەن دڵێکی گەورە بوو زۆریارمەتی هەژاروو نەداری دەدا . کچەکانی زۆرخۆش دەویست هەردەم دەیگووت ئەم هەموو نیعمەتەی خودا پێی داوم لەبەر کچەکانمە. هەرچەند بۆی نەبوو بەڵام دووخوشکی هەبوو .زۆرجار خوشکە گەورەکەی پێی دەگووت : برام ژنێکی تر بێنە تۆکوڕت نیە وادیارە ئەم ژنەت هەر کچی دەبێت هەتا گەنجی خەمێك لەخۆت بخۆ ئەومانڵ و سامانەت بۆکێ بەجێدەهێڵی پاش عومرێکی درێژ. ئەویش دەیووت خوشکم ئەگەر خوا ویستی لەسەر بوایە کوڕی دەدامی وەك چۆن کچی داوە پێم،تۆ بۆ واز ناهێنی هەرکە من دەبینی ئەوقسانە دووبارە دەکەیتەوە . منیش هەر دەڵێم نا ژن ناهێنم .

دیسان خێزانەکەی سکی بوو زۆر دەپارایەوە بەڵکو ئەمجارە کوڕی ببی . دەیگووت ئەمجارە کوڕم نەبێ خوشکەکەی بەزۆر ژنی بۆدەهێنێ . مانگەکان تێپەڕین ئەوڕۆژە هات کەچاوەڕوانیان دەکرد.خێزانەکەی نەخۆشە تەلەفۆنی کرد بۆخوشکەکانی هاتن، بەڵام هەرلەدەرگاوە خوشکەگەورەکەی گوتی ئەوە دواین جارە ئەگەر کوڕی نەبێ ڕازی نابم بەم وەزعە بزانە؟ نەیتوانی زیاتر گوێ بۆقسەکانی ڕابگرێت گووتی دەچمە دەرەوە ئەگەر شتێ ڕویدا پێم ڕاگەیەنن. دوای چەند کاتژمێرێك خوشکەکەی تەلەفۆنی بۆکرد ووتی :ئەوە بۆڕاتکرد دەتزانی کچە وانیە . ئەویش گوتی جارێ تۆ بڵێ خوالێت نەستێنێ تەمەن درێژبێ .

گووتی وانڵێم تەنها دەڵێم بەتەمای چی؟ ئەویش بەپێکەنینەوە گووتی بەڵێ وایە باشبوو بەبیرت هێنامەوە بەتەمام بچم گایەك بکرم وبیکەم بەخێر بۆکچەکەم ودایکی. نەگەڕایەوە بۆمانڵ تاخێرەکەی کرد.

کەگەڕایەوە مانڵ سەیری ژنەکەی کرد دەگریا ، چووبۆلای و گووتی من وامزانی تەنها من دڵخۆشم نەمزانی تۆلەمن دڵخۆشتری لەخۆشیان دەگری.خێزانەکەی ووتی من دڵخۆش نیم بەڵکۆ زۆریش دڵتەنگم حەزم دەکرد کوڕێکت بۆببێنم بەڵام

چیبکەم دیسان کچ بوو. باوکی کچەکان گوتی استغفرالله تۆناتوانی کوڕم بۆبێنی .من هیچ کات دڵتەنگ نیم بەکچەکانم. خێزانەکەی ووتی بەڵام خوشکەکت هەردەم ئەوە دەخاتە ملی منەوە . ئەوکات ووتی کەی وەختی ئەم قسە بێ مانایانەیە تۆجارێ ئەم گوڵەم بدەرێ بزانم وەك تۆجوانە یان لەباوکە ناشیرینەکەی دەچێت. لەباوەشی گرت وماچی کرد سێ جار لەبن گوێچکەی بانگیدا چەند صوڕەتێکی لەسەر خوێند ووتی ناوی دەنێم (فریشتە) چونکە زۆر جوانە شێوەی لەفریشتە دەچێ .!

خوشکی ئەم پیاوە کوڕێکی گەورەی هەبوو ڕۆژێك ناردی بەدوای براکەی گووتی ژن بۆکوڕەکەم مارە دەکەین. ئەویش دڵخۆش بوو هەموو مصروفی مارەبڕینەکەی خستەسەر ئەستۆی خۆی . هەروەها بۆگواستنەوەوشایی زۆر یارمەتی دان ئەوەی لەتوانای دابوایە بۆ خوشکەکانی دەیکرد وکەمتەرخەمی نەدەکرد. بەڵام خوشکەکەی قسەکانی هەردەم دووبارە دەکردەوە . ڕۆژێکیان گوتی براکەم ئێستا بووکەکەم حەملی هەیە دەزانی ئەگەر کوڕی ببێ چەند خەم دەخۆم بۆتۆ. کوڕەکەم ببێ بەخاوەن کوڕ تۆش تەنها خاڵی ئەوی کوڕت نیە تەنها ٨کچ نەبێ . ئەویش زۆرپەست دەبوو بەم قسانە دەیگووت ئەگەر نەڵێن پیاوێکی خراپە وپشتی لەخوشکی کردووە لەژیانمدا قسەم لەگەڵ نەدەکردی خوا هیدایەتت بدات خوای گەورە دەرست بدات .

بووکی خوشکەکەی منداڵی بوو خۆزگە نەیبوایە . پاستەکوڕێکی بوو بەڵام چۆن منداڵێك بوو (دووسەری هەبوو لەگەڵ سێ قاچ وچوار دەست)منداڵێکی ئاسایی بوو لەخواردن وخەوتن وگریان پشکنینی زۆریان بۆی کرد تابزانن ئەگەری مانەوەی لەژیاندا چەندە. نەیانزانی. دوای سێ مانگ منداڵەکە مرد پاش ئەوەی ماندوبونێکی زۆرو خەم وخەفەت ومصروفێکی زۆر. براکەی وبراژنەکەی هاتن بۆلایان دڵیان بدەنەوە . براکەی گووتی هەر کارێك خودا بیکات دەبێ ئادەمیزاد پێی شوکربێت چونکە ئێمەی بێدەسەڵات هیچمان لەدەست نایەت ئەگەر خوا ویستی لەسەر نەبێ چیت ووت خوشکی گەورەم؟ ئەویش وەڵامی دایەوە بەگریانەوە بەڵێ وایە . من زۆر شەرمەزارم بەرانبەر ئێوە داواتان لێدەکەم لێم خۆشبن دڵتان گەورەیە توخا بم بەخشن! براکەی ووتی :

داوای لێخۆشبوون لەخودا بکە خوشکە گیان من پازییم بەبەشم من هەشت کچم هەیە وادەزانم کەلەماڵەکەم هەشت پەپولە دەسوڕێتەوە هیچ کات دڵم تەنگ نەبوە بەوان من شوکری خودا دەکەم چونکە نازانم چی باشە بۆم هەردەم داوادەکەم لەخودا ئەوەی باشە بیکاتە نسیبم دیارە ئەوە باشە بۆم من پازیم.

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

ٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّمَا ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَا لَعِبٞ وَلَهۡوٞ وَزِينَةٞ وَتَفَاخُرُۢ بَيۡنَكُمۡ وَتَكَاثُرٞ فِي ٱلۡأَمۡوَٰلِ وَٱلۡأَوۡلَٰدِۖ كَمَثَلِ غَيۡثٍ أَعۡجَبَ ٱلۡكُفَّارَ نَبَاتُهُۥ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَىٰهُ مُصۡفَرّٗا ثُمَّ يَكُونُ حُطَٰمٗاۖ وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِ عَذَابٞ شَدِيدٞ وَمَغۡفِرَةٞ مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضۡوَٰنٞۚ وَمَا ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَآ إِلَّا مَتَٰعُ ٱلۡغُرُورِ ﴿٢٠﴾ صدق الله العظيم {حديد}

واتا {چاك بزانن كەژیانی دنیا تەنها بریتیە لەیاری وگەمەو رازاندنەوەو خۆهەڵکیشان لەنێوانتاندا هەروەها زۆرکردنی سامان ومااڵ ومنداڵ (جائەوانەی هەرهەموی)وەك بارانێکی بەپیت وایە کەببێتە هۆی بەرهەمێکی زۆر،کشتکارەکان پێی سەرسام بن، لەوەودا وشك ببێ وزەرد هەڵدەگەڕێت، پاشان وردوخاش ببێت وبکەوێت،بێگومان لەقیامەتیشدا سزای زۆرسەخت بۆدونیا پەرستان ئامادەیە، (لەولاوەش) لێخۆشبوون وڕەزامەندی لەلایەن خواوە (ئیمانداراني چاکەخوازی لێ بەهرەوەر دەکرێت)،ژیانی دنیاش(دوورلەخواناسی ودینداریی)جگە لەوەی کەبریتیە لە ڕابواردنێکی کەم وزۆر کەسی پێی غەڕاو دەستخەڕۆ دەبێت، شتێکی تر نیە،}ت.ئا

(بابەتی هەشتەم)

(ئامۆژگاریە گرینگەکان)

{نصائح مهمة}

ئادەمیزاد خۆی خولقەتێکی جوانی هەیە بەڵام زۆر بەپەرۆشەوە دەڵێم خۆزگە ئەخلاقیشی جوان بوایە . هەندێ ڕەوشتی ئادەمیزاد هەیە چواردەوری دڵ شکاوو ناهومێد دەکات. هەندێکیان باس دەکەین بەڵکوو بتوانین بەئاوینەیەک بۆ ئەوەی بتوانن هەڵەکانتان بدۆزنەوە . پێش ئەوەی کەس ڕای خۆی بەرامبەرت بڵێ کەتۆ چۆن کەسێکی خۆت هەڵسەنگێنە .هەڵەکانت چاک بکەوە ئەگەر زانیت تۆش هەڵەت هەیە پێویستت بەگۆڕانکاریەک هەیە لە ژیانت؟.

_دڵ شکاندن

_خۆبەزل زانیین

_تاوان بارکردن بەناحەق

_سوێندخواردن

_چاوپۆشین لەهەڵە

_دوو ڕوویی ودووزمانی

_چاوبڕین بۆماڵی خەڵک

_بەدەر خستنی نەێنی

_بەسۆزەوە سەیرکردنی بچووک وڕێزدانان بۆگەورە

_پاراستنی ئابروو ناموسی خەڵک

_ڕاستی وڕاست گۆیی

_چاکە وخراپە

_کێ شایستەیە کەلێی بترسی

_نیەتی باش ونیەتی خراپ

_ڕەوشت جوانی

_ڕژدبوون لەسەر قسەوباس

_بێ ئومید بوون لە ڕەحمەتی خوا

_گوڵ بریتیە لەچیی؟

_زۆربوون مایەی دڵە ڕاوکێ یە

_گوێ پێ نەدان

ئێستا باسی ئەوخالأنە دەکەین بەکورتی کەلەسەرەوە باسمان کرد .بزانین هەڵەکانمان چیە بەوردی.

ئایا ؟ تۆئەم جۆرە ئادەمیزادانە دەناسی.

ئایا؟ تاچ ڕادەیەک تۆ لەخۆت ڕازیت.

ئایا؟ تۆجۆرێک نیت لەوان. تاچەند لەهەڵەی بەرامبەرەکانمان دەرس وئامۆژگاری فێربوین و هەڵەکانی خۆمان پێی چاک کردۆتەوە؟ تاچەند هەوڵمان داوە بەرامبەرەکەمان چاک بکەین.؟

دڵ شکاندن

زۆرجار دڵی خەڵکانیکمان شکاندوە وەهەستیشمان پێی نەکردوە . تەنها ئەوکات نەبێ کەبەسەرخۆمان هاتووە. هەوڵ بدە لەئازاری بەرامبەرەکەت تێبگەی بۆئەوەی لەکاتی گفتوگۆدا دڵشکاوی نەکەی(هەردەم ببە بەگوڵێکی بۆن خۆش و سودبەخش مەبە بەدرگ ئازاردەروو زیان بەخش)سەرنج بدە بزانە کەس لەژیانیدا لەدڵ شکانی خەڵك هیچ قازانجی کردوە تەنها ناشیرین وخەسارەت مەندبووە .جارێك دووکەس بەیەك دەگەن کەناسیاوو خزمی یەکن .یەکێکیان تۆزی غریبەوهەندێکیش شرە لەجلووبەرگدا .ئەوەی تریش هەرچەندەلایەنی ماددی هەر وەك ئەوبوو بەڵام گورج وگۆڵە.غەریبەکە زۆرتەکلیف دەکات بچینەوە بۆماڵمان خزمەتت دەکەم بەچاوان زۆرهەوڵدەدات بەڵام بێ فایدەیە ئەوهەر پازی نابێت بچێت لەگەڵیدا. تائێرە باسەکە ئیعتیادیە بەڵام ئەوەی سەیرە .ئەم پیاوە کەپازیش نابێت لەگەڵی بچێتەوە کەچی زۆر بێ شەرمانە دەڵێ توخدا تۆبەخۆت ئاوا شرپی دەبێ ماڵەکەت چۆنبێ من چۆن دەتوانم شتی تۆ بخۆم کەناتوانم سەیرت بکەم ، چۆن دڵ شکانێکە ئەوەی کەکردی؟

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَإِذَا حُيِّيتُم بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّواْ بِأَحْسَنَ مِنْهَآ أَوْ رُدُّوهَآ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ

شَىْءٍ حَسِيبًا ﴿٨٦﴾ صدق الله العظيم {النساء}

واتا: {هەرکاتێ سەلام وچاك وچۆنیەکتان لەگەڵدا کرا ئەوە بەجوانترین شێوە وەڵام بدەنەوە یاخود(هیچ نەبێت)وەك خۆی، بێگومان خوا لەهەموو شتێك دەپرسێتەوە} ت.ئا.جۆرەکانی دڵشکاندن زۆرە کەباس کردنیان کاتی زۆری دەوێ، بەکورتی باسێکی تر دەکەین. ماوەی چەند ساڵێك بەر لەئێستا ئافرەتێك

نەخۆش کەوت پیاوەکەی بەماوەی مانگێك بردی بۆلای شەش_حەوت دکتۆر. باشتر نەبوو ڕۆژ لەڕۆژ هەستی بەئازاری زیاتر دەکرد. هەردکتۆرێك جۆرێك عیلاجی بۆدادەنا . تاخودای گەورە شیفای نارد و باش بوو. بەڵام جاری واهەیە ئازاری دەروونی سەخت تر لە ئازاری جەستەیی ! ئەم پیاوە ڕۆژانە دڵی هاوسەرەکەی دەشکاندوئازاری دەدا،(٤٠٠٠) دینداری سویسری. کەدەکاتە(٦٠٠٠٠٠)هەزاری ئێستا.هەردەم دەیگووت ئەم هەموپارەم دایە دکتۆرو دەرمان وسونار بەبەلاش دوای ماوەیەك باشدەبووی .ئەوهەموو ئازارە کەهاوسەرەکەی دەیکێشا چونکە لەجەستەی ئەونەبوو هەستی پێنەدەکرد .ئەوەی گرنگ بوو لای ئەو پارەکەبوو . چەند ساڵێك بەسەر ئەوە تێپەڕی بەڵام ناوە بەناوە بە هاوسەرەکەی دەگووت بەبیرت دێت کە نەخۆش بووی ئەم هەموو پارەیەم بۆت سەرف کرد. هەندێ جار وەڵامی دەدایەوە دەیگووت تاکەی ئەوە لەیرناکەی ئەگەر نەخۆشیەکی وام بوایە پێویستی بەچارەسەر بوایە لەدەرەوەی وڵات چیت دەکرد خەڵکانێك بۆچارەسەری خێزان ومنداڵیان خانوو دەفرۆشن ماڵ دەفرۆشن بۆسەلامەتیان. تاکەی ئەوەبەچاوی من دادەدەیتەوە! خوای گەورە وای کرد دوای ماوەیەك زەرەر لەدوای زەرەر پویی تێبکات. خانووی نەما ماڵی نەما زۆریش قەرزار بوو . بێ ئەوەی دەستی کەسی تێدابێت تەنها بەویستی خودا،! خەڵك چاکە لەگەڵ یەکتری دەکەن بەڕووی یەکتری دانادەنەوە . ئەی چۆن توانی ئەوەندە ئازاری هەستی هاوسەری بدات کەلەخۆشی وناخۆشی لەگەڵی دایە.

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَابَهُمُ ٱلْبَغْىُ هُمْ يَنتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾ وَجَزَٰٓؤُا۟ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۖ فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُۥ عَلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٠﴾ صدق الله العظيم {الشورى}

واتا {هەروەها ئەوانەی دەست دریژیان کرایە سەر(وەك قسەو هتد)دەسەوەسان ناوەستن وبەرگریی لەخۆیان دەکەن} {جاتۆلەی هەرتاوانێك بەئەندازەی تاوانەکەیە (بێ زیادوکەم) خۆئەگەر کەسێك لێخۆشبونی هەبێ وچاوپۆشی بکات ئەوە پاداشتی لای خوایە،بەڕاستی خوا ستەمکارانی خۆش ناوێت،}ت،ئا.

خۆبەزل زانینە

ئەبو هورەیرە لەپێغەمبەرەوە درودی خوای لەسەربۆمان دەگێڕیتەوە دەفەرموێ (دەوڵەمەندی بەشتی زۆر نیە بەڵکو دەوڵەمەندی ئەوەیە کەدڵ ودەروون دەوڵەمەند بێت) تەکەبورو خۆبەزل زانین بەنەخۆشیەکی کوشندەلێك دەدەمەوە. وادامەنی تۆزۆرجوانی مەزانە تۆلەهەموکەس زیرەکتری مەڵی من ١٠٠وڵەمەندم مەڵی من بەتوانام !دەسەلآت ودەوڵەمەندی وزیرەکی وجوانی و..هتد، هیچیان هەتا سەرنین، تەمەنی ئادەمیزاد بەسەر دەچێت وکۆتایی پێی دێت کەچی تۆش بیرلەشتی کاتی دەکەیتەوەو خۆتی پێی سەرقاڵ دەکەیت وفیز و تەکەبور لیدەدەی بەشتێك کەسایستەنیە کەواخۆتی بۆبکوژی ئەویش (خۆبەزل زانینە)، لەپێغەمبەرەوە درودی خوای لەسەر بۆمان دەگێڕنەوە دەفەرموێ(ئادەمیزاد پیردەبێ کەچی دووشت تییایدا هەرگەنجە!پەرۆشی بۆماڵ وسامان! پەرۆشی تەمەن درێژی) لوقمانی حکیم بەکوڕەکەی ووت کە لەقورئان بۆمان پروون دەکاتەوە خودای گەورە دەفەرموێ (لەسورە لقمان ایە١٨)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي ٱلْأَرْضِ مَرَحًا ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ

﴿١٨﴾ صدق الله العظيم (لقمان)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

تِلْكَ ٱلدَّارُ ٱلْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي ٱلْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۚ وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾ صدق الله العظيم { قصص}

واتا: {(جائیتر باخەڵکی دڵنیابن)، کەئەو ماڵی قیامەتە و(بەهەشتی بەرینەمان) ئامادەکردووە بۆ ئەوکەسانەی کەنەبەرزیی وگەورەییان دەوێت لەزەویدا،نەفەسادو گوناە وخراپە، سەرئەنجام و(سەرفرازیش) هەربۆ پارێزگاران وخواناسانە.}ت،ئا.

تاوان بارکردنە بەناحەق

ئەوەی باسی دەکەم بەسەرخۆم هاتووە (جارێك لەلای خزمێکی نزیك باسێك کرایەوە کەپەیوەندی بەکەسێ هەبوو کەواهەردووکمان دەمان ناسی بەڵکوو زۆر نزیکیش بوولێمان،منیش بۆئەوەی باسەکە بگۆڕم یان ناخۆشی پەیدانەبێت مەدحی ئەوکەسەم کرد کەوا باسمان دەکرد، ڕاستە؟ئەولەوێ نەبوو بەڵام خودای گەورە لەهەموو جێگاو شوێنێکە.بڕوابکەن چەند جارێك ئەوەدووبارە دەبویەوە وەچەندسالێیش تێپەڕی تەنها بۆجارێکیش گوێبیستی قسەکانی خۆم نەبومەوە کەبەچاکە وەرتبوم. بەڵام بۆتاقیکردنەوە جارێکی ترلەلای هەمان کەس زەمی ئەوکەسەم کردکەوا چەندجاری پێشوومەدحم دەکرد. بڕوابکەن دوو ڕۆژی نەخایەند هەموو قسەکانی پێ گەیشتەوە تەنها ئەوەندەش نا بەڵکو سێ ئەوەندەشی لەلایەن خۆی بۆزیاد کردبوو . بۆماوەیەکی زۆر دڵمان لەیەکتر ڕەنجا، چاك دەزانن ئادەمیزاد چۆن دروست کراوە کەدەتوانی ئەم هەموو(پیساییە) لەناوسکی هەڵبگرێت ناتوانی چەندقسەیەك هەڵگرێت. دەگەڕێتەوە بۆ لەخوا نەترسی وبێباکی لەتێکدانی خزمایەتی، ئەوەش بەمرۆڤی (خراپ دەکرێت). تاوان بارکردن جۆری هەیە !ناسیاوێکمان پەیوەندی دەکات بەماڵی برایەکی دەڵی ئەگەر لەماڵ بن ڕۆژی هەینی دێین بۆسەردانتان بەینێکە یەکتریمان نەبینیوە بیرتان دەکەین؟براکەی دەڵێ بەڵێ لەماڵین نیازی هیچ شوێنیکمان نیە لەئێستاوە بەخێر بین. هەینی بوو کات ژمێر ١١چوون بۆلایان لەکاتی دانیشتن ونانخواردن هاوسەری خاوەن ماڵ بە مێوانەکەی ووت بڕوابکە لەو ڕۆژەی تەلەفۆنتان کردووە ئیسراحەتمان لێ هەڵگیراوە ماڵ پاك کردنەوە و

نان کردن وچوون بۆبازاڕ ئێمە سێ ڕۆژە ڕاکە ڕاکەمانە هیلاك بوین نەدەبوایە زووتر پەیوەندیتان کردبا (ئێستا ئێوە بڵێن ئەم تاوان بارکردنە ناحەق نەبوو. ئەگەر ئەم ئافرەتە کاری ڕۆژەکانی بەڕێکی ئەنجام دابوایە هەموو کارەکانی لەسەر یەك کۆمەڵ دەبوو ؟ دەڵێن کاری بەوەخت ، پاشای سەرتەخت)ئێمە زۆرکات بەخۆمان تاوان بارین بەڵام ڕاستی ناڵین وبەحەق نادوێین

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِن جَآءَكُمْ فَاسِقٌۢ بِنَبَإٍ فَتَبَيَّنُوٓاْ أَن تُصِيبُواْ قَوْمًۢا بِجَهَٰلَةٍ فَتُصْبِحُواْ عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَٰدِمِينَ ﴿٦﴾ صدق الله العظيم {الحجرات}

واتا {ئەی ئەوانەی باوەڕتان هێناوە ئەگەر کەسێکی متمانە پێنەکراو هەواڵێکی بۆ هێنان(خێرا بڕوای پێ مەکە)،بەڵکو سەرنج بدەن،ئێی بکۆڵنەوە (تابۆتان ڕوون دەبێتەوە)،نەوەکو ئازار وناخۆشیی و گیروگرفت بۆ خەڵکی دروست بکەن بە نەزانی ، دوایی پەشیمان ببنەوە لەو کارەی کەپێی هەستاون} ت،ئا.

سوێند خواردن

ڕاستی و درۆ لەسوێند خواردندا.

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ ﴿١٠﴾ صدق الله العظيم

واتا: {بەقسەی ئەوانە مەکە چوونکە زۆر سوێند دەخۆن،بەحەق و بەناحەق،هەروەها زۆر سوك وڕسوان}

سوێند خواردن لەلایەن ئادەمیزادی ئەمڕۆ بۆتە ئاوخواردنەوە بۆوامان لێهات؟ چوونکە دڵەکان کەم ئیمانی دایگرتووە .درۆیەکان دڵەکانیان ڕەش کردووە . بۆشتی گەورەوبچووك هانا دەبەینە بەر سوێند خواردن .هەندێك دەڵێن بەئیمانم. بەسەری فلاّن. بەقەبری فلاّن. بەوئاگرە .استغفرلله. باوەڕتان هەبێ ئەوخەڵکە لەسەر شتی بێ نرخ سوێند دەخۆن کەوا دڵی باوەڕ دار دێنێتە خرۆش،پێغەمبەر ﷺ، لەسەر فەرمویەتی (هەرکەس سوێندی خوارد باسوێند نەخوات تەنها بەخوا نەبێت، هۆزی قورەیشی، سوێندیان بە باوو باپیرانیان دەخوارد)،هاوەڵ بۆ خوا بڕیار مەدەن چوونکە تەنها خۆیەتی خاوەن دەسەلاّت

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ أَندَادًا لِّيُضِلُّوا۟ عَن سَبِيلِهِۦ ۗ قُلْ تَمَتَّعُوا۟ فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى ٱلنَّارِ ﴿٣٠﴾ صدق الله العظيم {ابراهيم}

واتا: {(خوانەناسەکان)هاوەڵ وشەریك بۆ خوا بڕیار دەدەن(بەهەموو شێوەیەك دەیانەوێ)،خەڵك وێڵ بکەن لەبەرنامەو ئایین وڕێبازی خوا، پێیان بڵێ:رابوێرن

و ژیان بەرنەسەر،سەرئەنجامتان بەرەو دۆزەخە.}ت،ئا. (هەمووشتێك، کەلەبازار دەیکڕیت دەبێ نرخەکەی بدەیت)سوێندەی ناوێت،ڕاستی شتومەکەکە بڵێ عەیبەکانی دیاری بکە،

زۆرن ئەوانەی سوێند دەخۆن بۆماڵ ئەگەر وابکەیت بزانە بەوکردارەت بەرەکەت لەپارەو ماڵەکەت هەڵدەگری هەرچەند زۆربێت هەر بەزیاد نابێ، بۆیە ئاگاداری زمان بە هەموو کات سوێند مەخۆ.پێشینان ووتویانە، زمان بەلأی سەرە.

چاوپۆشین لەهەڵەکان

ئەگەر چاوپۆشین لەهەڵە پێویست بوو بەواتایەکی پڕوتر گەربتوانی هەندێ هەڵەی وورد هەیە پشت گوێیان بخەی هەندێ کات باشە، تاپێتان دەکرێ ووردەکان کەبەزووترین کات وکەمترین ماندووبوون چارەسەر دەکرێت پێی هەڵسە.دووهاورێت بەلەیەک نەگەیشتنێك بەینیان نەماوە تۆ ئەگەر دەتوانی ئاشتیان بکەیتەوە کەم تەرخەمی مەکە.بەڵام هەندی هەڵەی تر هەیە کەبەهیچ جۆرێك نابێت چاوپۆشی لێبکرێت . هەندێك لەم هەڵانە زۆر بچوکە کەچی بەتێپەڕبوونی کات گەورە دەبێت لەدوایی پەشیمان بوونەوە داد نادات (ڕۆژێك منداڵێکی تەمەن١٣ساڵی دەسگیر کرا لەلایەن پۆلیس ؟ لێیان پرسی تۆ منداڵی بۆدزی دەکەی چیی وایکردوە تۆئەم کارە ناڕێکە ئەنجام بدەی؟ وۆتی کاتێك تەمەنم ٧ساڵان بوو ڕۆژێك لەکۆڵان یاریم دەکرد هەندێ پارەم دۆزیەوە هێنامەوە بۆلای دایکم گووتم لەکۆڵان دۆزیمەوە! ئەویش بەدلێکی شادو پێکەنینەوە لەمنی وەرگرت پێی نەگووتم بڕۆ بیگەڕێنەوە جێگای خۆی یان بەدوای خاوەنەکەی بگەڕێ . منیش هەستم بەخۆشی کرد کەسەیری دایکم کرد دڵی خۆشبوو. تاوای لێهات لەقوتابخانە شتم لەهاوڕێکانم دەبرد وەك قەڵەم وپارەو شتی تر. تاگەیشتم بەم ڕۆژە ،من تاوانبار نیم دایکم تاوانبارە ئەوسزابدەن !

ئەومنداڵە ڕاستی وت ! بەڵێ گەورەکان بەڕپرسن لەهەڵەی منداڵەکان چوونکە ئەوجیهانەی سەرەتا چاوی تیادا هەڵدەهێنی ماڵەوەیە ئەوەکەسانەی کە لێیانەوە فێردەبێت ئەندامەکانی ئەم خێزانەن_هەرکەچاوی کردەوە چی ببینی وەچیش ببیستی ئەوە فێر دەبێت. بۆنمونە ئەگەر منداڵێکت بینی لەکۆڵان لەکاتی یاری کردندا زۆر شەڕیی نایەوە هەردەم دەم بەجوێن وهەڕەشەبوو بزانە کەلەماڵەوە ئەمە ڕەفتاریانە دەڵێن(گەورە ئاو دەڕژێنێ بچوکیش خۆی پێی تەڕدەکات) وەك ئەو منداڵەی باسمان کرد کەوا لەخۆی گەورەتر تووشی ڕێگای

چەوتی کرد(دەسەلآت دارانی ئێمەش ئەم هەلآنە دەکەن)ئێستا لەکوردستانی خۆمان چەندەها بارِ کراوەتەوە کەوا بە جوانی وئاشکرای نوسراوە (جێگای خواردنەوە)دوور مەبینن زۆری پێی ناچی ئەگەر وابڕوات بەچاوی خۆتان و لەرێکلامەکان گوێ بیست دەبن لە کوردستانە شیرینەکەمان شوێن دەکرێتەوە بەناوی(مەلها) ،ئەوچاکەو خراپەی باسی دەکەین کێ زیاتربەرپرسیارِە بێگومان ئەوەی لەتوانای دایەو لەدەستی دایە بیگۆڕی وڕێگری لێبکات. بەلآم ئەگەر ئەوەنەکات کەلەسەری واجبە بیکات ئاگادارین پۆژێك دێت و تاوانی ئەم هەموو خەلکە دەکەوێتە ئەستۆی(ابو هریرە)لەپێغەمبەر ﷺ.بۆمان دەگێڕێتەوە دەفەرموێ {لەڕاستیدا پێشەوا قەلآغانە وخەلك لەدوایەوە دەجەنگن وخۆیانی پێ دەپارێزن،جا ئەگەر فەرمانیدا بەترسان لەخوای گەورە ودادپەروەر بوو ئەوە پاداشتی خۆی هەیە. ئەگەر فەرمانی بدات بەخراپە تاوانی دەکەوێتە سەر}لەقورئانی پیرۆزیش بومان باس دەکات و دەفەرموێ :

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

مَن جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيْرٌ مِّنْهَا ۖ وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى ٱلَّذِينَ عَمِلُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ إِلَّا مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾ صدق الله العظيم {قصص}

واتا:{ئەوەی کارو کردەوەی چاك ئەنجام بدات، ئەوە چاکتر دێتە پێ، ئەوەی گوناە و هەلّە بکات ، پاداشتی ئەوانەی کە گوناە و هەلّە دەکەن بە گوێرەی کارو کردەوەکانیانە}ت،ئا

دووڕوویی ودووزمانی

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

{ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ } ﴿١﴾ صدق الله العظيم {المطففين}

نیشانەی (دووڕوو)سێ شتە کاتی قسەی کرد درۆدەکات.کاتی بەڵێنیدا نایباتەسەر. کاتی سپاردەی لاداندرا خیانەتی تیادابکات. لەفەرمودەکانی پێغەمبەرمانە درودی خوای لەسەر. درۆ ودووڕویی ودوزمانی. زۆرجارلە لەسیفەتی یەک کەس کۆدەبنەوە. سیفەتی ناشیرن ونارێک ئاگادارە! بەم جۆرە ئادەمیزادانە هەڵ نەخەڵەتێ .ئەمانە تەنها بۆئاژاوە نانەوە ئازان بەلأم چارەسەریان لانیە.ئەوکەسەی کەلەگەڵت دادەنیشێت پێت هەڵدەڵێت ومدحت دەکات هەرئەو کەسەشە کەتۆی لێدیارنەبێت زەمت دەکات. (لایدخل الجنە قتات)پێغەمبەرمان درودی خودای لێبێ فەرمویەتی :ئەوکەسەی کەگوێ بۆ قسەی خەڵک هەڵدەخا وقسە دەچنی ناچێتە بەهەشت.

ئاگادارە! زۆرن ئەوانەی لەخودا ناترسن . درۆ دەکەن دووزمانی دەکەن قسە هەڵدەقۆزنەوە لەدانیشتن و میوانداری پاشان دەیگێرنەوە خۆزگە بەڕاستیش بەخاوەنەکەیان بگووتایە نەوەک ئەوەندە نیە دووئەوەندەیشی بۆزیاد دەکەن. چەند مالێ تووشی ئاژاوەو ناخۆشی بووچەند برا وخوشک دڵییان لەیەک حادز بوو چەند منداڵ پەرگەندە بوون چەند هاوڕی بەینیان تێکچوو چەند مامۆستاوقوتابی توشی حادزی بوون چەند پیاووئافرەت لەیەک بێشەرم بوون.

خودا بۆمان باسدەکات دەفەرموێ:

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَّشَّآءٍ بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾ صدق الله العظيم القلم

واتا: {بەقسەی ئەوانە مەکە چونکە زۆرسوێند دەخۆن،بەحەق وناحەق ، هەروەها زۆر سوك وڕسوان} {ئەوانەی کە بەشوێن عەیب و عاردا دەگەڕێن ودووزمانی دەکەن وفیتنە دەگێڕن وحەزیان لە ئاشووبە}ت،ئا.

پێغەمبەر درودی خودای لەسەر دەفەرموێ(پۆژی دووای کەسانیك دیارن لەناوخەڵك کەلەدونیا دووروویی کردووە وەقسەیان چنیوە چونکە بەدووڕوویەوە حەشر دەکرین ڕوویەکیان لەپێشەوەیە و ڕوەکیش لەدواوە) راستی فەرمووە پێغەمبەرمان.

درۆ چەند ڕوویکی هەیە.درۆکردن لەگەڵ ماڵ ومنداڵ. درۆکردن لەگەڵ دۆست وبرادەر. تادەگاتە درۆکردن لەگەڵ نەفسی خۆی.زۆرن ئەوانەی درۆدەکەن،یەکی کەخاوەن خانووە_یان سەیارەیە_یان ڕێزە دوکانە_یان شوقەو خانوی زیادەتد..ئەوەی کە لەهیچی کەم نیە بەڵام هەردەم دەڵێ قەرزارم لەگەڵ نزیکترین کەس وخزموو دۆستی،!برای ئازیز لەبەر ماڵی دونیا خۆت ڕووڕەش مەکە لەلای خواو عەبد.چونکە ئاشکرا دیارە کەوا هەبوونی !.خوای گەورە پێتی داوە بەکەس لێت ناستیندرێ وەئەگەر خوای گەورەش بیباتەوە بەکەس ڕەت نابێتەوە، ئەوەی تۆ دەیکەی هەڵەیەکی گەورەیە کەدەڵێی نیمە یان قەرزارم دڵی ئازیزانت ئەزێت دەدەی؟دەزانی!خوای بالادەستیش لەخۆت دەڕەنجێنی،ئەوکات چی وەلامی خوا دەدەیتەوە،

چاوبڕین بۆماڵی خەڵك

هەناسەی سارد هەڵمەکیشە کەسەیری ماڵی خەڵك دەکەیت . ئەوە تەنها ئازاردان وخەم بۆدڵت دێنی . چونکە ئەوخالقەی تۆی دروست کردوە ئەویشی دروست کردوە. ئەگەر ماڵی دابەئەو نەیدا بەتۆ ماناى وانیە کەئەوی لەتۆ خۆشتر دەوێت . بەڵکو هیچ شتێك لەم جیهانە بەبێ هۆ دروست نەکراوە . بۆیی هەیە ئەو شایستەی ئەوماڵەبێ زیاتر لەتۆ چونکە ئەوەی لەتۆ دیار نیە خودا پێی دەزانێ ؟ هەرکاتێك برای موسڵمان دوعای باش و خێر بکات بۆ برای بۆهاوڕێ بۆهاوسێی بۆخزمی خودا دەفەرموێ (بۆتۆش وەك ئەو)وەهەر کاتیکیش حەسودی و وەسوەسەی شەیتان دڵی گرتی شەیتان بەنەعلەت بکە چونکە نەخێری بۆتۆ دەبێ نەئەوکەسەش خێر لەماڵەکەی دەبینێ . هیچ کات خۆت مەخەرە ناوئەوچوارچێوەی کەوا بۆ؟یان بۆچی؟ ئەو هەیەتی من نیمە مەڵی من لەو زیاتر هەوڵدەدەم من لەئەو ماندووترم. ئەگەر خوای گەورە بەندەی خۆشبوێ لەم دونیا کاتیە پێی نادات هەموو خۆشیەکانی بۆهەڵدەگرێت بۆ ژیانە نەبڕاوەکەی کەدوای مردن دێت.

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِي ٱللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَٰبٍ مُّنِيرٍ ﴿٨﴾

صدق الله العظيم {حج}

واتا{هەندێك لە خەڵکی هەن کەموجادەلە دەکەن دەربارەی زاتی خواو(سیفەتە پیرۆزەکانی) دوورلە هەموو زانیاری وبۆچوون وکتێب وسەرچاوەیەکی پڕوون وئاشکرا}ت،ئا.

زۆر بەداخم بۆ ئەو خەڵکانەی کەبیر لەشت دەکەنەوە لەبەر دەستیاندا نیە خاوەنی نین، هیچ کاتێکیش سوپاسی خوا ناکەن بۆ ئەوەی پێیداون وهەیانە

خۆیان خاوەنین، هەردەم سەیری دونیا دەکەن بەرووبەکی تاریک، سەیری ناکەن بەرووبەکی گەشبین، ئاخ وئۆف بۆ ناخۆشی هەڵدەکێشن،هەستیش بەخۆشیەکان ناکەن بۆئەوەی لە دەستیدایە تا ئەوکاتەی لەدەستی دەدات، {اعوذُ باللهِ من نفسٍ لا تشبع} پەنادەگرم بەخوا لە نەفسێکی برسی کە تێر نابێ ، هەردەم داوای زیاتر دەکات هەرچەندە زۆریشی هەبێت داوای زیاتر دەکات،

بەدەرخستنی نهێنی

ڕێک دەکەوێت کاتێک لەمیواندارێک شتێکت بەرچاودەکەوێت . یان دەچی بۆماڵی ناسیاوێکت کەموورکوپڕیەکت بینی یان هاوڕیەکت نهێنیەکت لاباس دەکات. تۆ ئەوکەسەبە کەوا پشتی پێی قایم دەکرێت؟ نهێنی پارێزبە ! ئاگادارببە. ئەگەر ئەمڕۆ تۆباسی ئەوت نەکرد ئەویش ناتوانی ڕۆژێکی تر باست بکات چونکە دوور مەبینە تۆش نهێنیت دەبێ وپێویستت بەشاردنەوە دەبێ (هیچ ئادەمیزاد نیەهەڵەی نەبێت یان نهێنێ نەبێ).ئەبو هوڕەیرە لە پێغەمبەرەوە.ﷺ بۆمان دەگێڕیتەوە دەفەرموێ (هەر بەندەیەک کەم وکوڕی بەندەیەکی تر داپۆشێت لەدونیادا خودای گەورە لەقیامەتدا کەموو کوڕیەکی دادەپۆشێت)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَقُل لِّعِبَادِى يَقُولُوا۟ ٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ يَنزَغُ بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ كَانَ لِلْإِنسَٰنِ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿٥٣﴾ صدق الله العظيم الاسرا

واتا {(ئەی پێغەمبەر.ﷺ)بەبەندەکانم بڵێ چاکترین گوفتار بڵێن وجوانترین گوفتار(بنوسن)چونکە شەیتان بەڕاستی دەیەوێ نێوانیان تێک بدات(هەمیشە هانیان دەدات بۆ ووتنی گوفتاری هەڵەوخراپ)،بەڕاستی شەیتان دوژمنی ئاشکرای ئینسانەو(دەبێ وریابێت ئەودوژمنە تووشی هەڵەی نەکات)}ت،ئا.

ئەگەر دەتەوێ دڵت ئارام بێت وبیروهۆشت مورتاح بێت ، چۆن حەز دەکەی نهێنیت پارێزراو بێ تۆش نهێنی پارێزبە؟ گوفتارت شیرین وڕێک بێ،ئەوکات خوای گەورە دڵت خۆش دەکات بەدڵنیایەوە.

ئەنەس.ڕ.خ لەسەر لەپێغەمبەر ﷺ، دەفەرمووێ(کاتی خوای گەورە دیمەنی ئادەمی کێشا لەبەهەشت. وازی لێ هێنا ئەوەندەی کە خوای گەورە ویستی،ئیبلیس بەدەوریدا دەگەڕا وسەیری دەکرد هەتا بزانێت چی یە؟کاتێك بینی ناوسکی بۆشە، زانی بەشێوەیەك دروست کراوە کە خۆی ناگرێت)

گەورە بەسۆز سەیری بچوک بکات .بچوکیش بەڕێز گەورە ببینێ

هەوڵبدە لەمندااڵەکەت بگەیت هەوڵبدە نزیکبی لەئەو وەک هاوڕێی بە لەگەڵی . پێش گەورەبونی گەورەی مەکە ئەرکی قورسی مەخەرە سەرشان . یەکێکیان لەئەویتریان زیاترنزیک مەکەرەوە لەخۆت. بۆ بچووک زاڵمەکە بەسەر برا گەورەکەی تەنها لەبەر ئەوەی زیاتر خۆشت دەوێت . دەسخۆشی لەکچێکت مەکە ئەویتریان پشت گوێ بخەی لەبەرئەوەی عینادی دەکات یان ڕەفتاریت بەدڵ نیە. بۆی هەیە هەڵەی تۆبێ وادەکات . هەرلەمندااڵی ناری زیادوو خۆشەویستی زیاد مندااڵ دەگۆڕێ بێ ئەوەی خۆی بیهەوێ. زۆر جار گەورەکان هەڵەکان دروست دەکەن . وەکاتێک مندااڵەکان گەورەبوون ئەوکات دەیانەوێ هەڵەکان چارەسەربکەن کەواکاتی بەسەر تێپەڕیوە چارەی زەحمەت بووە ئەوکات پەنا دەبەنە بەرلێدان وحادزیی وبێ ڕێزی. ئەگەر بەسۆزنەبی لەگەڵ مندااڵەکەت باوەڕبکە بێ ڕێز دەبێت ڕۆژێک لەڕۆژان بەرامبەرت. مەیەڵن بگاتە ئەوڕادەیە کەنەتوانی لەگەڵ مندااڵەکەت بدوێی کەچاوی کرایەوەو تووشی هاوڕێ خراپ هات دورکەوێتەوە لەماڵ ! یان بیر لەخۆکوشتن بکاتەوە کەلەودواییانە زۆر گوێ بیستی کارەساتی دڵ تەزێن دەبین. وەدەیان هەنگاوی تری هەڵەکەدەبێتە مایەی نیگەرانی وشەرمەزاری . ئەوکاتانە ئاگاداریی بە کەمندااڵە. کەناتوانێ نهێنیت لێ بشاریتەوە وەک هاوڕێ وباوەڕپێکراوسەیرت بکات. وەک مامۆستایەکی تۆڕەی بێ ویژدان مەبە نەتوانی هیچت بۆ باس بکات لەترسی ئەوەی زوو هەڵبچیت و تووڕەبیت .دوایش گلەیی لێمەکە کەنەیتوانی هەموو وردەکاریەکت بۆباس بکات کەتووشی دێت چونکە تۆدەناسێ کەئەوکەسەنیت پشییت فراوان بێ ودڵت گەورەبێت کەبتوانی دڵی بۆ بکەیتەوە ئەویش بتوانی نهێنیەکانی باس بکات بۆت. دڵنیابێ کەوا تۆ ئەوکەسەی کە خەمەکانی لەگەڵ هەڵدەگری وچارەسەری بۆدەدۆزیەوە و هەردەم جێگای

متمانەی(بۆلەبازار لە شەقام لە کۆرو کۆبونەوەکان لە خوێندنگا لەماڵی هاوڕی وناسیاو ڕێز لەیەکتری دەگرن .بە بەڵێ .بەفەرموو. بەدەست خۆشی هتد..قسە لەگەڵ خەڵك دەکەن چونکە دەزانن کارێك و ڕەوشتێکی جوانە. ئەی بۆ لەناو خێزانەدا ئەم جۆرە ڕەفتارانە بەکار ناهێنن بۆ؟لەبەرچی؟)دووبارە دەڵێم وداوادەکەم بەڵکوتکا دەکەم بەسۆزبن . تا هەردەم بەهێزبن وەبەڕێزبن لەلای منداڵەکانت کەنەوەی دواڕۆژن.

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾ صدق الله العظيم {الانفال}

واتا {هەرگیز وەك ئەوکەسانە مەبن کە(بەدەم دەڵێن)،تێ گەیشتین، گوێ ڕایەڵێن، (کەچی هەروەك)ئەوەی کەنەبیستن وتێ نەگەن وایە}ت،ئا.

پاراستنی ئابروو ناموسی خەڵک

ئەم رەفتارە ناشیرینە لەلای ئیمەی کوردی موسڵمان نەبوو . سەیر کردن وتێڕوانین وتەئمین نەبون دڵنیانەبووە لەماڵ ومنداڵ .هەمووی بەدیاری بۆمان هات لەدەرەوە. لەلایەن تەلەفزیۆن وسەتەلایت وئەنتەرنێت وخارجیەکان . لەیادمانە کەباپیرانمان دەیانگوت هاوسێت ناموستە بیپارێزە پارێزراوی دونیاو قیامەت دەبی لەگەڵ دۆست وبرادەرو خزم وهتد..؟باوك بەکوڕی دەگوت:کوڕم بەرد مەهاوێژە بۆماڵی خەڵك چونکە ماڵی تۆش پەنجەرەی تیدایە ؟کوڕم کەس عەیب دار مەکە بەسەیر کردن وقسەکردن چونکە دورنیە تۆش ڕۆژێك بەسەرت بێت.

ئازیزم؟هاوڕێی خوێندنت بپارێزە ئاگاداریبە ئەوکات هەست بەئارامی دەکەی چونکە دڵنیا دەبێ کەخودای گەورە چۆن تۆی والێکردوە ئاگاداری ئەوبی یەکێکی تردەنێرێت تائاگای لە خوشکی تۆبێ . دڵت پاك بکەوە لەهەموو نیەتێکی خراپ بڕوات هەبێ کەس ناتوانێ خراپە بکات بەرامبەرت. ببە بەنمونەیەکی سەرنج ڕاکێش بۆچواردەورت تۆ ئەوکەسەبە کە دەست پێشخەری دەکەی لەکاری باش وچاك. پێغەمبەرمان درودی خودای لەسەر فەرمویەتی(هەرکەسی لەناموسی برایەکی پشتگیری بکات .خودا لەڕۆژی دوایی ئاگر لەڕووی دوورەدخاتەوە)ئیمامی ترمزی وحسن.ریوایەتیان کردووە.

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَٱلَّذِينَ كَسَبُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ جَزَآءُ سَيِّئَةٍۭ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۖ مَّا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ كَأَنَّمَآ أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِّنَ ٱلَّيْلِ مُظْلِمًا ۚ أُوْلَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٧﴾ صدق الله العظيم { يونس}

واتا {ئەوانەش کەگوناهو تاوانیان ئەنجام داوە(هەرچەندە)پاداشتی هەر گوناە و تاوانێك بەقەد خۆی دەدرێتەوە(بەڵام هەندێك ئەوەندە تاوانبارن)خەجاڵەتیی وسەرشۆڕی وڕووڕەشی ماندووی کردوون،کەس نیەپەنایان بدات(لەخەشم وقینی) خوا، ئەوەندە رووڕەشن هەردەڵێی پارچەیەك لە شەوی تاریك ڕوخساری داپۆشیون، ئائەوانە نیشتەجێی ناوئاگری دۆزەخن وەبۆهەمیشە ژیان لەناویدا دەبەنەسەر}ت،ئا.

ئەبوهوڕێرە ڕ.خ لەسەر ، لەپێغەمبەر ﷺ،لەسەربێت بۆمان دەگێڕێتەوە دەفەرموێ (حەسودی بەیەکتر مەبەن. زەم بەسەر یەکترمەکەن، ڕقتان لەیەکتر نەبێتەوە، پشت لەیەکتری مەکەن، بەندەیەکی ڕاست ودروستی خوابن ، وەك برابن،موسڵمان بۆ موسڵمانە ستەمی لێناکات، پشتی بەرنادات، بەسووك سەیری ناکات، لەخوا ترسان لێرەدایە، پێغەمبەر ﷺ،سێ جار ئاماژەی کرد بۆسینگی(بەسە بۆخراپ بوونی مرۆڤێك، کە بەسووك سەیری برا موسڵمانەکەی بکات، هەموو شتێکی موسڵمان لەسەر موسڵمان حەرام وقەدەغەیە، خوێنی ومااڵی وناموسی))

ڕاستی و ڕاست گوێیی.

لەم سەردەمەی ئێستامان ڕاستی وڕاست گوێیی کەم بووە. زۆران هەن تەنها بۆئەوەی خۆیان بگونجێنن لەگەڵ دەوروبەر پەنادەبەنە بەر درۆکردن . زۆر بەپەرۆشەوە دەڵێم؟ ڕازی دەبی ئەگەر یەکێك بۆئەوەی خۆی لەلات خۆشەویست بکا درۆت لەگەڵدابکا. هەردەم قسەی ڕاست وکرداری دروستت هەبێ . چونکە درۆ نەخۆشیە ! هەرکەسێك تووش بێ زۆر بەزەحمەت ڕزگاری دەبێ.

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفۡعَلُونَ ۝٢ كَبُرَ مَقۡتًا عِندَ ٱللَّهِ أَن تَقُولُواْ مَا لَا تَفۡعَلُونَ ۝٣ صدق الله العظيم { الصف }

واتا {ئەی ئەوانەی باوەڕتان هێناوە بۆچی شتێك دەڵێن وئەنجامی نادەن؟بۆچی گوفتارتان دژی کردارتانە} {گوناهێکی گەورە وهەڵەیەکی مەزنە لای خوا ئەگەر شتێك بڵێن وجۆرێکی تر ڕەفتار بکەن}ت،ئا.

ڕۆژێك پیاوێك دەچێ بۆ سەردانی مامۆستایەکی ئایینی . دوای دانیشتن چاو دەگێڕی لەژوورەکە دەڵێ : مامۆستا چۆنە ژوورەکەی جەنابت تەلەفزیۆنی تیانیە؟ ئەویش دەڵێ حەزی پێ ناکەم وەنامەوێت بیهێنم بۆماڵەکەم . باهەردەم ماڵەکەم پڕلەمەلایکەت بێ بەهەبوونی قورئان و زیکر کردن . من چۆن شەیتان دێنم بەدەستی خۆم لەماڵەکەم دایدەنێم کاکەگیان تەلەفزیۆن شەیتانە. پیاوەکە ووتی مامۆستا تەلەفزیۆن باشە بۆهەواڵ زانین ودەنگ وباسی جیهان . مامۆستاکە ووتی پێویستم پێی نیە لە ڕادیوو گوێ بیستی هەواڵەکان دەبم. ئەویش گووتی بەخوا منیش حەزی پێناکەم بەڵام هەر وەك دیکۆر لەماڵەکەم دامناوە تەنها نەڵێن بۆتەلەفزیۆنتان نیە نەوەك سەیری ناکەین منیش وەك تۆ

بەحەپرامی دەزانم هەرنامەوێ لەماڵبێ بەڵام جار جار منداڵەکان سەیری (ئەفلام کارتۆن دەکەن)دوای ماوەیەك دانیشتن خواحافیزی کردوو ڕۆیشت

لەڕێگا تووشی هاوڕێیەکی بوو. دوای سلاوووسەلام زۆر تەکلیفی کرد .هەردەبێ بچین بۆماڵمان زۆرنزیکە لێرەوە . هەرچۆنێك بێ لەگەڵ خۆیدا بردیەوە. ئەوپیاوە کەوا ماوەیەك پێش ئێستا لەماڵی مامۆستا ئاینیەکەبوو خۆی لەشوێنێکی ترو ماڵێکی تر دۆزیەوە . سەیری کرد هاوڕێ یەکەی کۆنترۆلی سەتەلایتی بەدەست گرتووەو کەناڵە ئەوروپیوو ئەجنەبیەکان دەگۆڕێ. لەوکاتە گووتی ؟ ئەم سەتەلایتە کەناڵی زۆردەگوازێتەوە چ مارکەیەکە؟ لەکوێ کڕیوتە؟ من تائێستا نەمکڕیوە لەجۆرێکی باش دەگەڕێم بۆئەوەی هەر جارەو بابەتێکی تر دێت ئەوەی پێشوو پشت گوێ دەخرێ . هاوڕێیەکەی گووتی: تۆ لەکوێ دەڕیی ئەوە چۆن قسەیەکە دەیکەی ئێستا هیچ ماڵێك ماوە سەتەلایتی نەبێ دیارە تۆ زۆر کۆنەپەرستی. ووتی کۆنە پەرستی چی ؟ ئێستا لەماڵی یەکێك بووم کەمێك دەمناسی ئەوکۆنەپەرست بوو تەنها تەلەفزیۆنیشی لەماڵ دانەنابوو دەیگووت گوناهە . توخوا ئەم قسانەباویان ماوە . ئەگەر من تائێستا سەتەلایتم نەکڕیوە لەبەر ئەوەبوە کاتم نەبووە نەوەك زۆرلەمێژەوە کڕیبووم .

سەیرکەن دونیا چەند سەیرە مرۆڤی نەزان تەنها خۆی دەگونجێنی هەرچۆنێك بێ گرنگ نیە ئەگەر درۆش بکات تەنها خۆی دیارخات.ئەی ئەوەی درۆ لەگەڵ خواش دەکات،ئێمەی ئادەمیزاد چی ببینین باوەڕی پێدەکەین ، چۆن مرۆڤ شەرم ناکات لەگەڵ خودادرۆ دەکات ئەوەی ئەوجۆرە ڕەفتارانەی هەبێ لەگەڵ تۆ دەبێ چۆنبێ، کەیەکێك دەچی بۆماڵی یان دێت بۆماڵت سەیر دەکەی لەبەر شەرمی تۆ دەچێ دەسنۆڕێ هەڵدەگرێ گوایە نوێژ دەکات کەتۆ باشبش دەزانی نوێژ ناکات یان مانگی ڕەمەزانە کەتۆ دەبینێ دەڵی بەڕۆژووم ئەوانە چۆن

وەلآمی خۆیان دەدەنەوە لەبەرامبەر خالقیان کەدروستی کردوون ودەزانی چۆنن وەچیانکردوە لەژیانیان.

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ ٱللَّهُ مَرَضًا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾ صدق الله العظيم {البقرة}

واتا: {ئەرانەی لە دلّ ودەروونیاندا دەردوو نەخۆشی(حەسودی وکینە وڕق لەموسڵمانان) هەیە،خوایش(بەسەرخستنی حەق وئیمانداران)ئەوەندەی تر دەردیان کاریگەر دەکات وسزایەکی سەختیش (لەدنیا وقیامەتدا)چاوەڕییانە بەهۆی درۆکردن و(دژایەتیان بۆ ئیسلام}ت،ئا.

چاکە وخراپە

هەندێ جار چاکە کردن لەگەڵ هاوڕێ وناسیاو .هتد_بەخراپە لەسەرت دەوەستێ . زۆرجار وامان لێدێت کەچاکە نەکەین . زۆرکەس مانای چاکە نازانی وەك قازانجێك ومصلەحەتێك سەیری دەکات . ئەگەر هەریەکەو لەلای خۆی گووتی من عیلاقەم چیە ئایا کارەکە باش دەبێ؟ برایەك هەستا چاکەیەکی کرد لەگەڵ برا بچوکەکەی ، ژنێکی بۆ دەست نیشان کرد کەگوایە بنەماڵیەکی باشن ، هەردوو بنەماڵە یەکتریان بینی هەروەها کوڕەکەوکچەکەش، ڕایان لەیەکتر بوو ، بەخۆشی هەردوولا ئاهەنگیان گێڕا بووك وزاوا بەیەك شادبوون ، ماوەیەکی پێچوو بووبە هەراو ناکۆکی لەهەردوو لاوە لۆمەی ئەودیان دەکرد کەبەیەکی گەیاندن، ماوەیەکی تری پێدەچوو بەینیان باشدەبوو شەڕوهەرایان نەدەما تەنها جارێك نەیان دەگووت خوا خێرت بنوسی کارێکی باشت کرد، ئەوە بوو حاڵیان هەردەم ئەگەر موشکیلەیان هەبوایە ئەوکەسەیان بەبیر دەهاتەوە ،ئەگەر لەخۆشیش دابونایە بەخەیاڵیشیان دانەدەهات، چەند ماڵی باوکی کچە خراپیەکەیان دەداپاڵی دووئەوەندەش ماڵی باوکی خۆی دەیانگووت ئەوە چۆن ژنێك بوو بۆ براکەت دۆزیتەوە، تاوای لێهاتبوو لەهەمویان بێزاربووبو دەیگووت ئەگەر حاڵ وابڕوات هیچ ڕێگای ترم بەدەستەوە نیە تەنها جیابونەوەیان لەیەکتری ،هەرچەند ببوون بەخاوەن منداڵ وماڵی سەربەخۆ بەڵام بەردەوام بوون لەسەر ناکۆکی، منیش دەڵێم ئەقل بۆمرۆڤ باشترین سەرمایەیە کەبەپارە ناکرێ:

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَمَن كَانَ فِي هَٰذِهِۦٓ أَعۡمَىٰ فَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ أَعۡمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلٗا ﴿٧٢﴾

صدق الله العظيم { اسرا}

واتا {جائەوەی لەم دونیایە (دڵ ودەروون وبیرو هۆشی)کوێربێ، لەقیامەتدا (چاویشی) کوێرە، وەزۆر سەرگەردانترو سەرلێشیواوترە}ت،ئا.

کێ شایستەیە زیاتر لێی بترسیی

دزیەک کرا لەماڵێک :هاوسێ یەکیان هاتەلای ماڵ دزراوەکەو گووتی من گوناهم دەگات ئەگەر ئەوەی دەیزانم پێتی نەڵێم، ووتی من دیتم فلاّن کەس لەفلاّن کات لەدەرگای بەیتونەکەی ماڵتان چووە خوارەوە من هەرئەوەندەم دیت بەڵام شایەدی نادەم کەئەو دزیەکەی کردوە ، ئەویش خەبەری لێدا،دوای گرتن و لێدان هیچ دانی پێدانەنا کەدزیەکەی کردوە تاگەیشتە سوێند خواردن، سوێندی خوارد کەئەونەچۆتە ماڵیان ودزی نەکردوە، هیچی لەسەر ئیسپات نەبوو بۆیە بەریان دا . ماڵدزراو هەر شکی لێبوو بەڵام نەیدەزانی چیبکات تا ڕۆژێک هاوڕێیەکی گووتی لەگەڵم وەرە دەچین بۆلای (..)کەسێکی دیارو کاربەدەست بوو . چوونە لای ئەویش گووتی ئەوە هەر موشکیلە نیە من چارەی دەکەم خەمتان نەبێ، ڕۆژێکی پێچوو لەدەرگا درا ئەویش دەرگای کردەوە چێدەبینی؟ ئەوکەسەیە کەشکی هەبوو دزیەکەی لێکردوە ، هاتوە دەڵی من بووم دزیەکەم لەماڵی ئێوە کرد بمبورە ئەوەش پارەکەتانە بۆم هێنایتەوە زوو بتگووتایە من فلاّن کەس دەناسم ئەوها ڕووی نەدەدا، بەیانیش ماڵم باردەکەم لەم گەڕەکە دەڕۆم ،

لەخودا. لەقورئان. لەوێژدانی. نەترسا لەمرۆڤێکی دەسەلاّت دار ترسا ، ئایە کامەیان باشتربوو لێی بترسایە .(دوای چەند مانگێک لەسوێند خواردنی بەدرۆ ئەو دەستەی کەلەسەر قورئان داینابوو بڕایەوە بەهۆی کارەساتێک)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَمَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦ وَٱلْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَٱلسَّمَٰوَٰتُ مَطْوِيَّٰتٌۢ بِيَمِينِهِۦ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾ صدق الله العظيم {زومر}

واتا {(ئەوانە)قەدری ڕێزی خوایان وەک پێویست نەگرت، ڕێزیان بۆدانەنا،بەمەرجێک هەر هەموو گۆی زەوی پڕ مێشکی ئەو زاتەیەو لەڕۆژی قیامەتدا(لەژێردەسەلآتی ئەودایە) ئاسمانەکانیشی لەژێربالّی قودرەتیدا پێچراوەتەوە (ئامازەیە بۆنیشانەی دەسەلآتی بێ سنووری ئەوزاتە) پاکیی وبێگەردیی وبڵندیی بۆئەو پەروەردگارە مەزنەی شایستەی ئەوە ئیە نەفامان هاوەڵی بۆ بڕیار بدەن و(قەدری نەزانن).}ت،ئا.

ئەبو زەری غەفاری، لەپێغەمبەر دەگێڕێتەوە د،خ لەسەر دەڵێ ئامۆژگاری کردم وفەرمووی،هەرکاتێک شۆربایەکت لێنانّاوی زیاتری تێبکە،پاشان ورد بەرەوە لە ماڵەکانی ئراوسێت بەشیان بنێرە بەچاکە،

خۆشەویستمان فەرموی بەشیان بدەن لەخواردنەکەی دەیخۆن، نەوەک تەنمین نەبن نەتوانن ماڵیان چۆڵ بکەن دزیان لێبکرێت،(وایە جیرانەتی)وەک خۆشەویستمان فەرمویەتی.

نیەتی باش ونیەتی خراپ

پیاوێک نەگەڵ خێزانەکەی چوون بۆبازاڕ بۆشت کڕین وپیاسە. تەمەنیان لە٢٧_تا٣٢ ساڵی دەبوو ، دەڕۆیشتن لەبازاڕ کاتێک کچێکی زۆرجوان بەرامبەریان دەهات پیاوەکە سەیری کردو زەردەخەنەیەکی لەسەر لێوان بۆدروست بوو، کەمێکی تر ڕۆیشتن ئەوجارە کوڕێکی گەنجی بالآ بەرزی ڕێک بەرامبەریان هات، ئەمجارە خێزانی پیاوەکە سەیرێکی کردوو قسەیەکی کرد کە پیاوەکەی گوێ لینەبوو تەنها زانی دەنگی هات. زۆر بەتوڕەیی بەژنەکەی گووت بابچینەوە بۆماڵ؟ ئەویش گووتی شت ماوە بیکڕین چۆن بچینەوە . پیاوەکە ووتی : گوڕەکەمان لای دایکم جێهێشتوە نەوەک بگرێی دوایی بەئەو گیرنابێتەوە.

کەچوونەوە هەر توڕە دیار بوو قسەی لەگەڵ نەدەکرا. خێزانەکەی پرسی تۆچیتە بۆئاوا بەجارێک هەڵسوکەوتت تێکچوو خوانەخواستە نەخۆش نیت؟ بەژنەکەی گووت پرسیارێکت لێدەکەم سوێندت دەدەم بەڕاستی ولاّمم بدەیتەوە. ئەویش سوێندی بۆخوارد کە بەڕاست ودروستی ولاّمی بداتەوە وەگووتی من لەژیانم درۆم نەکردوە، پیاوەکەی گووتی کەلەبازار بووین کاتێک ئەوگەنجە بەرامبەرمان هات دەتناسی ؟ قسەیەکیشت کرد چیت ووت؟ خێزانەکەی پێکەنی ووتی ئەم گەنجە ناناسم بەلاّم لەناخەوەم دیت زۆر دلّ گەورەو باش دیاربوو ئاکاریشی زۆر ڕێک وجوان بوو بۆیە دوعام کرد کەخودای گەورە کوڕەکەمان وەک ئەوگەنجە ئاکاروڕەوشت جوان بکات وەدوعاشم بۆگەنجەکە کرد کەخودا چۆن خولقەتێکی جوانی پێبەخشیوە ئەخلاقی جوانتری پێببەخشێ. بۆچیبووە؟ ئەویش داوای لێبوردنی کرد چونکە بەجۆرێکی تر لەڕوداوەکە گەیشتبوو . بەخێزانەکەی گووت تۆ باشترو چاکترو ئاقلتری لەمن . ئەویش ووتی بۆ وادەڵێی ؟ گووتی بامنیش پێت بڵێ ئەوکاتەی لەبازاڕ بووین کەکچە جوانەکە بەرامبەرمان هات من بۆ پێکەنیم. لەدڵم گووتم

ئەمە چەندەجوانە ئەی بۆ ژنێکم نەهێنا وەک ئەمە جوانبێ . من شەرمەزارم نەمزانی جوانی تەنها جوانی دڵ وڕەوشت ونیەتی مرۆڤە !جوانی روخسار هیچ مانایەکی نیە بەرامبەر دەروون ودڵ

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ عَـٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَـٰدَةِ ۖ هُوَ ٱلرَّحْمَـٰنُ

ٱلرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ صدق الله العظيم {حشر}

واتا: {خوا ئەوزاتەیە کەجگە لەو خوایەکی تر نیە زانای نهێنی و ئاشکرایە ئەو خوایە بەخشندەو میهرەبان ودلۆڤانە(کانگای ڕەحم وبەزەییە)ت،ئا.

پرسیاریک ئازیزم؟تۆ چۆن نیەتێکت هەیە بەرامبەر پەروەردگارت، تاچەند خۆشت دەوێت؟ تاچەند دەترسی؟ تاچەند بە ووتەو باسی ناحەق بەرامبەر بەئەو بەجوابی؟ ڕۆژێک لەبازار دووکەس بوو بە دەمەقاڵیان لەسەر شتێکی بچووک، یەکیکیان جوێنیدا گووتی: دایکت واو خوشکت وا، ئەڕەی تریان خوێن بەری چاوی گرت کەوتەسەر کابرا زۆری لێدا و بەوەش نەوەستا هەزار جوێنی ناشیرینی پێداوە، لەو بەسەرهاتە پرسیارێکم بۆدروست بوو؟ ئەگەر ڕۆژێک هەرئەوکەسەتووشی قسەیەکی ناشایستەهات بەرامبەربەخوای گەورە کوفری کرا(نعوذبالله)چ هەڵوێستێکی دەبوو چۆن وەڵامی دەدایەوەو چی لەگەڵ دەکرد؟ ئایا هەر وادەبوو یان زیاتر توڕە دەبوو یان ڕووی خۆی وەردەگێڕاو دەیگووت چ عیلاقەم هەیە ئەوە بەمن چاک نابێ! ئایا دایک وخوشکی یان خێزان و کچی نزیکترن بۆی لەخوای گەورە؟

ونحن اقرب اليه من حبل الوريد

خوای گەورە ئەوەندە ئادەمیزادی لەلا گرنگە و خۆشەویستە، کەچی ئەویش ئاوایە بەرامبەری!

ڕەوشت جوانی

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَإِذَا سَمِعُواْ ٱللَّغْوَ أَعْرَضُواْ عَنْهُ وَقَالُواْ لَنَآ أَعْمَٰلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَٰلُكُمْ سَلَٰمٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِى ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿٥٥﴾ صدق الله العظيم {قصص}

واتا {ئەوانە کاتێ کەقسەو گوفتاری نابەجێ دەبیستن پشتی تێ دەکەن ودەڵێن (بەنەفامان)کارو کردەوەی خۆمان بۆخۆمان، سڵاوتان لێبێت (ئێمە شەڕخوازین)ئێمە بەتەمانین کە لەگەڵ نەفاماندا(دانیشین).} ت،ئا.

ڕەوشتی جوان بۆئادەمیزاد باشترین سەرمایە.کەناتوانی ئادەمیزاد بەدەستی بهێنێ بەهەوڵدان وتیکۆشان. ئەبوهوڕەیرە بۆمان دەگێڕێتەوە لەپێغەمبەری خۆشەویست درودی خوای لەسەر دەفەرمووێ (ئەگەرخوای گەورە بەندەیەکی خۆشویست ئەوا بانگی جبرائیل دەکات وپێی دەفەرموێ.من فلاّن کەسم خۆشدەوێت ،تۆش خۆشت بوێت،ئەوکات جبرائیل خۆشی دەوێت،پاشان لەئاسمانەکان جاردەدەن خودای گەورە فلاّن کەسی خۆش دەوێت ئێوەش خۆشتان بوێت.ئەوەی لەئاسمانەکانە هەموویان خۆشیان دەوێت.دوای ئەوە لەزەویشدا پەسند دەکرێت) واتە لەناو خەڵکدا خۆشە ویست دەبێ. ئەوەش لەخۆیەوە ڕونادات . بەڵکو ڕەوشت و کرداری ئەو مرۆڤە وا دەکات ئەو پلەییەی پێ بدرێت.

لەحەدیسێکی تر دەفەرموی(خودای گەورە نەرمو نیانە. نەرموونیانیشی خۆش دەوێ)صحیح مسلم.

لەحەدیسێکی تر دەفەرموێ(پاڵەوان کێیە لەناو ئیوەدا؟ هاوەلاّن فەرمویان ئەوکەسەیە کەنەتوانن بیدەن بەزەویدا،

فەرمووی، پاڵەوان ئەوە نیە . بەڵکو ئەوکەسەیە کەلەکاتی توڕەبیدا خۆی دەگرێت) . ئەو باسانە بۆمان ڕوون دەکاتەوە کەئادەمیزادی ڕەوشت جوان چۆنە وکێیە.

ڕۆژبوونە لەسەر قسەوباس

هەروامەزانە کەتۆهەڵە ناکەی،هیچ کەس نیە هەڵەوتاوانی نەبێ ئێمە ئادەمیزادین (فریشتە) نین، سورمەبە لەسەر ووتنی ووشەی (من)چونکە هەردەم تۆ ڕاست نیت وبەرامبەرەکەت هەڵەبێت، هەردەم بەرامبەرهەڵەو تاوان ببەوە ؟سورمەبە لەسەر قسەی خۆت دان بەهەڵەکانت دابنێ. شەرم نیە یەکێك هەڵەی خۆی ڕاست بکاتەوە . شەرم ئەوەیە هەڵە دووبارە بێتەوە، ڕق وکین لەکەسێك هەڵمەگرە ئەگەر ووتی ئەو کەموو کوڕیەت هەیە یان ئەو هەڵەیەت هەیە. ئەوکەسە دڵسۆزە کەدەت گرێنێت ، نەوەك ئەوەی وادەکات هەردەم ددانەکانت دیاربن چونکە لەشکستی تۆدایە. تۆش ڕۆژمەبە هیچ کات لەسەر قسەت تەنها بۆکاری چاکەو خێر نەبێ، زۆرسەیرە ئادەمیزاد حەزدەکات خەڵك چاکەی لەگەڵدابکات بەلاّم خۆی نایکات،حەزدەکات قەرز وەرگرێت بەلاّم بەخۆی نایدات،حەزدەکات منەت لەسەر خەڵك بکات بەلاّم بەخۆی قبوڵی ناکات کەسێ منەتی لەسەر بکات، هەست بکە بەهەڵەکانت، تاهەست بەخەڵك بکەیت،خۆڵ ویست مەبە،

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَن نَّفْسِهَا وَتُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾ صدق الله العظيم { النحل}

واتا: {ڕۆژێك دێت کەهەموو کەس(خەمی خۆیەتی)بەرگری لەخۆی دەکات، پاکانە بۆخۆی دەکات،(گوێ بەکەسی تر نادات،ئەو ڕۆژە)هەر کەس پاداشتی کردەوەکانی دەدرێتەوە ئەو(خەڵکە)ستەمیان لێ ناکرێت.}ت،ئا.

هیچ کات خوای گەورەستەمی لەبونەوەرودروست کراوی خۆی نەکردووە وستەمیشی لێناکات،بەلاّم ئادەمیزاد بەخۆی ستەم لەخۆی دەکات

ولەچواردەوریشی هەروا،بەردەوام ڕژد مەبە لەسەر قسەی خۆت کە دەزانی ڕاست نیە وڕەوا نیە ئەوەی، (پیاوێك قسەی خۆشی نەدەکرد لەگەڵ خەسوو خەزوری وکەیفی پێیان نەدەهات ، لەبەر ئەوەنەبێ قسەیەکی ناشیرین ونابەجێیان پێگوتبێ ، تەنها لەبەر ئەوە خێزانەکەی حەزی دەکرد زوو زوو سەردانیان بکات کەوا هەردوکیان نەخۆش بوون، لەگەڵی دەچوو تادەیگەیاندە دەرگای ماڵیان بەڵام نەدەچوو بۆ ژوور سلاوێیان لێبکات ولە ئەحواڵیان بپرسی، کاتێکی زۆر وایان دەگوزەراند، خێزانەکەی دەنگی نەدەکرد چونکە حەزی نەدەکرد دڵ حادزی پەیدا بێت لەبەینیان هەرجارەو درۆیەکی بۆ دەدۆزیەوە ، دەیگوت خوایە لێم خۆشبە ناچارم دڵی ئەوان ڕازی بکەم ودرۆی مەصلەحەت بکەم،تاڕۆژێکیان هات بەدوای خێزانەکەی بیباتەوە کەلەماڵی باوکی بوو، لەبەر دەرگا بانگی کرد زووکە بابڕۆین؟ خێزانەکەی گووتی ماڵی خاڵم لێرەن کەمێك وەرە ژوور سەلام بکە تامناڵەکان حازردەکەم ؟ ئەویش گوتی نایەم پاشان من سەلام بکەم ونەیکەم هیچ ناگۆڕی زووکە بابڕۆین! لەم سەین وبەینە دایکی خێزانەکەی هاتە دەرەوە گووتی کوڕم بۆنایەیتە ژوور نان حازرە ،وەرە دانیشە بەینیکە نەمان بینیوی براکەشم لێرەیە وەرە نانەکە بخۆن ئینجا بڕۆن؟ بەڵام ئەو هەر لەسەر قسەی خۆی بەردەوام بوو، خێزانەکەی لەدڵی خۆیدا دەیگووت بۆچی ئەگەر جارێك بەجوانی قسە لەگەڵ خزمی ئەونەکەم یان بچێت بۆسەردانیان من حەزنەکەم بچم ئەگەر نەخۆشیش بم وەنەتوانم .ئەودەڵێ کەیفت بەخزم وکەسی من نایەت ؟ئەی بۆچی من هەموو جۆرە دڵ شکان وقسەیەکی لێ قبوڵدەکەم ئەوتەنها چاك وچۆنی لەگەڵ خزم وکەسی من ناکات تائێستاش قسەیەکی ناشیرنیان پێنەگووتوە، باشە ئەگەر وەك خەڵکی تر خزمەتی کردبونایە ئەرکی هەڵبگرتنایە چیی،

لەبەر ئەوە گووتی تۆنەتوانی سەلام بکەی منیش نایەمەوە لەگەڵت. ئەوەبوە هۆی دڵ عادزی هەردوولا، بۆ وای لێهات سەبەب چیبوو تەنها ووەسوەسەی شەیتانە و ڕژدبوونە لەسەر قسە ئەگەر هەڵەش بێت.

بێ ئومێدبوون لەڕەحمەت وبەخشندەی خوا

هیچ کات ناهومێد مەبەئەگەر ئیمانێکی جێگیر ونەگۆڕت هەیە، کەبەهیچ جۆرە تاقی کرا نەوەیەک جێگای بەر نادات چوونکە بەڕاستی پتەوە، سەیری ئاسمانت کردوە کاتی هەوری ڕەش روورناکی ڕۆژ بزر دەکات، سەیرت کردوە کاتی ناخۆشی و نەخۆشیەک ڕوو لەماڵەکەت دەکات، ئەی کاتی بەهۆی زەرەرێک دڵت خەموو خەفەت داگیری دەکات،وادەزانی جارێکی تر ڕووناکی ڕۆژوو خۆشی نابینیتەوە.

ئەی کاتێ ئەومندااڵەی کەخۆت گەورەت کردوە بەبێ شەرمی قسەت لەگەڵ دەکات،

زۆرن ئەوانەی دڵی ئادەمیزاد سەخڵەت دەکات، بەاڵم ئەوانە هەمووی کاتیە ڕووت تێدەکات تەنها لەسەرتۆ ئەوە پێویستە لەکاتی ئائومێدبوون لەهەر شتێ داوای یارمەتی لەخوای گەورە بکەیت، هەرتەنها ئەوبوو نوحی(علیە سلام) ڕزگار کردلە تۆفان، ئەوبوو بەهانای نەبی یونس(علیەسلام)هات لەناو زگی نەهەنگ، ئەوبوو یوسفی(علیەسلام) ڕزگار کرد لەناو بیر کاتێ براکانی فڕێاندا ناوی، هەر خوای گەورەبوو پێغەمبەرمانی (ﷺ)ئاگادارکردەوە لەفێڵی بێباوەڕەکان، هەر ئەویش بوو ئێمەی مللەتی کوردی ڕزگار کرد لەدەستی صدامی زاڵم، تەنها هەر خوای گەورەیە ئاگاداڕە بەهەموو خراپەیەک کەڕوو لەئادەمیزاد دەکات، هەرخۆشی خاوەن دەسەاڵتە کەنەهامەتیەکان و ناخۆشیەکانی لەسەر اببات؟ ئەوکاتەی ئائومێد بووی ودڵت تەنگ بوو کاتێک زەرەرت کرد، کاتێک منداڵەکەت کەوت لەدەرسەکانی، کاتێک کەسێکی ئازیزت لەدەستدا، وەبۆ هەرشتێکی تر کەڕووەدات ئایا هیچت کرد، تەنها بیر کردنەوەو دڵ سەخڵەتی وئائومێد بوون نەبێ، بەم هەموو بیرکردنەوە هیچت جێ بەجێ کرد ناخۆشیەکانت چارە سەرکرد خەمەکانت ڕەواندەوە بێگومان نەخێر، هەروەک ووتمان چارە تەنها لای خوای گەورەیە، پێت شکستی ودڵ

شکان نیە کەوا دەچیتە بەر دەرگای ناسیاوێکت یان هاوڕێ یەکت داوای یارمەتی دەکەیت وئەگەر دڵیشی بێت ئەوەی داوات کردووە پێت بدات، وەئەگەر یارمەتیشی نەدایت وهاوکاری نەکردی چەندەها عوزرت بۆ دێنێتەوە، تۆش باوەڕ دەکەیت وبەنائومێدی دەگەڕیتەوە، دووبارەوسێ بارەی دەکەیتەوە لەگەڵ خزمی ترت، بەڵام تەنهاجارێك کرنۆش نابەیت و ناپارێتەوە لە پەروەردگارت هاوکاریت بکات ؟ئایا کامەیانت پێ باشترە (ئەوەی نهێنیت دەپارێزێ یا ئەوەی لەناو خەڵك ڕسوات دەکات) وهەردەم بەڕووت دادەداتەوە کە داوای یارمەتیت لێی کردوە:

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَلَوْ يُعَجِّلُ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ ٱلشَّرَّ ٱسْتِعْجَالَهُم بِٱلْخَيْرِ لَقُضِىَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ ۖ فَنَذَرُ ٱلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَآءَنَا فِى طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١﴾ صدق الله العظيم {یونس}

واتا {ئەگەر خوا بە پەلە خەڵکی تووشی شەڕو ناخۆشیی بکات(لەسەر داخوازی خۆیان کاتێ کەتەنگە تاودەبن)هەروەك وچۆن بۆ داخوازیی خێر پەلەیانە، هەرهەمووان کۆتایی بەژیانیان دەهات (بەڵام خوای گەورە واناکات، بەڵکو دەفەرموێت): ئەوانەی کە نایانەوێت ئێمە ببینننەوە وباوەڕیان پێی نیە، ماوەیەك وازیان لێ دێنین تا لە ستەمیاندا ڕووبچن} ت،ئا.

گوڵ بریتیە لەچی

بۆی هەیە بڵێن ئەوەش بۆتە پرسیار، هەموومان دەزانین پێك هاتەی گوڵ(ڕەگ وقەدو گەڵاو گوڵە)بەڵام شتێکمان بیر چوو بڵێن قەدو گەڵای پارێزراوە بە(دڕك)، زۆرجار گوێ بیستی ئەوەدەبین کەوا فلان کەس هەرچەند بێ باوەڕە یان نوێژ ناکات یان تاوان وگوناە ئەنجام دەدات بەڵام خوای گەورە رزق و ڕۆزی پێدەدات بەڵکو بەفراوانیش، بۆچی؟ لەبەرچی؟ هەندێ جار لەبەر بیر کردنەوەی قول وشەیتانی توشی غەیبەت وگوناە دێن،

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ ٱلْقُرُونِ مِنۢ بَعْدِ نُوحٍ ۗ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِۦ خَبِيرًۢا بَصِيرًا ﴿١٧﴾ مَّن كَانَ يُرِيدُ ٱلْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُۥ فِيهَا مَا نَشَآءُ لِمَن نُّرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُۥ جَهَنَّمَ يَصْلَىٰهَا مَذْمُومًا مَّدْحُورًا ﴿١٨﴾ وَمَنْ أَرَادَ ٱلْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُو۟لَٰٓئِكَ كَانَ سَعْيُهُم مَّشْكُورًا ﴿١٩﴾ كُلًّا نُّمِدُّ هَٰٓؤُلَآءِ وَهَٰٓؤُلَآءِ مِنْ عَطَآءِ رَبِّكَ ۚ وَمَا كَانَ عَطَآءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾ ٱنظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۚ وَلَلْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَٰتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾ صدق الله العظيم {الاسرا }

واتا {چەندەها نەوەمان لەدوای نوح لەناو بردووە، ئەوەندەش بەسە بۆ پەروەردگاری تۆ کە ئاگادارو بینایە بە گوناهو تاوانی بەندەکانی} {ئەوەی مەبەستی(تەنها دنیابێ)کەبەپەلەو بەخێرایی تێدەپەڕێ، ئێمە هەرچیمان بوێ بەزوویی، بەویستی خۆمان، وەبەهەرکەس کەبمانەوێ دەبەخشین، پاشان ئەوکەسانە(واتە دنیاپەرستان)دەخەینە دۆزەخەوە، بەسەرزەنشت کراوی ڕاونراویەوە} {بەڵام ئەوەی مەبەستی بەشی ئەوجیهان بێ وهەوڵ وکۆششی چاکی بۆ بدات، لەهەمان کاتیشدائیماندابێت،هەوڵ وکۆششی ئەم جۆرە

کەسانە جێگەی ڕێزوسوپاسەوسوپاسکراون} {ئێمە هەردوولا(دنیاپەرستان وخواپەرستان) لەبەخششی پەروەردگارت بەهرەوەر دەکەین، بێگومان بەخششی پەروەردگارت سنوردارو قەدەغەکراو نیە(لەدونیادا)} {تەماشاکەو سەرنج بدە چۆن هەندێکیانمان بەسەر هەندێکی تریاندا ڕێزدار کردووە، بێگومان پلەو جیاوازیەکانی ئەو جیهان زۆر گەورەرو زۆر زیاترە}ت،ئا.

بزانە خوا هیچ دروستکراوێکی بێ هۆ دروست نەکردوە.

سەیرکە وسەرنج بدە لەماڵێك چەند کەس بەهۆی باوەڕو ئیمان و خواناسی کەسێك نان دەخۆن ودەژین، هەر وەك گوڵەکەی باسمان کرد کاتێك تۆ گوڵ ئاودەدەیت پێش گوڵەکە دڕکەکانی ئاو وەردەگرن، ئایا ئێمە دەتوانین گوڵەکە ئاو بدەین ، وە دڕکەکان ئاو نەدەین، ئێستا چەندەها کەس بەهۆی یەك ئیماندار خوا ڕزقیان دەدات لەناو خێزانێك، نەکەن بۆ تەنها ساتێکیش بیرو خەیاڵی ناشایستە بکەنەوە_ چونکە کاری خوداو ویستی عبد زۆر لێك دوورن.

زۆربوون دەبێتە مایەی دڵە ڕاوکێ و سەرلێشیواوی

زۆربوون لەماڵ لەمنداڵ لەکار هەمووی دەبێتە هۆی شپرزەیی و نارحەتی، هەرچەند ماڵت زۆربێت خەمت زیاد دەکات کاتی خواپەرستی وپشودان وسەردان وسەفەرت کەم دەبێت، ئەوکاتەش کەمنداڵت زۆربێت هەروا خەمت زیاتر دەبێت (خەڵکانێك دەڵێن منداڵ مایەی خۆشی وشادی وئیسراحەتی تەمەنی پیریمە) بەڵام زۆر کات وانیە، چونکە ئەگەر تۆ لە باخچەو شوێنێکی پڕ لەدارو درەخت بیت حەزبکەی تۆزێك ماندویەتیت بسڕێنیتەوە ناتوانی کەمێك لەژێر دارێك.کەمێکی تر لەژێر سێبەری دارێکی تر ماندویەتیت بسڕێنیتەوە.لەگەڵ هاتن وچوون ماندوو تر دەبیت، تەنها لەژێر سێبەری یەك دار دەسڕێیتەوە، منداڵیش بۆ تۆوایە ئەگەر تەنها یەکێك یان دووانت هەبێ مانای وانیە تۆ بێ منداڵ وبێ کەسی،گەورەترین دەسکەوت ئەوەیە منداڵێکی باش پەروەردە بکەیت تابتوانی سودی لێببینی ، لەگەڵ پیربوونت بێزاری دەرنەبڕێت، هەوڵبدە بناغەی پەروەردەکردنی پتەوبێت ڕەگی خۆشەویستی لەناخی دڵیدا دایکوتابێ. بەتۆزووبا، بەزریان، بەگەردەلول،ئەم ڕەگە دەرنەیەت لەناخی (مەبەست ئەوەیە بە نەخۆشبونت یان ناخۆشی وحادزی و هتد).هەر تۆی بوێت .

هەبوونی ماڵ وسامان تووشی دڵە ڕاوکێ ونارەحەتی وشەونخونی وخەمت دەکات، هەتا شتەکانی چواردەورمان زۆر بێت ناکۆکی و غڵغڵەو فکرو خەیاڵیش زۆر دەبێت، لەبەر ئەوە تابتوانین ئەرکەکان قورس نەکەین بۆئەوەی مورتاحبین، ژیان دەرفەتی زۆری تێدانیە دووبارە بێتەوە تەمەنت بەخەم وخەفەت بەسەر مەبە (نانی بەیانیت هەبێت خواکەریمە بۆ دوزبەی)خەم لە ڕۆژەکانی داهاتوو مەخۆ، ئەوخوایەی ماسی ناودەریا وکرمی ژێرزەوی باڵندەی ئاسمان لەبیرناکات، باشترین وخۆشەویسترین دروستکراوی خۆی چۆن لەبیر دەکات، هەردەم قەناعەت باشترین دەسمایەیە،

گوێ پێ نەدان

هەموو گوێ پێ نەدانێك دەبێتە مایەی ناخۆشی وخراپە، مەڵێ منداڵەکەم هێشتا بچوکە چیەتی ئەگەر جلی کورت وتەسك وتەنکی لەبەر کرد ، مەڵێ دوایی بەخۆی کاتی گەورەبوو ڕاست وچەوت جیا دەکاتەوە،گووتوویانە (خوی شیری تاکوپیری)،

کارێکی زۆر ناڕێك دەکرێت لەمانگی (ڕەمەزان)ئەوەیە ؟دایکان وباوکان بەڕۆژوون نان ناخۆن نیوەڕۆکەی ئەوە شتێکی ئاساییە، بەڵام ئەوەی ئائاساییە منداڵەکان بێ بەش مەکەن لەنان خواردن بەبۆنەی کەوا ناتوانن شتێکیان بۆ ئامادە بکەن ئەوەش زیاتر دەگەڕێتەوە ئەستۆی دایك،بەکێك ونان وچا رازیان مەکەن. چونکە بەم کارەوادەکەیت منداڵەکەت هەر لەسەرەتای چاوکردنەوەی کەیفی بەم واجبە نەیەت ئەرکی بۆ قورس دەکەی ، من زۆرپرسیارم لەم کەسانە کردوە کەوا تەمەنیان لای داوە لە٣٠سالّ ووتومە؟ بۆچی بەڕۆژوو نابیت ، لەولاّمدا گووتی کاتێ تەمەنم ٦_٧سالاّن بوو دایکم پارچە نانێکی دەدایە دەستم دەیگووت ئەوە بخۆ ئێوارە خواردن ئامادە دەکەم، یان کاتێ پرسیارێکم بکردایە لەباوکم زۆر بەتوڕەیی وەلاّمی دەدامەوە زۆر جاریش هاوٰری دەکرد دەیگووت (تۆ زۆر بێ ئەقلی نازانی بەڕۆژوم بۆ ماندوم دەکەی واز بینە بڕۆ)، ؟بۆچی خۆت برسی دەکەیت کاتێك خۆشەویست نەبێ لەلات تەنها وەك واجبێکی ئیجباری سەیری ڕۆژوەکە بکەی. کەنەتوانی بەرگەی پرسیارو ولاّمێك بگری.ئەم جۆرە گوێ پێ نەدانە شکستی زۆری لێدەکەوێتەوە، هەڵەکان بچوکن کەچی بە ڕۆیشتنی ڕۆژگار گەورە دەبن ،لەتێکچوونی بنەماڵە دەردەچێت دەکەوێتە ناو کۆمەڵگا، ئەوانەی کەشبهی ڕووتن لەبازاڕەکان لەدائیرەکان لەشوێنەجیا جیاکان دەبینرین هەر ئەومندالاّنەن کەبچووك بوون پێش چەند ساڵێك وەنەیان دەزانی ئێستا گەورە بوونە ، بەڵام ڕەوشتی منداڵیان هەرماوە ونەگۆڕاوە.وەك دەڵێن خووی شیری تاکوو پیری.!

(کۆتایی باسەکانمان)
(ڕوون کردنەوەیەکە دەربارەی ڕۆژی دووایی)
ئەگەر خوای گەورە دەرفەت بدات لە بەرگی دووەم بەوردی باسی دەکەین (انشاء الله)

ڕوون کردنەوەیەکە دەربارەی ڕۆژی دووایی

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

ٱقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴿١﴾ صدق الله العظيم {الانبيا}

واتا: {موحاسەبەو لێپرسینەوەی خەڵکی نزیک بۆتەوە، هەرچەندە(زۆربەی)ئەوان بێئاگاوغافڵن وپشتیان کردۆتە(ئایینی خوا)وپوویان وەرگێڕاوە(لە بەرنامەکەی)ت،ئا.

ئەو ڕۆژە نزیک بۆتەوە ئێمەش ئاگادارنین .تۆبەبکەن بگەڕێنەوە پێش ئەوەی ئەم کاتانەتان لەدەست بچێ سەیرێکی دەوروپشتی خۆت بکە،چەندەها خۆشەویستمان مرد، ناسیاو خزم هاوسێ و هاوڕێ ودۆست ودوژمن وناحەز، هەمویان دونیایان جێهێشت چوونەوە ناو زگی دایک کەئەویش ناخی زەویە،؟ئایا هیچیان لەگەڵ خۆیان برد ، لەوپارەیەی کە شەوڕۆژ بۆیان هەوڵ دەدا هیچیان برد،بینا بەرزەکەی. خانووە جوانەکەی. سەیارە ئاخیر مۆدێلەکەی هتد.. تەنها کارو کردەوەکانی نەبێت هیچیان لەم شوێنە بەکەڵکی نایین

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُواْ رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ ٱلسَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾ يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّآ أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى ٱلنَّاسَ سُكَٰرَىٰ وَمَا هُم بِسُكَٰرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ ٱللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾

صدق الله العظيم {الحج }

واتا: {ئەی خەڵکینە لە پەروەردگارتان بترسن وخۆتان لەخشمی بپارێزن چونکە بەڕاستی لەرزەی قیامەت و(کاوڵبونی دنیا)کارەساتێکی زۆر گەورەیە وشتێکی(سامناکە)} {کارەساتی،ئەو ڕۆژە کە پێش دێت دەبینن، هەر ئافرەتێك(کەمندالّی لەباوەشدایە لەکاتی)شیر پێدانیدا، لەترسا هۆشی لای خۆی نامێنێ وجگەرگۆشەکەی فەرامۆش دەکات و(لەباوەشی بەردەبێتەوە)هەرچی مێینەیەکی بار دار هەیە، مندالّ وبەچکەکەی لەبار دەچێت، خەڵکی دەبینی، دەڵێی سەرخۆشن، بەڵام سەرخۆشیش نین، بەڵکو سزای خوایی زۆر سەخت و سامناکە و(سەری لێشیواندوون}ت،ئا.

ئەوکات هیچ تۆبەیەك گیرانابێ . دڵتان بەدونیا خۆش مەکەن سەیری گۆڕانکاریەکان بکەن ڕۆژانە ڕوو دەدات ، هەموو کەس لەناو دەچێ هەمووکەس دەمرێت .پاشا وەلیك و کاربەدەست و فەقیر وهتد .. لەدوای یەك هاتن و ڕۆیشتن. باش بزانە تۆش جێی دەهێڵی ڕۆژێك، کەسێك نیە نەمر بێت (تەنها خوای گەورە ماوە وهەر دەمێنێ)؟ چەند پرسیارێك دەخەینە ڕوو (بابەتی دووەم کەباسمان کرد ووتمان بۆچی گەڕاینەوە سەردەمی نەزانی؟ ئێستا خەڵکانێك هەن ڕەفتاریان وەك سەردەمی نەزانی وسەرهەڵدانی ئیمان وباوەڕ وایە. باوەڕپێنەکردنی قوڕەیشیەکان بە(پێغەمبەر)ﷺ لەبەر ئەوەی پێیان ناخۆش بوو یەکێك لەخۆیان ڕێنموییان بکات ڕێگایی چاك وخڕاپیان پێ نیشان بدات. دوای ئەم هەموو ماندوو بونە ئەم هەوڵ وتێکۆشان وهەوڵدانە و جیهادە لەپێناو باوەڕەکەی ونامەکەی تاکوبەئێمەی بگەیەنی . ئێمەش ئێستا ماندووبونەکەی خۆشەویستمان و هاوەڵانیمان فەرامۆش کردوە . ڕووتی وبێشەرمی . ئازاردانی دۆست وهاوسێ. خۆش ویستنی مالّ وسامان. نەمانی ڕێز وگەورەیی، نەمانی بەزەیی ولێبوردەیی ،لەیادمە لەساڵەکانی ۱۹۹۰هاوسێیەکمان (مرد)لەماڵەوەمان زیاتر لەدوومانگ تەلەفزیۆنمان هەڵگرتەوە نەوەك لەبەر دەست بێ منداڵ بچێ پێ بکات بێ

ئاگاداری دایك وباوکی دەنگی بڕوات خاوەن مردوو پێی بزانی خەم بخوات، ئەوکات مردو سامور و هەیبەتی هەبوو خەڵك لەمردن دەترسا دەیگروت ئەمڕۆ ئەومرد بەیانی منم، پرسەی هاوسێی وەك پرسەی خۆی بوو، بەڵام ئەمڕۆ یەکێك بمرێ دووای دووڕۆژ تەلەفزیۆن پێکراوە لەماڵەکەی خۆی لەلایەن ماڵ ومندالی ، خەڵك زۆر بێ بەزەیی بووە هەر ووتومە دەیڵێمەوە هەمووی دەگەڕێتەوە بۆ کەم ئیمانی ! بۆ وامان لێهات ئایا کەی ئەومیللەتە لەخەوی غەفڵەت بەئاگادێ دەزانی خوا حەقە، مردن حەقە، ژیانی دوای مردن حەقە وڕاستە؟ (ئیمام ترمزی لە پێغەمبەرەوە ﷺ،بۆمان دەگێڕێتەوە. دەفەرموێ {دونیا نەفرەتیە، ئەوەی تیاشیدایە نەفرەتە، تەنها یادی خوانەبێ} ،هیچ بەندەیەك وگیان لەبەرێك نیە نەمرێت،

(بسم الله الرحمن الرحيم)

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾ صدق الله العظيم {العنكبوت }

واتا{هەموو کەس دەبێ مردن بچێژی(کەی،لەکوێ،بەچی،خوانەبێ کەس نایزانی)لەوەودوا گەڕانەوەتان بۆ لای ئێمەیە}ت،ئا.

وەهەرکەسێك لەسەرچ کاروو کردەوەیەك بمرێت لەسەر ئەویش زیندوو دەکرێتەوە ، بۆیە ئاگاداربن چونکە مردن کاتی دیاری کراوی نیە تاخۆمانی بۆ ئامادە بکەین بۆیە لە ئێستاوە وادابنێین کە ئەوڕۆژەی ئێستا لەدەستمانە و تیایدا دەژیین دواین دەرفەتە ودوایین ڕۆژە، دڵتان پاك وبێگەرد وخاوێن بکەن، کردەوەتان ڕێك وجوان بکەن،تادەرفەت ماوە ، چی وەڵامی پەروەردگارت دەدەیتەوە کاتێك لەبەر دەستی ئەو وەستای(ئەوکات خوای گەورە ڕاستیەکان دەزانێ هەرچەند تۆ بتەوێت بیان شاریتەوە)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

ٱلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰٓ أَفْوَٰهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَآ أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ صدق الله العظيم {یاسین}

واتا: {ئەمڕۆ مۆر دەنێین بەدەمیاندا و(قسەیان بۆ ناکرێت)بەڵکو دەستیان قسەمان بۆدەکات(دەربارەی ئەو تاوانەی کە ئەنجامیان داوە)قاچیان شایەتی دەدات(کەبۆکوێ هاتوچۆیان پێکردوە)چ کارو کردەوەیەکیان پێ ئەنجام داوە} هەروەک شریتی ڤیدیۆو سی دی ودیسک قسەمان بۆدەکەن باوەڕبوون بەقسەکردنی دەست وقاچ ئاسانە،}(ت،ئاسان) ئایا سەیرە ئەگەر ئەندامەکانی لەش بێتە گووفتار وقسەکردن، دروست کراوی خوا زۆرن ، زۆریشیان بەچاونابیندرێن کەچی گیانیان لەبەرەو دەژین ودەخۆن ، ئەوان سەیر نین بەڵام سەیرە ئەندامەکان بدوێن! ئەنەسی کوڕی مالیك ڕ.خ، دەڵێ :ئێمە لەخزمەت پێغەمبەر ﷺ ، دانیشتبووین(پێکەنی فەرمووی) دەزانن بەچی پێکەنیم، وتمان: خواو پێغەمبەرەکەی زاناترن، فەرمووی (لە وتوێژێی بەندە لەخزمەت پەروەردگاریدا ، دەڵێت: ئەی پەروەردگار تۆ منت پەنا نەداوە لەستەم؟ دەفەرموی بەڵێ، دەڵێت:من ڕێگا نادەم بەشایەت بەسەرمەوە مەگەر لەخۆم بێت، دەفەرموی: ئەمڕۆخۆت بەسی بەسەر خۆتەوە،هاوڕێ لەگەڵ فریشتە بەڕێزە نوسەرەکان،ئیتر مۆر دەنرێت بەسەر دەمیدا، ئینجا بە ئەندامەکانی دەوترێت بێنە گوفتار: هەموو دێنە گۆ بەو کردەوانەی کە کردویەتی : پاشان ڕێی دەدەن کەقسە بکات، دەڵێ:ئاخ لەئێوە تەریك بن وبچن خۆمن بۆ ئێوە تێدەکۆشام،) ئاگادارین بۆژیانێکی کاتی ، ژیانی نەبڕاوەو بەردەوام نەفەوتێنن، بڕوابکەن چاوتروکانە ئەوەی بەدووری دەزانی ، **ئاگادارین نازیزم!**

چەند ووتەیەکی بەنرخ

_ کاتەکان گرنگن بەفیڕۆیان نەدەن.
_ ئەوەی دەرگای ڕەحمەتی بۆکردوینەوە ،دەتوانی زۆر بەئاسانی دایبخات.
_ داخوازمەبە ئەوڕۆژەی تیایدای زوو بڕوا وتەواوبێ، چونکەڕۆژێك لەتەمەنت تەواو دەبێت ڕۆژێك لە مردن نزیك دەبیتەوە.
_ شەرم ناکەی لەدەرگای ئەو و ئەو دەدەی داوا دەکەی، بەڵام لەدەرگای خودا نادەی داوا لەئەو بکەی، کەوا هیچ کات بەڕووت دانادەتەوە.
_ خوایە؟ ئێمە زۆر پێویستمان بەیارمەتی تۆیە ، بەڵام شەیتان فریوی داوین ناتوانین لەبەر شەرمەزاریمان دەست هەڵبڕین وداوات لێبکەین.
_ کێیە لەدەروونی خۆت، لەخۆت.نزیکتر؟ کێیە ئەوەی نهێنی پارێزبێ بۆت زیاتر لەخۆت؟ تەنها خوای گەورەیە.کەهیچ شت نیە لەو شاراوە بێت.
_ کەس هەیە لەخوا بەبەزەییتربێت بۆئادەمیزاد،ئەوکاتەی یەکی کوفر بکات دەتوانی گیانی لێبستێنی.(ولاکن یؤخرهم الی اجلٍ مسمیً). بەڵام دوایان دەخات بۆکاتێکي دیاري کراو.
_ ئەگەر رزق وڕۆزی دیار بوایە ، لەسەداپەنجا خەڵك لەبرسان دەمردن.
_ ڕزق لەدەست بەندەبوایە ، براکەی لەبرسان دەمرد.
_ نوستن پێویستە بەڵام بەگوێرەی پێویست نەوەك ڕۆژی ١٢کاتژمێر لەژیانت بەخەوتن بڕوات،واتا نیوەی ژیانت بەفیڕۆ چوو؟ ناگەڕێتەوە ئاگادارببە.
_ ژیانی ئادەمیزاد خۆشە ،خۆشتردەبێت لەگەڵ خواناسینی پتەو وجێگیر.
_ مەگری وخەم مەخۆ بۆنەبونی مالٌ وسامان ، بەڵکو زۆر بگریی بۆ کەم بوونی باوەڕوئیمان.
_ گرنگی ژیانت لە تاقیکردنەوەکانی دایە.
_ هەموکات یادی خوابکە(الابذکر الله تطمئنُ قلوب)دلٌ ئارام دەکاتەوە.
_ خۆشی وشادی ژیان لە بیرێکی ساف و دڵێکی بێگەرد دایە.
_ ئەوەی هی منە کە لەژێر دەستم ولەگیرفانم دایە، نەوەك ئەوەی بەیانی بەنیازم بەدەستی بێنم .
_ دلٌ مەدە بەکەسێك وبەشتێك وەك مالٌی دونیا لەنزم بوون وبەرزی دابێت.

_ پشت ببەستە بەکەسێك کە هەردەم وهەموو کات خاوەن قسەی خۆی بێت.
_ ژیانی دنیا دەرس وعیبرەتە، لەش ساغی هەردەم مالّ وسەروەتە.
_ ئەوەی بەردەوامە باشترە لەوەی ڕوو لەنەمانە(ئاخیرەت بەرامبەر ژیانی دنیا).
_ مەگری بۆنەبوون، مەنازە بەهەبوون، هیچیان تاسەر نین هەبوون ونەبوون.
_ هەمو کەسی خاوەن دڵی گەورە نیە. تەنها ئەوکەسانەی دڵیان ڕووناکە بەئیمان.
_ خۆشە بەرامبەر کەموو کوڕیەکانت ، بیسەر بیت نەوەك شەڕکەر.
_ قسەی شیرین دڵی دوژمن دەکاتە هەنگوین.
_ قسەی توندو تالّ دۆستت بۆدەکاتە دوژمنی حەودالّ.
_ شەقامەکانی وولاّتەکەم، باشترە لە کۆشکی بێگانەکەم.
_ دەرگای مالّت زوو دابخە کاتی پۆژئاوا، زوو بیکەرەوە کاتێ پۆژ دەرەوشاوە.
_ دلّ گەورەیی سیمایی ئادەمیزادی زاناو تێگەیشتوە،
_ جارێك سەردانی کەسێکت کردووە لەنەخۆشخانە ،ئەوکات هەستت کردووە تەندروستی نیعمەتی ژیانە،.
_ دووژمنانت دلّ خۆش مەکە بە ناڕحەتیت و توڕەییت.
_ لەدانیشتن و کۆڕو کۆبونەوە تادەتوانی تەنها بیسەر بە ئەوکات خۆشەویستی.
_ ئیمانداری تەواو هیچ کات لەبەسەرچوونی کات وتەمەن دلّ تەنگ نابێ.
_ دڵخۆشبوون بەمالّ سامان دونیاییە، دڵخۆشبوون بەزانست وزانیاری بێکۆتاییە.
_ هاوڕێی باش دلّ ئارام دەکاتەوە خەمەکانیش کەم دەکاتەوە.
_ هیچ کەس بێ عەیب نیە، عەیبی یەکتر بەچاوی یەکتر دامەدەنەوە لەکاتی توڕەبووندا،وامەزانن جارێکی تر ئاشت نابنەوە.
_ عەیبی خۆت چارەسەر بکە بەدوای عەیبی خەڵك مەگەڕێ.
_ ئەوەی خۆشی دونیایە لەقورئان خوێندن دایە، خوی پێ بگرەوبەری مەدە دلّ نەواییە وخەلاّتی دواڕۆژیشی لایە.

_ لەوە خۆشتر نیە تەنها بەندەی خودا بیت، بەهەموو پروداو وبەسەر هات رازیی دەبیت، بەلأم ئەگەر خۆت بە بەندەی خودا دانەنێیت ، بەهیچ شتی رازی نابیت و ئەوکات بەندەی هەموو خەلك وهەموو شتێکی.

_ گەورەترین خەمت با رۆژیی دوایی بێت.

_ خۆشترین رۆژت ئەو رۆژەبێت کە لەبەر گەورەیی وترسی خودا دوو دڵۆپ فرمێسکت رشتبێ .

_ ئایا چەند قامچیت لێدراوە وازت لەدینەکەت هێناوە، ئایا تاچەندی شەو لەغەزاو شەڕی کوفار نەگەڕایتەوە بەیانی درەنگ خەبەرت بویەوە نوێژی بەیانیت لەکیس چوو.

_ (الا ان سلعة اللة غالیه . الا ان سلعة اللة الجنة)کالاو شتومەکی خودا گرانە ، بەهەشتە ئەویش تەنها ئیمانداری بەحەق دەتوانی بەدەستی بێنێ.

_ ئادەمیزادی زیرەك لەشکستی ونەهامەت درس وعیبرەت وەردەگرێت.

_ بزانە لەسەر کام پایە وەستاوی بۆئەوەی بتوانی زیاتر سەرکەوی نەوەك بگەڕێتەوە دوواوە ولەناکاو بەربیتەوە.

_ ئەگەر هەست بە لێهاتوویی خۆت نەکەی ،چۆن چاوەڕوانی ئەوە دەبی خەلك بە لێهاتوو هەڵت سەنگێنن.

_ با باشترین هاوڕێت پەرتووك(کیتاب) بێت. زۆر بێدەنگە و زۆریشت فێر دەکات.

_ ئادەمیزاد جوانترین وگەورەترین و زاناترین بونەوەرە کەوا خوای گەورە دروستی کردووە.

_ شەو سەرەتای رۆژە، رۆژیش سەرەتای شەوە .

_ ئاوا بژیی کە ئەوکاتەی تیایدا دەژیی دوایین دەرفەتتە بۆژیان، ئینجا هەست دەکەی هەردەم دڵخۆشی.

_ خوای گەورە دەرگەیەك دابخات ، چەندەها دەرگەی تر دەکاتەوە.

_ خوایە ئەوەی بیری بەهێزت پێی داوە چیت لێ گرتۆتەوە، ئەوەی بیریشت نەداوەتێ چیت لەجیاتی داوەتێ(علی ابن ابی تالیب.ڕەزای خوای لەسەر) .

_ هەڵە دووبارە مەکەوە دوایی دەبێتە خوو ناتوانی وازی لێبهێنی.

_ ئەگەرسەیری ئاوێنە بکەی تەنها خۆت لێدیارە.
_ پێکەنینی بەبێ سەبەب ، مرۆڤ دوور دەخاتەوە لەئەدەب.
_ گریان لەبەر شەرمی خودا،دڵ دەخاتە خۆشی وصەفا،
_ گریان بۆ دونیا دڵ ئازار دەدا لەخۆشی دواڕۆژ بێ بەشت دەکا.
_ کارێك بە ڕەزامەندی خۆت بیکەی ، ئەنجامی خراپەکەی مەخەرە ملی ئەوەی یارمەتی دای بۆئەنجام دانی.
_ لەلای نەفام و نەزان پارە پاشای سەردەمە.
_ پێغەمبەرمان.ﷺ لەیەکەم ڕۆژی ویلادەتی تادواپین هەناسەی خەمی ئێمەی بوو بەردەوام لەخوای گەورە داوای لێخۆشبونی کردووە و ووتویەتی(ئومەتی.ئومەتی) کەچی ئێمە بەزەییمان بەخۆمان نایەتەوە خۆمان ناپارێزین لەگوناە وتاوان و(دۆزەخ)بۆ؟.
_ ئەی پێغەمبەری خۆشەویستمان دوای تۆ ئومەتت زۆر غەریب بووە .
_ پێغەمبەر ﷺ لەسەر بێ فەرمویەتی (مالّەکانتان مەکەن بە گۆرستان، یادی خوا زۆر بکەن).
_ ئەوەی لەسەر ڕێبازی ئیمان وباوەڕی ڕاست لای داوە هەردەم کەوتۆتە دواوە ، ئەگەر لەم دونیایەش نەبێ بۆ ئاخیری بۆی هەڵگیراوە.
_ نارەحەتی دڵ ودەروون بەخۆی تاوان وگوناهە، تەنها بە تۆبە و استغفاری زۆر ئینجا ئارام دەبێت.
_ ئاگادارببە خۆشەویستی مەدە بەدونیا وڕیان یان شتێك یان کەسێك، شەرمەزاریە چونکە بەرەو نەمانە،تەنها خۆشەویستی خودا و(محمد) ص ،وقورئانە تاکوو قیامەت کۆتایی نیە وبەردەوامە.
_ کەس لەبێدەنگی پەشیمان نەبۆتەوە، بەڵام زۆرن ئەوانەی لە زۆربڵێی پەشیمان دەبنەوە.
_ ئەگەر بەگەنجی کات وون بکەی، دلنیابە بەپیری پشتت لێ دەکات.
_ چاکە کردن هەمووکات ناڕەخسێ ئادەمیزاد بیکات، ئەوکاتەی چاکەکردنت بۆ هاتە پێش بیکە درێخی مەکە لەئەنجام دانی نەوەك دووبارە نەبێتەوە.
_ هەموو کات دابەزین ئاسانترە لەسەرکەوتن.

_ ئەوکەسانەی پێش مردن نەفرەت دەکرێن زۆرن، دوای مردن بۆیان دەگرێین.
_ ئەوکارانەی ئەمرۆ پەلەتە لەئەنجامدانی ، کاری دوێنی یە ماوەتەوە.
_ تا دەتوانی خۆت لەخەوتن بپارێزە ، چونکە دوای مردن کاتی زۆر هەیە بۆحەسانەوەو نوستن.
_ دەزانی کیە مرۆڤی دانا ئەوەی بەخۆی نەڵێ زانا.
_ دەزانی کیە مرۆڤی دڵخۆش؟ ئەوەی بەهەبوون نەبێت بێهۆش، بەنەبوونیش قەت نەبێ پەرۆش

بەهیوام سود بەخش بووبن ،انشاالله،
داوای پارانەوەی بەخێر لەئێوەی ئازیز دەکەم بۆ ئەوەی بتوانم بەرگی دووە بەزووترین کات بخەمە بەردەستی ئێوەی بەڕێز

(نووسەر)

پەرتووکەکەم پێشکەش دەکەم بەهەموو ئازیزانم بەهەموو دڵسۆزان وخۆشەویستام
بەتایبەتی باوکی خوالێخۆش بووم (خوای گەورە بەبەهەشتی بەرینی شاد بکات، انشاء الله)

ناوەڕۆک

پێشەکی ٣
ڕێزلێنانی باوك ودایك ب.١ ..... ٦
با وك ٩
دایك ١٥
کوڕە بێ ئەقلەکە ٢٠
پیاوەێکی پەك کەوتەو کوڕەکەی ٢٣
بۆچی گەڕاینەوە سەردەمی نەزانی ب.٢ ..... ٢٧
کچەکەی کۆلێژ ٣٤
دوبراکە بۆوایان لێهات ٣٨
خوێند کارێك لەهەندەران ٤٣
مامۆستای ئایین وکچەکانی ٤٨
نەخۆشی وکەم دەرامەتی .ب.٣ ..... ٥٢
پیاوە باشەکە ٥٥
پێشمەرگەی دێرین ٥٧
لەخۆبای بوون ٦٣
دونیا دەوران دەورانە ٦٦
قەزاو قەدەرو هەجەل.ب.٤ ..... ٧٣
کەژاڵ ٧٥
نیەت ٧٨
هەجەلی چۆن هات ٨٢
کامەیان زووترگەڕایەوە بارەگای خوا ٨٥
ڕوداوی (خ)چۆن بوو ٨٧
مردن چیە؟ چۆن دێت؟ کەی دێت. ب.٥ ..... ٩٢

خێرکردن بەگیان لەبەریش صەدەقەیە ٩٦
پاشاو پیاوە پیرەکە ٩٨
خێرو چاکە وون نابی ١٠٠
زەکات نەدان ١٠٥
خێزانی ڕێك وخێزانی کەم ئەزموون.ب.٦ ..... ١١٠
نهێنی پاراستن ١١٥
ناحەق ١١٨
دڵ ڕەقی ١٢٢
کەم تەرخەمی ١٢٦
بۆچی دۆست دەبێ بەدوژمن ١٣٠
ڕازیبون بەدانانی خوا ب. ٧ ..... ١٣٢
ڕێگرو باڵندە ١٣٧
سێبوری ١٣٩
ڕازیبون بەهەموو نەهامەتیەکی ژیان ١٤٣
باوکی کچەکان ١٤٦
ئامۆژگاریە گرینگەکان ب.٨ ..... ١٤٩
دڵ شکاندن ١٥١
خۆبەزل زانین ١٥٤
تاوان بارکردن بەناحەق ١٥٥
سوێند خواردن ١٥٧
چاوپۆشین لەهەڵە ١٥٩
دوو ڕوویی ودووزمانی ١٦١
چاوبڕین بۆماڵی خەڵك ١٦٣
بەدەرخستنی نهێنی ١٦٥

بەستۆزەوە سەیرکردنی بچووك ١٦٧
پاراستنی ئابروو ١٦٩
راستی وڕاست گۆیی ١٧١
چاکەوخراپە ١٧٤
کێ شایستەیە لێ بترسی ١٧٥
نیەتی باش ونیەتی خراپ ١٧٧
ڕەوشت جوانی ١٧٩
ڕشت بوون لەسەر قسەو باس ١٨
بێ ئومێد بوون لەرەحمەتی خوا ١٨٢
گوڵ بربیتیە لەچی ؟ ١٨٤
نزدبوون مانیەی دڵە ڕاوکێیە ١٨٦
گوێ پینەدان ١٨٧
باسی کۆتایی (بەکورتی باسی ڕۆژیی دوایی) ١٨٨
ووتەی بەنرخ ١٩٣
دوا ووتە ١٩٧

منتدى اقرأ الثقافى

www.iqra.ahlamontada.com

{إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ}

بەڕاستی تۆناتوانی هیدایەتی ئەوکەسانەبدەیت کەخۆشت دەوێن بەڵکو هەر خوا هیدایەتی ئەوانە دەدات کەدەیەوێت . ئەو زاتە زۆر دانایە بەوانەی کەڕێبازی هیدایەتیان گرتۆتەدەست